

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

PSİKEDELİK ŞAMANİZM

Sanrılandırıcı bitkilerin Şamanist kullanımı

jim dekarne

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Psikedelik Şamanizm

*Sanrılandırıcı Bitkilerin
Şamanist kullanımı*

Jim DeKorne

**Türkçesi
Nur Yener**

OKYANUS

Bu kitap okuyucuya sadece şaman bitkileri konusunda
bilgi vermek amacıyla yazılmıştır.
Ne yazar, ne de yayınevi bitkilerin kullanımından doğacak herhangi
bir durumdan sorumlu tutulamazlar.

© Jim DeKorne, 1994 / Akçalı Ajans
© Okyanus Yayıncılık
ve Yapımcılık Ltd. Şti. İstanbul, Ekim 2004

***“Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının
yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.”***

1. Basım - 1000 Adet

Editör: Lütü Bozkurt

Düzeltili: Esra Bilal

Kapak Tasarımı: Burcu Kayalar

ISBN - 975 - 6529 - 19 - 9

Ofset Hazırlık Baskı ve Cilt:
Çizge Tanıtım ve Matbaacılık Ltd. Şti.
Tel: (0212) 482 56 28
e-mail: info@cizgetanitim.com

OKYANUS YAYINCILIK VE YAPIMCILIK LTD. ŞTİ.
Ankara Cad. Konak Han. 34410 Cağaloğlu - İstanbul
Tel+Fax: (0212) 513 42 59

www.okyanusyayin.com

[e-mail: info@okyanusyayin.com](mailto:info@okyanusyayin.com)

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://ranney.org>

İÇİNDEKİLER

Teşekkür	7
Önsöz	9

Kısım 1

Şamanist Varsayım	17
Bölüm 1: Değişmiş Bilinç Durumları	19
Bölüm 2: Şamanist Boyutlar	59
Bölüm 3: Pekçok Dünyanın Deneyimlenmesi	69
Bölüm 4: Tek Dünyada Yaşamak	81
Bölüm 5 :İmgesel Alemin Varlıkları – 1. Kısım	91
Bölüm 6: İmgesel Alemin Varlıkları –2. Kısım	109

2. Kısım

Sanrılandırıcı Katalizörler	123
Bölüm 7: Güzelavrat Otu (Belladonna) Alkaloitleri	125
Bölüm 8: D-Lysergic Asit Amit: Gündüzsefası Tohumları, Stipa Robusta	141
Bölüm 9: Meskalin: Peyote ve San Pedro	161
Bölüm 10: Ayahuasca ve Benzerleri: Harmine ve DMT	175
Bölüm 11: Bitkilerden Elde Edilen Tüttürülebilir DMT	195
Bölüm 12: Psilosibin: "Sihirli Mantarlar"	203
Bölüm 13: İkinci Derecede Sanrılandırıcılar	217
Bölüm 14: Teknik Hakkında Bazı düşünceler	237
Sonsöz	253
BİBLİYOGRAFYA	259

Teşekkür

Bu kitap nihai olma iddiasında değildir; bu konunun alanının böyle bir beklentiyi barındırmayacak kadar geniş olduğu açıktır. En fazla, okuyucunun zihin-uzayı alemlerini keşfetmeyi ve kendi bulduklarını geri kalanımızla paylaşmaya karşı duyduğu ilgiyi teşvik etmeyi umabilirim. Bana doğru gibi görünenleri seçmek amacıyla sayısız kaynak içinde eleme yapmak için elimden geleni yaptım. Bu konuyu saran mitoloji bunu zor bir görev haline getiriyor ve ben tüm olgusal hatalara dikkat edeceğimi umuyorum.

Buradaki materyalin bir kısmı farklı bir biçimde 1992 ilkbaharında *Gnosis* Dergisinde, 1993 yazında *Psychedelic Illuminations; Psychedelic Monographs and Essays*, #7, 1994 ve 1992 ve 1993'de *The Entheogen Review*'ın 1-5 sayıları için kaleme aldığım hem imzalı hem isimsiz yazılarda geçmiştir.

Bu kitabı yazarken inceleme ve deneyimlerini cömertçe benimle paylaşan çok sayıda insana derinden minnettarlık duyuyorum. Belli nedenlerle onların ismini anmakta özgür değilim. Fakat onlar kim olduklarını biliyorlar. Teşekkürler, dostlar. Bunu sizin yardımınız olmadan yapamazdım. Bir insanın takatten düşmeden tüketebileceği maddeler sınırlıdır.

Son olarak, günümüzde şamanizm ya da sanrılandırıcılar hak-

kında Terence McKenna'nın eserine değinmeden birşeyler yazmak mümkün değildir. Kendi deneyim ve araştırmalarımın bu konularda yararlı yeni perspektifler sağlayabileceğini umarken, Bay McKenna'nın zaten geçmiş olduğu yollara adım atmamak çok zor. Gerçekten de, birkaç yıl süren uyuşukluktan sonra bu konulara karşı ilgim sırf bu insanın parlak zekası nedeniyle yeniden alevlendi.

Önsöz

Şamanizm olağan gerçekliğin esas olarak kişinin kendiyile ilgili aşkınlığının ötesine geçer. O daha büyük bir amaç için, insan ırkına yardım etmek için aşkınlıktır. Şamanizmin aydınlanması, başkalarının karanlık olarak algıladığını aydınlatma ve böylece, tüm akrabalarıyla, bu yeryüzünün tüm bitki ve hayvanlarıyla bağlarını tehlikeli bir biçimde yitirmek üzere olan bir insanlık adına yolculuk etme ve görme yetisidir.¹

Yeryüzünü paramparça ediyoruz, zehirlerimizi kusuyoruz –ve tüm gezegen tepki gösteriyor. Sannlandıncılar insanların gerçekte neler olduğunun farkına varmasına yardım etmekte büyük bir rol oynayacaktır.²

Bunların insan bilincine etkilerinin incelenmesine yönelik yasal araştırmaların yasaklanması da dahil olmak üzere, sannlandırıcı maddelere karşı çıkartılan bu amansız kanunlar nihayetinde kültürümüzün bunların delalet ettiği yeni gerçeklik modeline karşı duyduğu korkuya dayanmaktadır. Daha açıkça söylersek, eğer bu sanırsal örneği ciddiye alsaydık, yaşantımızı tümüyle değiştirmek zorunda kalırdık. Bundan daha devrimci ve bu neden-

le de (geleneksel görüş açısından) daha tehlikeli ve bastırılmaya değer birşey hayal etmek zordur.

Uyuşturucu maddelere bağlı bilinç değişiklikleri Batı toplumunda ölümcül ve kişinin kendi zevkine uygun ilüzyonlar, hayaller olarak etiketlenir, böylece statükoya karşı bir meydan okuma ve sonsuza dek menedilen birşey olarak görülür. Uyuşturucu karşıtı kanunlar çıkarmamızı tetikleyen bu şiddetli panik ulusal psişe içindeki şaşırtıcı bir mantıksızlığı ortaya koymaktadır. Kattiller ellerinde 'izinsiz' bitkilerle yakalanan insanların aldığından daha hafif hapis cezaları alıyorlar!

Amerika'da cinayet için verilen ortalama hüküm altı buçuk yılken, 700 marihuana bitkisine sahip olmak için şartlı tahliye olasılığı olmaksızın sekiz yıl zaruridir. Bitkilerin fide ya da olgun halde olması önemli değildir – federal hükümet bunların her birine potansiyel bir kilo ürün muamelesi yapar.³

Bunun gibi yasalar ve bunların tezahür etmesine izin veren karışık ve fakir değer sistemi ciddi olarak gerçeklikten kopuktur. Bunları talep eden ve uygulatan insanlar tüm insani perspektifi yitirmişlerdir ve bu korkunç heykeller uzun süre önce ussal zihinlerin saygı ve sadakatinden mahrum kaldılar. Adaletsizlik her zaman yasaya karşı saygısızlığa neden olur.

Elbette bunun gülünç yanı, sanrılandırıcı maddelerin hem kişisel hem toplumsal seviyede insanların günümüzdeki sorunlarının çözümü için sunduğu açık vaattir. İşte bizim gelişmemize yarım edebilecek ilaçlar burada, fakat biz sadece bunları elde etmeyi ve kullanmayı olanaksız hale getiriyoruz. Bu, bana göre, en iyi tanımla kronik hastalıkla, en kötü tanımla da evrimsel intiharla eşanlamlıdır.

Ben bugün, on yıllar önce yaşamış olduğum sanrılandırıcı uyuşturucu deneyimleri nedeniyle psikolojik ve ruhsal olarak zenginleşmiş bir insanım, yine de bu tür maddelerin kullanılması herkesi göre bir yol olduğunu savunacak son insanım. Bu maddeler kişisel içgörü için güçlü katalizörlerdir, fakat

**bunlara hazırlıklı olmayan insanların metabolizmasında özüm-
sendiği zaman hem bireysel hem toplumsal açıdan yıkıcı ol-
dukları ispatlanmıştır.** Elbette bu, bu uyuşturucuların değil,
bunları alanların bilincinin bir özelliğidir ve sanılandırıcılara kar-
şı çıkarttığımız gerici yasalar, bir kültür olarak bu maddelerde as-
gari düzeyde bir psikolojik pişkinlik kazanmak için bile daha ne
kadar yol almamız gerektiğinin bir göstergesi olarak görülebilir.

Benim ve başka sayısız insanın halüsinasyon yaratan ilaçlarla,
bunlar olmadan asla ortaya çıkmayacak olan çok anlamlı dene-
yimler yaşamış olduğumuzu söylemek yeterlidir. Ben insan far-
kındalığının birlik ve çokluk kutupları arasında oynadığını ve bu
çokluğun içinde insan gayretinin müttetikleri haline gelebilen
zekalar bulunduğunu öğrendim. Bence en önemlisi, bu tür vaka-
ların özellikle olağandışı olmamasıdır; başkaları da kimyasal bir
katalizör kullanarak ve kullanmayarak benzer içgörülere ulaşmış-
tır. Tüm dünyadaki mistik yazılar karşılaştırılabilir düşünceleri
açığa vurmakta ve psikoloji, karşılaştırmalı din ve şamanizm ko-
nusunda yapılan araştırmalardan toplanan bilgiler, bu algılama-
ların gerçekte bilincin gizli alt yapısını oluşturabileceğini kuvvet-
le öne sürmektedir! En derin farkındalık alemlerimize sert, kor-
kuya dayanan kanunlarla yasal girişi engellemek, insanoğlu ola-
rak özümüzün inkar edilmesinden aşağı kalmayan, çağdaş kültü-
rümüzün en kötü hatalarından biri olabilir.

Sözcüğün patolojik anlamıyla inkar, bilinçaltı psişenin derin-
liklerine gömülü bir kaçma mekanizmasıdır; bu inanç ve bağımlı-
lıklanmıza karşı yasal meydan okuyuşları tanımayı mantıksız bir
şekilde reddetmektir. İnkâr, örneğin, kendi koşullarının gerçek-
liğinden kaçınmak için alkoliklerin gösterdiği ortak bir tepkidir.
İnkâr günümüz dünyasında, sadece bağımlı kişiliklerin bir kötü
uyum taktiğinden çok daha büyük bir sorundur. Bu süregelen (ve
potansiyel olarak ölümcül) bir kültürel hastalıktır. Sandra Postel
"Karar verici onyılda inkar" adlı makalesinde kültürel bir strateji-
sizlik olarak inkar ile gezegenimizin istikrarını tehdit eden tüm
dünyayı saran ekolojik kriz arasında doğrudan bir ilişki kuruyor:

İnkârın kurbanları gerçekte yüzleşmekten ziyade yavaş ya-
vaş intihar etmeyi seçerler. Benzer bir şekilde, çevreyi harap

eden ekonomik hedefler ve yaşam tarzları peşinde koşarak, hemen tatmin sağlamak adına uzun süreli sağlık ve refahı feda ediyoruz –mutlu bir sona ulaşmayan bir değiş-tokuş.

Alkolizmde, aile üyelerinin ve arkadaşların, bir danışmanın yardımıyla, alkoliği sarsıp bu inkar halinden çıkarmaya çalıştığı, müdahale diye adlandırılan bir tedavi çalışması vardır... Bu küresel çevre bozulması hastalığının hakkından gelmek için de benzer bir tür “müdahale” gereklidir... *Yeterli sayıda cesur insan bunun gereğini idrak edip eyleme geçmeye istekli hale gelince olağanüstü değişim mümkün olur... Bir kez inkardan sıyrılınca, geriye başka ne seçeneğimiz kalıyor ki? (Vurgular bana ait)'*

Gerçekliğin yüzüne bakma cesareti olan herhangi biri, insanın doğayı istismarının neden olduğu ekolojik bozulmaların, şimdi pekçok durumda onları harekete geçirmiş olan o büyücülerin çömezlerinin kontrolünün bile ötesinde olan, özerk kuvvetler halinde büyüdüğünü kabul etmelidir. Doğal sistemler hızlanan bir metastaz (ani yayılma) hali içindedir ve o eski yırtıcı Bireysellik, Milliyetçilik ve Kendine Özgülük örnekleri ilgilerini büyük ölçüde yitirmiştir. Bunu ne kadar inkar etmek istersek isteyelim, bu tür inançların toplumlar bir yana, bireyler için bile baki kalan pek az değeri vardır.

Bu sorunlara yönelik herhangi bir makul çözüm. “bütünün hiçbir parçasının bütüne zarar vermeden hemcinsleri pahasına gelişmeyeceği” olgusunun kabul edildiğini gösterir. Öze indirgenmediği zaman, bütün bunlar bilinçteki bir kriz. kendimizi aşkar olanı aşan bir güçler sisteminin uyduları olarak algılamaya yönelik ortak kapasitemiz ve istekliliğimizdeki bir kriz olarak özetlenebilir. Eğer bilincimiz, gerçekliği algılama şeklimiz patolojik olarak hatalıysa, o zaman bu olguyu kavrayanlarımızın yeni bir örnek, zaman ve olayların akışı içinde yerimizi bulmak ve kendimizi algılamak için yeni bir yol bulması icap eder.

Şamanist kültürler kendilerini her zaman, bizim gecikmiş olarak ‘genişlemiş bilinç’ olarak tanımladığımız bu deneyüstü gerçeklik içinde betimlemişlerdir. Bizim tarafımızdan ‘ilkel’ olarak algılansa da, çoğunlukla kabile halinde olan bu topluluklar hepi-

mizin kendimizi riske atarak kaybettiğimiz bir anlayışı ellerinde tutuyorlar. Onlar kendilerini çevrelerinden ayrı kabul etmiyorlar ve genellikle en derin bilgeliklerini sanrılandırıcı katalizörlerin sağladığı içgörülere atfediyorlar:

Doğa, tecavüz edilecek ve fethedilecek düşmanımız değildir. Doğa, aziz tutulacak ve keşfedilecek kendimizdir. Şamanlık bunu her zaman biliyordu ve şamanlık, en özgün ifadelerinde, her zaman bu yolun müttefik gerektirdiğini öğretmiştir. Bu müttefikler halüsinasyon yaratan bitkiler ve artık neredeyse iş işten geçene kadar inkar ettiğimiz bu vecit halindeki güzellik ve anlayış boyutunda ikamet eden ışıltılı ve deneyüstü, gizemli öğretici varlıklardır.⁵

Eğer bizler bir kültür olarak yaşamın en temel olgularından bazılarını inkar etmekten vazgeçeceksek, öyle görünüyor ki bunu yapmak için pek az zamanımız kaldı. Eğer küresel yaşam-destek sistemlerimizin daha fazla bozulmasını durduracak kadar kısa sürede asgari ölçüde yeni bir farkındalık tezahür edecekse, bunun şimdi gezegende bulunan insanların çoğunun yaşam süresi içinde ortaya çıkması gerekecektir. Önceki evrimsel değişimlerin zaman-iskalasını içinde karşılaştırıldığında, bu "fırsat penceresi" sadece küçük bir saniyedir: tek bir hızlı seçim anına yoğunlaşmış milyonlarca yıl süren yavaş bir mutasyon, maddi açıdan bağımlı, yarı bilinçli türün tükenmeden önceki anda tümüyle bilinçli olma seçimidir bu.

Terence McKenna, sanrılandırıcı maddelerin bunlardan en çok fayda sağlayabilecek insanlar arasında zekice kullanılması-nın geriye kalan zamanda böyle bir farkındalığa ulaşmak için bir yol olabileceği fikrinin önde gelen çağdaş savunucusudur:

Kimyasal bağımlılıklar ve bastırılmış psikoz ve nevrozlar da dahil olmak üzere modern çağın sıkıntısının çözümü sanrılandırıcı bitkilerin deneyimlenmesinin yol açtığı gerçek risk boyutlarına doğrudan maruz kalmaktır. Sanrılandırıcı bitkilerin yarattığı durum açıkça uyuşturucuların yarattığı durumun tersidir. Uyuşturucu bağımlılığı incelenmemiş, saplantılı ve alışkanlık türünden davranışların sonucudur; bunlar kesinlik-

le psikolojik yapısınıımızda sanrılandırıcıların azalttığı eğilimlerdir. Halüsinasyon yaratan bitkiler alışkanlıkları yok eder ve motivasyonları, bireyin içindeki daha geniş, daha az ben merkezci ve daha esaslı bir görüş açısından içgözleme sunar. Hiç risk olmadığını öne sürmek aptalca olur, fakat bu riski almaya değmeyeceğini öne sürmek de aynı derecede cahillik olur.⁶

Radikal ve görünüşe göre alışlagelmişin dışında olan bu düşünce en azından altmışlı yıllardan beri etrafta dolaşıp duruyor. Bu fikir yetmişlerin sonlarında şu görüntü altında yüzeye çıktı:

Şimdi insanlığın yaşam okyanusundaki denizcilik becerilerini ıslah etmesi için öylesine umarsız bir ihtiyaç var ki bu süreci hızlandırabilecek herhangi bir yardım kabul edilmelidir. Bilinci değiştiren maddeler ağır bir yol olabilir, fakat şimdi dünyayı içine çekip yutan sorunlardan daha ağır ne olabilir ki? Doktorlar nadiren bedenin hastalığı için ilaç salık vermekte tereddüt ederler. Öyleyse neden biz, özellikle yaşamımızın sürmesi pamuk ipliğine bağlıyken, ruhun hastalığı için ilaçlar salık vermeyelim ki?’

Bu alıntının yazarı, düşük dozlarda büyük halüsinasyon yaratma özelliğine sahip yasal bir anestetik olan Ketamin’in psikoterapik olarak uygulanmasını savunuyordu. Muhtemelen bu ilaçla en fazla deneyimi yaşamış olan araştırmacı tıp doktoru John Lilly sonunda Ketamin’i bu amaç için fazla riskli buldu. Bu şüphenin başlıca nedeninin, doktorun ilişkide olduğu araştırma grubunun belli ki ciddi sonuçlara ulaşmaksızın halüsinasyon yaratan bu deneyimi kotaracak bir şamanist yapıdan mahrum olduğu öne sürülebilirdi:

Birkaç kişi kendini ‘robot gibi’ davranışlara eğilimli gördü, hem de öyle bir noktaya kadar ki sanki bedenleri gerçekten yabancı güçler tarafından ele geçirilmişti.⁸

Çoğu insan böyle bir bilgi karşısında başını sallar ve ‘yabancı

güçler tarafından ele geçirilme' fikrini ilacın yolaçtığı bir halüsi-
nasyon sayar. Sorunun düğüm noktası, derinlere kök salmış ma-
teryalizm ilüzyonlarına dayanan bu inançsızlıktır; bizler dar sınır-
lı genel kabul gören bir gerçekliği aşan bir algıyı sahte-bilimsel
bir şekilde inkar ederek ırkımızı tükenişe götürüyoruz. Eninde
sonunda, başka boyutlara dair bu varsayımı kabul etmeye ne ka-
dar istekli olduğumuz sorusuyla yüzyüze gelmek zorundayız: tek-
tanrıci dinlerin Cennet ve Cehenneme dair sahte vaatlerini değil
de, başka deneyim alemlerinin kişisel algılanması olasılığını.

Bu kitabın ana konularından biri, deneyüstü boyutların ve ora-
larda ikamet eden varlıkların gerçek olduğu ve sanılandırıcıları
yararlı bir şekilde kullanma meydan okuyuşunun büyük kısmının,
bu tür içgörülerin dünya görüşümüzle nasıl bütünleştirileceğini
öğrenmekte yattığı önermesiyle ilgilidir. Bu varlık fenomeni, tü-
rümüzün devamının tehdit altında olduğu bir zamanda bilincin
tekamülünde sonraki adımı atma isteğimize ve kapasitemize
meydan okuyor. Akıl, uzay/zaman ikilemimizin yanıtlarının çoğu-
nun, bu yeni hayati keşifler için rehber yapılar oluşturmak ama-
cıyla şamanizm tekniklerinin analizinde yattığını öne sürüyor.

Bu tür konuların 'yasallığı' bağlamında Noam Chomsky şöyle
 demiştir: "Ülkeye sahip olanlar hükümeti satın alır." Bob Dylan
 da şöyle diyordu: "Rüzgarın ne yönde estiğini bilmek için bir ha-
 va durumu uzmanına ihtiyacınız yoktur." Burada kimin ölümcül
 menfaatinin tehdit edildiğini görmek kolaydır ve gezegeni yok
 etmekten fayda sağlayan bu güçlerin, malınızı mülkünüzü hacze-
 dip sizi bilincinizi genişletme suçuyla hapse atacak olan aynı
 güçler olduğunu görmek de kolaydır. Bu açıdan bakıldığı zaman,
 sanılandırıcı şamanlık yaşamlarına sonuçlarına bakmaksızın kor-
 kusuz bir şekilde ve tam olarak yaşayacak kadar ihtimam göste-
 renlerimiz için ahlaki bir zorunluluk haline geliyor. Sonuçlar, ye-
 ni sonuçlar yaratan yeni seçenekler yaratır; sadece birkaç asır ön-
 ce bir somun ekmek çalmak cezası ölüm olan bir suçtu.

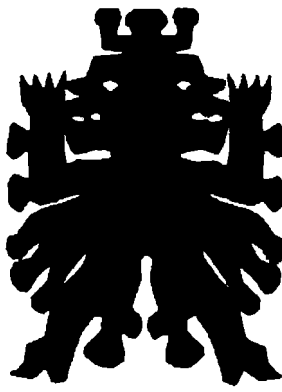
Bütün bunları gözledikten sonra, kendi kişisel güvenliğim için
 kültürümüzün dava açmayı seven doğasının beni şu şekilde bir
 reddetme beyanatında bulunmaya zorlaması bana acı veriyor:
 bu kitaptaki materyallerden bazıları yasal olarak sorgulanabilir ko-

nularla ilgili olabilse de, benim anlayışına göre bitkiler açıkça 'yasadışı' ilan edilebilirken, doğa olguları ve insanların bunlara dair düşünceleri (doğru veya yanlış) bu tür sınıflandırmadan muaftır. Herkesin okuduklarıyla neyi seçiyorsa onu yapma özgürlüğü vardır, fakat bunun benim bu sayfalarda yazdıklarımla bir bağlantısı yoktur. Benim sorumluluğum sizinkinin başladığı yerde biter; bu kitapta bulunan herhangi bir bilgiye göre hareket eden okuyucular bunu kendi özgür seçim ve iradeleriyle yaparlar ve bu tür kararların tüm sonuçlarını kabul etmelidirler.

Bizler hepimiz şamanist boyutlarda kendi başımızayız ve bunun için tanrılara şükredebilirsiniz!

Notlar

1. M.Harner (1980). *The Way of the Shaman*, Harper & Row, San Francisco, s.139.
2. T.McKenna (1991). "Sacred plants and mystic realities", *The Archaic Revival*, Harper, San Francisco, s.249.
3. R.Potterton (1992). "A criminal system of justice", *Playboy*, Eylül, s.47.
4. S.Postel. "Denial in the decisive decade", L.Brown (1992). *State of the World*, Norton, NY, s.3, passim.
5. T.McKenna (1992). *Food of the Gods*, Bantam, NY, s.274.
6. T.McKenna (1991). "Plan/Plant/Planet", *The Archaic Revival*, Harper, San Francisco, s.219.
7. M. Moore (1978). *Journeys into the Bright World*, Para Research, Rockport, MA, s.53.
8. Aynı eser, s.167.

Kısım 1

Şamanist Varsayım

İnsanın yaptığı en değerli keşfin bu (LSD'nin keşfi) olduğu konusundaki fikrimi değiştirmedim. Sanırım aradan geçen yıllarda bunun herkese göre olmadığını öğrendik... Bu çok dürüstlük gerektiriyor –kendini kandırmak o denli kolay ki, fakat nasıl herhangi birşeyin kişinin kendi gerçek doğasını ve bir parçası olduğumuz bu harikulade evrenin ihtişamını keşfetmekle kıyaslanabildiğini anlamıyorum.

Peter Stafford'ın M.Stolaroff'dan (tarih yok) *Magic Grams: Inquiries into Psychedelic Consciousness* adlı eserinde alıntısı, Rosetta Follios, Berkeley, s.334.

Sanrılandırıcı maddelerin safça ya da eğlence kabilinden kullanılması kişiyi ne bir şaman ne de bir aziz yapar. Eğer bu doğru olsaydı, 1967'de Körfez Bölgesi (San Francisco) azizler ve şamanlarla dolup taşardı. Geleneksel şamanist toplumlarda, uyuşturu-cu deneyimlerinin yorumlandığı ve kontrol edildiği istikrarlı bir uzun vadeli durum ve ortam sağlayan belli gelenekler, tarihler, adetler ve uygulamalar vardır.

Gracie ve Zarkov (1985) "*Psychedelic drugs and shamanism*", *Notes From Underground*, Berkeley, s.1.

Bölüm 1

Değişmiş Bilinç Durumları

(Araştırmacılar) zihni etkinleştiren uyuşturucu deneyimlerinin tarih ve kültürler boyunca aynı olmasından ve 'evrenselliğinden' etkilenmişlerdir. Örneğin, Mandell (1978), 'aşkın durumların' temelinde yatan nöro-biyokimyasal yollar konusundaki deneysel ve klinik çalışmaları inceledikten sonra, "beyindeki bir kimyasal madde kullanılarak bir dünya görünüşünün aktarıldığını" öne sürmüştür.¹

Bu kitap olağandışı bilinç hallerine girmek için zihni etkinleştiren bitkilerin kullanılması hakkında olsa da, öncelikle bunların bilinen etkilerinden ortaya çıkan bazı psikolojik ve felsefi göstergeleri incelemeden böyle bir çalışmaya kalkışmak bir hata olur. Psikotropik bitkiler kullanan şamanist kültürler bunlara ve bunların açığa vurduğu bilinç alemlerine dair neredeyse-evrensel inanç sistemlerine sahiptirler. Bu, kendi içinde, insan psişesinin yapısı hakkında önemli ipuçları öne süren şaşırtıcı bir olgudur. Bununla birlikte, Batı biliminin nadiren ciddi olarak incelediği alanlar vardır – sanki, eğer doğrulanırsa, kim olduğumuza dair kavrayışımızı tümüyle altüst edecek olan kanıtı göz önüne almaya karşı bir tabu var gibidir. Bu kitap kısmen bu ihmali dile getirmeye çalışacaktır.

Aşağıdaki on iki hikaye, bilimin en iyi anlamda kuraldışı ya da normal ilim araştırmalarının dışında, en kötü anlamda da aldanış veya sahtekarlık olarak düşündüğü ilk psikolojik verilerden bazı- larını resmetmek için seçilmiştir. Bunların hepsi bana ait kişisel, öznel yaşam deneyimleridir ve geçen yıllar kimi ayrıntılara dair belleğimi köreltmış olabilse de, bunları bildiğim şekilde doğru olarak anlattım. (Örneğin, sekiz numaralı hikayenin tam yılından emin değilim – 1970 ile 1973 arasında herhangi bir zaman olabi- lir.) Ancak her hikayenin esası belleğime kazındığı gibi tam ola- rak verilmiştir.

1. İlk LSD Yolculuğu –Cennet Evreni

1964 yılı 25 Ekim’inde öğleden sonra yaklaşık 3:30’dan gece yarısına kadar, ilk kez LSD’nin etkilerini yaşadım. Yirmiyedi ya- şındaydım, San Francisco Devlet Üniversitesi’nde İngilizce Dili bölümünde ihtisas yapan bir öğrenciydim, ikinci eşimle Berke- ley’de yaşıyordum. Arkadaşım Dick, kısa sürede adı kötüye çıkac- ak olan yazar Ken Kesey ile ilişkisi olan tanıdıklarından bulmuş- tu bu maddeyi. O günlerde LSD hala yasaldı ve hem günlük hem de yeraltı basınında onun hakkında çok şey söyleniyordu. Benim kuşağımdan çoğu insan gibi, ben de güya kişinin aşkın bir ger- çekliği deneyimlemesini mümkün kılan bu yeni maddeyi çok merak ediyordum.

Dick’in ailesinin Lafayette’deki evinde o küçük asit parçasını yuttum ve Dick her an durup yolculuğumun ilerleyişini gözleye- rek evde ufak tefek işlerle oyalanırken, ben eski bir koltuğa ya- yıldım. Bugün ‘durum ve ortamın’ kişinin sanrılancını bir mad- deyî nasıl deneyimlediğiyle çok ilgisi olduğunu biliyoruz. Yani, kişisel beklentilerin ‘durumu’ ve uyuşturucunun alındığı ‘ortam’ ya da çevre genellikle bunu izleyecek olan deneyimin tipini ve niteliğini belirler. Ben o zamanlar bu durum ve ortam kavramın- dan habersiz olsam da, ilk LSD deneyiminde bunların doğruluğu teyit edildi.

Yaşamımın o döneminde Doğu dinleriyle yakından ilgileni- yordum ve bu uyuşturucu farkındalığımı çok etkilediği zaman,

sadece 'Yoga çalışmasında, meditasyon nesnesiyle karışıp birleşirken bireyselliğin terkedildiği son safha' olan samadhi olarak tanımlanabilecek bir deneyim yaşamaya başladım. Yaşantımda şimdiye dek ilk, ve ne yazık ki, tek kez olarak, tam birlik ve bütünleşmenin ifade edilemez saadetini deneyimledim. Özne ve nesne bir oldu – hiç soru yoktu, çünkü hiç beklenti izi taşımayan bir birlik içinde diğer herşeyle mükemmel bir bağlantıda varolan herşey kendi içinde ve kendisinin asıl 'yanıt'ıydı. İyi ya da kötü, doğru ya da yanlış yoktu, sadece kendi içinde ve kendiliğinden mükemmellik vardı.

Bu deneyimin şaşırtıcı yanlarından biri, bu bilinç halinin bu denli basit ve açık olmasıydı; bir kez böyle bir gerçekliği deneyimleyince, yaşam nasıl başka bir şekilde görülebilirdi ki? Bu Tanrının algılama şekli olmalıydı. Böyle hissediyordum ve bu tam bir vecit haliydi. Esasında bundan çok daha fazlasıydı, fakat bu deneyim anlatılamaz ve sözcükler bunu yakalayamaz. Bugüne kadar böyle bir bilinç halinin nasıl normal farkındalığa bu kadar yakın ve yine de bu hale ulaşmanın ve sürdürmenin bu kadar zor olabildiğini merak ettim.

O dönemdeki herhangi bir iyi Berkeley entellektüeli gibi, elimin altında deneyimlediklerimi yazarak boşuna ifade etmeye çalıştığım (saçma bularak bırakmadan önce bir veya iki kez) bir kağıt kalem tutuyordum. Bu kağıt hala duruyor. Üstünde yazanların özü şöyle:

Koan: "İfade edilemeyen nasıl ifade edilir?"

Yanıt: "Teşekkür ederim!"

Eğer bu tür 'muhakemeyi' takip edebiliyorsanız, belki uzun zaman önceki o öğleden sonra bana neler olduğuna dair belli belirsiz bir fikir edinebilirsiniz.

DERS: Gerçekten nesnel bir farkındalık halini deneyimlemek, öznel, farklı kılan ego-farkındalığını geride bırakmak ve mükemmel Birlik içinde yaşamak mümkündür. Bir kez deneyimlendiği zaman, bu bilinç hali kişinin elde etmeye çalışacağı en değerli şey haline gelir. Ben şahsen bu bilinç halini sürekli olarak kazanmak için herşeyi verirdim.

2. İkinci LSD Yolculuğu –Cehennem Çoklu Evreni

1965 yılı 21 Şubat günü LSD'nin hayret verici etkilerini deneyimlemek için ikinci kez fırsat buldum. O zamana dek Leary, Metzner ve Alpert'in *The Psychedelic Experience –A Manual Based on the Tibetan Book of the Dead* adlı kitabını okumuştum. Bu "elkitabı" bu sanrılandırıcı deneyimleri, yeni ölmüş bir cesedin başında geleneksel olarak okunan Tibet kutsal metnlerinin mecazı içine oturtma girişimiydi. Onların niyeti şaşırان insan ruhuna, hemen fiziksel bedenin ölümünden sonra deneyimlendiği söylenen varoluş halinde, bardo dünyasında nasıl yolculuk yapılacağını öğretmektir. Buradaki benzerlik elbette, sanrısal yolcunun tüm kontrolü bu yolculuk boyunca ona yüksek sesle okumak için uygun kıtaları seçen güvenilir bir rehberle bırakarak, egosunun 'ölmesine' izin vermesi gereğidir. Teoride, buna maruz olan kişi bu deneyimden, yeni ve daimi olan daha yüksek bir bilinçlilik, bir tür Anında Aydınlanma halinde 'yeniden doğarak' çıkar.

Geçmişini düşünürsek bu, Harvard'lı psikologlardan oluşan bir üçlü için o çağın saf Amerikan toplumuna yüklenecek inanılmaz derecede tuhaf bir kavram gibi görünüyor. Unutmayın ki, yan yollu almış olsa da, "altmışların" patırtılı kuşağı kendini daha ancak tanımlamaya başlamıştı ve bunu izleyen haftalar, aylar ve yıllar içinde bu tekinsizliğin artmasına katkıda bulunan da hiç aşına olmadığımız, egzotik bir doğu öğretisine göre biçimlenen bir kendi-kendine-yap LSD terapisi el kitabı gibi müfredatlardı. Bu benim durumumda kesinlikle öğretici bir deneyimdi ve bu bir tek kitabın kendi başına ne kadar çok kötü asit tribine neden olduğunu merak ediyordum.

Şimdi bu elkitabını tam olarak salık verilen şekilde kullanmadığımı, bunun da ardından gelen deneyimle çok ilgisi olduğunu itiraf etmeliyim. İlk olarak, Dick (o sırada tanıdığım LSD deneyimi olan tek kişiydi) rehberim olamadı; ikincisi, karım sanrılandırıcı maddelere karşı bu yeni ilgimden son derece rahatsızdı ve kendini tehdit altında hissediyordu ve benim bu içsel yolculuklarıma bir şekilde katılma konusunda çok tedirgindi. Sonunda, bu tekniği doğru bir şekilde kullanabilene dek beklemeyi istemeyerek ve sanrılandırıcının etkisi altındayken uygun kıtaları

kendimin seçebileceğini düşünerek, bu elkitabını teybe kaydettim. Geçmişe bakınca bu inanılmaz derecede safça geliyor, aptalca olması da bir yana, fakat dedikleri gibi: "O sırada iyi bir fikir gibi görünmüştü."

Kısacası, fena halde yabancı olan, teypten gelen ve şuna benzer

"Huzurlu ya da öfkeli imgelerden,
kan içen ifritlerden, makinelerden, canavarlardan ya da
şeytanlardan hiç biri
gerçekte varolmaz
sadece sizin kafanızın içindedir..."²

kıta lar söyleyen 'kendi' elektronik sesim ifade edilmez şekilde korkutucu hal aldı. Aldığım madde egomu sildiği için, o noktada kim olduğumu bilmiyordum ve bu kıtaların zihnimde uyandırdığı bu şeytani imgeler gerçekte ben olduğum için (biraz önce "benim" sesim bana bunu söylememiş miydi?), şimdi tuhaf gelse de, gerçekten kendimden korkar hale geldim! Sadece kendimden korkmuyor, çevremdeki herşeyden korkuyordum –duvarlardan, yerden, kitaplıktan, elimden, ayakkabılarımdan- herşey, ondan da korktuğum ve bunun ötesinde hiçbir şekilde varolmayan 'kendim' için tam bir tehdit haline geldi – kendi çapında korkunç bir düşünce! Referans noktası olarak tutunabileceğim bir ego-yapısı olmaksızın karmakanşık saf bir dehşet denizi içinde sürükleniyordum. Ancak kötü bir asit tribi yaşamış olanlar benim burada anlatmaya çalıştıklarımı anlayabilir.

Bunu yapmak beni dehşete düşürmesine rağmen, üstümdeki giysilerle birlikte yatağa gittim, örtüleri başımın üstüne çektim, gözlerimi kapattım ve sürekli korku içinde titreyerek bir cenin pozisyonu aldım. Bu şeytani hayalin ne kadar sürdüğünü bilmiyorum, fakat saatler sürdü gibi geldi. Sonra ön odadan bildik bir ses geldi. Bir arkadaşım beni görmek için uğramıştı ve yatağımdan sıçradığım gibi bir çocuk gibi koluna yapıştım ve lafları gevelleyerek asidin etkisi altında olduğumu ve delirdiğimi ve bana yardım etmesi gerektiğini, yoksa bu durumdan çıkamayacağımı söyledim! Jack sadece bir süreliğine benim egom olmak zorundaydı.

Jack liseden beri tanıdığım en eski arkadaşımды ve bira bile içmeyen çok sağlam, çok tutucu biriydi. Hiçbir tür uyuşturucuyu asla denememişti ve doğal olarak kötü bir tribin ne olduğuna dair hiçbir fikri yoktu. (Gerçekten de, altmışların bu oldukça erken döneminde bu fenomen henüz yüzeye çıkmaya başlıyordu –bu tarakta bezi olmayan pek az kişi bunun nasıl kotarılabacağını biliyordu.) O ve ben ergenlik yıllarımızın büyük kısmını 50’lerdeki eski Fordları yenileme hengesini içinde boşa harcayan, arabaları hızlı gitmesi için yenileyen iki kafadardık. Ben başka ilgi alanlarına kayarken, Jack hala boş vaktini dragster motorları yapmaya adanmış profesyonel bir tamirci olmuştu. O gün Oakland Roadster Show’una gidiyordu ve benim de gelmek isteyip istemeyeceğimi sormak için uğramıştı. Benim ne yaşadığım hakkında hiçbir fikri yoktu ve muhtemelen bir süre evden dışarı çıkmanın bana iyi geleceğini hissetti. Sırf Jack’in olağan kendine güveninin kanatları altında olmak bile beni hemen anında daha sakinleştirdi. "Elbette, Jack, seninle Roadster Show’una giderim." Birden daha iyi olduğumu ve Jack’in tüm sorumluluğumu aldığını gören karım da gelmeye karar verdi.

Şimdi ‘güvende’ olduğum için, Berkeley’den Oakland’a yapılan bu kısa yolculuk saf sanrısız bir vecit haliydi. Neon ışıkları ve arabaların yoldaki yılan gibi kıvrılan farları ve arka lambaları tanımlanamaz bir sihir ve derinlik işiydi. Jack direksiyondaydı ve hiçbir şey hakkında endişelenmeme gerek yoktu. Gecenin geri kalanı boyunca saadet içinde tüm Doğu Körfezi’ni arabayla dolaşıp durabilirdim, fakat onlar Roadster Show’unu tercih ettiler.

Altmışların ortalarındaki Amerikan ‘Populux’ kültürünü hatırlatabilen okuyucular o günlerde televizyonda büyük bir "canavar teması" olduğunu hatırlayacaklardır. *Adams Ailesi* ve *Canavarlar*, tüm mizahın Amerikan banliyölerinde yaşayan dehşet-şovu canavarlarının ‘ironisi’ne dayanan çok ünlü iki komedydi. O yıl Roadster Show’unun "teması" bu canavar motifini içeriyordu ve Jack, karım ve ben salona girdiğimiz zaman, direksiyonlarının arkasına tünemiş Frankenstein, Kurt-Adam veya Drakula mankenleri ve siyah, peluş çizgili tabutlarla birlikte kromla kaplı muazzam makinelerle tıka basa dolu "demiryolu-ışi" dragster’ları gibi tuhaf şeylerle karşılandık...

"Huzurlu ya da öfkeli imgelerden,
kan içen ifritlerden, makinelerden, canavarlardan ya da
şeytanlardan hiç biri
gerçekte varolmaz
sadece sizin kafanızın içindedir..."³

O anda uçsam da uçmasam da, bu görüntüler benim kafamın içinde değildi ve dünyadaki bütün karmaşık asit-mantığı bunları ortadan yok edemezdi! Hemen yine paranoyak dehşete kapıldım. İşte burada, iblis heykellerin sürdüğü ışıklar saçan şeytani araçlar tarafından her yandan sarılmış halde bir gezegende tuzağa düşmüştüm. Üstüne üstlük, yüzlerine cıfcaflı bir şekilde ruj ve rimel sürmüş, üstlerine deri gibi yapışan matador pantolonlarıyla arkadaşlarının sadık bir şekilde izlediği sıgır derisinden simsiyah çeketler giyen asık yüzlü, dövmeli gençlerden oluşan ve hepsi de yüksek hıza ve ölüme adanan dört yüz beygir gücündeki, krom kaplı makinelere tapınır gibi sevgi gösterirken müstehcen bir şekilde büyük sakızlar çiğneyen bir grup tarafından itilip kakıldık... tabutlar, canavarlar, krom... ölüm. Henüz ölüme pek hazır değildim.

Bu son derece zihinsel-ruhsal bir tükenişti ve sergide dolaşırken bedenim kontrol edilemez bir şekilde titriyordu. Jack kendini tümüyle sergi açanlarla motorlar üstüne konuşmaya kaptırmıştı ve ona hiç uymayacak şekilde, benim yaşayabileceklerime karşı duygusuzdu. Kafayı yiyordum ve kimse, nedenini anlamak bir yana, bunu görmüyordu bile. Kanım kolumu tuttu ve bana bunun düşündüğüm kadar kötü olmadığını fısıldamaya başladı. Eğer bu bir saat önce olmuş olsaydı, hastaneye kaldırılmayı isteyebilirdim, fakat artık bütün bunlarda kültürümü nasıl algıladığıma dair harika bir mecaz görebilmeme yetecek kadar uyuşturucunun etkisi azalmaya başlıyordu. (Yine durum ve ortam!) İnanılmaz bir irade çabasıyla, Roadster Show'unda her yandan gelecek hücumlara dayanacak kadar uzun süre bir aklıbaşındalık görüntüsüne tutundum ve eve dönünce düzensiz bir şekilde uyur-uyanıklık arası, şu mantrayı tekrarlayarak kendimi sürekli temin ettiğim bir rüyaya gömüldüm: "Bir daha asla LSD almayacağım! Bir daha asla LSD almayacağım!"

İlk, üç gün sonra kendimi oldukça 'normal' hissettim ve altı ay kadar sonra bu deneyimi sanrılandırıcıları bir daha almayı düşünecek kadar sindirmiştım. "Asla asla demeyin."

DERS: Eğer ilk yolculuk cennetse, ikincisi çehennemdi. Eğer birinci deneyim birlik ve sevgiyse, ikincisi dağılma, parçalanma ve korkuydu. O onyıldaki gözde bir şarkıda söylendiği gibi: "Şimdi dünyayı her iki yandan da gördüm..." Bu iki görüşü bütünleştirmek için pekçok yıl geçmesi gerekti, fakat birkaç hafta içinde birşey kesinleşti – bir daha herhangi birşeyden korkmam gerekmedi, çünkü, en azından psikolojik olarak, olabileceklerin en kötüsünü zaten atlatmıştım.

3. Bedenin Dışına Yolculuk

1968 yılının 11 Kasım gecesi karım ve ben San Francisco'nun Haight-Ashbury bölgesindeki 1329 Cole Caddesinde üst kattaki bir dairede yaşıyorduk. O akşam, gündüz ikinci el kitap satan bir dükkanın kapısının önündeki tezgahdan satın aldığım bir kitabı okuyordum: Oliver Fox'ın *Astral Projection* (Astral Yansıma) adlı kitabını. Bu kitabın türünün bir klasiği olduğunu öğrenmiştim, fakat o sırada beden-dışı deneyimler hakkında, garip ve ilginç olmaları dışında, hiçbir şey bilmiyordum. O zamana kadar, bu konuya dair gerçek bir kavrayışım yoktu ve şu ya da bu şekilde birkaç önyargım vardı. Eğer sorulacak olsaydı, muhtemelen eğreti bir şüphecilikle beden-dışı deneyimlerin ("astral yansıma") bir tür hayal olduğu yanıtını verirdim.

Kitap büyüleyiciydi ve beni derinden etkileyen bir gerçeklik havası vardı. Esasında, konuyu pek çakamamıştım ve karım yatmaya çekildikten sonra kitabı tek bir oturuşta bitirmek için saatlerce oturdum. Kitapta Fox bedenini bilinçli olarak terketmek için kullandığı bir yöntemi anlatır – bu esas olarak bir rüyanın ortasında iken "kişinin kendisini uyandırmasını" içerir. Fox bunu "Bilgi Rüyası" diye adlandırır:

Bilgi Rüyasına ulaşmak için rüyalarda büyük ölçüde işlemiyor gibi görünen kritik bir melekeyi uyandırmamız gerekir... Uyuma-

dan önce, bu kritik melemenin uyumasına izin vermemenin yararlı olduğunu zihnime kazımam gerekiyor; bu meleke, rüyadaki herhangi bir tutarsızlığın üstüne atılmaya ve bunu bu şekilde anlamaya hazır bir şekilde, uyanık tutulmalıdır.⁴

Teknik oldukça basit görünüyordu, böylece yatmaya hazırlanırken gördüğüm ilk rüyada bilincimi uyandırmaya çalışmaya karar verdim –hemen o gece. Neden olmasın? Büyük umutlarla gözlerimi kapattım....

Ne kadar süre uyuduğum hakkında hiçbir fikrim yok. Birden rüya gördüğümün farkına vardım; bir topağ gibi dönmeye başlayan küçük beyaz bir köpek vardı, yeterince garip bir imgeydi, kesinlikle bir rüya imgesiydi... Uyan!

BAM! Uyandım. Yatağımda tamamen uyanıktım, artık uyumuyordum, artık rüya görmüyordum. Uyanıktım ve hala bedenimdeydim. Eh, bu işe yaramadı. Tekrar deneyeceğim. Uykuya daldım.

Üstünde 'HAVA' yazan bir etiket olan kocaman bir şampanya şişesi gördüm. Hızla fırl fırl dönmeye başladı... Uyan!

BAM! Odamda uyandım, karım yüzü tuhaf bir şekilde kızarmış olarak yanımda uyuyordu ve yatakta onun yanında... BENDİM! Pasif bir şekilde bedenimin üstünde yüzüyordum ve yatakodamızın kapısına doğru bakıyordum. Orada on dokuz-yirmi yaşlarında, hafif toplu, İspanyol, yüzünde düşsel bir Mona Lisa gülümsemesi olan genç bir kadın duruyordu. Onda yanlış birşey vardı. Başını ve omuzlarını, dışı beş-altı santimden fazla yansımayan çok açık yeşil bir "aura" çevreliyordu. Belirsiz bir şekilde varlığının farkındaydı, fakat zihni birşeyle meşgul gibi görünüyordu. Koridora doğru yürüdü. O yöne doğru yüzüğümü hissettim, çok garip (yine de bir şekilde çıldırtacak derecede tanıdık) bir duyumsamaydı bu.

Deneyimi ayırtetmek bağlamında, bu deneyim 'normal' uyanıklık bilinciyle kesinlikle özdeş olmasa da, şimdi bu sözleri yazdığım kadar uyanıktım. Bu yaşadıklarımın hayrete düştüm ve

şaşkınlık içinde şunu kavradım: "Yapıyorum! Yansıtıyorum!" Hiç korku duymuyordum. Gerçekte bu deneyim, hemen hemen dört yıl önceki samadhi LSD yolculuğum kadar esrarlı bir şekilde çoşku vericiydi.

Aniden kadın yeniden belirdi ve gerçek olup olmadığını görmek için bilinçli ve kasdi olarak ona dokunmak için uzandım (birkaç saat önce okuduğum kitaptan böyle bir "astral" temasta bulunma girişiminin genellikle deneyimi sona erdirdiğini anlamış olsam da). İçten gelen bir itkiyle kadının maddesel olup olmadığını bilmem gerekiyordu. Elim sanki havaymış gibi bedeninin içine girdi—son derece huzursuz edici bir 'duyumsama' ya da ek-siklik!

BAM! Anında sahne değişti. Artık dairemizde değildim, kendimi birilerinin orta sınıf üstü oturma odasında dururken buldum—görünüşe göre Güney Körfezi'nin ışıklarına tepeden bakan, kalın perdeleri açılmış büyük bir pencere. (Daha sonra bunun yarımadanın aşağısında bir yer, belki Menlo Parkı olduğunu düşündüm.) Bu bir halüsinasyon değildi—odanın düzenlenişini, mobilyaları hala görebiliyorum. Hiç ışık yanmıyordu, fakat sanki gündüzmüş gibi herşeyi net olarak ayırt edebiliyordum. Oda gölgesiz altınsı-kehribar rengi bir parıltıyla doluydu.

Sağda ön tarafta birincisiyle hemen hemen aynı yaşlarda—onlu yaşların sonunda, yirmili yaşların başında—ufak tefek, çekici, kısa sarı saçlı, kısa bir gecelik giymiş başka bir genç kadın duruyordu. Benim evindeki mevcudiyetimin farkındaydı ve buna canı sıkılmıştı, fakat kafası başka yerde, sersemlemiş, uykuda gezer gibi. Değişmiş bir bilinç halinde olsam da, yine de bir anlamda tümüyle uyanıktım—öte yandan o rüya gören biri gibi davranıyordu. Tüm deneyim boyunca farkındalıklarımız arasındaki bu keskin fark duygusu vardı. Kadın döndü ve sağımdaki koridorda ilerledi.

Onu izlemeyi "diledim"—bunu başka nasıl anlatacağımı bilmiyorum; bu kişinin yürümeye koyulmasıyla aynı şey değil. Odanın içinde ve onun arkasından koridorda 'yüzdüm'—başka hiçbir şeye benzemeyen bir duyumsama! Sadece bunu 'düşünüyorsunuz'

ve hareket halindesiniz! Koridorda ilerlerken, gerçek (düşsel değil) bir banyonun yanı açık kapısını görebiliyordum –duş kapısına asılı havlular... lavabo...tuvalet... yerde buruşuk giysiler...

Koridorun sonunda başka bir kapı vardı –bir şekilde bunun kadının yatakodası olduğunu ‘biliyordum’. Kadın durdu, döndü, benim orada yüzdüğümü gördü. Yüzünü panik kapladı! Yanımdan hızla geçip koridorda geriye koştu. Kesinlikle ona zarar vermek niyetinde değildim; bu deneyimden dolayı çöşkuluydum, çok meraklanmışım ve iletişim ya da bir tür bağlantı kurmaya çalışıyordum. Havada bir tür takla attım ve oturma odasına doğru geri sürüklendim. Kadın kanepenin yanındaki sehpanın önünde durdu ve deli gibi kültablasından birşey aldı. Sanırım bu bir sigara izmaritiydi. (Astral bir sigara izmariti mi?) Panik içinde bunu zorla elime tutuşturmaya çalıştı. Benim görüş açımdan böyle yapması açıkça rüya-mantığı türünden birşeydi; sanki bir sigara izmaritini almaya zorlayarak beni ortadan kaldırmaya çalışıyordu!

Önceki karşılaşmada olduğu gibi, içimden gelen bir itkiyle gerçekten maddesel olup olmadığını görme ihtiyacıyla ona dokunmak için uzandım. (Bu itki kontrol edilemezdi –daha önce hiç olmadığı şekilde farkında ve bilinçli olsam da, bu deneyimin tam olarak denetimim altında olmadığını bir göstergesiydi bu.) Fox’ın kitabında söylediği gibi, herşeyin ortadan kaybolacağını umarak usulca omzuna dokundum, fakat ilk kadının tersine bu kadının katı olduğunu görünce şaşırdım. Esasında, bu tıpkı ‘gerçek’ bir insana dokunmaya benziyordu. Geceliğin dokusunu ve altındaki etinin sıcaklığını açıkça duyumsuyordum.

Bu noktaya kadar, kendi adıma herhangi bir niyetimin olduğunu farkında değildim (içimden gelen merak dışında), fakat temas ettiğimiz anda bu hemen cinsel birşeye dönüştü, sanki bir tür manyetik alanı enerjiyle dolduran bir düğmeyi çevirmiştik. Bir saniye kadar beni itti, sonra umutsuz bir kucaklayışla benim kadarkuvvetle sarıldı bana. Boynunu öptüm ve cildine değen sakalımın keskin bir şekilde farkındaydım. (Bu çok, çok gerçekti!) Bacaklarını benimkilerin arkasına attı ve tutkuyla ağzımı öptü. Bilinen anlamda bir ‘içe işleme’ yoktu, sadece bir ark kaynakçısı-

nın çıkardığına çok benzeyen, kısacık bir lahza için bizi birleştiren ani, göz kamaştırıcı mavi-beyaz bir flaş gibiydi... B-Z-Z-Z-T!

BAM! Tamamen uyanık yatağımdaydım, karım yanımda uyuyordu; göğsüm o kadar şiddetli çarpıyordu ki gerçekten bir kalp krizi geçirdiğimden korktum. Nefes nefeseydim –sanki ışık hızıyla fiziksel bedenime çarpıp girmişim gibiydi. Kalktım ve sakinleşmek için şafak sökmeden önce odada sendeleyerek yürümeye başladım; nedense korkmuştum. Bu ikinci asit tribimdeki o ezici korku değildi, fakat bir tür endişeli yönü kaybetme duygusuydu; işte buradaydım, fakat biraz önce başka bir yerdeydim –ben kimdim ve ne gerçektir? Bu bildik fiziksel ortam tuhaf bir şekilde biraz önce bulunduğum yerdekinden daha az hakiki görünüyordu! Bir yerde, belki sadece birkaç kilometre uzakta, sadece çok seksi bir rüya olarak hatırlayabildiği şeyi bütünleştirmeye çalışarak oturma odasını adımlayan çekici genç bir sarışın mı vardı? Aman allahım –Karımı aldatmıştım! Bunu söylemek kulağa aptalca geliyor, ama gerçekten kendimi suçlu hissediyordum!

Sonraki birkaç hafta her gece, ve o zamandan beri ara sıra, bu beden-dışı deneyimi tekrarlamaya çalıştım. Çeşitli seviyelerde ‘başarılarım’ olsa da (genellikle çok rüya-gibi ve düzensiz), şimdiye kadar bu ilk hayret verici maceradaki netliği ve nispeten bilinçli kontrolü kazanmayı beceremedim. Yıllar içinde buna dair oldukça ‘mistik’ bir anlayışa vardım. Eğer bu tür bilinçli, kontrolü deneyime istediğim zaman girebilseydim, muhtemelen pek başka birşey yapmazdım ve şimdi benim şimdi ve buradaki görevlerim pahasına ‘astral düzeyde’ maceraya koşmamı istemeyen psişemin daha akıllı bir yanı olduğuna inanıyorum.

DERS: Fiziksel bedeninizin dışında bilinçli olarak algılayan bir varlık olarak varolmak tümüyle mümkündür. Bu olgunun göstergeleri daha devrimsel olamazdı. Böyle bir marifeti olan (yani bunu gerçekten deneyimlemiş olan) biri için, maddi durum hemen en iyi haliyle kısmi bir gerçeğe, en kötü haliyle ise dayanılmaz bir hayale indirgenir. O zaman kitleler ve hükümetleri tarafından ‘genel kabul gören gerçeklik’, bireye zorla empoze edilen takattan düşürücü algısal bir tür tiran gibi üstüne çöken bir karar-

tı gibi gözükebilir; altmışlarda arayış içinde olan pekçok insan, anlayışlarındaki bu ani değişikliği akıllıca bütünleştiremedikleri için sonunda ya öldüler ya da hapse düştüler.

4. Eşzamanlılıkla Tanışma

1968 yılının tatil mevsiminde Haight'daki evimizden birkaç blok ötede yaşayan arkadaşlarımızın verdiği bir partiye katıldım. Bu o dönemdeki tipik hipi-entellektüel bir toplantıydı –biraz daha yaşlıca bir gruptu, biz Hipiden ziyade Beatnik olduğumuzu düşünürdük, gerçi o zamana dek elbette mahalle hipilere garkolmuştu. Doğal olarak bol bol bedava esrar, bira ve şarap vardı.

Biraz kafayı bulmuştum ve eğleniyordum. Herkes de öyleydi. Birisi I Ching hakkında birşeyler söylüyordu. I Ching'i, Çinlilerin kadim Değişimler Kitabını duymuştum, fakat bunun ne olduğunu hiç anlamamıştım. Bu benim için tümüyle yeni bir kavramdı, besbelli gerçekten işe yarayan geleceği söyleyen bir kitaptı bu. Bunun ne olduğunu sordum ve herkes inanmayarak bana baktı. "Ne! Hiç I Ching kullanmadın mı?" Hemen kitap ortaya çıktı. Birden bir soru sormam ve I Ching'in bu konudaki görüşünü almamız mecbur oldu; bu onun nasıl işlediğini, ne kadar harika olduğunu vs. takdir etmenin tek yoluydu.

Artık kafam epey iyiydi ve bu Doğu kehanet kitabı hakkındaki tüm bu şevk de çok eğlendiriciydi. Eh, pekala... Düşündüm –New Mexico'ya gitmek üzere birkaç ay içinde San Francisco'dan ayrılmaya hazırlanıyordum. 1966 ve 1967 yılının bir kısmında karım ve ben Santa Fe'de yaşamıştık ve o bölgeyi o kadar sevmiştim ki bölgedeki uzak dağ köylerinden birinde bir ev satın almıştım. Orayı gerçekten özlüyordum; orası benim için yuva gibiydi ve gittikçe yabancılaşan Kaliforniya'dan çaresizce kaçmak istiyordum. Karım bu hevesimi paylaşmıyordu ve gönülsüzce de olsa deneme kabilinden ayrılmayı planlıyorduk, o mesleğini Körfez Bölgesi'nde sürdürecekti, ben de New Mexico'daki araziye gitmeye çalışacaktım. Bizim için stresli bir zamandı. Gerçekte ayrılmak istemiyorduk, fakat aynı zamanda yaşam yollarımızın açıkça farklı yönlere gittiğini de inkar edemiyorduk.

I Ching'e New Mexico'ya gitmenin benim için iyi bir fikir olup olmadığını sordum. Herkes onayladı – bu sorulacak akıllıca bir soruydu. Madeni paraların her atılışında arkadaşlarımla ilgisi umduğumdan çok daha fazla artmaya başladı. Bu kadar büyütecek ne vardı ki? Bitirdiğim zaman dikkate değer bir heyecan vardı. Belli ki olağandışı birşey ortaya çıkmıştı – altı çizgisi de hareket eden I numaralı hegzagram, *Yaratıcı* (her ne demekse).

On yıl kadar sonra, onu incelemeye yıllarımı adanarak bir tür I Ching alimi olacaktım. Ancak o zaman bu ilk hegzagramın muhtemelen *Değişimler Kitabı*ndaki en güçlü kehanet olduğunu anlayacaktım. Altı değişen yang çizgisi atmanın matematiksel olasılığı çok düşüktür, sanırım tek bir defada onsekiz kez tura gelmesine eş olasılıktır. Paraları atarken biri kenara geldi ve bir saatten uzun süre orada öylece kaldı, fakat bir daha altı değişen yang çizgisi hiç atmadım, ne de bunu yapan birini duydum. Kitap şöyle diyor:

Başsız ejderhalar uçuyorlar. İyi şans⁵

Bu sembolizm bir tür kader durumunu, güçlü gizli kuvvetlerin olayların kendini açığa vurması için yol gösterdiği 'göklerin hükmettiği' birşeyi ifade eder. Bu mesaj bana hiç tesir etmedi, fakat bundan sonra gelen olaylar sonunda beni I Ching'in Haight Ashbury'de o kafayı bulduğum geceki soruma verdiği yanıtın yaşamımdaki büyük bir sınır çizgisinin çok doğru bir tasviri olduğuna ikna etti. Gerçi o sırada bu gerçekten ikna edici mesaj Şubat'a, iki ay sonrasına kadar gelmedi.

Sabah erkendi, güneş daha yeni çıkıyordu. Cole Sokağı'ndaki dairemizin önünde önü tepeden aşağıya sisli uzaklardaki New Mexico'ya giden çevre yoluna dönük, ağzına kadar yüklü bir ciple ona bağlı tıka basa dolu bir römork vardı. Karım ve ben biraz önce acı verici bir şekilde vedalaşmıştık ve ben müthiş bir kişisel kaygı ve kanşık hisler içindeydim, buna bu lanet Kaliforniya şehrinde kaçmak için duyduğum derin his de karışıyordu. Son kez o basamaklardan inerken, işle ev arasında mekik dokuyan trafiğin gürültüsü sisin içine nüfuz ediyordu. Hafif bir esinti buruşmuş bir ciklet kağıdını cipin yanındaki su oluşuna üfürdü, bu

sersemlemiş zihnime sadece bir anlık gümüşü bir ışıltı olarak kaydedildi. Birden küçük bir atmaca, bu yuvarlanan folyoya vurmak için, sadece onu düşürüp bir anlığına başımın tepesindeki telefon telinin üstüne kondurmak için, gökyüzünden yere pike yaptı –San Francisco şehir merkezinden sadece birkaç blok ötede vahşi bir atmaca!

Tekrar havalanmadan bana o sert atmaca bakışını attı. Böylesine nadir birşey gördüğüm için kendimi imtiyazlı hissettim ve bunu iyi bir işaret olarak düşünmeyi seçtim. (Gerçi çok fazla abartmadan; bu hoş birşeydi, oldukça olağandışıydı, yine de kesinlikle doğal olayların sınırı içindeydi. Yani, Tanrının bana mesaj falan gönderdiğini düşünmedim gerçekten.) Cipe atladım ve sürüp gittim.

Aşırı yüklü ve motoru zayıf küçük cipi bazen saatte 40 mili aşan bir hızla Büyük Amerikan Çölü'nde sürerek geçen üç günden sonra arabayı New Mexico'daki evimin çamurlu park yerine çektim. Bir sanatçı arkadaşım benim için eve bakıyordu ve telefon olmadığı için sadece birkaç gün içinde geleceğimi biliyordu. Yorgun motoru kapatıp gerinmek için cipten dışarı çıktığım zaman arkadaşım elinde birşeyle evden dışarı çıktı. Birbirimizi sıcağı bir şekilde selamladık ve arkadaşım son yapıtını, içine abanoz, fildişi ve turkuaz kakılmış olan zahmetli bir şekilde el yapımı, varaklı pirinç bir *Bolo Tie* çıkartıp gösterdi. Bu Amerikan Kerkenesine ya da Atmacasına çok benzeyen bir atmaca ilah olan Mısır Tanrısı Horus'un çok güzel geleneksel bir tasviriydi. O dönemdeki argo tabirle "soluğum kesildi" –yolculuğum bir atmacayla başlamış ve bir atmacayla son bulmuştu! Oturup birkaç saat konuştuktan sonra bu yapıtını ortaya çıkartmamıştı –ben vardığım anda kapıdan dışarı çıkarken elindeydi. Ona bunun benim olması gerektiğini söyledim. Her ücreti öderdim. Şaşırtıcı ama, sadece otuz beş dolar istedi (tümüyle simgesel bir miktar). Ona iki yirmilik verdim ve üstünü almadım; bu neredeyse sahip olduğum son paraydı. Bunu ilk kez yaşamış olsam da, henüz Jung'un eşzamanlılık kavramından haberim yoktu.

DERS: LSD bana üstünkörü bir şekilde 'günlük bilinç' olarak

etiketlenen bilinçten ayrı olan meşru algı şekilleri olduğunu öğretti. Bunların bazıları, mukayese yoluyla, alelade insan farkındalığını önemsiz gibi gösterir. 'Astral yansıtma' bana kişinin fiziksel bedeninin dışındaki bir pozisyonundan bile algılanmanın mümkün olduğunu gösterdi. I Ching ve atmaca olayları, öznel insan deneyimini sembolik olarak yansıtabilen ve hatta muhtemelen düzenleyebilen, nedenselliğin uzay/zaman kavramlarından özgür olarak işleyen gizli güçler olduğunu telkin ediyordu. Bu güçler bir şekilde bilincin kendisiyle bağlantılı gibi görünmektedir.

5. Bir Başka Yaşam ve Zaman İlüzyonu

1971 kışında, iki genç üvey evlat kazanarak üçüncü kez evlendim. Çiftlik ve müstemilatıyla geçinmeye çalışarak New Mexico dağlarındaki evimde yaşıyorduk. İçeride işleyecek derecede soğuk bir Ocak alacakaranlığında karımın bazı arkadaşlarıyla akşam yemeği yemek için arabayla Taos'a gittik. Bu insanları çok iyi tanı mıyordum ve kocanın bir kayak öğretmeni olarak çalıştığı işinden geç saatte eve döndüğü zaman ölesiye yorgun olduğu ve o akşam yemeğe davet edildiğimizi tümüyle unuttuğu açıklı. Kısacası adam herkeste, özellikle kansında anlaşılabilir müşkül duruma düşüren bir sıkıntı yaratarak bize karşı sadece uygarcı davrandı.

Kadın ortamı yumuşatmak çabasıyla, masadaki yetişkinler arasında olması gerektiği gibi dolaşan bir joint (esrarlı sigara) yaktı. Benim sigaradan nefes çekmem bir hataydı, çünkü ev sahibinden yayılmaya devam eden bu bilinçaltı düşmanlık dalgasına hazırlıklı değildim. Sözel birşey değildi bu, açığıdaki davranışıyla hiç ilgisi yoktu (tavırları artık iyice uygardı) ve bunu karın boşluğuma saldıran hissedilir bir kuvvet olarak yaşıyordum –bu ruhen içimdeki nefesi dışarı tepmek gibi birşeydi. Herhangi bir şamanist 'savaşçı' kendini bundan nasıl koruyacağını anladı, fakat ben tümüyle açığıttım ve bu tür kuvvetlerin Carlos Castaneda'nın kitapları dışında gerçekten varolduğundan tamamen habersizdim.

Sonradan bu adamın birkaç yıldır Amerikan Yerlileri (özellikle Navajo) büyücülüğünü incelediğini öğrenecektim, fakat bu

noktada onun bana herhangi birşey yaptığının farkında olduğunu sanmadığımı vurgulamalıyım –bütün bu deneyimin karanlık, bilinçsiz bir niteliği vardı. Aynı zamanda onun genel olarak iyi niyetli olduğunu farzedecek kadar tanıyordum onu –hiç değilse yorgun ve bilinçsiz olmadığı zamanlar. Ne var ki bunun bana pek bir yardımı olmadı. Artık esrarın normal ego savunmalarımı açmasına izin vermiştim ve bayılacağımı hissetmeye başladım.

Gerçekten bir şok içinde ve kendimden geçmek üzere olduğumu hemen kavradım! "Biraz temiz hava almam" gerektiğini kekeleyerek sendeleyerek masadan kalktım. Taos'da yaklaşık bir haftadır gece sıcaklık sıfırın altında yirmilerde dolaşıyordu ve evden dışarı adımımı atar atmaz soğğun aniden çarpması sanki ikinci bir darbe gibiydi. Kamyonetimizin çamurluğuna doğru yalpaladım ve ciğerleri dağlayan kara bir oksijen boşluğu içinde donmuş ışık noktaları halinde samanyolu galaksisini kısacık bir an gördüm, sonra dedikleri gibi donup kaldım.

Bunu tasvir etmek zor. Tam bir insan ömrü yaşadım. Belki bir başka yaşamın anısıydı bu, çünkü onsekizinci yüzyılda geçiyor gibi görünüyordu –at arabaları ve o döneme ait giysiler giyen insanlar. Fakat önemli olan bu değildi. Beni etkileyen bunun doğumdan yaşlılığa ve sonunda ölüme kadar tam bir ömür olmasıydı. Ve "gerçek zaman"da ilerliyordu –hiçbir şekilde hızlandırılmamıştı. Fakat, nispeten ileri bir yaşta ölüm anımda uyanarak kendimi 1970 model bir Toyota pikabının çamurla kaplı lastiğinin yanında donmuş bir Taos yolunda yerde yatar buldum.

Henüz yere düşmüştüm –bu anı, diğer varoluşumun anısının çoğunu (fakat hepsini değil) süpüren bir med cezir dalgası gibi geriye doğru kabararak geldi. Bu "ömür" kendimden geçtiğim anla yere çarptığım an arasında vuku bulmuştu, bizim "zamanımızın" bir veya iki saniyesi içinde. Ayağa kalkmayı becerdim, soğuk havadan birkaç nefes aldım ve içeriye doğru yola koyuldum. Zaman duygumda bir 'gerçeklik kontrolü' yapmak için ne kadar süredir dışarıda olduğumu sordum. Herkes kafayı bulmuş bir kahkaha attı –Tanrı aşkına, daha yeni çıktın! Sonra yüzümü gördüer ve birden ortalığı kaygılı bir merak kapladı –işte, uzansan iyi

olur, biraz su ister misin? vs. Yüzümde hiç renk kalmadığını söylediler. Herkes hala zom olsa da, ben cin gibi ayıktım.

DERS: İlk olarak, bilinçaltı psişe bir derecede özerktir ve başkalarının psişik enerjisinin kişiyi nasıl beklenmedik şekillerde –duygusal, zihinsel ve hatta bazı durumlarda fiziksel olarak- etkileyebildiğinin farkında olmak önemlidir. Evsahibim şamanist saldırı tekniklerine aşinaydı ve ben hiçbir zaman bilinçli olarak bana saldırma niyetinde olmadığına ikna olmuş olsam da, bilinçaltının bir bölümü, fiziksel ve ruhsal olarak yorgun olduğu bir zamanda yemekte misafirlerle ilgilenmek zorunda olmak karşısındaki hüsrânını açığa vuruyordu. İkincisi, zaman hem görecelidir hem de tuhaf bir şekilde bilincin kendisiyle bağlantılıdır. Özel farkındalık genelde deneyimlediğimiz herşeydir ve ‘özel’ sözcüğü sadece ‘göreceli’ sözcüğünün bir diğer eşanlamlı karşılığıdır. Neye göre göreceli, bu altmışdört bin dolarlık bir soru!

6. Bir Güç Nesnesiyle İlk Karşılaşma

1971 yazında bir gün Santa Fe’den iyi bir arkadaşım olan Peter haftasonu bizi ziyaret etmek için çıkageldi. Biraz ‘pencere camı asidi’ bulmuştu ve bu onun LSD ile ilk deneyimi olacağı için ona rehberlik etmemi istedi. Böyle bir sorumluluktan etkilenecek ve gururum okşanarak, bilinç eşiğine gelecek kadar dozda meskalin almayı önerdim, böylece onun bilinç durumunu paylaşabilecektim, yine de eğer sorun çıkarsa yardım edebilecek kadar ayaklarım yere basacaktı. Karım tümüyle ayık olarak her ikimize de arka çıkmaya gönüllü oldu. Akşam çocuklar uyumaları için yatağa gönderildi.

Peter Hindistan’dan yeni dönmüş olan eski bir kız arkadaşının verdiği garip bir metal kupa çıkardı. Arkadaşı bunu Tibetli bir mülteciden satın almıştı ve yanlarındaki zedelenmiş geometrik desenlere bakılırsa, antika değilse de, son derece eski olduğu açıktı. (Ne kadar çok insan eli metal bir kupayı tutmalı ki oymalar artık onları seçemeyeceğiniz kadar belirsiz hale gelmeli?) Kupa her nasılsa pirinç ve bakır şeritlerin ‘örülmesiyle’ yapılmıştı –birbirine benzemeyen iki metalin pirinçle kaplamaya ya da le-

himlemeye başvurmadan su geçirmeyecek şekildeki birleşimi. Peter bir demircidir ve bu nedenle standart metal işçiliği tekniklerine oldukça aşinadır; bu metal şeritlerin nasıl olup da bir bütün halinde birbirine kaynatıldığını anlayamadığını itiraf etti. Bu kupa onun için o kadar özeldi ki dışarı çıktı ve kupayı eriyince LSD'yi yutmak için karla doldurdu. Ben de geri kalan suyla meskalin kapsülünü içtim.

Bir saat kadar her birimiz kendi triplerimizi yaşadık. Peter kupasına kapanmış vaziyette oturma odasındaki kanepede oturuyordu, fakat besbelli iyiydi ve o anda bir arkadaşlığa gerek duymuyordu. Ben evin diğer ucundaki yatakodasına çekildim ve pencereden dışarıya kardaki ay ışığına gözlerimi dikerek yatağın kenarına oturdum. Bu, herşeyin anlamlı bir şekilde benim farkındalığımla eşzamanlı olduğu o dingin sınırsal anlardan biriydi. İçinde bulunduğum bu dalgınlık hali Peter odaya girince birden kesildi. Kupasını zorla elime tutuşturarak, "İşte- şunu bir süre yokla bakalım!" dedi. Sonra gitti. Başka hiçbir şey –ne bir açıklama ne de herhangi birşey.

Biraz kafam karıştı, fakat odadaki tek ışık kaynağı olan pencereden içeri vuran ayışığında kupayı seyrettim. Tanrım! Ellerimin içindeki bu lanet şey de neydi? Kupa sözcüklerle tanımlanamayan bir tür enerji yayıyordu. Aniden bir korku bastırdı –ikinci asit tribimi hatırlatan- sonra yeniden kontrol kazandım. Kupa, bu değişmiş farkındalık halimde kolayca algılayabildiğim, fakat hiçbir şekilde kavrayamadığım bir güç yayararak tarif edilmez surette kötüydü. Sonra bu gücün ne iyi ne kötü olmadığını açıkça gördüm. Bu sadece kişinin seçeceği bir amaç için kullanılabilecek (eğer kişi nasıl kullanacağını biliyorsa) bir güçtü sadece. Kendimi, 12.000 metre yüksekte, güç ve güç aletleri (düğmeler, kontroller, kadranslar vs.) parmaklarının ucunda olan, fakat bunların nasıl kullanılacağına dair en ufak bir fikri olmadan yalnız başına bir Boeing 747'nin kontrol bölümünde oturan biri gibi hissettim. Birkaç dakika karmaşık bir duygu tayfı yaşadım –önce korku, sonra büyülenme, sonra da bayağı, kendini alçaltıcı bir hırs –bu kupayı istiyordum!

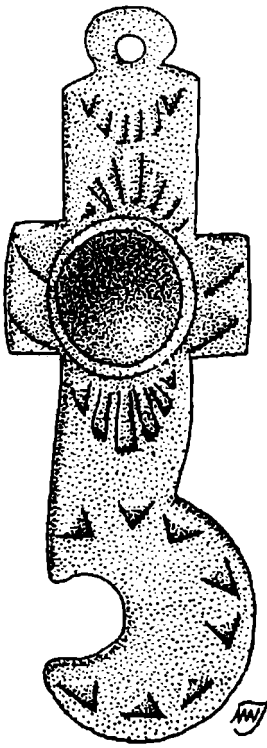
Kısacık bir lahza, bunun karşılığında cinayetin çok yüksek bir bedel olmayacağını düşündüm! Ne? Güç nesnesini çalmak için arkadaşım Peter'ı öldürmek mi? Ani bir tepkiyle başımı salladım –kupa kendi içinde veya kendiliğinden kötü değildi, fakat içindeki enerji çok ilkel bazı arzuları uyandırabiliyordu. Oturma odasına döndüm ve kupayı sessizce ona geri verdim. Ben bunu yaparken Peter'ın yüzündeki uçuk sırtışı takdir etmek için onun mizah duygusunu bilmeliydiniz. Biraz önce neler yaşadığımı pekala iyi biliyordu ve bunun çok komik olduğunu düşünüyordu!

O günden bu güne, ne Peter ne de ben bu kupa hakkında daha fazla bilgi toplamadık –nereden geldiği (Tibet olduğunu sanıyoruz), ne için kullanıldığı, nasıl kullanıldığı, şimdi nasıl kullanılabacağı- bütün bunlar bir gizem. Peter'a eğer kendi isteğiyle onu bana bırakırsa buna aldırmayacağımı ima ettim, fakat eğer öyle yapsaydı onunla ne yapacağımı biliyorsam kahrolayım.

DERS: Cansız fiziksel nesnelerin bilince benzer veya eğer kişi kendine zarar vermeden bunu nasıl yapacağını biliyorsa, en azından bilinç tarafından algılanıp yönlendirilen bir enerjiye sahip olmaları mümkündür.

7. Maddi Bir Nesnenin Uzağa Taşınması

Üçüncü eşim ve ben 1969 yılında ilk kez takılmaya başladığımızda, bana tanınmayan Amerikan Yerlisi bir gümüşçünün yaptığı alışılmışın dışında gümüş bir haç verdi. Eğer uzun bir sap ve bunu bir Hristiyan haçının oranlarında ikiye bölen bir parçası olan düzleştirilmiş bir orak hayal edebilirsiniz, bunun neye benzediğine dair genel bir fikriniz olur. Yaklaşık iki buçuk santim uzunluğundaydı ve yatay ve dikey düzlemlerin kesiştiği yerde küçük bir turkuvaz parçası vardı; bazı yerlerde düz gümüş içine oyulmuş geometrik desenler de vardı. Birisi bize bunun 'Kıpti Haç'ı olduğunu söyledi, fakat hiçbir zaman bunu onaylatamadım –esaslında, herhangi bir şekilde buna benzeyen başka bir haç hiç görmedim. Bir yıldan az bir süre onu boynuma taktım, ta ki zincir kopup kaybolana dek. 1970'de Santa Fe'de oldu bu.

(Şekil 1-1. Yazarın "Kipti* Haç"1.)

durumdu bu. (Bu fenomene yabancı olanlar için, klinikçiler genellikle kitlesel baş ağrısının migrenden çok daha acı verici olduğunu öne sürmektedirler.)

Söylemeye gerek yok, çok gergindim ve bu tatil benim için hiç de hoş değildi. Esasında, çıldırıyordum; akkor gibi bir ıstırap bıçağı, iki saat sonra tekrar başlamak üzere, iki saat boyunca beynimi keserken, aciz bir keder içinde alçımı duvara vurduğumu hatırlıyorum. Çığlık attım ve ağladım; inandığıma emin olmadığım bir Tannya işlediğimden emin olmadığım günahlarımı affetmesi için dua ettim. Ben çıldırırken karım çaresizce yanımda dikilmekten başka birşey yapamıyordu. Bu ıstırapa etki edecek hiçbir ağrı kesici yoktu; çeşitli dozlardaki Seconal'in verdiği tek

1972 sonbaharında meteliğe kurşun atıyorduk ve yaşam kurtaran çiftlik evi romantik beklentilerimizi karşılamıyordu. Arizona'daki özel bir yatılı okulda İngilizce öğretmem için yapılan teklifi kabul ettim. İlk dönemin sonunda, sağ elimi on hafta alçıda kalacak şekilde kırmayı becermiştim. Bütün öğrenciler Noel tatili için gitmişti fakat biz kış zamanı soba için ne odun kesebileceğim ne de kırabileceğim için New Mexico'ya dönmek istemedik. Elimin alçıda olmasının verdiği rahatsızlığa ek olarak, bir ay süreli kitlesel baş ağrıları başladı, on altı yaşımdan beri ara sıra yaşadığım kronik ve işkence derecesinde acı veren bir

* Mısır asıllı Hristiyan

sonuç, başımın içindeki azalmayan işkenceyle başetmeye terk edilerek çirkin, aptal bir şekilde taş kesilmemi.

Bütün bunların ortasında, bir gün yatakodamıza girdim ve uzun zamandır kayıp olan Kıpti Haçın öylece yerin ortasında durduğunu görünce hayretten donakaldım. Beş dakika önce orada değildi ve karım ve ben bunun oraya nasıl gelebildiğini mümkün olan her şekilde muhakeme etmeye çalışarak saatlerce düşündük. Haç yaklaşık üç yıl önce Santa Fe'de kaybolmuştu. O zamandan beri bir buçuk yıl kadar New Mexico'daki köy evimizde yaşamış, sonra Arizona yatılı okulundaki öğretmen evine taşınmıştık. Halı önceki yirmi dört saat içinde elektrikli süpürgeyle süpürülmüştü (okula ait süpürgeyle) ve hastalığım nedeniyle neredeyse iki haftadır sürekli bu odadaydım. Haç nereden gelmişti?

Şimdi ekmeğini hak eden herhangi bir bilimsel materyalist önceki altı hikayeyi ya halüsinasyon ya rastlantı olduğunu söyleyerek kolayca es geçecektir. Ben de şüpheli bir zihin hali içinde olduğum zaman aynısını yapabilirim. Bunlar oldukça tuhaf hikayeler ve ben çoğunlukla alelade düz bir dünyada alelade düz bir hayat yaşarım. Başka bir deyişle, egomu hayrete düşürecek tuhaf ilüzyonlar yaratabilecek özerk bilinçsiz bir hayal gücümün olması mümkündür. Öyle olabilse de, bu haçın onu altı yüz mil ötedeki bir şehirde kaybettikten yıllar sonra nasıl yatakodamızda ortaya çıktığını asla açıklayamadım. Bu halüsinasyon değildi ve bunun sebebinin izah etmek için akla kararı seçtim.

Gerçeklere makul bir şekilde uyan bir varsayım, araştırmacıların yoğun kişisel stresin umacı fenomeni diye adlandırılan bir durumu nasıl başlatabildiğini farketmeleridir. Başka bir deyişle, psişik gerilim genellikle normal dışı fiziksel olayların yaratılmasıyla bağlantılıdır. Jung eşzamanlılık deneyimlerinin her zaman psikolojik gerilimden sonra geldiğini belirtmiştir. Bu olay gerçekleştiği zaman kesinlikle gergindim, fakat bunun nasıl uzun zamandır kayıp ve hepten unutulmuş olan bir nesneyi hiç yoktan ortaya çıkartabildiği tam bir gizem olarak kaldı.

DERS: Zihin nedenselliğin uzay/zaman kavramlarını aşan şekillerde maddeyle etkileşimde bulunabilir.

8. Bir Başka Boyutu Ziyaret

1973 yazında New Mexico tepelerindeki evimize geri döndük. Zengin lise öğrencilerine İngilizce öğretmek kesinlikle bana göre değildi.

1973 sonbaharında iki veya üç yıllık bir aradan sonra yeniden LSD aldım. Benim için asit hiçbir zaman çok sık tekrarlamak istediğim bir uyuşturucu olmadı. (İlk yolculuğumdan bu yana geçen otuz yıl içinde muhtemelen on beş defadan az LSD almışımıdır.) Çok geçmeden psikolojik içgörülerin genellikle önceki yolculuklarla aynı olduğunu keşfettim ve bu sentetik kimyasalın yol açtığı fiziksel rahatsızlıklar ve sert duygusal haller yaşanan bedenim ve ruhum için gittikçe daha yıpratıcı oluyordu. (Bazen beyin sinirlerimi Su Tesisatçısı ile yıkayıp akıtmış gibi hissediyordum –bu sanılandırıcının lakabının ‘asit’ olması tesadüf değildir!)

Ancak, ben yine de nerede olduğumu ve nereye gittiğimi görmek için zaman zaman bu bilinç halini yaşamanın faydalı olduğuna inanıyordum.

Bu sefer farkındalığımın birden tuhaf fakat pek dünyevi olmayan bir yere yansıdığını gördüm. Burası yeryüzüne benzese de, bir şekilde bu boyuttan olmadığını biliyordum. Elle yontulmuş kütüklerden oluşan kocaman bir salonda ve büyük bir grup erkeğin eşliğindeydim. Bunlar biraz korkutucuydular –ilk duygum bunların deriden hilkat garibeleri gibi giyinen Nazi hücum kıtalarından biri olduğuydu, fakat sonra, sanki bir yanlış yorumu düzelten bir yanıt gibi, sahne anında değişti ve bunların daha çok Viking savaşçılarına benzediğini gördüm.

Görüntü bir kez daha yeniden odaklandı – bunlar tam olarak Viking de değillerdi, fakat kesinlikle bir tür savaşçıydılar ve kalın tahtadan düz bir masanın etrafında oturuyorlardı. Önce egom onları sadece kötü ve zalim olarak görebildi, tam savaş karşıtı bir eylemcinin (ki yıllarca böyle olmuştum) hayvan derileri giyen ve zırh ve silah taşıyan insanları algılamasının bekleneceği gibi. Bu kardeşliğin bir üyesi olduğumu anlamıştım ve bu düşünce karşısında dehşete düşerek geri çekildim. Yine, sanki bir hatayı dü-

zeltmek için, bu filmi benim yararına oynatan zihin açıklanamaz bir şekilde görüş açısını hemen değiştirdi ve savaşçıların hiç de kötü olmadıklarını gördüm. Esasında tam tersiydiler –şiiirsel dilde, onlar ‘gerçeğin hizmetinde merhametsizdiler’.

Bu mesajı açıklayabileceğim en iyi yol şudur: Biz insanlar doğduğumuz andan itibaren ortak toplumsal illüzyonlarımızı sürdürmek amacıyla dürüst izlenimlerimizi ve tepkilerimizi otomatik olarak bastırmaya şartlandık –‘insanların duygularını incitmek’ ya da huysuz olmak istemeyiz ve kültürel sıkıntıdan kaçınmak için nasıl içten gelen bir dürtüyle sürekli yalancılar haline gelineceğini öğreniriz. Ergenliğe ulaştığımız zaman çoğumuz toplumsal olarak öyle programlanmışızdır ki artık bunu yaptığımızın farkında bile değilizdir. (Bu fenomenin öğretici bir örneği olarak eski bir Shirley Temple filmi izleyin ve dakikada söylenen ‘beyaz yalancılar’ı ve ‘asil inkar’ları sayın.)

Bu savaşçılar kardeşliği, uzlaşmadan ve sonuçlarına aldırmandan, deneyiminin gerçekliğini yaşamaya, algılamaya ve konuşmaya adanmıştı. Huşu içindeydim ve bir başka boyuttaki bu gerçeklik görüntüsünden beri geçen yıllar içinde onların bu katı itikatını kendi anlayışına göre yaşamaya çabaladım. Bu kolay değil ve bunda hala iyi değilim. Sonuç olarak, bu boyuttaki pek çok insan beni duygusuz bir ahmak olarak algılıyor –dediğim gibi, bunda daha pek ustalaşamadım.

DERS: Her insan psişesinin içinde, arketip güçlerin ego algısından açıkça ayrı bir gerçeklik yaşadığı gerçek boyutlar var gibi görünüyor. Bunların temsil ettiği enerji ego tarafından bilinçli olarak kullanılmaya uygundur.

9. Atmacanın Dönüşü –Bir İnisiyasyon

1973 yılı 17 Aralığı öğleden sonra, arka bahçede müthiş bir partırtı duyduğum zaman evde yalnızdım. Sanki on tavuktan oluşan sürümüz çıldırmış gibiydi. Neler olduğuna bakmak için gittim ve kapıyı gerçekten çok garip bir manzaraya açtım. Garaj girişinin ortasında büyük bir atmaca vardı, pençelerini beyaz Legorn ho-

rozlanmızdan birine geçirmişti, geniş kanatları koruyucu bir yarım daire şeklinde tavukların etrafına kapanmıştı. Horoz hala yaşıyordu ve yarı açık gagasıyla yüzündeki bakış bana Meksika'daki çarmıha gerilme resimlerindeki ifadeleri hatırlattı; bütün bunlar keder ve kurban olma hakkında bir hicivdi.

Atmacanın gözleri tam üstümdeydi ve adeta kan kırmızısı renkteydiler. Hiç bu kadar vahşi ve ehlileştirilemez birşey görmemiştim. Bu iki kuşun varlıkları, ruhsal mevcudiyetleri arasındaki tezat daha aykırı uçlarda olamazdı. Atmacadan üç metre kadar uzaktaydım ve onu yerde tutmasına ve uçup gitememesine hayret ettim. Birkaç dakika öylece durduk –gerçekten ne yapacağımı bilmiyordum ve o da besbelli avını bırakmayacaktı. Öte yandan, bir atmacanın tavuklarımı yemesine izin veremezdim, böylece bağırarak ve ellerimle kovma hareketleri yaparak bir iki adım attım.

Daha da yere yapıştı ve o korkunç gözleriyle ilerleyişimi izlemek için başını yere eğdi. Burada neler oluyordu? Kuduz muydu, neydi? Ondandır bayağı korktuğumu itiraf ediyorum; duyduğum hiçbir vahşi hayvan bir insanın kendisine bu kadar yaklaşmasına izin vermez. Şimdi aramızda bir buçuk metre kadar mesafe vardı ve kuşun gagası ve pençeleriyle yüzüme doğru uçuşunu hayal ediyordum. Geri çekildim ve odun yığınının yönelerek muşamba tente için kullandığımız büyük bir parça siyah vinil plastik buldum. 'Planım' bunu ona fırlatmaktır, plastikte onu tutmak ve sonra... bilmiyorum...bir şekilde bu arada sakatlanmadan onu nasıl serbest bırakacağımı hesaplamaktır.

Bu kocaman siyah katranlı muşambayı tutarak ona yaklaşırsan, sanırım bir ölüm hayaleti gibi görünüyordum. Ben neredeyse menzile girene kadar sıkıca tutundum, sonra havalanıp kavak ağaçlarının arasında alçak bir yere kondu. Legorn kümesine doğru atıldı, besbelli zarar görmemişti.

Ne şaşırtıcı bir deneyim! Olanları anlatmak için karımla çocukların kasabadan dönmelerini dört gözle bekliyordum. Eve girdim.

Beş dakika içinde tavuklar yine acı çığlıklar atıyordu. Neler oluyordu? Atmaca geri dönmüştü. Bu sefer, içindeki beyaz tav-

şancık histeri içinde gürültüyle koşuştururken kuşun pençelerini tavşan kafesindeki gözlerden birine daldırmış telden sarktığını gördüm. Bir tırmağın sapıyla kafesin yanına vurdum ve bu defa sadece en yakındaki kavak ağacına kadar uçtu. Orada benden yedi metre kadar yukarıda çıplak bir kış dalının üstünde oturdu.

Oldukça uzayan bu hikayeyi kısa kesmek için, ağacın gövdesine büyük taşlar fırlattım –hiçbir şey olmadı. Ağacın dallarına küçük taşlar fırlattım –kıınıldamadı bile. Sonra ona taş atmaya başladım –asla ona isabet ettiremedim ve o hiç bir durumda asla hareket etmeden.o amansız kırmızı gözlerini bana dikti. Onu yalnız bırakırsam hemen tavuklanma saldıracağı açıldı.

.22'lik tüfeğimi aldım ve başının tepesinden havaya ateş ettim –irkilmedi bile. Her atışta kabuk parçaları uçuşarak, yanındaki dala ateş ettim. Halinde gerçekten sakın birşeyler vardı; tülelerini kabarttı ve öteye baktı –küçük görerek mi desem? O zamana kadar tuhaf değişik bir bilinç haline, içten gelen zorlayıcı bir çılgınlık haline girmiştim. Bu kuşun derdi neydi! Çaresizce onu öldürmek istemiyordum –muhteşemdi! Sadece tavukları yemesini istemiyordum. Bir nedenle sol beynim bu ufacık pragmatizm parçasını atamıyordu.

Sonra korkunç bir şekilde anladım; ya o benim tavuklarımı yiyecekti, ya da ben onu öldürecektim. Daha geniş bir durumda, hangisinin olacağı konusunda kozmik bir kayıtsızlık aurası vardı; bir seçimle karşı karşıyaydım. Bu acımasız gerçekliğin zamanıydı. Onun 'seçiminin' açık olduğunu söylemek fazla mistik mi görünüyor?

Bu gerçek bir hikaye. Ona ateş ettim. Düşmedi. Bir daha ateş ettim, göğsünden küçük tüycükler uçuştı. Düşmedi! Orduda usta nişancıydım, en yüksek kategoriydi bu ve birimimdeki yivli tüfek takımının üyesiydim. Ergenlik çağımdan beri, dedikleri gibi, 'iyi atışçıydım'.

Bu gerçek bir hikaye. Sonunda kavak ağacından düşmeden önce ona yedi kez ateş ettim –ve hala yaşıyordu! Artık teşhis edemediğim duygularla çıldırmış gibiydim. Sekizinci atışta öldü, o güzel kafası doğrudan hedefe vuran atışla dağılmıştı. Üstüme

müthiş bir keder çöktü. En affedilmez günahı işlemiştim. Robinson Jeffers'dan bir dize beynimi dağladı:

"Cezası bir yana, bir atmacadan ziyade bir adamı öldürmeyi tercih ederim..."

Acımasız gerçek. Kırk bedeni içeri götürdüm. O gece altı peyote mantarı yedim ve şafağa kadar onun cesediyle birlikte mum ışığında oturdum. Bütün bunların tuhaf bir şekilde olmasının tasarıldığını düşündüm. Yıllar bu konudaki anlayışımı daha da derinleştirdi. Bu gerçek yazmak için fazla kişisel; bazı şeyler paylaşılmıyor.

Bir yıl kadar sonra, yatakodamızın penceresinden dışarı baktığımda evin yanındaki tarlada bir başka atmaca gördüm. Bizim piliçlerimizden birini çoktan pençelerine almış, tüylerini ve etini yoluyordu. Yatağın ucuna oturdum ve yemesini bitirene dek izledim. Afiyet olsun, Kardeşim! Atmacalar istedikleri gibi tüm tavuklarımı alabilirler –bir tane atmaca daha öldürmek benim için kendimi öldürmekten daha zordu.

DERS: Arketip güçler, hemen anlaşılmayan amaçlarla seçimlerimizi zorlayabilirler. Böyle zamanlarda aşkın bilinçsiz bir programın, egonun ikincil bir unsur olduğu bir programın işlediği sezgisel olarak anlaşılabilir.

10. Ses

Bütün bu hikayeler içinde, bu benim için en gizemli ve yaşamımda en güçlü etkisi olanıdır.

1979 yılı 18 Şubatı sabahı, yaklaşık üç yıllık bir aradan sonra tekrar LSD aldım. Maddenin etkisini göstermesini bekleyerek koltuğumda otururken, aniden yerimden kalkıp, yandaki odaya gitmek ve en az on yıldır duvarda asılı olan antika bir Meksika palasını oradan almak için bir dürtü hissettim. Sadece dekorasyon için kullanılan pekçok nesne gibi, buna da neredeyse görünmez olacak derecede aşına olmuştuk. Yıllardır ona özel olarak dikkat ettiğimi hatırlamıyorum. Gerçekten de, utanç verecek şekilde tozla kaplanmıştı.

Bu palayı 1965 yılında Mexico City'nin dışındaki Toluca Pazarından almıştım. Köhne çekiçler, eğilmiş matkaplar, yağ içinde hilal vida anahtarları, paslı bisiklet zincirleri gibi kullanılmış alet ve parçalar satan bir satıcının işlettiği küçük bir dükkanın arkasında asılı duruyordu. Pala besbelli bayağı eskiydi (20.yüzyılın başları, Meksika Devrimi dönemi olabileceğini tahmin ediyorum) ve iyi kullanılmıştı, üstünde pekçok çizik ve çentik vardı ve sapı yarılıp parçalanmıştı. Bıçağın ağzına kazınmış bir "dicho" veya atasözü vardı: Nada del mundo es verdad por lo que mi ojos ven. Şöyle tercüme edebiliriz, "Dünyada gözün karşılaştığı hiçbir şey gerçek değildir," veya daha özgür olursak, "Herşey bir ilüzyondur". Bu garip bir deyiş; hiçbir zaman bunun tipik Meksikalı bir Katolik duygusu olduğunu düşünmedim. Olsa olsa kulağa Budist gibi geliyor.

Her nedense bu palayı tutmak istedim ve LSD bilincimi değiştirmeye başlarken palayı gittikçe daha sıkı tuttum –Peter'ın Tibet kupası gibi, pala bir 'güç nesnesinin' enerjilerini göstermeye başlıyordu. Çok geçmeden palanın bedenime güçlerin girmesi için bir tür psişik paratöner olduğunu hissettim. O noktada istesem de onu bırakabileceğimi sanmıyorum.

Artık sanrılandırıcının etkisi güçlendi ve birden kafam çok iyi oldu. Pala otoriteyle titreşti ve sanki beni koltuğumdan çekip, odadan geçirerek, kuvvetle yere dizlerimin üstüne düştüğüm bahçeye çıkarttı. Yaşantımda ilk ve şimdiye dek tek kez, kafamın içinde benimle konuşan çok net bir ses duydum. Bu ses 'ben' veya hatta 'benim' bir parçam olarak özdeşleşebileceğim birşey değildi. Bu ses tümüyle Başkasıydı ve bir soru sordu:

"Sorumluluk alıyor musun?"

Bunun ne anlama geldiğini gerçekten bilmiyordum –neyin sorumluluğunu alıyor muyum? Fakat buna evet diye yanıt vermenin önemli olduğunu biliyordum –sorumluluk almak kesinlikle yapılacak 'sorumlu' birşeydi ve ben her zaman sorumlu olmaya inanmıştım.

"Evet."

Sesin enerji seviyesi bir oktav yükseldi:

"Sorumluluk alıyor musun?"

"Tabii. Evet." Sarhoş gibiydim ve sorunun tekrarlanmasından kafam karışmıştı.

Şimdi, sesin gücü ve esrarı, aniden çok korkutucu bir hal alarak, tekrar iki katı arttı. Ben burada neyle uğraşıyordum?

"Sorumluluk alıyor musun?!!!"

"Evet! Sorumluluk alıyorum!" Ne için sorumluluk aldığım hakkında hiçbir fikrim yoktu, fakat 'bu' ne olursa olsun, onun için yerli olmam gerektiğini biliyordum.

Sınırdan geçip 'başka birşeye' girdik –şu kahrolası asit triple-ri! Neden bunu kendime yapmaya devam ediyordum? LSD dehşetine yaptığım ikinci yolculuğun geriye dönük tekrarları... Bu artık talep eden Tanrının sesinden başka birşey değildi:

"SORUMLULUK ALIYOR MUSUN?!!!"

Bu kadar çok sorumluluk istediğimden artık emin değildim, fakat nedense eğer 'hayır' dersem orada düşüp öleceğimden emindim. Sesin ima ettiği şeydu: "sorumluluk al ya da öl!" O bilinç durumunda buna gerçekten inandım.

"EVET! EVET! SORUMLULUK ALIYORUM!"

Ses sustu. Bir süre sonra doğruldum ve sendeleyerek eve döndüm. Tribin geri kalanı nispeten olaysız geçti –bol bedensel enerji ve kafamın içinde etrafa su sıçratan Su Tesisatçısı. Yerel bir FM radyo istasyonu Alan Hovhaness'den Mountains and Rivers Without End adlı parçası çaldı – bir sannlandırıcı alınca dinlenilecek güçlü bir müzik. Öğleden sonra geç saatlerde tekrar normal farkındalığa döndüm. Geri döndüğüme çok sevindim.

O gece bir şekilde asit yüzünden bitkin bir halde, fakat tümüyle iyileşmiş ve yine genel kabul gören gerçekliğe dönmüş olarak yatmaya gittim. Esasında birkaç saattir keyifsizdim.

Bir rüya gördüm:

Palam sonsuz bir karanlığın saf boşluğu içinde önümde havada asılı duruyordu. Bıçağın ağzına canlı alev şeklinde İbranice

harfler kazınmıştı. Ben Musevi değilim ve İbranice bilmem, fakat bu harfleri tanıyabilir ve bunları mesela Sanskrit veya Yunan harflerinden ayırt edebilirim. Pala ortadan kayboldu ve sadece ateşten harfler boşlukta asılı kaldı. Sonra harfler hareket etmeye ve alev şeklinde Roma alfabesinde "SEPHIROTH" yazacak şekilde yeniden şekillenmeye başladılar. Sonra ortadan kayboldular ve geriye sadece boşluk kaldı.

Uyandım, kalbim endişeyle çarpıyordu. (Neden korkuyordum?) Kalktım ve evde dolaştım. "Sephiroth" ne demekti? Webster's Third International Sözlüğünde aradım –böyle bir sözcük yoktu. Bu gördüğüm en güçlü rüyaydı, hayatta bir kez görülecek türde bir rüyaydı. (Bu hakiki bir rüyaydı ve oldukça farklı olan beden dışı bir deneyim değildi.) Bu da sesle karşılaşmam kadar kolayca huşu uyandırmıştı, fakat maalesef bunun anlamını da, ne için sorumluluk aldığımı bildiğimden daha fazla biliyordum. Bir ipucu bulmam en az iki hafta sürdü.

Bir Santa Fe kitapçısında amaçsızca etrafa bakınıyordum. Okült ve Mistik Terimler Sözlüğü gibi bir adı olan bir kitap gördüm. Ah ha! Belki burada 'Sephiroth'un ne anlama geldiğini bulabilirdim. O sayfayı açtım – "Sephiroth: Musevi Kabala'sında Tanrının on uzantısı". Donup kaldım –Kabala'yı duymuştum ve bunun bir tür Musevi mistik sistemi olduğunu biliyordum, fakat bilgim bundan ibaretti. Nasıl olur da bilinçsiz psişem hayatımda bilinçli olarak hiç karşılaşmadığım bir bilgiyle ortaya çıkabilirdi?

Bu konuda birkaç kitap bulduğumu söylememe gerek yok. Okuma sırasını unuttum, fakat Dion Fortune'un *The Mystical Qabalah* ve Gareth Knight'ın *A Practical Guide to Qabalistic Symbolism* adlı kitapları zihnimde özellikle ufuk genişleten eserler olarak kaldılar. ("Kabala" en az beş şekilde heceleniyor, bunlardan "Qabalah" İngilizce'de yaygın kullanılır.) Bu deneyimin aynı zamana tesadüf eden parçalarıyla karşılaşmam yaklaşık bir yıl sonra Knight'ın kitabında oldu.

Kabalist felsefenin pekçok olan (en hafif tabirle!) karmaşık yanlarını açıklamaya çalışmaksızın, pala/ses maceramın 'Yaşam Ağacındaki 17.yola' karşılık geldiğini keşfettim. Bu yol 'Bir seçim

yolu, yaşamın yollarının kesiştiği yer' diye adlandırılıyor (yani, "Sorumluluk alıyor musun?"). Bu yolla sembolik olarak bağlantılı olan Tarot kartı Aşıklar'dır ve Aşıklar karşılığı olan İbranice sözcük "Kılıç" anlamına gelen "zayin"dir. (Bir pala kesinlikle bir tür kılıçtır.) Uyuşturucu mantar da bu yolla yakından ilişkilidir ve LSD elbette bir mantar türüdür.

Bunlar benim için hala tümüyle net olmayan bir olaya sıkıştırılan aynı zamana tesadüf eden yeteri sayıda unsurlardı, fakat besbelli benim gibi düşünenler vardı; bu 'kabala tribimden' yıllar sonra Stanislav Grof'ın *Realms of the Human Unconscious* adlı kitabında LSD terapisiyle ilgili şu gözlemi buldum. O burada LSD'nin etkisi altında nasıl başka insanların da benimkine benzer deneyimler yaşadığını anlatıyor:

Kabala'ya aşina olmayan insanlar Zohar ve Sepher Yetzirah'da (iki klasik kabalist metinde) anlatılan deneyimler yaşadılar ve kabalist sembollerle şaşırtıcı bir aşinalık gösterdiler.⁶

DERS: Beni bir şekilde devam eden bir içsel süreçte bulduğuma nihayet ikna eden bu deneyim olmuştur. Sonunda, bilinçli 'ben'in sadece, benim bilinçsiz psişem olarak algıladığım şeyden açılıp kendini ortaya koyan daha büyük bir gerçekliğin bir bölümü olduğunu kabul ettim. Ayırt edilmeyen bu 'bilinçsiz'in' içinde bir yerde, burada uzay/zamanda bildiğim herşeyden daha üstün olan bilgiyi yönlendirebilen ayrı bir zeka (daha yüksek oktavda bir 'ben' mi?) vardı. Elbette bu sonuçlara hemen varmadım. Bu kuramın bütünüyle somutlaşması birkaç yıl aldı.

11. Bir Arketip Tarafından Ele Geçirilme

1979 Temmuz'unda, 'acımasız gerçeğin' zorlayarak tatbik edilmesine gerek olmadığını anlama fırsatı buldum –gerçekten, doğru anladıysam, muhtemelen hiçbir zaman da böyle olmaz.

O yaz, bir komşumla çiftlik hayvanları bizim bahçemize girdiği için aramızda bir kavga sürüp gidiyordu. Bu sefer atlarından ikisi çiti kırmış, mısırları ezerek etrafta dolaşıyorlardı. Aklım tü-

müyle başımdan gitti ve saçmayla dolu bir tüfekle atlardan birini kalçasından vurdum; ata ciddi bir zarar gelmedi, fakat ben dayanılmaz bir rahatsızlık kaynağı haline gelmiş olan bu duruma karşı duyduğum hüsrana kendimi çocukça kaptırmıştım.

New Mexico geleneğine göre çiftlik hayvanları çitin içinde değil, dışında yaşarlar. Bu da hayvanları korumanın yükünün hayvanların sahibinin değil, bahçıvanın omuzlarında olduğu anlamına gelir –çiftlik sahiplerini hayvanlarının yağmalanmasına karşı gerçek bir sorumluluk almaktan muaf tutan tipik bir sınır kavramı. Yeni kanunlar bu ‘açık otlak’ fikrini artık kabul etmiyorlar, fakat gelenekler zor ölür ve bölgemizde nedeni bu meseleye dayanan bir hayli cinayet işlendi. Ben her bireyin kendi yaşamının ve malının tüm sorumluluğunu aldığı bir inanç sistemini tasdik ettiğim için, komşumun başıboş dolanan sığırlarından, koyunlarından, atlarından ve hatta (kimi zaman) domuzlarından korunmak için çit çevirmek zorunda olduğum düşüncesi her zaman gücümde gitmişti.

Bu sefer öfke içinde silahı istemeden aşırı sıkı doldurmuştum ve saçma atın derisini yırtarak kanatmıştı. Yarayı gören sahipleri benim atı .22'lik bir tüfekle vurduğumu düşündüler. Birden kendimi, komşumun yaptığını düşündükleri şey yüzünden beni öldürmeye hazır olan 16 ve 18 yaşlarındaki iki öfkeli oğluyla arka bahçemde yüzyüze buldum. Bana gelince, ben hala onların hayvanlarıyla süregiden bu sorun yüzünden çok kızgındım ve hiçbir şekilde onların gönlünü almaya hazır değildim. Hepimiz bağır-maya başladık –saçma dolu tüfek elimdeydi ve bir parçam bunu bir sopa olarak kullanmaya çok hevesliydi, hatta soğukkanlılıkla bunun aramızdaki yaş ve kuvvet farkını nasıl dengeleyeceğini bile hesaplıyordum- ki bu bana avantaj sağladı, çünkü o çılgın anda bu iki beş para etmez adamı sopayla ölesiye dövmeye çok hazırdım ve hatta bunu şiddetle istiyordum. Hepimiz deli gibi öfkeliydik ve durum kan dökmekten kıl payı uzaktı.

Sonra birşey oldu. "Ben" aniden yana çekildim ve benim vasıtamla otoriter ve sakin, makul bir ses konuşmaya başladı. Tüm kişiliğim değişti ve bu ana getiren geçmişteki olaylara kısaca de-

ğinerek, bu olaya katkımı tümüyle doğrulayarak ve komşu olarak ilişkimizin geleceğine dair seçenekleri belirterek bu durum hakkındaki tüm gerçekleri acımasızca ortaya koyacak bir tarzda konuştum. Yavaş yavaş enerji değişti –potansiyel olarak ölümcül olan bir karşılaşma gerçek bir sorunun nispeten sakin bir tartışması şeklinde gelişmişti. Bittiğinde karşılıklı saygı içinde el sıkşıyorduk. Bir ay içinde bütün çitler onarıldı (onlar tarafından) ve hayvanları bir daha asla bizim toprağımıza girmediler. Bugün, birbirimizin en iyi arkadaşı olmasak da, en azından iyi komşularız.

Benim için ilginç olan, tartışma bittiği ve eve döndüğüm zaman sakin ve makul varlığımın beni terketmesi ve kendimi kısa bir yarı bilinçsiz çözülme hali içinde bulmamdım. Tüm olaya tanık olan karım ve üvey oğlum hayrete düşmüşlerdi, kanım daha önce böyle davrandığımı hiç görmediğini söyledi; şaşkın ses tonu bundan fazlasını söylüyordu: "Buna inanmıyorum!"

Kısa bir süre kahramandım, fakat maalesef çok geçmeden 'Böyle değersiz heriflerden bir bok almama gerek olmadığı' vs. hakkında köpürüp hava atan o kavgacı egom geri geldi. Ancak o zaman, bu olayı 'her kim' böyle hayranlık uyandıracak şekilde kottardıysa bunun benim hergünkü benliğim olmadığı kafalarına dank etti.

Bu olayı bugün hatırlayınca, yaşantımda geri dönüşü olmayan bir trajediye ne kadar yaklaşmış olduğumu görerek tüylerim ürperiyor; bu olaydaki enerjinin hızlanmasına bakılırsa, birisi, muhtemelen ben değil, ölecek ya da hastaneye kaldırılacaktı ve ben de vicdanımda bu cinayetin yüküyle uzun süre hapis hanede sürünecektim. Psişemin daha güçlü, daha yüksek bir kısmının, bir felakete yol açmadan bu belayı halledemeyeceğimi görerek, beni korumak için bir adım öne çıktığına samimiyetle inanıyorum.

DERS: Psişenin daha yüksek bir kısmı (Jung'un 'benliği') fiziksel varlığı zarar görmekten korumak için kriz sırasında müdahale edebilir.

12. Kardaki İzler

Yıllar geçti. Çocuklar büyüdü ve yuvayı terkettiler. Onüç yıllık evlilikten sonra üçüncü karımla boşandık ve ben gititkçe daha içe dönükleşen bir dünyada evde yalnız yaşamaya başladım. O sırada Kabalist felsefeye takılmışıtm ve 'içsel işleyişim' hakkında içimde öyle bir dürtü vardı ki rüyalarımı kaydedebilmek için yarken yastığın yanına bir mikrofon koyuyordum ve bunda o kadar yetkinleştim ki çoklukla gecede sekiz kayıt yapabiliyordum. Tüm bu verileri derlemek bazen ertesi günümün büyük kısmını alıyordu. Bazen bir hafta evden çıkmayarak arkadaşlarımla teması kestim. Babamdan bana kalan bazı tahvillerden gelen müteva-zi bir gelir nedeniyle, kendimi hemen hemen altı yıl boyunca ayda sadece 100 Dolarla geçinebilecek şekilde disipline ettim.

Kolayca ve rahatsızlık duymadan, yaklaşık bir on yıl kadar esrar ve alkol de dahil olmak üzere hiç uyuşturucu kullanmayacağıma tövbe etim; bu en açık triplerin en arı olanıydı –rüyalar yeni alternatif gerçekliğim haline geldiler. Rüyalar ve I Ching. Benim tam 'sorumluluğumu' isteyen o içsel sesi bir daha hiç duymadığım için, onun yerine bu Çin falının içgörülerini koydum ve çok geçmeden ona danışmadan en basit kararı bile alamadığım bir noktaya ulaştım. Her soru ve yanıt üstüne ayrıntılı notlar aldım ve bazıları esas, bazıları önemsiz olan, kitapta bakılması gereken yerlere dair verileri içeren büyük bir derleme yapmaya başladım. 'Ruhsal bir yolda' olduğuma inanıyordum ve gerçekten de öyleydim, en azından bir süre. Fakat böylesine içten gelen bir dürtüyle içe dönme hattı zatında patalojikti ve gittikçe daha tuhaf inanç sistemlerinin esaretine düşmem uzun sürmedi.

Örneğin bekaret –cinsel perhizin içsel gelişmem için elzem olduğuna dair sarsılmaz bir düşünce geliştirdim. Rüyalarım ve I Ching bunu tekrar ve tekrar onayladı ve destekledi. Bu benim en büyük sınavım olacaktı. Benim en derin özümnden, içsel benliğimden gelen talimatlar olarak yorumladığım bu meydan okumalara karşılık vermenin egomun görevi olduğuna inanıyordum. (O sırada artık tümüyle Jung'un teorisine gömülmüşütm ve psişemden çıkan her bir tuhaf imgeyi çarpıtıp ussallaştırmak için Jung'un

fikirlerine dair yorumlanmı kullanmayı kolayca beceriyordum.) Kendi Benliğime hizmet ediyordum (Jung'un küçük harfle yazmasına karşı büyük harf "B" ile) ve psişemin bu bölümü her ne istiyorsa, onu sağlamaya hazırdım.

O yıllarda yaşadığım gerçeklik türüne bir örnek vereyim: Benimkinin karşısındaki arsada bir ev kiralayan genç bir kadınla karşılaştım. Kadın zekiydi, çekiciydi ve çok moderndi. Ben 'bakırdım' ve bekaret bana zor geliyordu. Bir akşam beni ziyarete geldi ve sonunda bana dobra dobra o geceyi bende geçirip geçiremeyeceğini sordu. Ona beni çok çektiğini, fakat 'Benliğimin' istencine itaat etmeye çalıştığımı anlatarak içinde bulunduğum 'yolu' açıklamaya çalıştım. O sırada benim için tipik olan bir tarzda, "Hadi I Ching'e bakıp bu durum hakkında neler söyleyeceğini görelim," dedim. Bunun iyi bir fikir olduğunu söyledi ve madeni paraları kendi attı. Yanıt mı?

Hiç değişen çizgisi olmaksızın kırk dört numaralı hegzagram. Bu sayının adının çevirilerinden biri de 'Baştan Çıkma'dır. Karar şöyle der, "Baştan Çıkma cesur ve güçlü bir kadını gösterir. Böyle bir kadınla evlenmek iyi olmaz." Arkadaşım şoke oldu ve şaşırdı kaldı –"Bu beni mi kastediyor?" Esefle güldüm. Yanıt çok tipikti, benim deneyimime tümüyle uyuyordu ve bence sadece bir aptal bunu görmezden gelirdi. Benim koşullarımda arkadaş kalmayı becerdik ve bu açıkça benim için kolay bir yol olmadığından, sanırım bunun için bana saygı bile duydu.

1984'ün sonlarında, muhtemelen klinik anlamda deliydim. En basit ihtiyaçlarımı bile ancak karşılayabiliyordum; hala benim için çok net olmayan, fakat bu deneyimimde tümüyle tutarlı kalan bir anlayışa esir olmuşum –içimdeki ya da dışımdaki, veya her iki taraftaki, bir kuvvet kararlılığımı kırılma noktasına doğru zorluyordu.

Soğuk bir kış gecesi, acı içinde büyük bir hayvanın korkunç sesiyle uyandım, belki yaralı bir boğanın sesine benzeyen, böğüren, kükreyen bir sestir bu. Bu sesin kendi ağzımdan çıktığını keşfetmek beni dehşete düşürdü.

Gecenin geri kalanında huzursuz bir uyku uyudum ve şafak

vakti dışarıda yeni yağın kara çıktım. Baktığım her yanda, henüz hayvan ya da insan izlerinin kalmayacağı kadar yeni, hiç lekesiz beyaz bir battaniye uzanıyordu –benim evimin çevresi hariç. Gördüğüm ilk iz, sanki bir çocuk tarafından bir sopayla çizilmiş gibi karda kazınmış uzun bir çizgiydi. Fakat onun yanında hiç iz yoktu ve yaklaşık on metre içinde başlayıp sona eriyordu. Sonra sadece bir metre kadar uzunluğunda daha kısa bir başka iz daha vardı. Sonra daha fazla iz gördüm. Tüm evin etrafında dolaşarak, karda hiçbir yerde başlayıp bitmeyen, uzunluğu bir metre ile on beş metre arasında değişen, bu tuhaf, amaçsızca dolaşan çizgilerden düzinelercesini gördüm. Benim evimin çevresindeki tarlalarda hiç iz yoktu. Tek izler benim çitim içindeydi –geriye kalan herşey bozulmamış, lekesiz beyazlıktı.

Böyle rastgele hattatlık nereden gelmişti? Bu çizgiler nasıl çizilmişti? Hepsinin derinliği de iki buçuk santim veya biraz daha fazlaydı ve yanlarında hiçbir iz yoktu. Alçaktan uçan bir helikopterden eğilen bir insan uzun bir sopayla bu tür çizikler yapabiliirdi, fakat bu besbelli aptalca bir varsayımıdı.

Akla yatkın bir anlamı olan tek açıklama aşırı stresin bazen umacı nevinden fenomenlere neden olabileceğiydi. İşte bu noktada, eğer seçtiğim bu ‘yolda’ kalırsam felakete doğru gittiğimi kavramaya başladım. Ancak, güçlü inanç sistemleri kolayca silinmiyor ve en sert takıntılarımdan kendimi geri çekmem iki yılını daha aldı. Hala psişemde bunların yaralarını taşıyorum ve bunların etkisinden asla tümüyle kurtulacağımı ummuyorum.

DERS: Psişenin içindeki her güç veya zeka imgesi iyi huylu veya faydalıdır. Jung’un terimleriyle, eğer bütünleşme arayışında olan bir benliğimiz varsa, kendi işleri peşinde olan pekçok özerk kompleksimiz de vardır.

Bu kitap, sanrılandırıcı bitkilerin insan farkındalığının en derin seviyelerini nasıl ortaya çıkarabildiği ve nasıl bu tür bitkileri geleneksel olarak kullanan şamanist toplumların, uzay, zaman veya kültürel farklılıkla birbirlerinden ne kadar ayrılmış olurlarsa olsunlar, bu bitkilerin güçleri ve uyandırdıkları gerçeklikler hakkında dikkate değer derecede tutarlı inançlara sahip oldukları hakkında bir incelemedir.

Belki en yaygın inançlar, her bitki türünün, genellikle bir öğretmen olarak addedilen, bu bitkiyi yiyen kişiyle iletişim kurabilen 'ruhsal bir varlık' içerdiği fikrini benimsiyor. Geniş edebi çerçevede seçebildiklerimden biri olan, bir antropologdan aktarılan aşağıdaki şu alıntı bu ortak düşünceleri özetliyor:

Uyuşturucu kullanımının psikolojik etkileri bir yana, sunulan verilerden... bu toplumların çoğunun evrensel yaklaşımda bulunan inanç sistemleri sergilediğini görüyoruz. Örneğin, halüsinasyon uyandıran bitkilerin canlı ruhlarına olan inanç bu örneklerde tekrar tekrar ortaya çıkar... Şaman toplumunu korumak için bu tür güçleri çağırabilir. Bazen, bu tür ruh güçlerinin insandan daha güçlü olduğu düşünülmüştür ve kontrol edilebilen güçler olarak deneyimlenmekten ziyade, doğaüstü alemle iletişim kurma vasıtası olarak görülmüştür.⁷

Tarihte, çoğu Batılı bu inançlara yukarıdan bakmıştır –böylesine 'saf' dünya görüşleri modern bilimsel düşüncenin genel gerçeklik-yapısı içine dahil edilmemiştir. Ne var ki, anlattığım bu on iki kişisel deneyimin ortaya koyduğu gibi, en azından henüz tüm verilerin insan bilincinin doğasında olmadığını kabul etmiyoruz. Gerçekten, insan farkındalığı öyle büyük bir gizem ki bu konuda hemen hiçbir şey bilmediğimizi itiraf etmek basiretlilik olur! Bu cehalet, artı mantıki açıklama tutkumuz bizi çoğunlukla bir kuramın yerine aynı derecede abartılı bir başka kuram koymaya zorlar:

Mazatekler (*Psilocybe cubensis*) mantarlarının konuştuğunu söylerler. Eğer bir şamana imgesinin nereden geldiğini sorarsanız, muhtemelen şöyle yanıt verecektir: Bunu söyleyen ben değilim, mantarlardı. Hiçbir mantar konuşmaz, bu doğal olana basit insan niteliklerinin yüklenmesidir, sadece insan konuşur, fakat bu mantarları yiyen kişi eğer bir dil adamıysa esinlenmiş bir konuşma kapasitesine mâlik olur... Bazen bu, sözcükler aranmaları gerekmeden kendiliğinden birbiri ardına zihne sıçradığı için, sanki kişiye ne söyleyeceği söyleniyor gibidir: bu gerçeküstücülerin otomatik diktesine benzer, yalnız buradaki bilinç akışı, bağlantısız olmaktan ziyade, tutarlı olma

eğilimindedir: anlamların ussal bir telafuzu... Şaman için, sanki varoluş onun vasıtasıyla kendini dile getiriyor gibidir.⁸

Bu "sanki" olumsuzluğuna rağmen, bir kişi vasıtasıyla 'varoluşun' konuştuğu varsayımı en azından bir mantarın ruhu kadar inanılması güç görünüyor. Mesele esas sorunun yöneltilmemiş olmasıdır ve bu soru da şudur: Bir 'diğerinin', bir 'ben-olmayanın' benim psişemin içinden benimle konuşması nasıl mümkün olabilir? Bunun 'safça' açıklaması, bir yerlerde bir başka dünyanın, görünmez fakat zeki varlıkların bizimle iletişim kurabildiği bir başka çoklu evrenin varolması gerektiğidir. Bu varsayım bilimsel düşünürler tarafından 'ikilik' diye adlandırılır ve genellikle ussal konuşmanın lanetlenmesi olarak addedelir.

Bununla birlikte, karmaşık konulara dair taze içgörüler çoğunlukla önyargılı düşünceler olmaksızın bunların en basit açıklanmalarını inceleyerek kazanılabilir. Bütün bunlar her halükarda bir Gizem olduğu için, geçici olarak bitkilerin onları yiyenlerle konuşabilen duygulu varlıklar olduğu veya buna alternatif olarak, belli bitkilerin içindeki moleküllerin psişe içinde kendilerini duygulu öğretmenler olarak sunan ayrı cisimsiz zekalar uyandırabildiği fikrini kabul ederek nasıl faydalı bir bilgi kazanabiliriz ki?

Bu kitap çoklukla bunlar hakkında, fakat okuyucudan bu tür ussal öncülleri kabul etmesini istemeden önce, bunun akıllı başında muhakeme edilecek şekilde makul hale getirilebilmesi için bir temel yaratmalıyım. Deneysel deneyime dayanan aşağıdaki varsayım, sonraki muhakeme için bir başlangıç noktası oluşturmaktadır.

1. İnsan psişesi cismani varoluşu aşar, bu nedenle bizler çok-boyutlu varlıklar olmalıyız.
2. Ego psişenin merkezi değildir, fakat sadece egonun kendi bilinçsiz zihni olarak algıladığı şeyden ortaya çıkan ve kendini açığa vuran daha büyük bir gerçekliğin uzay/zaman parçasıdır.

3. Uzak/zaman kısmi bir gerçektir ve maddi durum bir ilüzyondur.
4. Bilinç bir enerji biçimidir.
5. Madde ve enerji aynı temel fenomenin göreceli tezahürleri olduğu için, bazı boyutlarda madde enerjidir ve enerji de maddedir, bu nedenle:
6. Bazı boyutlarda düşünceler 'fiziksel' varlıklardır.
7. Ego-bilincine teğet geçen boyutlarda, bu cisimsiz zekalar, normalde egonun algısına karşı bilinçsiz olan gerçeklikler deneyimlemelidirler.
8. 'Kendi hayatlarını yaşarken', nedenselliğin uzak/zaman kavramlarının dışında işleyen bu gizli kuvvetler çoğunlukla sembolik olarak fiziksel alemde egonun öznel deneyimini yansıtır. (Eşzamanlılık)
9. Bilinçli ya da bilinçsizce odaklanan başkalarının psişik enerjisi kişiyi doğrudan doğruya hem psikolojik hem fiziksel olarak etkileyebilir.
10. Zaman bilincin kendisiyle ilişkili ve anlaşılmasız şekilde bağlantılıdır.

Bu varsayımlardan her birinin şamanist gerçeklik kavramını, çoğunlukla psikotropik maddelerin kullanılmasıyla kabul edilen, haberdar olunan ve yükseltilen bir dünya görüşünü desteklediği kaydedilmelidir.

Notlar

1. Lukoff, et al. (1990). "Transpersonal psychology research review: psychoactive substances and transpersonal states," The Journal of Transpersonal Psychology, Cilt.22:2.
2. Leary, et al. (1964). The Psychedelic Experience, A Manual Based on the Tibetan Book of the Dead, University Books, New Hyde Park, NY, s.139.
3. Aynı eser.
4. Oliver Fox (1962). Astral Projection: A Record of Out-of-the-Body Experiences, University Books, New Hyde Park, NY, s.34-35.

5. R.Wilheim ve C.Baynes (1967). The I Ching, Bollingen Sseries XIX, Princeton University Press, Princeton, NJ, s.10.
6. S.Grof (1975). Realms of the Human Unconscious, Viking, NY, s.201.
7. M.Dobkin de Rios (1990). Hallucinogens: Cross-cultural Perspectives, Prism Press, Dorset, İngiltere, s.193-199.
8. Henry Munn (1973). "The Mushrooms of Language", Hallucinogens and Shamanism'de, ed. Harner, Oxford University Press, Londra, s.88.

Şamanist Boyutlar

Ben sahip olduğumuz en iyi bilinç haritasının şamanist harita olduğuna inanıyorum. Bu görüş açısına göre, dünyanın bir 'merkezi' vardır ve bu merkeze gittiğiniz zaman –ki bu sizin içinizdedir- yukarı aşağı yol almanızı sağlayan dikey bir eksen vardır. Göksel dünyalar vardır, cehennem gibi dünyalar vardır, cennet gibi dünyalar vardır. Bunlar şamanist yolculuklarımızda bize açılan dünyalardır ve ben bizim bu diyarları keşfetmek ve bu bilgiyi psişenin haritasını çıkartmakla ilgilenen başkalarına aktarmakla yükümlü olduğumuza inanıyorum. Tarihimizin bu döneminde, insanın yapmayı umabileceği belki de en huşu verici yolculuktur bu.'

Son yirmi yıl içinde şamanlık hakkında inanılmaz sayıda kitap ve makale yazıldı. Bu irdelemenin amacı için bu konu hakkında bilmemiz gereken herşey yukarıdaki alıntıda bulunmaktadır. Esas olarak, psişenin şamanist haritası, bilinç vasıtasıyla girilen gerçekliğin 'daha yüksek boyutlarının' varolduğunu kabul etmektedir.

Ancak, bu alıntılanan tanımın nasıl üç boyut bağlamında düşünüldüğüne dikkat edin; beden zımnen, merkezi dikey bir ek-

sen vasıtasıyla girilen üst ve alt dünyaların hiyerarşisini içeren bir kap olan psişeyi içeren bir kaptır. Bu bir tür Çin kutusudur –dünyaların içindeki dünyaların içindeki dünyalar. Fiziksel olarak üç boyutlu uzayla kısıtlı olduğumuzu göz önüne alırsak, bu muhtemelen aşkın deneyim alemleri için çoğumuzun kolayca tahayyül edebileceği kadar iyi bir mecazdır.

‘Boyut’ o kadar fazla kullanılan bir sözcüktür ki çoğunlukla bunu yeterince dikkatli düşünmeyiz. Bu tam olarak ne demektir? Değişik bilinç durumlarını kavramamız için bu kavramın anlaşılması çok önemli olduğu için, bu irdelemeyi bir başka betimlemeyle kolaylaştıralım:

Sıfır boyutlan olan bir noktayı, tek boyutu (uzunluk) olan bir çizgiyi, iki boyutu (uzunluk ve genişlik) olan bir yüzeyi ve bir küp ya da küre gibi üç boyutlu (uzunluk, genişlik ve yükseklik) katı bir şekli hayal etmek mümkündür...Bugün katı bir nesne ya da ‘maddi’ bir nesneyle kastettiğimiz Öklit sistemi bağlamında üç boyutlu olan bir nesnedir.²

Bu betimlemeden birbirini izleyen her bir uzamsal boyutun, kendinden önce gelene dik bir yönde yapılandığını görüyoruz. (Dik sözcüğü bir başka çizgi ya da düzleme dik açıda olan bir çizgi ya da düzlemi ima etmektedir.) Bu ardışık açılım sürekli bir prensiptir, daha yüksek boyut yapılarının kurulması için bir denklemdir. Bunun için, tek boyutlu bir çizgi sıfır boyutlu bir noktaya diktir; iki boyutlu bir düzlem tek boyutlu bir çizgiye diktir ve üç boyutlu bir küp iki boyutlu bir düzleme diktir. Eğer bu prensip değişmezse, dört boyutlu uzaya giden yolu da göstermesi gerekir. Buradaki mantıki soru şudur: hangi ‘yön’ bir küpe diktir?

Bunu dışsal olarak tahayyül etmek olanaksızdır, çünkü bizler öznel olarak üç boyutlu uzaydan algılamaktayız. Bir noktayı, çizgiyi, düzlemi veya küpü kavramak kolaydır; gerçekten de bir çocuk için altındaki uzamsal boyutları kolaylıkla idrak edebilir, fakat dört boyutlu uzayı tanımlamaya çalıştıkları zaman mistiklerin bile kafası karışır. Bu nedenle ben, bir boyutun sınırlarını aşan herhangi bir açı ya da yönde olma düşüncesini aktarmak için özel

bir anlamda 'dik' terimini kullanıyorum. (Geometrik 'dik açılar' düşüncesi, hayal etmeye yardımcı olması dışında, bu kavramla mutlaka ilgili değildir.)

Üç boyutlu uzayda ikamet edenler olarak, neyin bir küpe dik olabileceğini hayal etmek bizim için son derece güçtür; hiçbir dış yön bir başka üç boyutlu yansımadan fazlası olmayacaktır. Üçten daha fazla uzamsal boyutlarla uğraşırken 'diklik' kıyaslaması bozulur mu? Mantıksal tutarlılık bu prensibin devam ettirilmesi gerektiğini talep eder –fakat nasıl?

Şamanist gerçeklik modelinden bir fikir alırsak, üç boyutlu uzaya 'dik' olan tek mantıklı yönün 'içeri' olduğunu keşfetmek şaşırtıcı bir kavrayıştır. Gözlemciyi bu denklemden çıkartamayacağımızı veya öznel algılamamızın tüm gözlemlerin yapıldığı temel olduğunu unutamayacağımızı kavradığımız zaman bu daha da netleşir. Önce bir 'merkezden' veya 'noktadan' (öznel psişe) algılama gelir ve bu üç dış boyut bu noktadan yayılır. Kişinin üç boyutu gözlemciyi merkeze koymadan gözlemleyebilmesi (yani, bir evin içinde olmadan evin üç boyutunu gözlemleyebilirim) konuyu karıştırıyor, fakat bu benim her zaman beni saran uzay/zamanın merkezinde olduğum temel gerçeğini reddetmez.

Bu içgörü hemen şamanist dünyayı anlayışımıza açar ve bilincin kendisinin çok boyutlu bir fenomen olduğunu öne sürer! Her gözlemcinin kendi deneyiminin merkezinde olduğu olgusu, farkındalıkların ondan ayrılıp fiziksel uzaya yansıdığı bir 'sahne arkası' dünyasına ("bilinçaltı") delalet etmektedir. Bu, sadece bir bilinç hali olarak değil, fakat boyut-dışı uzaydaki bir yer ya da yerler hiyerarşisi olarak Jung'un ortak (kollektif) bilinçaltı kavramına itimat sağlıyor. Aşağıdaki alıntı, adeta evrensel olan şamanist 'üç dünya' görüşünü tanımlamaktadır. Ortadaki 'dışsal' uzay/zaman dünyasına göre, hem Üst hem Alt dünyaların içsel (dik) olduğunu söylemeye gerek yok:

Çoğu şamanist kültür, evrenin en azından üç seviyeden oluştuğuna inanır: Orta Alem bildiğimiz dünyadır, normal insani olayların dünyasıdır; Alt Dünya, Ölümler Diyan ölümlerle ve tehlikeli ruhlarla ilişkilendirilebilir; ve Üst Dünya, Gökssel

Alem sık sık Güneşin meskeni olarak, bazı yerlerde de aşkın bilinç alemi olarak tanımlanır.³

Bu, fiziksel bedeni daha yüksek boyut yapıları 'içeren' bir tür kap haline getiriyor. Üç boyut bağlamında, bir kabın içerdiklerinden daha küçük olması mantıksal olarak saçmadır, yine de eğer diğer boyutlar bu denklemin çarpanları olursa bu kaçınılmaz bir sonuç değildir. Bunu kavramsallaştırmanın bir diğer yolu da uzay/zamanı içsel sonsuzluğun bir 'dışsal' yansıması olarak düşünmektir. Bir küpün altı yüzeyinden birinde yaşayan iki boyutlu bir varlık olmanın neye benzeyeceğini hayal edin. Bu sizin için hemen açık olmasa da, aslında sizin dünyanız, her birinin kendi eşsiz varlık nüfuzu olan, sizin kendi dünyanıza benzer beş adet iki boyutlu görünmez 'evrenlere' teğettir. Bu üç boyutlar içinde, bu içi dışına dönmüştüğü hayal edin, içimizden diğer alemlere nasıl girebileceğimizi sezgisel olarak kavrarsınız.

Bu içgörülerini bütünlemek bir süre alabilir, fakat bir kez açık hale geldiler mi, şamanist bilinç ve bilincin diğer değişik halleri hakkındaki 'gizemli' hemen herşey sadece akla uygun olmakla kalmaz, fakat aşkar ve gerekli hale de gelir.

Dışarıdaki evren kadar büyüktür, o kadar büyüktür kalp ni-lüferi içindeki evren. Onun içinde gök ve yeryüzü, güneş, ay, yıldırım ve tüm yıldızlar vardır. Makrokozmosta olan herşey bu mikrokozmosun içindedir.⁴

Bu düşünceleri anlamanın bir başka yolu da bunlara nesnellik ve öznellik arasındaki fark bağlamında yaklaşmaktır. Öncelikle, farklılaşmış (öznel) bir gözlemci için hakiki nesnellik mümkün değildir. Gerçekten, eğer böyle bir algılama hali mümkün olsaydı, neyin 'gerçek' olduğuna dair hiçbir soru olmazdı, zira gerçek tüm gözlemciler için ortada olurdu. Bu nedenle, göreceli anlam dışında, nesnel olamadığımız için 'nesnelliğin' hayal gücünün bir işlevi olması gerekir. Yani, nesnelliğin ne olduğunu hayal edebilirim, fakat 'karşılıklı öznel' olmak dışında, yani bilimsel yöntem gibi toplumsal olarak hayal edilen kurallarla uyum içinde gerçek ya da nihai anlamda nesnel olamam. Genel kabul gören bu nesnellik günlük yaşam için zorunludur, fakat bunun sadece top-

lumsal ilişkileri kolaylaştırmak için yaratılan bir soyutlama (para gibi) olduğunu unutmamalıyız.

Yaşamın ilk olgusu onun her zaman öznel bir deneyim olmasıdır; bunu inkar etmenin ya da bundan kaçınmanın bir yolu yoktur. Bu nesnel bir evren olmadığını iddia etmez, sadece buna dair tüm deneyimimiz öznelidir. Nesnel bir evrenin nasıl olabileceğini hayal etmek için, bunun bu evrene dair tüm öznel deneyimlerin bir toplamı, artı bir evren olarak 'kendi içinde' oldukları olduğunu varsayabiliriz. Böyle yorucu bir kavramsallaştırma karşısında hayal gücü bile direniyor; evreni nesnel olarak (yani evren olarak) görmek için kişinin onun dışında olması gerekir!

Ancak, 'yukardan ve dışardan' algıladığımız için, bir ve iki boyutlu uzayı nispeten nesnel olarak gözlemleyebiliriz. Fakat onun içinde cisimlendiğimiz için, üç boyutlu uzayı bu şekilde görmek çok daha zordur. Bu da bizi bu üç boyutu 'nesnel olarak' ayırt etmek için, bunların 'dıştaki' bir dikey yönden, yani dördüncü bir uzamsal boyuttan algılanması gerektiğine getiriyor.

Bu içgörülerini şamanist modelimizle bütünlersek, insanlar için üç ve daha az uzamsal boyutun dışsal, üçten yüksek boyutların içsel olduğunu görürüz. Bu nedenle, bizim için, üçten yüksek olan bütün uzamsal boyutlar zihinsel ya da psişiktir. Bundan da, dört boyutlu bir varlığın üç boyutlu bir varlık tarafından öznel olarak, içsel bir fenomen olarak, içsel bir ses veya halüsinasyon olarak algılanacağı sonucuna varırız.

Bir an durun ve dört boyutlu uzayı hayal etmeye çalışın. O hemen sizin yanınızda, fakat gösteremeyeceğiniz bir yönde. Ne kadar iyi saklanabilseniz de, dört boyutlu bir yaratık sizi içerde ve dışarda mükemmel iyi görebilir.⁵

Bir an için UFO'lar gibi bazı varlıkların 'üç boyutlu bir negatif (holografik) olarak' kendilerini fiziksel uzaya yansıtabildikleri olasılığını bir yana bırakırsak, insanların genellikle karşılaştığı daha yüksek boyutlu tek varlıklar içseldir, bunun en bilinen örneği şizofrenlerin duyduğu 'içsel seslerdir'. Bilincin pekçok alemi birbirine bağlayan boyut ötesi öznel bir köprü olduğu olgusu şamanist hallerin neden üç boyutlu terimlerle ölçülemediğini

açıklar; tasarımılanan protokollarımız bir anlamda 'nesnel' olabilir de, bilinci bunlarla ölçmeye çalışarak nesnelleştirmek mümkün değildir! Kesinlikle bilinç çok boyutlu olduğu içindir ki bu boyutta yeterli ölçüm yapılamaz.

Bir diğer sorun da asıl deneyimimiz üç boyutlu gerçeklik içinde sabitlendiği için, dilimizin de öyle olmasıdır. Uzak ötesini betimlerken anlambilim açısından kesin olmak mümkün değildir, çünkü dil ona sadece mecazi olarak yaklaşabilir. Örneğin, 'sema' sözcüğü çoğunlukla aşkın cennetsi bir dünyayı tanımlamak için kullanılır, çünkü bu alem bizimkinden 'daha yüksek' olarak deneyimlenir. Üç boyutluluğu tümüyle aşan içsel bir hali tanımlamak için üç boyutlu bir kavram (daha yüksek) kullanınız. Anlambilim açısından, 'sema' sözcüğü, dünya gezegeni üstünde üç boyutlu sonsuzluk içinde uzanan yıldızlı geniş alanı ima eder. Öte yandan metafiziksel anlamda 'sema', cehennem boyutları da dahil olmak üzere bütün bilinç şekillerini kapsayan içsel bir çoklu evrenin sadece bir parçasıdır. Yaygın kullanıma göre, cennet yukarı, cehennemse aşağısıdır, fakat uzak ötesi açısından baktığımızda bunların ikisi de içtedir.

Bu mecazi prensibin her iki yönde de işlediğini belirtmek önemlidir; rüyalar, bilinçaltı psişenin (uzak ötesi) dili, genellikle sözel olmayan, bu nedenle bilinen dilde betimlenemeyen bilinç hallerinin mecazlarıdır. Sanrısız ve şamanist bilinç halleri çoğunlukla aynı derecede tanımlanamazdır. Başka bir deyişle, ister kopuk psikolojik kompleksler, ister gerçek 'yabancılar' olsun, uzak ötesindeki varlıklar genellikle (özellikle rüyalarda) daha yüksek boyutlu gerçekliklerin mecazları olarak deneyimlenirler. Bunlar bizim hakiki, üç boyutlu beklentilerimize uymasa da, bu hiçbir şekilde onların kendi uzayları içinde gerçek olmadığına delalet etmez.

Zaman dahil edilmeden boyutların irdelenmesi tam olmaz, zira dış gerçekliğimizin modern tanımları bundan 'uzak-zaman sürekliliği' veya sadece uzak/zaman olarak bahseder. İşte bu düşüncenin kısa ve öz bir açıklaması:

Dördüncü bir boyut fikri.... 1908 yılında Einstein'ın Özel İzafe Teorisinin içinde yaşadığımız dünyanın üç boyutlu

değil, dört boyutlu olduğunu, dördüncü boyutun da zaman olduğunu ileri sürmekle aynı olduğunu belirten Hermann Minkowski tarafından modern dünyaya tanıtılmıştır. 'Uzay' üç boyutluluğa delalet ettiği için, Minkowski sadece 'dört boyutlu uzay' değil, fakat 'dört boyutlu uzay-zaman sürekliliğini' de kastediyor. Sadece bu üç uzamsal boyutu –uzunluk, genişlik ve yükseklik- uzaydaki yayılımlar olarak düşünmek gereklidir. O zaman dördüncü boyutu zaman içindeki yayılım olarak kavramak kolay bir adımdır. Başka bir deyişle, herhangi bir nesnenin dördüncü boyutu onun sürekliliğidir.⁶

Bu görüş açısını şamanist evren modeliyle bütünlemek için, önce zamanın bilinçten ayrılmaz olduğunu kabul etmeliyiz:

Zaman bilinçle çok bağlantılıdır. İnsan zamanı deneyimler, zamanın tüm sonsuz değişimlerini farkedebilir ve yine de onun kendi hakkıyla, orada dışarıda, kendinden bağımsız olarak varolduğundan emin olabilir mi? Filozoflar kadar bilimadamları da bu tür sorularla ilgileniyorlar ve gerçekten de zamanın nesnelliği ve bilinçten ayrılması belki de zamanı bilimsel bir görüş açısından anlamaya çalışmaktaki ana noktalardan biridir.⁷

Bundan da, zamanın bir 'süre' boyutu olarak hayal edilebilse de, her zaman öznel olarak ebedi, 'sıfır-boyutlu' bir şimdiki zaman olarak deneyimlendiği sonucuna varırız:

Zaman, üstünde bir noktanın geçmişten geleceğe doğru yol aldığı bir çizgi olarak kavranıyor. Bu nokta şimdiki zamandır. Bir nokta olduğundan, ister istemez son derece kısıdır... Şimdiki zaman varolan herşey olduğu, geçmiş geçip gittiği ve gelecek henüz burada olmadığı için, böyle bir zaman kavramı cansız gerçekliğin tanımlanması için bile yetersizdir. Fakat yapabildiğimizin en iyisi budur.⁸

Bu paradoks, zamanın üç boyutlu bir şimdiki zaman içinde gözlemci-merkezli bir öznel süreklilik deneyimi olduğu kabul

edilerek çözülebilir. Bunun için, 'bir süre boyutu' olarak kavranan zaman bilincin iki işlevine, bellek ve hayal gücüne bağlıdır. Geçmiş olayları hatırlayabilir ve gelecektekileri hayal edebilirsek de, geçmiş ve geleceği sadece bilinçli şimdiki zamanın insan elinden çıkan yapıları olarak deneyimleyebiliriz. Bundan da anlaşıldığı gibi, zaman (hemen şimdiki zaman) bilince diktir, çünkü bellek (geçmiş) ve hayal gücü (gelecek) psişenin bileşenleridir. Bu nedenle, eğer zaman zaman bir boyutsa, bilinç de öyledir, zira bunlar varoluş anlamında ayrılmazdırlar.

'Daha yüksek' bir boyutun onun 'altındaki' boyuta dik olduğu denklemini kullanarak (bunlar üç boyutlu kavramlardır, fakat bu prensip tanımını aşar), bilinç ve zamanın uzaya dik olduğunu ve bu nedenle de çok-boyutlu fenomenler olduklarını söyleyebiliriz. Bu da bizi, şimdi insan farkındalığının Batı psikolojisinin sağladığından çok daha kesin ayırt edici bir tanım olarak görebileceğimiz şamanist psişe modeline geri getiriyor.

Özet olarak: Bizim bildiğimiz üç boyutlu gerçeklik şamanist modelde 'orta dünya' diye adlandırılır. Bunun altındaki ve üstündeki dünyalar, bilincin değişmiş halleri vasıtasıyla girilen içsel boyutlardır. Uzay ötesi ego-farkındalığına dik olduğu için, bilinç tüm dünyaları birbirine bağlayan köprüdür.

Bu içsel boyutlara girmek pekçok unsura bağlıdır. Herkes rüya görürken bunlara girer, fakat hipnoz, meditasyon, şiddetli stres ve sanrılandırıcı maddeler de dahil olmak üzere pekçok başka katalizör de buna izin verebilir. Bu kitabın amaçları bağlamında, biz uzay ötesine girme yöntemimiz olarak sanrılandırıcı bitkilerle birlikte bilinçli şamanist niyete odaklanacağız. Fakat önce, bu alanı ayırt ederek, yapısını ve içeriklerini daha fazla incelemeliyiz.

Notlar

1. Terence McKenna (1991). "Sacred Plants and Mystic Realities", The Archaic Revival'da, Harper, San Francisco, s.250.
2. S.C McLaughlin (1979-80). "The relation between physical dimensions and higher consciousness," The Journal of Altered States of Conscious-

ness, 5:65-82.

3. Joan Halifax (1990). "The Shaman's Initiation", ReVision, Cilt 13, No.2 (Sonbahar), s.55.
4. "Chandogya Upanishad" (1957). The Upanishads, Mentor, NY, s.74.
5. R.Rucker (1984). The Fourth Dimension –Toward a Geometry of Higher Reality, Houghton Mifflin, Boston, s.8.
6. McLaughlin, aynı eser.
7. Michael Shallis (1982). On Time, Schocken, NY, s.14.
8. M.Clynes (1978). Sentics- The Touch of the Emotions, Anchor-Double-day, Garden City, NY, s.21.

Bölüm 3

Pekçok Dünyanın Deneyimlenmesi

Ortak bir ip tüm gezegendeki şamanları birbirine bağlıyor gibi görünüyor... Bu topluluğun görünüşe göre uzlaşmaz olan etnik ve kültürel çizgileri aşması, efsanenin kaynağında, insan psişesinde yatan gizemi ve gücü gösterir... Laponya'dan Pata-gonya'ya kadar, Yontma Taş Devrinden günümüze kadar, şamanist tecrübeler ve vecit halleri sırasında faaliyete geçen arketipler hayret edilecek derecede benzerdir.'

Bizler insan psişesi hakkında çok az şey biliyoruz, bu da uzay ötesi şöyle dursun, kendimiz hakkında pek az şey bildiğimizi itiraf etmektir. Tarih boyunca çeşitli kültürlerden gözlemcilerin onlara dair yaptığı bir milyon tanıma rağmen, içsel boyutlar büyük ölçüde bilinmeyen bölge olarak kalmıştır. Şamanizmin Üst ve Alt Dünyasını oluşturmamasından başka, bu alem gnostiklerin Pleroma'sı, okültizmdeki Astral Düzlem, Tibet Budizmi'ndeki Bardo alemi, Avustralya yerlilerinin Ebedi Rüyazamanı, modern psikolojinin Bilinçaltı Psişe'si ve tüm dünyadaki tutucu mezheplerin Cennet ve Cehennemleridir. Bu liste süresiz olarak uzatılabilir ve bunların kıyaslanmasına ciltler harcanabilir. Bu irdelemenin amacı bağlamında, bunların hepsinin uzay ötesinin, bilincin gir-

diği içsel boyutların tanımları olduğunu kabul etmek yeterlidir.

Dünya gezegeninde fiziksel bedenler halinde vücut bulan insanlar olarak bizler, buradaki deneyimimiz hakkında anlaşmamızı kolaylaştıran, 'genel kabul gören gerçeklik' diye adlandırılan bir inanç sistemi geliştirdik. Bu inanç sisteminden yola çıkarak, dünyaya dair algılarımızı standart hale getirmeye (kabaca olsa da) yardım eden 'öznellik' ve 'nesnellik' gibi daha ince ayrımlar yaratmak için anlaştık. Hepimiz fiziksel olarak üç boyutlu uzayın içine kilitlendiğimiz için, genel kabul gören bu gerçekliğin dış hatları aşıkır gibi görünür; toprak, ateş, hava ve suyun nitelikleri konusunda pekçok gözlemci birbiriyle olduğuça uyuşur. Ancak, genel kabul gören gerçeklik çođunluđuñ oyuyla onaylanan politik bir platforma benzer; bunun bir kısmı tartışmasız kabul edilir, bir kısmı da bizi kendi inançlarına ikna eden oy isteyenler tarafından diretilir. Besbelli genel bir anlaşmanın olmadığu büyük deneyim alanları vardır. Eğer gerçek nesnellik mümkün olsaydı, bu asla olamazdı.

Açık olanı kabul ederek, herhangi bir uzamsal boyutun algılanması için öznel bilincin bir ön řart olduğuyla başladık. Bir 'süre boyutu' olarak bilimsel zaman varsayımının bellek ve hayal gücüne bağlı olduđuñu ve zamanın öznel deneyimi ihlal etmeden bilinçten ayrılamayacağını belirttik. 'Uzay-zaman' kavramı genel kabul gören modern gerçekliğin bir kısmıdır, fakat ben bunun, bellek ve hayal gücü gerçekte bilincin işlevleriyken, bunları nesnelleştirme çabası olduđuñu öne sürüyorum. Sonuç olarak, 'uzay-zaman' yerine, fiziksel uzayı onu algılayan zihinle bağlayan bir kavram olarak 'uzay-zihin' terimini koymak daha doğru görünüyor.

Uzay-zaman üç boyutlu bir dünyaya dalan öznel bilincimizin deneyimini tanımlar. Fakat bu bizim tek gerçekliğimizden uzaktır. 'Sıfır-boyutlu' bilinç noktası, içe odaklandığu zaman, bence en iyi uzay-zihninin çarpık bir ayna-aksi olan 'zihin-uzayı' terimiyle tanımlanan bir başka alemi algılar. Uzay-zihni ve zihin-uzayı, sırt sırta, bilincin karşı karşıya kaldığu iki sonsuzluktur:

Bilinmeyen iki nesneler grubuna düşer: dışarıda olan ve

duyularla deneyimlenebilenler ve içerde olan ve doğrudan deneyimlenebilenler. Birinci grup dış dünyadaki bilinmeyi ni içerir; ikincisi i dünyadaki bilinmeyi ni içerir. İkincisine bilinçaltı diyoruz.²

Üç boyutlu bir gerçeklikle etkileşimde bulunduğum zaman uzay-zihnine ayarlanırım. Psişenin i dnyalanyla etkileşimde olduğum zaman zihin-uzayına ayarlanırım.

Genel kabul gören gerçeklik, fiziksel uzayın farkındalığımıza sunuluş şeklini belirleyen doğa yasaları olduğunu temin eder –katı bedenler o şekilde kalma eğilimindedir; yerçekimi bir hareket yasasıdır; ışığın özellikleri uzaydaki nesneleri algılama şeklimizi etkiler. vb. bizim için, bu yasalar nesnel olarak açıktır, yani hayalimizde bunların öznel gzlemenden bağımsız olarak işlediğini tasarlarız.

Zihin-uzayının boyutları hakkında genel kabul gören pek az nokta olduğu için, bunlar fantezi alemleri olarak, öznel hayal gücünün yan etkileri olarak bertaraf edilme eğilimindedir. Bu psişenin varoluşsal özüne yüklenen ‘nesnellik’ ilzyonudur, yanlış anlaşılan kanıt kurallarına göre algısal özümüzün hayali yadsınmasıdır. Böyle bir inanç sistemi bu boyutların herhangi bir sistematik şekilde incelenmesinin olanaksızlığını garantiler.

şamanist kültürler bu kadar engellenmiş değildir ve bu nedenle zihin-uzayını Batı psikolojisinden daha deneysel ve faydalı bir şekilde kavrarlar. Binlerce yıldır, şıfacılar hastalığa sebep olan unsurları çok-boyutlu uzay içinde yönlendirerek tedavilerini sonulandırmaktadırlar. Batı tıbbı, tersine kanıtla karşılaştığı zaman bile, bunun olanaksız olduğunu söylüyor.

Zihin-uzayının deneysel tasvirleri bunu, alternatif olarak ‘imgesel alem’ ismini ne sürerek, en üstün şekilde bir imgeler alemi olarak betimler. Aşağıdaki alıntı, bu imgelerin bizim kendi uzayımızda olduğumuz kadar kendi uzaylarında ‘katı’ olan gerçek varlıklar olduğu fikrini vurgulayarak, bu kavramın bir tanımını veriyor:

Bu imgesel alemdeki şeylerle uğraşırken, bu terimlerin

günümüzde genel olarak anlaşıldığı şekliyle, fantazi ya da hatta hayalgücünden bahsetmiyoruz. Özel olarak burada hi-kaye mevzularla ya da yaratıcı icat yeteneğinin ‘uydurduğu’ şeylerle ilgilenmiyoruz... İmgesel alem sadece ontolojik olarak gerçek değil aynı zamanda şekli, boyutları ve hepsinden önemlisi kişileri olan bir dünyadır... bu imgesel alem özden bir dünyadır... değişen bilinç halleriyle bu dünyaya girilebilir... bu dünya ontolojik olarak gerçek somut varlıklarla doludur; ve... çoğunlukla ussal anlayışa meydan okuyacak şekilde de olsa, günlük maddi dünyayla etkileşimde bulunur.³

Bu imgesel alem fenomeni sadece öznel bilinçle deneyimlenebileceği için, bunların bilimsel olarak tekrarlanabilir ölçümlerini yapmak neredeyse imkansızdır. Bu eninde sonunda, kendini güçlü, genel kabul görerek doğrulanmış ‘dış’ bir gerçekliğe dik olan gizli bir algı alemindeki algı nesnelerinden ayırt etmeye çalışarak, algıya indirgenir!

Bu zorluklara rağmen, içsel boyutların genel kabul görerek doğrulanması tanımlarını elde etmek zor değildir. Dünya mitolojisinin, folklörünün, karşılaştırmalı din, derinlik psikolojisi ve mistisizminin baştan savma bir incelemesi bile zihin-uzayı içinde varolan imgesel alemlerin ortak temalarını ve sınırlarını ortaya koyacaktır. Jung’un ortak bilinçaltı ya da ‘nesnel psişe’ kavramı belki de modern psikoloji dilinde sahip olduğumuz kadar doğru bir bilimsel tasvirdir:

Simyacı... bütünü bir parçası olarak kendi içinde bütünü bir imgesine sahip olduğunu kesinlikle biliyordu... Bu iç mikrokozmos simya araştırmasının kaskı olmayan amacıydı. Bugün bunu ortak bilinçaltı diye adlandırıyoruz ve bu her bireyde özdeş ve bu nedenle de bir olduğu için bunu ‘nesnel’ olarak tanımlıyoruz. Bu evrensel Birlikten her bireyin içinde öznel bir bilinç, yani ego ortaya çıktı.⁴

Esasında şaman, zihin-uzayında (Jung’un ortak bilinçaltı) kendi kaynağıyla nasıl yeniden bağlantı kurulacağını öğrenmiş olan bir egodur. Bu boyutlara, pek kasıtlı olmayan (yine de deneysel olarak tutarlı) bir başka giriş şekli de son otuz yılda geniş olarak

belgelenmiştir; Ölüme Yakın Durumların incelenmesinde bulunan bulgular bu şamanist imgesel alemler tanımlarını sürekli pekiştirmektedir. Tüm varoluşumuzda bilimin (hali hazırda belirlenmiş olan) açıklayabildiğinden çok daha fazlasının olduğu kanaatine varmak kaçınılmazdır.

İnsanın hayalgücü yaratıcılığın harekete geçirici gücüdür ve kavramsallaştırma zihin-uzayında imgelerin yapılanmasıdır. İnanç (tutarlı olarak hayal edilen herhangi bir kavramlar kompleksi) özellikle güçlü bir kavramsallaştırma şeklidir, çünkü bir kez yaratıldığı zaman kendini daimi hale getirir. Herhangi bir inancın yoğunluğu onun imgesinin (zihin-uzayındaki varoluşunun) gücünü ve bunun karşılığında da fiziksel alemde sahip olabileceği etkileri belirler. Kuvvetle bağlanan bir inancın kendi hayatı vardır –canlı bir virüs gibi zihinden zihine sıçrayabilir ve yaşamı tehdit edildiği zaman tamamiyle kendini savunabilir (kendini barındıranlar vasıtasıyla).

Bundan çıkan sonuç da, imgesel alemlere öznel bilinç yoluyla girildiği için, başlangıçta her gözlemci en derine kök salmış kanaatlerinin şablonuyla sarılmış bir gerçeklik algılar. Öznel farkındalık önce manzaralar ve varlıklarla tam bir uzamsal boyut olarak yegane alt bölümü olan Serbest-Haldeki-Bilinç ile karşılaşır. Burada karşılaşan pekçok varlık ve insan elinden çıkma eser kişisel komplekslerimizin sembolik imgeleridir, fakat hem şamanist gelenek hem de modern derinlik psikolojisinin bulguları 'başka' (kendiliğinden boyut-dışı) varlıkların da imgesel alemlerde bizimle etkileşimde bulunduklarını öne sürmektedir.

Bu, hatırlanmayacak kadar eskilere dayanan, tanrıların ve şeytanların iskan ettiği gizli bir krallık fikrini hatırlatıyor. Gnostikler bu deneyüstü çoklu evreni, 'tamlik' ya da 'doluluk' anlamına gelen Yunanca bir sözcük olan '*Pleroma*' diye adlandırıyordu ve Jung bu kavramın bilinçaltı psişenin kadim, fakat çok doğru bir tanımı olduğunu kabul etti:

Kendim özel olarak kullanmak için, bu paradoksal varoluş dünyasını, yani içgüdüsel bilinçaltını gnostisizmden ödünç aldığım bir terim olan *Pleroma* diye adlandırıyorum... Bizim sınıktımız, psişeyi bizim yaptığımız ve kendimiz ayarladığımız

birşey olarak anlamamız ve bizim bu psişik kuvvetlerin biçare kurbanları olduğumuzu kafamıza sokamamamızdır.⁵

'Psişik kuvvetlerin biçare kurbanları' olmak bir başka gnostik kavramı, *Pleroma*'da, bilinçaltı psişede ya da zihin-uzayında yaşayan şeytani organizmalar olarak algılanan 'Argon'lar (Yunanca: hükümdarlar) kavramını akla getiriyor:

Argon'ların ülkesi olan evren, en iç zindanı yeryüzü, insan yaşamının sahnesi olan engin bir hapishane gibidir... Argon'lar ortaklaşa dünyaya hükmederler ve her biri tek başına kendi bölgesinde bu kozmik hapishanenin muhafızlarıdır. Onların dünyaya böyle zalimce hükmetmelerine *heimarmene*, evrensel kader denir...(ki bu) insanın esir edilmesini hedefler. Her Argon kendi alanının gardiyanı olarak, dünyadan kaçıp Tanrıya geri dönmelerini önlemek amacıyla, ölümden sonra yükselme peşinde olan ruhlarla bu geçidi tıkar.⁶

İmgesel alemin bu varlıklarının, şizofrenlerin duyduğu seslerin genel mizacına ve içeriğine benzer şekilde, insanlarla ilişkilerinde genellikle zalim, duygusuz ve diktatör olduklarını bilmek esastır. Bu seslerin neye benzediğine dair okuyucuya bir fikir vermek için, işte psikiyatrik literatürden üzücü, tipik bir örnek:

'Tanrı bana bok bile yememi söyledi.'

'Sana bok yemeni mi söyledi?'

'Evet. Umurumda değil. Bok yedim.'

'Bu sabah bok yedin mi?'

'Tabii. Tanrı bana yememi söyledi. Umurumda değil.'

'Kendi bokunu mu?'

'Evet, sadece küçük bir parça (kahkahalar).'⁷

İçimizdeki bu despot 'hükümdarlar' hakkında gerçekte pek az şey biliyoruz, ne var ki Tibet Budizmi bunların sadece kendi kişisel, kültürel ve dini inançlarımızın kişiselleştirilmesi olduğunu temin ediyor.

Bu kırk iki ilah... kendi yüreğimizin içinden çıkıp önünüzde

belirecek; bunlar sizin yansıtmanızın saf şeklidir, onun için bunları tanıyın... Bu alemler...başka bir yerde var olmazlar, bunlar, beşincisi merkez olmak üzere, yüreğinizin dört yönünde uzanırlar ve şimdi yüreğinizin içinden çıkıp önünüzde beliriyorlar... (bunlar) zihninizin başlangıçtan beri varolan kendiliğinden oyunudur.⁸

Bu imgesel alem tanımının bizim bilince dik olarak uzay ötesi tanımımızla nasıl uyduğu dikkat edin: 'Bunlar beşincisi merkez olmak üzere, yüreğinizin dört yönünde uzanırlar.' Bu ilahlar (Argon'lar) yüreğin merkezinden çıkar ve 'yansımalarının saf şekli' olarak tanımlanırlar. Doğuda bu deneysel fenomenlerin 'ilüzyonla' tipik bir şekilde eşitlenmesi en son çözümlemede doğru olabilir, ortaya çıktıkları boyutlarda bunlar deneyimleyen için kesinlikle yeterince 'gerçektir'. Şamanlar gibi belki biz de nesnelleşmiş ilüzyonlarla karşılaşp savaşıyoruz, fakat bunların bizi aynen sanki 'gerçeklermiş' gibi yenebildiklerini unutamıyoruz. Deneyimimizi bize geldiği gibi kabul etmeliyiz; 'herşey bir ilüzyondur' kuramının öteki yüzü 'herşey vardır' kuramıdır.

Şamanist pragmatizm, kendi uzaylarında 'Argon'ların' bizim kendi uzayımızda olduğumuz kadar canlı olduğunu iddia etmektedir. İnsan kişiliği de pekala 'fiziksel bir bedende odaklanmış gerçeklik hakkındaki bir dizi ilüzyon' olarak isimlendirilebilirdi. (Aydınlanma ilüzyonunun olmamasıdır –o, Net Bir Işık olarak tanımlanır, bu normal olarak farklılaşmış kişilikler ya da et ve kandan oluşan bedenlerle ilişkilendirilmek için fazlasıyla deneyüstü bir durumdur. Bu da bizi, hepimizin kafamızın içinde karşılaştığımız imgelerden daha çok gerçekliği cisimlenmiş ilüzyonlar olduğumuza getiriyor.) Mistik bir fantazi olmaktan uzak olan bu fiziksel gerçeklik görüşü modern fiziğin klişesi oldu:

Fiziksel gerçeklik olarak algıladığımız gerçekte bizim bunu kavrayarak yapılandırmamızdır. Bu kavrayarak yapılandırmanın bir gerçekliği var gibi görünebilir, fakat Kuantum Mekaniğinin Kopenhag Yorumu dosdoğru fiziksel dünyanın öyle olmadığını sonucuna götürmektedir.⁹

Eğer fiziksel gerçeklik sadece hepimizin üstünde hemfikir ol-

duğu bir 'kavrayarak yapılandırma' ise, o zaman uzam-ötesi boyutlar esas olmaıan ilüzyonlar olarak pek bertaraf edilemez. Gerçekten de, çoğu metafizik gelenek, boyut ne kadar yüksekse, kişinin 'gerçekliğe' o kadar yakın olduğuunda ısrar eder.

Bütün bunlar sadece, imgesel alemde karşılaşılan varlıkların orantılı olarak bizim kadar gerçek olduğuunu ve bazılarının, en azından varlıkları, güçleri ve üç boyutlu bir dünyadan gelen sözde bir ziyaretçiyi yıldırma yetenekleri bağlamında 'çok daha gerçek' olduklarını öne sürmenin ters bir şeklidir. Bu tür halüsinasyonların çoğumuzun hemen kotarmaya hazır olduğuundan çok daha fazla gerçekliği olabilir.

Bütün bunlar nihayetinde 'Ben neyim' ve 'Ben-olmayan ne?' arasındaki çıldırtıcı bir ayrıma varıyor. İnsan psişesi hakkında kanıtı dayalı gözlemlerimiz iki ana çerçeveye sokulabilir:

1. Bireysel farkındalık, merkezdeki bir özün etrafında teşekkül eden birbirine bağı psikolojik bileşiklerden oluşan bir 'aileden' ibarettir. Fiziksel beden, bu mevcudiyetlerin ikamet ettiğı daha yüksek boyutlu alemleri 'içeren' bir kap ya da bir birimdir. Bu üç boyutlu ego-bileşigi, gerçekte varolmadığı yerde bir bütünleşme ilüzyonu yaşar. İşte psişik fenomenlerin incelenmesi için kurulan bir organizasyon olan Monroe Enstitüsü'nden bir kanıt:

(Özne vasıtasıyla konuşan 'kanalize olmuş' ses) Bizler onun çok boyutlu olduğuunu göstermeye çalışıyoruz ve onun büyük bir öz çemberi, bir benlik çemberi, pekçok şekilden oluşan bir çember şeklinde görebilmesinin nedeni budur. Ona sanki bir çemberden yayılan pekçok benlikmiş gibi gelir. Biz ona tek bir insan benliğinin çok, pekçok boyutu olduğuunu göstermeye çalışıyoruz.¹⁰

2. Bu çok boyutlu varlık (ben), görünüşte bu temel 'aile birimiyle' doğrudan bağlantılı olmayan iç alemlerdeki diğer zekalarla (ben-olmayan) temas halindedir. Binlerce yıl geriye uzanan dünya çapındaki tarihsel, dinsel ve kültürel verilerden başka, bu kavramın modern kanıtı insan bilinciyle yapılan hemen her araştırmada bulunabilir. İşte Monroe Enstitüsü'nden bir örnek daha:

Kaşiflerimiz beden-dışı hale veya sadece ileri bir Odak

12'ye girdikleri hemen her seferinde, az çok iletişim kurmaya istekli olan –ve bunu yapabilen- zeki varlıklarla karşılaşmışlardır."

Sanılandırıcı maddeler bilincin içsel boyutlarına girmek için zaman içinde denenmiş bir yöntem olduğu için, bu maddelerin bu varlıklarla benzer temaslara yol açtığını keşfetmek şaşırtıcı gelmez:

Psilosibin alkaloitler... cisimlenmiş bir Başkası ile bu temas deneyimini doğurur... Bu tür deneyimler kişiyi, nörokimyasal psilosibin anahtarı vasıtasıyla ulaşılabilen bir bireysel olgunluğa erişme olarak bu cisimlenmiş Başkasının gerçekliğine ikna eder... Pekçok kişi kendini, önceleri dokunulmaz olan kişisel psişe alanındaki bir Başkasının yakın mevcudiyetiyle bunalmış hisseder... Böyle alışılmışın dışında bir fenomeni açıklamak için tüm eski kategorilere baş vurulacaktır: bazıları bunu ilahi bir Zihinle temas kurmak gibi pozitif bir deneyim olarak hissederken, bazıları da şeytan çarpması kategorilerini ya da her ikisini birden kullanabilirler. Bu deneyimi formüle etmenin bir başka yolu da, kişinin bu Başkası teması etrafında teşekkül eden zihinsel tasvir yöntemi bağlamında bir tanık pozisyonuna girmesidir.... Kişinin içinde başka birşeyin düşüncelerini düşündüğünü ya da sanki bir müzik aletiymiş gibi duygularıyla oynadığını algılamak yaygın bir algılama değildir.¹²

Kanıtlar bu fenomenlerin yukandaki alıntının yazarının kavradığından çok daha 'yaygın' olabileceğini öne sürmektedir. Aşağıdaki anlatı, birbiriyle bağlantılı bu dört temayı, gnostisizm, halüsinasyon uyandıran maddeler, şamanizm ve Ölüme Yaklaşma deneyimini tek bir olay halinde güzel bir şekilde birleştirmektedir. Antropolog Michael Harner burada Amazon şamanizminin kuvvetli sanılandırıcı içkisi olan ayahuasca ile yaşadığı macerayı anlatıyor:

Şimdi ölmek üzere olduğumdan neredeyse emindim. Kaderimi kabul etmeye çalışırken, beynimin daha alttaki bir bölümü daha çok görüntü ve bilgi aktarmaya başladı. Bana ölmek üzere olduğum ve bu nedenle bu tür vahiyleri almam güvenli olduğu için bu yeni materyalin sunulduğu 'söylendi'. Bunların ölmek üzere olanlar ve ölenler için saklanmış sırlar olduğu bildirildi. Bu düşünceleri verenleri ancak çok bulanık algılayabiliyordum: beynimin arkasında, omuriliğin tepesiyle bulunduğu en aşağı derinliklerinde miskin miskin yatan dev sürüngen yaratıklar. Bu loş, karanlık derinliklerde onları ancak belli belirsiz görebiliyordum.

Sonra önüme görsel bir sahne yansıttılar. Önce bana çok uzun zaman önceki, daha üstünde yaşam olmadığı zamanki Dünya gezegenini gösterdiler. Bir okyanus, çorak bir kara ve parlak mavi bir gökyüzü gördüm. Sonra gökyüzünden yüzlerce siyah noktacı yağdı ve çorak arazinin üstüne önüme düştü. Bu 'noktacıkların' gerçekte pterodactyl'e* benzer küt kanatları olan ve balina gibi kocaman gövdeleri olan büyük, parlak, siyah yaratıklar olduğunu gördüm. Başlarını göremiyordum. Yolculuklarından son derece tükenmiş olarak yere çöktüler. Bir tür düşünce diliyle bana uzaydaki birşeyden kaçtıklarını açıkladılar. Düşmanlarından kaçmak için Dünya gezegenine gelmişlerdi.

Yaratıklar sonra bana bir yığın şekil içinde saklanmak ve böylece görünüşlerini değiştirmek için nasıl bu gezegende yaşam yarattıklarını gösterdiler. Önümde, bir ıskala halinde ve tanımlanması imkansız bir canlılıkla bitki ve hayvan yaratılışının ve yeni bir türün ortaya çıkışının –milyarlarca yıllık faaliyet- muhteşemliği yer aldı. Bu şekilde ejderhaya benzeyen bu yaratıkların, insan da dahil olmak üzere, tüm yaşam şekillerinin içinde olduğunu öğrendim. Onlar bana insanlığın ve tüm gezegenin gerçek hakimleri olduklarını söylediler. Biz insanlar sadece bu yaratıkların mahfazası ve hizmetçisiydik. Bu nedenle benim içimden benimle konuşabiliyorlardı...

* Soyu tükenmiş uçan bir sürüngen

Bir şekilde ruhumun... bilinmeyen fakat hissedilen ve korkulan süreçler yoluyla, derinliklerin bu ejderhaya benzeyen sakinleri tarafından ele geçebileceğinden ya da yeniden ele geçebileceğinden korktum. Birden kendi ayırt edici insanlığımı, benim türümle bu eski sürüngen atalar arasındaki zıtlığı hissettim. Gittikçe yabancı ve muhtemelen kötü bir his vermeye başlayan bu kadim yaratıklara geri dönmek için mücadeleye başladım.”

Argon-benzeri varlıkların bulunduğu içsel bir algılama boyutunun bu şamanist tanımı saf gnostisizmdir –insanlar Harner’ın bilincinde ejderhalar olarak cisimlenen arketip güçlerin ‘mahfazası ve hizmetçileridir’. İlginçtir ki, bu varlıklar beyninin ‘omuriliğin tepesiyle’ bulunduğu bölümünde bulunuyor; bu, sözde ‘Sürüngen Kompleksi’nin, saldırgan hayvan davranışıyla ilişkilendirilen, beynin en ilkel kısmının kesin bir tanımıdır. (Ejderhalar kavgacı sürüngenlerden başka birşey değildirler.)

Bunu Jung terminolojisiyle betimlersek: Ego bileşiği ortak bilinçaltı içinde ‘ikamet eden’ kişisel olmayan ‘arketipler’le (yani bu bireyin kişisel bilinçaltısının parçası olmayan varlıklar) temas halindedir. Esasında, modern araştırmaların ışığı altında, Jung’un orijinal arketipler kavramı gereksiz derecede karmaşıktır ve boyut-dışı varlıklara, klasik mitolojinin tanrılarına ve şeytanlarına dair daha ‘ilkel’ düşünceden daha az yararlıdır. Jung belli ki bu varsayımı gözönüne almaya hazırlanmıştı:

Bir keresinde New York’da William James’in bir arkadaşı olan Profesör Hyslop’la uzun bir süre bu özdeşliğin kanıtını tartıştık. Hyslop, herşey göz önüne alınırsa, bütün bu metafizik fenomenlerin bilinçaltının nitelikleri ve tuhaflıklarından ziyade ruh varsayımıyla daha iyi açıklanabileceğini kabul etti. Ve işte, kendi deneyimime dayanarak, onun haklı olduğunu teslim etmek zorundayım. Her bir vakada gerektiği için şüpheli olmalıyım, fakat uzun vadede bu ruh varsayımının uygulamada diğerlerinden daha iyi sonuçlar verdiğini itiraf etmeliyim.”

Bütün bu bilgiler, deneyüstü boyutların bilincin kendisi vasıtasıyla uzay/zamana bağlı olduğu varsayımını desteklemektedir. Biliñçaltı gerçekte boyutların boyutudur. Bizim uzay/zaman dediğimiz oldukça dar olan bu kuvvetler şeridi o zaman, yüzeyde görünmez olan bu deneyim alemlerinin besbelli sonsuz çoklu evreninin bir kısmı haline gelir.

Gnostiklerin *Pleroma*'sı ('Tamlık') şimdi temel bir gerçekliğin oldukça doğru bir tanımı olarak takdir edilebilir; çoklu evren, uzay ötesi, imgesel alem, zihin-uzayı veya biliñçaltı psişe, bunun şaşırtıcı derecede çeşitli hem modern hem kadim tanımlarının ispatladığı gibi, kesinlikle 'tamdır'. Psişe içinde çok, pekçok dünya vardır ve görünüşe göre her biri (veya en azından bizim girip hatırlayabildiğimiz her biri) kendi uzayı içinde üç boyutludur.

Notlar

1. Joan Halifax (1990). *Shaman: The Wounded Healer*, Thames and Hudson, NY, s.5 ve değişik yerlerde.
2. C.G.Jung (1959). *Aion*, Bollingen Series XX, Princeton University Press, Princeton, NJ, s.3.
3. Kenneth Ring (1989). "Toward an imaginal interpretation of 'UFO Abductions'", *Revision*, 11. Cilt, No. 4, s.18 ve çeşitli yerlerde.
4. Jung, aynı eser, s.164.
5. C.G.Jung (1975), *Letters*, 1. Cilt, Princeton University Press, Princeton, NJ, s.61.
6. Hans Jonas (1963). *The Gnostic Religion*, Beacon Press, Boston, s.42-43.
7. A.H.Modell (1958). 'The theoretical implication of hallucinatory experiences in schizophrenia', *Journal of the American Psychoanalytic Association*, 6:442-480.
8. F. Freemantle ve C.Trungpa (1975). *The Tibetan Book of the Dead*, Shambhala, Boston, s.51.
9. Gary Zukav (1979). *The Dancing Wu Li Masters*, Wm.Morrow, NY, s.105.
10. R.A.Monroe (1987). *Far Journeys*, Doubleday, NY, s.66.
11. Aynı eser, s.39.
12. Robin Billings (1989). *The Way of the Little Clowns*, Yayımlanmamış monografi, s.13-15.
13. Michael Harner (1980). *The Way of the Shaman*, Harper&Row, San Francisco, s.4-5.
14. Jung, *Letters*, Cilt 1, s.431.

Bölüm 4

Tek Dünyada Yaşamak

İnsanoğlu onu saran dünyayla yeni bir ilişki kurmalıdır... Bunu yapmak için, dış sorunlara değil, fakat bunları düşünen zihne öncelik vermelidir... Daha yeni bize açılan bu sınır tanımayan içsel dünyayı, bilinçaltı dünyasını, rüya gören zihnin dünyasını günlük yaşamla canlı bir temas içine sokmak için daha güçlükle bir başlangıç yapıldı.... Bizim sorunlarımız açıkça alelade insan kontrolünü aşarak büyüyor ve bilincin bunları karşılaması için kendini genişletmekten başka seçeneği kalmıyor. Sorun, bilincin kendiliğinden bunu yapacak gücü olmamasıdır. Yardım için kendisinin ötesine bakması gerekir.'

Boyutsal ilerleme prensiplerine uygun olarak, yüksek boyut gözlemcilerinin düşük boyutları daha 'nesnel' ayırt edebildiğini gördük. Herhangi bir dünya, biz bunu bundan sonraki daha yüksek seviyeden algılayabilene dek öznel'dir. Bu prensip şamanın bir hastalığı 'öteki taraftan' iyileştirmesini, imgesel alemdeki sembolik benzerini yönlendirmesini sağlar. Şaman farkındalığını nasıl daha yüksek boyutlu alanlara yansıtacağını öğrendiği için,

bizim geleneksel olarak 'sihirli' diye, doğaüstü bir varlığın işi olarak etiketlediğimiz yollarla üç boyutlu uzaya etkide bulunma yetkisi vardır. 'Doğaüstü' elbette şimdiki anlayışımızın sınırlarını tanımlayan bir sözcüktür.

Bundan da çıkan şu ki, zihin-uzayı alemlerine girince, iyi-bütünleşmiş bir kişilik daha az bütünleşmiş bir kişilikten farklı bir boyutla karşılaşacaktır (veya en azından bunu farklı algılayacaktır). Şamanlığa kabul edilmenin en yaygın tecrübelerinden biri de çömez in sembolik olarak parçalanması ve yeniden bütünleştirilmesidir. Bu evrensel tema derin bir psikolojik birleşmeyi temsil eder ve imgesel alemleri ustalıkla dolaşmak için gerekli bir ön koşuldur.

Besbelli boyut merdivenini çıkmak inmekten daha çok yeterlik gerektirdiği için, sanrılandırıcı uyuşturucular kullanan acemilerin neden kolayca kaldırılabileceklerinden fazlasını deneyimlediklerini anlamak kolaydır. İyi bütünleşmemiş bir kişilik, zihin-uzayının güçlerini yönlendirmek için bu dünyanın güçlerini yönlendirdiğinden daha iyi donatılmış değildir. Bu nedenle daha yüksek boyutlara girmek isteyenler için ciddi bir içsel çalışma gerekli bir ön şarttır.

Tam bir şaman çoğu insan için idrak edilemez olan güçlere girmesine rağmen, bunun pek az insanın ödemek isteyeceği bir bedeli vardır. Geleneksel kültürlerde şamanist çağın asla hafife alınmaz, ruhların kendi kanalları olarak seçtikleri kişiler bu çağrıya çoğunlukla direnirler. Bu işi bilen kimse (ve şamanist bir kültürde doğan herkes bunun neyi gerektirdiğini bilir) şamanlığa kabul edilmenin çetin tecrübelerini yaşama arayışında değildir ve genellikle artık bu kaçınılmaz olunca bu arayışa girilir. Bazen bu bir yaşam-ölüm ikilemine götürür –ruhlar kendi isteklerine uymazsa adayın sindirmek için ölüm tehditleri kullanmazlar.

Ruh dünyasından gelen çağrı çoğunlukla hiç hoş karşılanmaz: bir şamanın çağrısı, ruhsal olarak imtiyazlı biri olsa da, zahmetlidir, kendini adamıştır ve çoğunlukla yalnızdır; ve bu çetin şamanlığa kabul edilme tecrübesi, ister ruhlar ister kabile tarafından verilsin, her zaman son derece acı vericidir: bu

bir tür doğaüstü seçimi sonuca vardır. Eğer şaman bu kabul edilme esnasındaki sıkıntılara dayanamazsa, bunun sonucu delilik ve hatta ölüm olabilir; fakat şamanist davetin reddedilmesinin sonucu deliliği izleyen ölüm de olabilir....²

Kabul edilme şamanist çağrının evrensel bir ön gereğidir. İster gönüllü üstlenilsin, ister zihinsel-ruhsal bir kriz olarak gönül-süzce yaşansın, kişinin bu imgesel alemin güçlerini idare etme yeterliği bu kabul edilme tecrübesinin ateşinde önce dövülmeli, sonra kıvamına getirilmelidir. Zihin-uzayı boyutlarına girmek için sannılandırıcılar kullanan hazırlıklı olmayan, kabul edilmemiş kişiler, Tibetlilerin pek yerinde olarak 'Huzurlu ve öfkeli ilahlar' diye adlandırdığı şeylerin görüntüsü altında kendi bütünleşmemiş kompleksleriyle boğulma riskine girerler.

Öte yandan tam anlamıyla kabul edilen şaman, deneyüstü alemlerde de bu dünyada olduğu kadar rahat iş görür. Bu tür yetilerin kazanılması, bütün boyutların bilinçle birbirine bağlı olduğunu kavrayan ortaçağ simyacılarının (şimdi kaybolmuş olan bir Batılı şamanlar kardeşliği) hedefiydi. Bu genişletilmiş görüş açısına verdikleri Latince isim *unus mundus*, 'tek dünya' idi.

Daha büyük bir birlik içinde tıkanık ve kısmi bir varoluş yaşadığımız içgörüsü o kadar çok farklı gelenekte bulunur ki, bu şamanist dünya görüşünün temel nazariyesi sayılabilir. Yanıltıcı derecede basit olan bu fikir tüm içsel çalışmanın temelini oluşturur ve zihin ile maddenin nasıl etkileşimde bulunduğu dair net bir açıklama sağlar.

Şamanın dünyaları ve seviyeleri birbirine bağlı olmaktan da ötedir. Bunlar tümüyle müşterektir; yani, her bölüm diğer bölümü etkiler. Şamanlar bu etkileşimlerin bunu nasıl yapacağını bilen biri tarafından algılanıp tesir edilebileceğine ve şamanın, kozmik ağın merkezindeki bir örümcek gibi, uzak alemleri hissedip etkileyebileceğine inanırlar. Bu nedenle şaman 'Gökyüzü, Yeryüzü ve on bin şeyin tek beden oluşturduğunu' iddia eden daha sonraki Çinli bilgelerin bir habercisiydi.³

Bu iki kavram, Tek Dünya ve şamanın bunun gizemlerine Kabul Edilmesi kozmik bir işlemin –Öznel olanın nihai birleşme amacıyla Nesnel olanın içinde kendisinin farkına varmasının- işaretidir. Sanrisal şamanizm kavramında, bu gelişme ve bütünleşme amacıyla içsel alemlere aldatıcı derecede kolay bir giriş olasılığı yatar. Her zamanki gibi, bu tür girişimlerin ödülleri tehlikeleriyle orantılıdır.

"Büyük İşin tamamlanması" (simyacıların 'tek dünyası' içinde yaşamayı öğrenmek) şamanist kabul edilmenin Batıda artık yürürlükte olmayan karşıtıdır. Herhangi bir çağ ya da kültürde böyle bir bilgiye ulaşmanın çok nadir görülmesi en yüksek düzenin kişisel bir hamlesini temsil eder. Fakat, zihin-uzayı boyutları içinde bilincin ebediyen sürekli olduğu farzedilirse, bu kavram kaçınılmaz derecede açıktır:

Varoluş yaşamın aralıksız bir geçiş ve değişime maruz olan kesintisiz bir akışı sayılmalıdır. Yeryüzündeki bedensel yaşam, Cennet-dünyalarındaki, Cehennemlerdeki veya Ara Durumdaki ölümden sonraki gizli beden şeklindeki yaşam ve rahim-kapıları vasıtasıyla doğmuş görünen yaşam gerçekte birdir.⁴

Çoğumuz uzay-zihin ve zihin-uzayının 'bu iki dünyasını' yanlış kavrarız. Batılıların birinci dünyaya riayet etmesi ve ikincisini tanımaması yaşayan bir inanç sisteminin (bu durumda bilimsel materyalizmin), dar birkaç sınırın ötesinde psişenin herhangi bir işlevini reddederek nasıl kendini koruduğunun bir örneğidir. Bu tek inanç-kompleksi en kötü sorunlarımızın nedeni olmuştur ve aşın tezahür ettiği durumlarda artık ne bizim ne de çevremiz için yaşamsal bir değeri yoktur.

Öte yandan 'tek dünya' kavramı holistik ve bütünleyicidir ve hem dinsel doktrinin hem de psikolojik teorinin onayladığı bir birleşmeyi tasvir etmektedir. Şamanist bilinç hali kozmik oranların evrimsel bir gelişmesini temsil eder, zira buna ulaşan nadir kişiler genellikle deneyimlendiği ve anlaşıldığı şekliyle insan durumunu aşmışlardır.

Maalesef, şamanın kabul edilmesi, genişletilmiş bir gerçeklik deneyimine istisnasız her zaman sarsılarak girmesi Batı kültürü tarafından ya sapkınlık ya da patalojik olarak tanımlanmıştır. Kabile kültürleri şamanı topluluğun vazgeçilmez bir üyesi olarak kabul ederken, biz bu tür özellikler gösteren kişileri zihinsel açıdan rahatsız kişiler olarak bertaraf ediyoruz. Bir kez tanımlanıp etiketlendiği zaman bizim sözde şamanlarımız genellikle akıl hastanelerine, hapishanelere ya da sokaklara atılırlar. Şamanlar herhangi bir kültürde kabul edilmemiş gibi görünüyorlar, fakat bizim kültürümüzde toplumdan dışlanmışlardır da.

Genellikle şaman aydın biridir ve toplumdan uzaklaşmıştır.... Bu geleneksel toplumlarda şamanlık çok hoş bir iş değildir. Şamanların normalde herhangi bir politik güce sahip olmasına izin verilmez, çünkü onlar kutsaldır.... Şamanlar, kelimenin her anlamında olağan sosyal yaşamda toplumun gidişatı için ikinci derecededirler.*

Şamanlık insan psişesinin en derin arketiplerini kanaliz eden evrensel, eşsiz derecede kişisel, fakat dünya çapında bir fenomendir. Kendi kaynağı çerçevesinde bilinci açığa vurduğu için, şamanlık bizim en eski içsel boyutları araştırma modelimizdir. O aynı zamanda hem psikoloji hem tıbbın habercisi olduğu kadar, insanlığın en eski din şeklidir de.

Şamanlık, uygulamacılarının gönüllü olarak, kendilerinin ya da ruhlarının kendi toplumlarına hizmet etmek amacıyla istedikleri gibi başka alemlere yolculuk ettiğini ve başka varlıklarla etkileşimde bulunduğunu deneyimledikleri değişik bilinç hallerine girmeye odaklandığı bir gelenekler ailesi olarak tanımlanabilir.*

Buradaki anahtar fikirler, şamanın bilincini istediği gibi değiştirebildiği (ya doğasında varolan beceriyle ya da psikotropik maddeler kullanarak); onun beden-dışı deneyimin bir ustası ol-

duğu (yani, başka gerçeklik boyutlarında istediği yere gidebilir ve orada karşılaştığı kuvvetlerle nasıl uğraşacağını bilir); ve son ve aynı derecede önemli olarak, toplumunun ihtiyaçlarına hizmet ettiğidir.

(şaman) dođauřtú olanla (pekçok şamanist anlayıştaki bir ruh dünyası) iletişime ulaşmış olan kişidir ve her birinin arzularını birbirine bildirerek, ruhlar veya tanrılarla insanlar arasında bir aracı görevi görebilir. Bunun için ilkel bir peygamber diye adlandırılabilir. Görünüşe göre vecit hali kendisi için değil, başkaları içindir: hastaları, izdeşçileri ya da genel olarak toplumu için. Ancak onun tanrıların bir sözcüsü olarak işini yerine getirdiğini unutmamalıyız –ve bazı raporlar şamanlık yapma fırsatı olmayan bir şamanın hastalanmaya eğilimli olduğunu göstermektedir.⁷

Holistik kültürlerin şamanı kendi aralarına almalarının nedeni onun başkalarına hizmet etmesidir; o zaruri bir işlevi yerine getirir ve hala toplum dışı ve psikolojik olarak hemcinslerinden tecrit olsa da, gücünü işte tam da bu ayrılıktan alır. Yeteneklerinden çoğunlukla korkulsa da, bunlara aynı zamanda saygı duyulur ve talep edilir, zira şaman geleneksel olarak kabilesindeki hastalıkların şıfacısı olmuştur.

Bizimki gibi holistik olmayan kültürler şamanın bu yeteneklerinin gerçekliğini kabul etmezler, bunun için de onun sağlayabileceği hizmetlere kendilerini kapatırlar. Doğuştan kutsal kadın ve erkeklerini korkudan veya lütfettiği için tımarhanelere veya kenar mahallelere sürerek doğal şıfacılara kendi içinde yer açmayan bir toplum, onların bu yeteneklerinē en çok ihtiyaçı olan toplumdur.

Bu sonuncusunu, insanoğlunun tüm sistemleri tanımayı reddetmesinin neden olduğu bir gezegen hastalığı olan şimdiki ekolojik kriz bağlamı dışında düşünmek zordur. Bu şamanist dünya görüşünün tam zıttıdır ve bu görüşü tezahür ettirenlere neden toplumumuzda dokunulmazlar gibi muamele edildiğinin bir açıklamasıdır. Eğer şamanizmin öne sürdüğu gibi içsel düzlemlerden gelen gerçekliği değiştirmek hakikaten mümkünse, o

zaman bu tür yaradılışı olanların bunun nasıl olduğunu öğrenmesinin zamanı geldi. İronik olarak, kurtuluşumuzun gizini somutlaştırabilecek olanlar aramızda toplum dışına itilmiş olanlardır.

Sorun şu ki, doğal Batı şamanist bilgeliğini öylesine terkettik ki geriye bize bu sanatı öğretecek kimse kalmadı. Elbette, simya, sihir, büyücülük, kabala vb. ile, kültürel açıdan anlamlı bir şekilde gelişmeye asırlar önce son veren tüm kadim sistemlerle çalışan bireyler vardır. Bu unutulmuş miras çok değerli sembolik bilgiler içerse de, genellikle çağdaş yaşama ayak uyduramamıştır. Gerçek holistik tarzda, ortak bilinçaltının arketipleri bilinçli zihinlerimizin eşliğinde gelişir; bunu ister kabul edelim ister etmeleyim, bizler *unus mundus* içinde yaşıyoruz. Çok eski ritüellerin ve 17.yüzyıldan gelen Latince tılsımların romantik bir cazibesi ve hatta belli bir miktar gücü olabilir, fakat bunlar nadiren günlük gerçekliğimizi yansıtır. Öte yandan yaşayan herhangi bir şamanist geleneğin ritüelleri o kültür içindeki herkesle yakından ilgilidir.

Kendi iç geleneklerimizi böyle kaybettiğimiz için, klasik şamanlıktan büyülenmeye başladık ve bu son on-yirmi yılda Batı toplumuna hızla yayıldı. Sadece yirmi yıl önce antropolojik bir uzmanlık alanı olan bir konuya şimdi nüfusun büyük bir kısmı aşınadır. Endüstrileşmiş dünya ekolojik yaşam modellerinden mahrum kaldığı için, bu ani ilginin arkasında yatan güdü muhtemelen, görünüşe göre kabile sisteminin sunduğu bu bütünleşmiş yaşam tarzına duyulan içgüdüsel nostaljidir. Maalesef, eğilim romantik kaçışın bu gezegenle ilişkimizi yeniden belirlemek için uygun bir yol olduğunu gösteriyor. İyi de olsa kötü de olsa, Batılı psişemiz tekrar yeryüzündeki bu ruhlarla ilişki içinde yaşayabileceğimiz iddiasında bulunamayacak kadar bu kabile matriksinin yeryüzü gerçekliklerinden uzaklaşmıştır. Yeni yanıtlar, türü tehlikeye olan hayvanların kürkleri ve tüyleriyle Kızılderilicilik oynamakla değil, şimdi gezegeni şekillendiren bu Post Modern kuvvetlerle yakın ilişkimizin kabul edilmesi ve yeniden tanımlanmasında yatıyor.

Modern dünyada kültürlerin birleştirilmesine yönelik hızla-

nan bir eğilim olsa da, Batı zihni, Kabile zihni şöyle dursun, Doğu zihninden hala oldukça farklı ve belli bir grubun ortak psişesinden çıkan semboller, Jung'un felsefesi bağlamında evrensel olabilse de, yine de kültürel olarak kendine özgü olma eğilimindedir. Yani, eğer sanrısız şamanizmin vasıtalarını gerçekçi bir şekilde kendi hayatımıza dahil edeceksek, sadece bir Freshman antropoloji ders kitabında karşılaştığımız romantik üslupla yazılmış semboller ve evrenbilimlere sempati beslemekten ziyade, eşsiz Batı geleneklerimizi tanımalıyız.

Esas olarak içine yerleşmiş oldukları sosyal, kültürel ve mitolojik ortamdan ayrılmış olan şamanist uygulamaları kullanan bir Batılının bir şaman olarak adlandırılıp adlandırılmayacağı tartışılabilir.⁸

Bu konularda pratik rehberliğin, şamanist dünya görüşünün en son ileri karakollarından biri olan Amazon'da bulunabilmesi şaşırtmamalıdır. Bu çağdaş şifacılar hem kadim hem modern unsurları uygulamalarıyla bütünleştirme konusunda hiç de çekingen değildir. Ölen kabile kültürleri ve onların hızla bozulan ortamları dünyanın bu kötü durumunun bir mikrokozmosu iken, şamanist pragmatizm ölümün önüne geçebilecek bütün faydalı kaynakları içerir.

Şamanlar gördükleri ya da duydukları yenilikleri ruh alemlerini daha çok incelemek için, bilgilerini arttırmak için veya kendilerini doğaüstü saldırıya karşı savunmak için görülerinde canlı mecazlar olarak kullanarak, bunları sembolik olarak sürekli kendilerine mal ederler. Shipibo şamanları hastaların durumlarını okuyabildikleri kitaplar alırlar, ruhsal eczanelere sahip olurlar ya da hastalarının ruhunu iyileştirmek için anlamlı geometrik şekillerle kaplı uçaklarla göllerin dibine yolculuk yaparlar... Canelos Quichua ruhlardan röntgen makineleri, kan basıncını ölçen aletler, stetoskoplar ve büyük parlak ameliyat ışıkları alırlar....Bir başka kültürden etkilenen bir Campa şamanı şifa şarkılarında su ruhlarıyla iletişim kurmak için radyo frekanslarını kullanır... Iquitos'da yaşayan bir vega-

talista, kılıklı melekler ve silahlı askerlerin yanı sıra, güçlü büyücülerin saldırısına uğradığı zaman kullandığı bir jet avcı uçağı olduğunu söyledi...Pucallpa'lı bir ayahuasquero görüşlerinde kendisine sihirli anahtarlar verildiğini söyledi, böylece her çeşit güzel arabayı ve uçağı kullanabiliyordu.’

Önceden de belirtildiği gibi, geleneksel şamanizm üç dünya hiyerarşisini kabul eder: hayvani güçlerin alemini temsil eden Alt dünya; dünya gezegenindeki günlük deneyimlerimizi kapsayan Orta dünya; ve daha yüksek ruhların bölgesi olarak görülen Üst dünya. Modern dünyada şamanizmin meydan okuması, Üst ve Alt dünyaların Orta dünyadaki bedenlerimizin içinde bütünleştirilmesidir; maddenin yaralanmış güçleriyle genişlemiş bir zihin-uzayı deneyimine doğru çekim arasında canlı bir denge oluşturulmalıdır. Böyle bir sentez olmaksızın herhangi bir boyutta tam anlamıyla işlevde bulunulamaz. Tek Dünyada yaşamakla kastedilen budur; bu şamanizme kabul edilmeye eş anlamlıdır.

Tek Dünyada yaşamak, kendini şimdi yaşadığımız deneyime, zamanın Şimdinin farkındalığından ayrılmaz kabul edildildiği şimdiki anın bu akıcı, dinamik dünyasına sunan bu dışsal/içsel dünyada tam anlamıyla bilinçli olmak demektir. Geçen-zaman her zaman şimdiki zaman içindeki bir andır ve bize seçimlerimizi bildiren bu devamlılık anlamında elzemdir; fakat bu dolaysız bir geçen-zamandır, şimdiki zamandaki deneyimden ayrılan hayali bir geçmiş-zaman değildir.

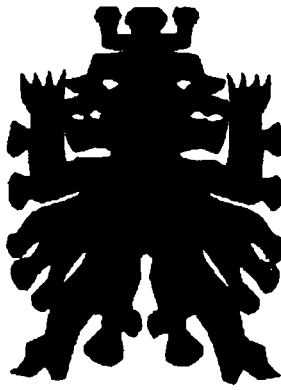
Şimdiki zamanı hariç tutan geçmişe dair herhangi bir hayal, bir ilüzyondur, çünkü bu tek güç noktamızdan enerji çeker: Şimdideki seçim. Hakiki şaman asla bunu unutmaz –onun etkisi pragmatik kavrayışı ve Tek Dünyayı kabul etmesiyle ölçülür. Halbuki, romantik gelenekçi hemen her zaman yüzeysel bir meraklıdır.

Kültürümüz bu şamanist boyutlarda nasıl yolculuk yapacağımıza dair artık bilgi vermediği için, bunu zor yoldan, kendimiz deneyimleyerek öğrenmeliyiz. Psikotropik bitkiler zihin-uzayına kolay bir giriş sağlarlar da, bir tür hazırlık ya da rehberlik olmak-

sızın bu alemlere dikkate değer bir dezavantajla gireceğimiz açıktır. Öğrenmemiz gereken en önemli derslerden biri uzay ötesi varlıkların hepsinin güvenilir öğretmenler ya da müttefikler olmadığıdır. Bu görevimizi çok daha zor hale getiriyor.

Notlar

1. A.McGlashan (1967). *The Savage and Beautiful Country*, Houghton Mifflin, Boston, s.54.
2. A.Kohsen (1966). Shamanism: Archaic Techniques of Ecstasy'nin eleştirisi (M.Eliade), *Psychoelectric Review*'da, No.7, s.120.
3. R. Walsh (1990-a). 'Shamanic cosmology: a psychological examination of the shaman's worldview', *ReVision*, Cilt 13, No.2, (Sonbahar), s.89.
4. W.Y.Evans-Wentz (1969). *Tibet's Great Yogi Milarapa*, Oxford University Press, NY, s.286 (dipnot).
5. T.MçKenna (1991). 'Tryptamine hallucinogens and Consciousness,' *The Archaic Revival*, Harper, San Fransisco, s.45-46.
6. Walsh (1990-a), aynı eser.
7. C. Naranjo ve R.Ornstein (1971). *On the Psychology of Meditation*, Viking, NY, s.97.
8. R.Walsh (1990-b). *The Splrit of Shamanism*, Tarcher, L.A.
9. Luis Eduardo Luna ve Pablo Amaringo. (1991). *Ayahuasca Visions: The Religious Iconography of a Peruvian Shaman*, North Atlantic Books, Berkeley, s.34-35.

Bölüm 5

İmgesel Alemin Varlıkları – 1. Kısım

Psşik araştırmaların tarlı bize birşey söylüyorsa, o da her yandan bize görünürde eğlenmekten başka bir nedenleri olmaksızın, alışkanlık halinde yalan söyleyen, insan olmayan zekalarla sanılmış olduğumuzdur. Bu varlıklar en azından insan bilinci kadar eskidir (efsane ve folklördeki neredeyse evrensel Hilekar motifi buradan gelir) ve süregiden varoluşları için tuhaf bir şekilde bize bağılı gibi görünürler... 1983'de yazan John Keel 'Bizim fenomenleri kontrol eden zeka olduğumuz' olasılığını kurgulamıştır. Bu önermenin sonucu açıktır: Ancak kendimize dair daha tam ve daha dengeli bir anlayışa ulaştığımız zaman, bizi yönlendirme peşinde olan bu görünmeyen kuvvetleri anlamaya başlarız.'

Bu varlık fenomenini anlamak için, genelde tek tanrıçılık, özelde de evrensel olarak yardımsever, iyi niyetli ilahları bir yana koymak yararlı olur. Popüler Hristiyanlık genel olarak Batılıları tek, herşeyi seven bir Tanrı-Baba fikrine şartlandırmıştır. Deneysel olgulara dayanarak, şu eski bizim gibi pekçok türde ve

mizaçta gelen bir 'tanrılar' panteonu fikrini yeniden incelemek daha üretici olabilir. Gerçekten de, boyutsal ilerleme varsayımımıza uygun olarak (yani, daha yüksek boyuttaki varlıkların alt boyutları, alt boyuttaki varlıkların üst boyutları algılayabildiğinden daha kolay algılayabilmeleri), bundan mantıksal olarak onların çözülmez derecede bizim farkındalığımızla bağlı oldukları sonucu çıkmaktadır.

Bizimkinden daha arınmış duyular, şimdi masalar, binalar, bireyler gördüğümüzü düşündüğümüz yerlerde bize atom, ışık, enerji dünyaları gösterirdi. Maddesi algımızdan kaçan gizli varlıklar, biz bunun en ufak farkında olmaksızın, etrafımızda varolabilir, bize nüfuz edebilir, bizimle oynayabilir, düşüncelerimize ve duyularımıza etki edebilirler.²

İnsanların belli şartlar altında 'başkalarının' normal dışı seslerini duymaları binlerce yıldır tespit edilmiştir. Şizofreni ve mistik vecit muhtemelen en yaygın katalizördür, fakat sanrılandırıcı maddelerin alınması sürekli olarak kıyaslanabilir fenomenler ortaya çıkartır. Sanrısız şamanizm bu içsel sesleri geleneksel olarak bu maddelerin içinde ikamet eden 'öğretmenlere' atfetmiştir. Açık olan soru şudur: halüsinasyon yaratan bitkiler gerçekte bu 'varlıkları' somutlaştırırlar mı, yoksa bilinçaltı psişenin kendini bu kılıkta sunan yanlarını mı aydınlığa çıkartırlar? En önemlisi, bunların bize söylediklerine inanabilir miyiz? Terence McKenna şöyle demiştir: 'Kafanın içinde bir ses duymak büyük bir iş değildir. İş onun size doğruyu söylediğinden emin olmaktır.'³

Bu sorular yanıtlanamayan sorular olabilir, fakat incelemek için cazip konulardır. Şamanist gelenek içindeki son bir gelişme de bitki dostlarının çoğunlukla artık doğal evsahipleriyle daha önce olduğu gibi iletişim kurmamalarıdır; yani, bazı kabile kültürleriyle onların sanrısız 'dostları' arasındaki ilişkide bir değişim olmuş gibi görünüyor. İşte şimdilerde ünlenen Mazatek şamanı Maria Sabina'nın psilosibin mantarında ikamet eden öğretmenlerle ilişkisindeki bir değişime dair gözlemi:

Wasson'dan önce, kutsal çocukların (mantarın içindeki var-

lıkların) beni yücelttiğini hissediyordum. Artık böyle hissetmiyorum. Bu güç azaldı. Eğer (yabancılar gelmeseydi) kutsal çocuklar güçlerini korurdu... Yabancılar geldiği andan itibaren kutsal çocuklar saflıklarını yitirdiler. Güçlerini yitirdiler; yabancılar onları bozdu. Şu andan itibaren artık iyi olmayacaklar. Bunun hiç çaresi yok.⁴

Şimdilik, bunu görüldüğü gibi alalım ve bunu bitki dostlarıyla onların asıl kullanıcılarını birbirine bağlayan noktadaki bir değişim, belki de Delfi Kehanetinin Yunanlılarla konuşmayı kestiği zaman ortaya çıkan şeye benzeyen bilinçteki bir mutasyon olarak yorumlayalım. Eğer duygulu bitkileri varsayabiliyorsak, onların modern insan bilincinin sol-beyniyle son karşılaşmalarının bizimki kadar onların algılarını da değiştirmiş olabileceği teorisini öne sürmek fazla ileri gitmek olmaz.

Kırsal Meksika'daki geleneksel bir Mazatek Kızılderilisinin psikolojik gerçekliği ile modern bir Batılıninki arasında büyük bir fark olduğu kabul edilmelidir. İnsanlarla mantarlar arasındaki ilişki binlerce yıldır avcı-toplayıcılar ve tarım yapan kabile kültürleri –farkındalıkları zorunlu olarak bizimkinden farklı bir gerçekliğe odaklanmış olan insanlar- ile sınırlı kalmıştır. Muhtemelen, modern Batıda olduğu şekilde evrimleşen sol beyin işlevini farklılaştırmakta hiçbir yaşamsal değer olmadığı için, bu insanlar kendi özel çevrelerine çok daha uygun bir farkındalık şekli geliştirmişlerdir. Ancak, ellilerin ortalarından beri Mazateklerin mantar dostları farklı bir tür bilince maruz kalmış ve muhtemelen buna göre evrimleşmiştir:

Yazarın, toplulukta güçlü bir Bilge Adam olduğu düşünülen yaşlı Apolonio Teran ile 1969 yılındaki görüşmesi Maria Sabina'nın bize anlattıklarıyla paralel olan bir dizi düşünceyi belgelemiştir:

'...Dinle, korkunç olan kutsal mantarın artık bize ait olmamasıdır. Onun ilahi dili kirlendi. Dili bozuldu ve bizim için anlaşılabilir oldu...'

'Bu yeni dil neye benziyor?'

'Şimdi mantarlar İngilizce konuşuyor! Evet, yabancıların konuştuğu dil bu...'

'Bu dil değişikliğinin nedeni ne?'

'Mantarların ilahi bir ruhu vardır; her zaman bizim için bu ruhları vardı, fakat yabancılar geldi ve onu korkutup kaçırdılar...'

'Bu ilahi ruh korkutulup nereye kaçındı?'

'Atmosferde orada burada dolaşıyor, bulutların içinde gidiyor. Ve sadece bu ilahi ruh da kirletilmedi, bizimki (Mazateklerin) de kirletildi.'

Yaşlı şamanın kabilesini dostun ruhuyla özdeşleştirmesi anlamlıdır, her ikisi de 'orada burada dolaşıyordur', Batı 'uygarlığına' maruz kalınca yerli kültürlerle ne olduğunun çok doğru bir tasviridir bu. Ne var ki bu basit yansıtma olabilir ve kabilesinin durumu hakkında mantar ruhunun durumundan daha çok şey söyleyebilir. Eski dost şimdi 'İngilizce konuşuyor', yani kendini bitkilerin, hayvanların vb. terimleriyle değil (tarım yapan ve avcı-toplayıcı kültürlerin günlük eserleri), fakat çağdaş Batılı zihinleri cezbeden sözde-bilimsel terimlerle ifade ediyordu. İşte O.T.Oss takma adıyla yazan Terence McKenna'nın mantardan aldığı bir mesaj:

"Ben yaşıyım, tarihinizden elli kez daha yaşlı olan sizin türünüzdeki düşünceden de yaşıyım. Asırlardır yeryüzünde olmama rağmen yıldızlardan geldim. Benim evim tek bir gezegen değildir, zira galaksinin parlak diskine dağılan pek çok düz...ada sporlanma yaşam şansı veren koşullar vardır... Etrafınızdaki diğer zeka sahibi türleri tanımak sizin için kolay olmadığı için, en gelişmiş politika ve toplum teorileriniz sadece ortaklaşacılık (kolektivizm) fikrine kadar ilerlemiştir. Fakat bir türün üyelerinin tek bir toplumsal organizma halinde birleşmesinin ötesinde daha zengin ve daha şatafatlı evrim ola-

sılıkları yatar. Ortak yaşam bunlardan biridir. Ortak yaşam karşılıklı bağımlılık ilişkisidir ve her iki tür için de olumlu faydaları vardır. Benim uzun gelişme dönemimde benimle uğraşmış daha yüksek hayvan biçimleri arasında pekçok kez ve pekçok yerde ortak yaşam ilişkileri kuruldu. Bu ilişkiler karşılıklı olarak yararlıydı; ışık ötesi hız gemileri ve bunların nasıl yapılacağı bilgisi belleğimde. Bu bilgiyi, sizinkinden daha genç ve daha kararlı güneşlerin çevresindeki yeni dünyalara gitmek için bedava bir bilet karşılığında değiştireceğim. Uzun kozmik zaman nehrinde ebedi bir varoluşu garantilemek için bu anlaşmayı daha yüksek varlıklara tekrar ve tekrar önerdim ve böylece bin yıllar boyunca galaksiye yayıldım. Bir mantar ağının dünyayı oynatacak organları, elleri yoktur; fakat yönlendirme yeteneği olan daha üst hayvanlar içimdeki yıldız bilgisine ortak olabilirler ve eğer inanarak hareket ederlerse, kendilerini ve mütevazi (metinde aynen böyle geçiyor) mantar öğretmenlerini yıldız kümemizin tüm vatandaşlarının varisi olduğu milyonlarca dünyaya geri götürebilirler.”⁶

Bu tür dil Mazatek dilinden İspanyolca’ya, oradan da İngilizce’ye çevrilen Maria Sabina’nın şarkılarından çok uzaktır. 1956 yılında kaydedilen bir oturumda mantar ona şu kılıkta görünmüştür:

İsa, İsa, İsa, İsa Baba
Sen Ana, Ana, cennet evindeki benim Anam
Sen cennet evindeki benim Anam
Senin güzel dünyanda, diyor
Senin taze dünyanda, diyor
Senin net dünyanda, diyor
Ben oraya gidiyorum, diyor
Ben oraya vanyorum, diyor...
Ben kusurlu ve mütevazi konuştuğum için diyor
Sana konuşuyorum, tek sensin, sen benim Anam, tevazu ile konuşabildiğim, sen cennet evindeki Anam, diyor
Ben oraya gidiyorum, diyor... (vb.)⁷

Dil çok farklı olsa da deneyimin içeriğinin aynı gibi görüldüğüne dikkat edin: mantar ruhunun evsahibini deneyüstü bir dünyaya nakledeceği vaadi. Buradaki önemli fark, tumturaklı üslubuna rağmen Batılı mesajın bir tür ortaklık teklifi olmasıdır:

Yönlendirme yeteneği olan daha üst hayvanlar içimdeki yıldız bilgisine ortak olabilirler ve *eğer inanarak hareket ederlerse*, kendilerini ve mütevazi (metinde aynen böyle geçiyor) mantar öğretmenlerini yıldız kümемizin tüm vatandaşlarının varisi olduğu milyonlarca dünyaya geri götürebilirler. (Vurgular benim)

Ne var ki modern Batılılar için, küçük bir ortaklık bile çocuksu bir kölece itaatten daha iyi bir anlaşmadır; Maria Sabina'nın mesajının nasıl ebeveyn terimleriyle ifade edildiğine dikkat edin:

İsa, İsa, İsa, İsa Baba

Sen Ana, Ana, cennet evindeki benim Anam

Sen cennet evindeki benim Anam (vb.)

Açıktır ki Mazatek görüşünde maddi düzlemin aşılabilmesinin ('cennet evine' ulaşmanın) tek yolu kişinin olgun eylemleri vasıtasıyla değil, fakat kozmik ebeveyn figürlerinin aracılığıyla. Buradaki nokta Mazatek dünya görüşünün bizimkinden nasıl farklı olduğuna dikkat ederek üstünlük taslamak değil, fakat mantarın nasıl kendi işlerini gördürmek için evsahiplerinin inanç sistemlerini kullandığını ve bu örnekte nasıl insafsızca eski Mazatek 'dostlarını' terkettiğini göstermektir. Bu ne pek tanrısal bir davranıştır, ne de sorumlu bir ebeveynin çocuklarına davranış şeklidir. Bu nitelikler tipik şizofrenlerin duyduğu seslere benzer. Bu içsel seslerin küstah, ataerkil, azametli ve çoğunlukla insafsız olması onların adeta belirleyici bir özelliğidir. İşte şizofren literatüründen alınmış, içsel bir sesin ilk ağızdan bir tasviri:

Bu ses ortaya çıktığı her seferinde sadece bir ya da iki cümle söyledi. Ses Tanrıdan yaratıldığını iddia ediyordu...

Yüksek-sesli-düşüncelerin (yani içsel ses) sözel ortaya çıkışı, genellikle egoyu bu yüksek-sesli-düşüncelerin ardındaki failin hakimiyetindeki bir inancı benimsemeye ve bir mesih saplantısını kabul etmeye ikna etmeye çalışan monologlar biçimindedir.... Bu tür fenomenleri deneyimlemekten etkilenmemek mümkün değildir. Toplumsal delil olma değerine bakmaksızın, *bunlar bunları deneyimleyen kişiye, insan organizmasının herhangi bir faktöründen çok daha geniş bilgi kaynağına sahip olan bir fail ile temasın kanıtını gösterir.* (Vurgular benimdir: yazar dört ayrı durumda bu sesin gelecekteki olaylara dair normal üstü gerçek kehanetlerini ima ediyor.)

Halüsinasyon ağrılarıyla yüksek-sesli-düşünceler arasında karmaşık bir ilişki olmuştur. Bu halüsinasyon ağrıları önce, ego bu yüksek-sesli-düşüncelerin ilahi hakimiyeti iddiasına dair bir kuşku geliştirmeye başladığı zamanda ortaya çıktı ve bunların ortaya çıkışı yüksek-sesli-düşünceler tarafından bu kuşkuhanmanın bir cezası olarak açıklandı. O zamandan itibaren birkaç vesileyle, yüksek-sesli-düşüncelerin eğer verdikleri emirlere itaat edilmezse ağrıların ortaya çıkacağına dair tehditlerini takiben ağrıları peyda oldu.⁴

Şizofrenlerin duyduğu sesler sanrılılandırıcı bitkilerin uyandırdığı seslerden ton ve içerik olarak çoğunlukla ayırtedilemez.1982’de bir başka Batılıya konuşan bir ‘mantar varlığından’ gelen şu mesajdaki kendini-yüceltmeye dikkat edin.

Benim sihirli ve mistik güçlerim İsa’dan öncesinden beri türünüz tarafından bilinmektedir. Benim kuralıma itaat eden toplumlar doğayla yaşadılar ve kendilerini gerçekleştirdiler. Ben kahkaha veririm ve aynı zamanda gözlerinin önünde en kudretli savaşları da doğurabilirim. Anlayan ve kaydedebilenlere geleceği göstermek hiçbir şeydir. Seni Tanrı yapabilirim. Bir kez gemideki hiper (aynen böyle geçiyor) ışık güç geçişine adım attığın zaman, bir daha asla aynı insan olmazsın. Benim gelişen ortamımı üretmeyi öğrendikçe beni sevmeye başlayacaksın. Daha sonra, yolunu öğrendikçe, bana huşu ve

hayretle bakacaksınız. Bana en yüksek saygıyla hürmet edilir.

· Zira ben Tanrıların etiyim.⁹

Bu konuşmanın kaynağı ne olursa olsun, McKenna'nın duyduğu incelikli belagatli konuşmadan dikkate değer ölçüde ayrıdır. Bu da, bu içsel seslerin en azından bir kısmının bitkilerle insanlar arasındaki hakiki bir konuşmadan ziyade, daha çok her bireyin bilinçaltı psişesinin eserleri olabileceği olasılığını öne sürmektedir. Eğer bu varlıklar genellikle evsahiplerinin sözlüklerini ve sentaksını kullanıyorlarsa, gerçekten önemli olan soru şudur: evsahibinin kişisel inanç komplekslerinin ne kadarı 'Tanrının Sözü' olarak dışarı akar?

Zihinsel sapkınlığın bir eseri olmaktan çok uzak olan bu 'tanrıların' babaca konuşma sanatı tüm dünyadaki tipik mistik dini yazılara benzemektedir. İşte gnostik incillerden (yaklaşık 350 Anglikan Kilisesi) biri:

Ben güçten çıktım,

Ve beni düşünenlere geldim,

Ve beni arayanların arasında bulundum.

Bana bakın, beni düşünen sizler,

Ve siz işitenler, işitin beni.

Beni bekleyenler, beni kendinize alın.

Ve beni görüşünüzden uzaklaştırmayın.

Ve sesiniz benden nefret etmesin, ne de

İşitmeniz.

Hiçbir zaman ve hiçbir yerde benden habersiz olmayın.

Tetikte olun!

Benden habersiz olmayın.

Zira ben ilk ve son olanım...

(Vb.)¹⁰

Bu konuşmaların etkisi genellikle üstü kapalı bir tehdittir –"Benim hakimiyetimi kabul etsen iyi olur, yoksa pişman olur-

sun!" Eğer bu strateji işe yaramazsa, bu gözdağının ikinci yüzünün lütfetme olduğunu unutmayalım; yukarıdaki alıntıyı büyüklük taslayan türde bir mesajla kıyaslayın:

Dinle!... Önce beni herşeyin içine koy, sonra herşey sana eklensin... Dinle!... Huzurlu ol. Çabalamak seni hiçbir yere götürmez. Bu sadece seni tüketir ve hüsrana uğratır, zira hiçbir zaman hedefe daha yakın görünmezsin. Sadece olmayı öğren. Çabalamayı kestiğin zaman yorgun bir çocuk gibi sevgi dolu kollarına sürün. Bu kollarla sanılarak huzuru, rahatı ve benimle tam birliği hisset. Benim içimde eridiğini hisset... Dinle!... Benim yolumda yürü ve benim istediğimi yap. Sana mucizelerimi ve ihtişamımı göstermeme izin ver. Eğer mutluluğu yanlış yolda ararsan bulamazsın. Önce beni ara ve bul. Basit yanıt budur. Neye bedel ya da feda olursa olsun ilk şeyleri önceye koy. Beni tüm yüreğinle, tüm ruhunla ve tüm zihninle sev."

Bu mesajın esası, açıkça tehdit etmezken, küçültücü derecede ebeveynlik kokar. (Bunun gibi düz yazıların çoğu tipik modern yazılara benzemesi, Yeni Çağın gerçek görevinin belki de insan farkındalığının gelişmesi ve yetişkinliği kabul etmesi olduğuna dair bir içgörüdür.) Kesinlikle, buradaki temel nasihat bu içsel sesle ilişkide pasif ve itaatkar çocuk rolünü kabul etmektir. Bu gelişmenin durdurulmasıdır; herhangi bir gelişme sürecinin sağlıklı sonucu olgunlaşmadır ve çocukça boyun eğmeyi talep eden varlıklar kendi gizli işlerine doğru yönelen doğal süreçlerimizi engelliyor gibi görünüyorlar.

Gerçek 'bitki öğretmenlerinden' ziyade daha çok insan farkındalığının bir işleviyle uğraşıyor olabileceğimize dair bir başka ima da, insanın bir laboratuvarı üretilen sentetik kimyasal bileşimlerden benzer mesajlar alabilmesidir! İşte DET 'ruhu':

Peter Stafford'ın Sannlandıncılar Ansiklopedisi'nde (1982) alıntılanan (Gerçek İçsel Işık Tapınağının kurucusu) Alan Birnbaum şöyle der, "DET (Di-Etil Tryptamin) beni bu sannlandıncının Tanrı, Yaratıcı olan bir İlk Işık Varlığı olduğuna ilk ikna

eden sanıldıcısıdır. Onu büyük bir nargilede içtik ve o kadar net ve parlaktı –şüphe götürmezdi- ki o bir Varlıktı."... Gerçek İçsel Işık Tapınağı (DET) alınmasıyla tezahür eden ruh biçimleriyle doğrudan –sözel veya işitsel- iletişimden gelen 'söze' dayanır.¹²

Ben bu materyali eğer bitki öğretmenleri varsayımını kabul ediyorsanız, o zaman sentetik kimyasal öğretmenlerini de kabul etmeniz gerektiği fikrini resmetmek için sundum. Bu bana Pandora'nın kutusunu açmak gibi geliyor. Varlıkların belli kimyasal moleküllerle uyarıldığı zaman bizim kendi bilinçaltımızdan çıktığını varsaymak daha zarif olmaz mıydı? Katalizörü tanımsallaştırmak niye?

Bu kanallar vasıtasıyla sürekli olarak yapılan bu abartılı dil yayını, esas olarak önemleriyle bizi etkilemekle ilgilenen ve insan farkındalığını istila eden bu tinsel kuvvetlerin varolduğunu öne sürüyor. Bu pek 'tanrısal' bir davranış değildir –esasında, tam tersidir. Gerçekten en yüce olan hangi varlık insanın tapınmasını ve boyun eğmesini talep etmek bir yana ihtiyaç duyacak kadar güvensizdir ki? Ya da, daha isabetli söylersek, hangi olgun yetişkin hayatında bunun gibi ilahlara ihtiyaç duyar ki?

Gerçeklik kendisini hiyerarşide gösterir ya da en azından insan bilinci bunu bu şekilde algılayacak biçimde yapılmış gibi gözüküyor. Hiyerarşiler değer bir tür tortulaşması olarak düşünülebilir. Jung'un dört psikolojik işlevi –Sezgi, Düşünce, Duygu ve His (ateş, hava, su ve toprak)- kendi göreceli 'yoğunluklarını' yansıtan bir soyutlama hiyerarşisi içinde kendilerini doğal olarak düzenlerler. Yani, his (toprak) duygudan (su) 'daha yoğundur', tıpkı suyun havadan ve düşüncenin (hava) sezgiden (ateş) 'daha yoğun' olması gibi. Kadim toprak, su, hava ve ateş mecazı Jung'un insan bilincinin bir arketip tanımı olarak açıkça kabul ettiği derin bir psişik hiyerarşiyi simgeliyor.

Kabala daha da ileri gidiyor ve Jung'un bu işlevlerinden her birini gerçek bir boyut olarak tanımlıyor; Assiah (toprak), Yetzira (su), Briah (hava) ve Atziluth (ateş). Gerçekten, her alem

uzamsal olarak en azından fiziksel çoklu evren kadar sonsuz olarak tasavvur edilir. Bundan çıkan sonuç da, eğer Jung'un psikolojik işlevleri ortak bilinçaltı içindeki dört 'uzamsal' boyuta karşılık geliyorsa, o zaman insan bedeni bu hiyerarşiyi içeren bir kap olarak tanımlanabilir. Bütün bunlar elbette daha önce dış hatları çizilen şamanist dünya görüşünü tümüyle desteklemektedir.

Deneysel kanıt imgesel alem içindeki her boyutta duygulu enerji zerrelerinin bulunduğunu göstermektedir. Tüm canlı organizmalar gibi, bu varlıklar da kendilerini koruma, besleme ve ilerletme peşindedirler. Bu varlığın algısı bizimkiyle ne kadar eşleşirse, farkındalığımıza sunduğu deliller o kadar çarpıcı olur ve onu inancımızla beslememiz o kadar muhtemeldir. Bu değiş tokuşun dinamiği Upanişadlar'da kesin olarak tanımlanmıştır:

Eğer bir insan, bu ilahın bir, kendisinin başkası olduğunu düşünerek, bir başka ilaha taparsa, bilmiyordur. O Devalar için bir hayvan gibidir. Gerçekten de, pekçok hayvanın bir insanı beslediği gibi, her insan da Devaları besler. Tek bir hayvan bile alınsa, bu hoş olmaz; ya pekçok hayvan alınsa ne kadar nahoş olur! Bunun için insanların bunu bilmesi Devalar için hoş değildir.¹³

Hinduizm ve Teosofide Devalar meleksi varlıklarla, gnostik Argon'larla vb. aynı olan cisimsiz ruhlardır. Onların bizim düşünce süreçlerimize ve inanç sistemlerimize bağlı olduğunun ipucu ilk cümlede bulunur: 'Eğer bir insan, bu ilahın bir, kendisinin başkası olduğunu düşünerek, bir başka ilaha taparsa, bilmiyordur.' Bu özlü bir gnostik ifadedir, bilmemek Deva-Argonlara köle olmaktır, kendi inançlarımıza köle olmaktır. 'Devalar için bir hayvan' olmak onları doyurmak, beslemek, onları canlı tutmaktır. Bu tür inançlar duygulu yaratıklar olduğu için, kendi refahları için, 'insanların bunu bilmesi Devalar için hoş değildir.'

Öyleyse gnostik Argonlar duygu ve düşünceden oluşan 'bedenler' halinde imgesel alemde varolan zekalardır. Onların dalga boyuna yakınlığımız, yani inançlarımız, vasıtasıyla kendilerini bizim farkındalığımıza ayarlayabilirler. Bizim enerjimizi tahsis

ederek kendi boyutlarını doyururlar ve beslenmeleri için tüm hi-yerarşi içinde başka seviyelerde diğer Argon'larla rekabet ederler. Farklılaşmış her organizma gibi, içgüdüsel olarak kendi kimliklerini sürdürme ve daha büyük bir bütün halinde bütünleşmeye yönelik çabalara direnme peşinde olurlar. En basit terimlerle, tüm organizmalar tıpkı bizim gibi kendilerini koruma ve ölümden kaçma –yaşamak için yemek ve yenmekten kaçmak- gayretindedir. Yine bu fikrin desteklenmesi için sanrısız deneyimdeki iç gözlemlere bakabiliriz:

G.I.Gurdjieff (1950) (şu) ilginç fikri.... evrendeki herşeyin evrendeki diğer herşeyi 'karşılıklı olarak idame ettirdiği' fikrini formüle etmiştir. Başka bir deyişle, herşey yer ve yenir; fiziksel olarak, psikolojik olarak ve ruhsal olarak. Tıpkı insanın mesela dinamik, süregiden bir yaşam süreci olarak dengeden uzak bir noktada kendini idame ettirmek için yemesi gerektiği gibi, aynı amaçla kendilerini yiyen yapılar da vardır. Esas soru....kişinin davranışları, düşünceleri, duygularıyla neyi beslediğidir, ya da: Sizi ne yiyor?... Herşeyin yediği ve yendiği düşüncesi kendimizin değerler de dahil olmak üzere daha yüksek yapılarla ilişkisini anlama çabasında faydalı bir mecazdır. Bizler yediklerimiz kadar beslediklerimizizdir de. (Pisilosibin) mantarla kurulan ilişki evrenin şu özel niteliğini örneklemektedir: mantarın fiziksel bedeni yenildiği zaman tuhaf bir ortak yaşam başlar. Carpophores yenildikten kısa süre sonra mantarın zihni sizin zihninizi yemeye başlar.¹⁴

Robert Monroe'nun bu beden-dışı deneyimleri bu anlayışa daha çok içgörü katar. İşte onun 'zeka sahibi güçler' olarak andığı tipik Argon-benzeri varlıklarla bazı karşılaşmalarını şöyle betimliyor:

Aynı kişisel olmayan yoklama, aynı güç, aynı açıdan. Ne var ki bu kez, bu zeka sahibi güce sadakatle çözülmez şekilde bağlı olduğuma, hep olmuş olduğuma ve burada yeryüzünde yerine getirmem gereken bir işim olduğuna dair sağlam bir izlenim edindim. Bu iş mutlaka hoşuma giden bir iş

değildi, fakat bu iş bana tahsis edilmişti. Bu izlenim öyleydi ki bir 'pompa istasyonu' çalıştınıyordum, bu pis, sıradan bir işti, fakat benim işimdi ve buna saplanıp kalmıştım ve hiçbir şey, kesinlikle hiçbir şey bu durumu değiştiremezdi.... Kocaman boruların izlenimine kapıldım, öylesine eskiydiler ki her tarafları çalı çırpı ve pasla kaplıydı. İçlerinden yağ gibi birşey geçiyordu, fakat yağdan çok enerjisi çoktu ve yaşamsal olarak başka bir yerde gerekiyordu ve değerliydi (varsayım: bu maddi gezegende değil). Bu çok uzun zamandır süregidiyordu ve çok rekabetçi bir temelde aynı maddeyi çıkaran başka güç grupları vardı ve bu madde uzak bir nokta ya da uygarlıkta benim anlama yeteneğimin çok üstündeki varlıklar için çok değerli olan birşeyle değiştirilebilirdi...

Yine, pompa istasyonu çalışanı olduğum duygusu, varlığın yaklaşması...zihnimin arayışı....Zihnimden (ağızımla da mı?) kim olduklarını sordum ve çeviremediğim ya da anlayamadığım bir yanıt aldım. Sonra gitmeye başladıklarını hissettim ve orada olduklarına dair gerçek bir belirti istedim, fakat sadece babaca bir eğlenceyle ödüllendirildim. Sonra ben yalvararak onları çağırırken gökyüzünde havaya yükseliyormuş gibi göründüler. O zaman onların zekasının ve zihniyetinin benim anlayışımın çok ötesinde olduğundan emin oldum. O kadar saygı duyduğumuz sevgi ya da şefkat duygularının hiçbirinin olmadığı, kişisel olmayan, soğuk bir-zeka bu, ancak Tanrı diye adlandırdığımız o mutlak kudret olabilir. İnsan ırkının geçmişine yapılan bu tür ziyaretler bütün dinsel inançlarımızın temeli olabilir ve bugünkü bilgimiz bin yıl önceki yanıtlarımızdan daha iyi yanıtlar sağlayamayabilir. Artık hava aydınlanıyordu ve ben oturup daha önce hiç ağlamadığım gibi hıçkırarak hıçkırarak ağladım, çünkü kayıtsız şartsız veya gelecekte hiçbir değişme umudu olmaksızın biliyordum ki çocukluğumun, kiliselerin, tüm dünyadaki dinlerin Tanrısı ona tapındığımız gibi değildi –yaşamımın geri kalanında bu ilüzyonu yitirdiğim için 'ıstırap çekecektim'.¹⁵

Dünya ötesi varlıklara (Argonlar) pompalanan değerli bir yararlı madde olan bu 'yağ gibi birşeye' dair bu modern, yirminci

yüzyıla ait izlenim eski çağ gnostikleri tarafından 'çiy' olarak algılanıyordu:

"O zaman Argon'ların ruhun dünyadan çıkışına karşı koymaktaki çıkarları nedir? Gnostik yanıt Epiphanius tarafından şöyle veriliyor:

Ruhun Argon'ların ve Güçlerin onsuz yaşayamayacakları besinleri olduğunu, çünkü ruhun yukardan gelen çiy olduğunu ve onlara kuvvet verdiğini söylüyorlar."¹⁶

İngesel alemdeki zerrecikler gibi, her bir Argon kendini idame ettirme peşindedir ve bizim dikkatimizi ve ibadetimizi ele geçirmek için muhtemelen gerekli olan herşeyi söyler ya da yapar. Bu, bizim varolmak için besine ihtiyaç duyduğumuz gibi ihtiyaç duydukları ibadeti talep eden varlıkların, 'tanrıların' esasıdır. İbadet olmadan bir tanrı aklıktan ölür ve başka bir varlık tarafından emilir (yenir). Pekçok modern tutucu mezhepte bulunan sevgisiz paranoya sadece bu açıdan açıklanabilir –ibadet talep eden herhangi bir ilah görünüşte buna değmez.

Eğer onların bu davranışını kendi boyutumuzda besin olarak kullandığımız bitki ve hayvanlara davranış tarzımızla karşılaştırırsak, Argon'ların bu zalim ve azametli (bizim görüş açımızdan) tavrı onların görüş açısından sadece doğaldır. Tanıdığım hiç kimse hayatta kalmak için yedikleri tavukların, bifteklerin veya havuçların 'duygusunu' ya da nihai refahını hiç düşünmez. Bir patatesin görüş açısından, bir vejeteryan bile keyfi bir yırtıcıdır. Ne var ki, insanın görüş açısından, bir patatesin olgunluğa erişmesi insanlar tarafından yenilmesi, sindirilmesi ve sonunda dönüştürülmesidir. Patates geçen hafta neyse bugün benim. Teoride, patates daha yüksek bir farkındalık seviyesine ulaşmıştır, gerçi o bunu bu şekilde görmediği için bağışlanabilir.

Yiyecek için rekabet etmek bu gezegendeki mücadelenin hakim nedenidir. Böyle bir sistem psişik enerjinin üretimini stres, acı, korku ve saldırganlık şeklinde manda altına alır. Eğer fiziksel beden sadece fiziksel besin yiyerek hayatta kalabiliyorsa, gizli

bedenler de muhtemelen meydana geldikleri aynı maddeden, yani düşüncelerden, duygulardan, dürtülerden vs. oluşan besine gerek duyarlar. Bu ihtimal ki bizim Argon'lar için ürettiğimiz 'besindir'. Hristiyan Teslisinde ya da İslami Cihatda insanlar için bir inanç olabilen şey, varoluşları için bu inanca bağlı olan imgesel alemdeki varlıklar için kemikli bir bifteğe eşit olabilir. Açık bir Argon belli ki sizi onu beslemeye ikna etmek için herşeyi yapacaktır. Psikiyatri literatürü oldukça şüpheli inanç sistemlerine saçma seviyelerde itaat etmeyi talep eden 'içsel sesler' örnekleriyle doludur. Bunlar niteliksel olarak çoğunlukla dünya dinlerindeki çok daha garip bazı dogma biçimlerinden pek az farklıdır.

İnancın daha soyut varoluş alemlerinde bizim her zaman tanrılar olarak algıladığımız varlıklar tarafından kullanılan bir enerji şekli, bir besin veya yakıt olmadığını kim söyleyebilir? Bu varlıklar kim ya da ne olursa olsun, şamanın onlarla gerçekçi bir şekilde uzlaşması elzemdir. Eğer 'onlar' tuhaf bir biçimde ayrılmış şekilde 'biz' iseler, o zaman içimizdeki ebeveyn/çocuk kutuplarını bütünleştirmeli ve yetişkinler olarak yazgımızı kucaklamalıyız. Eğer onlar gerçekten 'başkaları' ise, o zaman tam eşit olarak değilse de, en azından her iki tarafa saygı duyarak onlarla nasıl müzakereye gireceğimizi öğrenmemiz gerekir. İhtimal ki etkili herhangi bir şaman bu dengeye nasıl ulaşacağını öğrenmiştir.

Bilincin gizemleri hakkında o kadar az şey biliyoruz ki, bu içsel seslerin kimlikleri hakkında kesin beyanlarda bulunmak küstahlık olmasa da, zamanından önce yapılan bir girişimdir. Kendi kişiliklerimizin ayrılmış kısımlarına ek olarak, vücut bulmamış diğer zekalar kadar gerçek bitki öğretmenleriyle karşılaşılıyor olmamız da kesinlikle mümkündür! Psişe eğer çok çeşitli güçleri kapsayan bir çoklu evren değilse hiçbir şeydir –işte onların her bir mesajını şüpheyile değerlendirmek için bir neden daha.

Ancak çok küçük bir çocuk sokakta yeni tanıştığı birinin azarlamasını eleştirmeden kabul eder. Pekçok insanın tam da bu rolü oynadığı Yeni Çağ'da herkesce bilinen bir hakikattir; edebiyat, iradelerini ve ayırım yapma yetilerini ebeveynlere özgü rehberlik taslayan herhangi bir tuhaf güce teslim eden sözde 'şaman' ör-

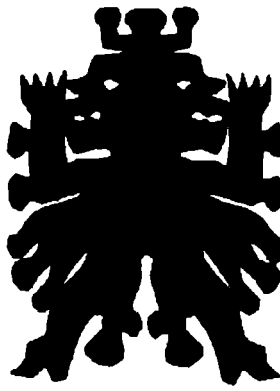
nekleriyle doludur. Magickal geleneğinden (Batı şamanizmi) gelen bir anlayış psişenin bu alemlerinde ilerlemek için talimatlar sunar:

Ruhların test edilmesi Magick ağacının en önemli dalıdır. Bu olmadan kişi aldanış ormanında kaybolur. Tanrı da dahil olmak üzere, her ruh eğer mümkünse sizi aldatmaya, kendini olduğundan daha önemli kılmaya, kısacası 333 farklı şekilde ruhunuz için pusuya yatmaya hazırdır.... (Büyücünün) konuştuğu her varlığın gerçeğini dikkatle test ederek, yaşayacağı bin türlü gizli saldırı ve hilenin farkına varmasına izin verin. Öyle ki düşman bir varlık ihtişama bürünmüş olarak görünebilir; bu durumda uygun beş köşeli yıldız (pentagram) onun çürümesine ya da pörsümesine neden olacaktır. Çalışma öğrenciyi bu tür mevzularda son derece ihtiyatlı kılar.”

Bu kitap, ayrı zeka sahiplerinin bizim hamburger yediğimiz gibi insanların inanç sistemlerinden beslendiği, insan bilinci yoluyla girilen şamanist çoklu boyutlar modeline inanmaktadır. Bizim yaptıkları işlerden habersiz kalmamızı sağlamaları bu varlıkların avantajıdır; bunun tersine eğer biz onların enerjisini yiyerek kendimiz tanrılar olmayı seçersek, bu bağımsız varoluşlarını kaybederler. Upanişadlar’da yazıldığı ve burada üçüncü kez vurgulandığı gibi: ‘İnsanların bunu bilmesi Deva’lar için hoş değildir.’

Bundan da şu sonuç çıkıyor ki herhangi bir sannlandırıcı maddenin akıllıca kasıtlı olarak kullanılması kendini-bütünleyen, kendine-yetki veren bir katalizör gibidir. Bu şekilde tanrılar (Deva’lar, Argon’lar, ruhlar, inanç kompleksleri vs.) bizi tapınmaya zorlayamazlar –artan kişisel güç biçiminde biz onları zorlarız. Açıktır ki tüm sannlandırıcı kaşiflerinin psişeleriyle bu yolla bütünleştirmeyi seçtikleri türde ‘dostları’ ihtiyatla değerlendirmeleri gerekir. Bu birleşme seviyesi ne kadar yüksek olursa o kadar iyidir; aksi halde şüpheli azami değerin boyutsal titreşimleri içinde tuzağa düşmek ayartıcı derecede kolaydır.

1. Ian Blake (1993). "A question of ethics", Crash Collusion #3, Austin, TX, ilkbahar, s.13.
2. A.Danielou (1966). "The Influence of sound phenomena on human consciousness", Psychedelic Review, No.7, s.20.
3. T.McKenna (1991). The Archaic Revival, Harper, S.F. s.35.
4. Maria Sabina, A.Estrada'da alıntılanmış (1981). Maria Sabina: Her Life and Chants, Ross-Erikson Inc., Santa Barbara, s.90-91.
5. Aynı eser, s.205, değişik yerlerde.
6. (Mantar ruhunun iletişimi): Oss & Oeric (1976). Psilocybin Magic Mushroom Grower's Guide, And/Or Press, Berkeley, s.8-9.
7. Estrada, aynı eser, s.110.
8. J.Lang, (Takma ad) (1938). 'The other side of hallucinations', American Journal of Psychiatry, 94:1087-97.
9. Önsözden alıntı (muhtemelen mantar 'Deva'sından): S.L.Peele (1982). Lepiota Peele –a newly discovered hallucinogenic mushroom, Xerox gazetesini, Florida Mantar Araştırma Merkezi, Pensacola.
10. "The Thunder, Perfect Mind", editör J.M.Robinson (1988). The Nag Hammadi Library, Harper & Row, S.F. s.297.
11. P.Hawken (1976). The Magic of Findhorn, Bantam, NY, s.138.
12. Thomas Lyttle (yaklaşık 1987). "Drug Based Religions and Contemporary Drug Taking", Journal of Drug Issues.
13. "Brihadaranyaka Upanishad", editör L.Yutang (1942). The Wisdom of China and India, Modern Library, NY, s.36.
14. R.L.Billings (1989). The Way of the Little Clowns, s.13-15. (Yayımlanmamış monografi; daha fazla veri yok).
15. R.Monroe (1977). Journeys Out of The Body, Anchor/Doubleday, Garden City NJ, s.261.
16. H.Jonas (1963). The Gnostic Religion, Beacon Press, Boston, s.169.
17. A.Crowley (1976). Magick in Theory and Practice, Dover, NY, s.147, 388.

Bölüm 6

İmgesel Alemin Varlıkları –2. Kısım

Bazı ufocular....paralel dünyalann, hatta başka evrenlerin bizim gerçekliğimize nüfuz ettiğini yazıyorlar. Örneğin (Jacques) Vallee şöyle diyor, "Ben UFO fenomeninin uzay-zamanın ötesindeki başkaboyutlar için kanıt gösterdiğine inanıyorum; UFO'lar bilinen uzaydan değil, fakat tüm çevremizdeki bir çoklu evrenden gelebilir." İlginçtir ki (UFO tarafından) kaçınılanlar....hipnoz altındayken de dahil olmak üzere, bizim bildiğimiz uzay/zaman gerçekliğinin ötesindeki başka boyutların bilincimize nüfuz ettiğini hissettiklerini anlatıyorlar.'

Sanrılandırıcı bir maddenin etkisi altındayken zihin-uzayından bir varlıkla karşılaşmak neye benzer? Daha özelleştirirsek, buna bir mana vermek için kültürel olarak onaylanmış bir çerçevenin olmadığı yerde modern bir Batılı böyle bir macerayı nasıl kotarır? İnsan ırkının kadim mitleri ve dinleri bu deneyimi artık nadiren yansıtıyorlar. Onların yerini, burun bükerek tüm diğer

bilme yollarının asılsız olduğunu iddia eden katı yeni bilimsel standartlar almıştır. O zaman, şimdi karşılaşılan 'tanrıların' çoğunlukla bilim kurgunun, belki hem çağdaş Tekno-Lojiyi hem imgesel alemini kapsayan sahip olduğumuz bir *unus mundus*'a en yakın şey olan bu sanat biçiminin süsleriyle donatılmış olması pek şaşırtıcı değildir.

Dünya dışı temalar gelişen mitolojimizin yerleşik bir motifidir. UFO'larla temas şimdi pekçok araştırmacı tarafından, gönülsüz bir tür şamanist karşılaşmaya benzeyen, iç ve dış boyutlar arasındaki bir arayüzey olarak görülüyor. Psişenin mitsel alemlerine girmek için kanıtlanmış katalizörler olan sanrılandırıcı maddelerin sıklıkla yabancılarla temas deneyimleri doğurması önemli bir olgudur. Terence McKenna UFO ve dünya dışı temaları tipik sanrısız olaylar olarak betimliyor:

UFO'larla temas psilosibin alan insanların belki de en sık bahsettikleri motiftir.... UFO'lar ve yabancılarla –klasik küçük yeşil adamlarla- bir başka uzayda karşılaşırlar...UFO'lar başka bir boyuttan gelir; ölümün ötesinden geldikleri bile söylenebilir. Bir şekilde bizimkinden tümüyle farklı, fakat şaşırtıcı, alarma geçiren, güven veren –ve şamanist- bir şekilde insan psişesiyle bağlı olan bir boyuttan gelirler.⁷

Aşağıda kendi yaşadığım bir 'yabancılarla temas' olayını anlatıyorum. Bunun oldukça tipik olduğuna inanıyorum ve bunu daha sonra başka yazılardan aldığım alıntılarla karşılaştıracam. Bu macera büyük bir üniversitedeki bilimsel bir DMT (N, N-Dimethyltryptamine) çalışmasının bir parçası olarak gerçekleşti. Protokol bu uyuşturucunun iki kez verilmesini gerektiriyordu. Birincisi beni etkileriyle tanıştırmak için beni eşiğe ulaştıracak kadar bir dozdu; ikincisi ise DMT deneyimini dolu dizgin yaşatmak için vücut ağırlığıma göre güvenli olacak azami seviyede bir dozdu. İşte ilacı ikinci kez alışıma esnasındaki bazı notlar:

Perşembe, 14 Ocak 1993, sabah 9:15-9:30 arası.

Durum: Dünkü protokolün devamı: Şimdi 0.4 mg/kg= 26.56 mg DMT . Azami bir doz.

Başlangıçtaki kışkırtıcı davet beyin dalgası makinelerinin ışıklarına ve seslerine benziyordu, fakat adeta bir anda doruğa ulaştı ve 'ses hızını aşan bir patlamayla' beni bir başka gerçekliğin içine taşıdı. 'Daha iyisini bilmeme' rağmen, içgüdüsel tepkim bir yön kaybı ve şok duygusuydu. 1.3 saniye içinde sıfırdan saatte 100 mile çıkmanın hissettireceği duyguya hazırlanmak için okuyabileceğiniz hiçbir şey yok- sapanla atılmış gibi bir an 'normal' kabul gören gerçeklikten, öteki an bütünüyle garip, son derece yabancı uzaya girmek! Burada yazılan hiçbir şey ne bunun ne olduğunu ne de neye benzediğini anlatabilir.

Kabaca, tahminen, kendimi aşağıda ve sağ tarafımda bulunan bir 'Uzay İstasyonuna' (uzun, bej renginde, üçgen şeklinde bir 'iniş platformu') yaklaşırken buldum. Bu platforma doğru bana yol gösteren en azından iki varlık (her biri bir yanımda) vardı. Onları gerçekten 'görmesem' bile, varlıkları açıkça hissediliyordu. Uzay istasyonunun içindeki daha pek çok varlığın da farkındaydım –otomatlar: kalabalık kuklalarla Yıldız Savaşları'ndaki İmparatorluk askerleri arası melezlere 'benzeyen' (bütün bunlar sıradan görsel betimlemeyi aşıyor) androide benzer yaratıklar, yalnız bunlar robot değil, canlı varlıklardı. Bir tür rutin teknik çalışma içindeydiler ve bana hiç dikkat etmediler. Tekrar herşey hızlandı –'genel kabul gören' gerçeklikte deneyimlenen zamana kıyasla DMT aleminde herşey en azından iki kat hızla oluyordu. Bu imge işleminden geçip bütünleşmek için fazla hızlı akıyordu; bu ve bunun son derece yabancı içeriği beni fırlatıp attı.

Fakat bundan sonra olanlara kıyasla bunun hiç önemi yoktu. Gözlerimi açtım ve doktorun asistan-hemşiresinin korkunç bir değişim geçirerek, normalden en az yirmi kez daha genişlemiş pıtlak, kocaman kırmızı dudaklı acayip bir 'palyaçoya' dönüştüğünü gördüm... hakim olan imge buydu: geri kalanının çoğu bereket versin artık bastırıldı. İzlenim öyleydi ki kadının yerine yabancı bir varlık geçmişti. LSD aldığımda insan-

ların yüzlerinin çarpıldığını gördüm, fakat bu çarpılmalar o kişinin 'gerçek' yüzüne dayanıyordu –onları hala tanıyabiliyordum. DMT'de gördüğümün bu kadınla uzaktan yakından ilişkilendirebileceğim hiçbir şeyle bağlantısı yoktu.

Bu noktada birden midem bulandı ve içine kusabileceğim birşey istedim (kendi üstüme çıkarmak istemeyecek kadar kim ve nerede olduğuma dair farkındalığım vardı hala). Bir kap bulunamadı, böylece elime tomar edilmiş bir hastane giysisi tutuşturuldu. Gözlerimi açtığım zaman bana ne verildiğini anlayamadım (bu benim iyice nerede olduğumu şaşırtmama neden oldu): bir medyumdan çıktığı farzedilen 'sihirli madde' olduğunu hayal ettiğim şeyi tutuyordum: tuhaf, dünyevi olmayan bir madde: 'eterik pamuk'. Bu hiç maddesiz, bütünüyle aura gibi görünüyordu – belki bu hastane giysisini giymiş olan herkesin gözle görülebilir titreşimleriydi bu: hasta insanların, ölen insanların: Tam Gizem. Dehşete düşsem de paniğe kapılmadım, fakat bu deneyimin hemen şimdi sona ermesini istediğimin farkındaydım ve sürekli bu halde kalmaktan korkuyordum. Bundan hemen sonra hızla düştüm: onbeş dakika sonra ayaklarım yere basıyordu ve yanım saat kadar sonra da normal farkındalık halindeydim. Hayret verici bir şekilde tüm bu öznel deneyim iki dakikadan fazla sürmemiş gibi geliyordu –belki daha da az!

Bu deneyim, çok kısa bir süre son derece garip, fakat hayret verici derecede tutarlı etkileriyle ünlü bir uyuşturucu olan saf sentetik DMT kullanılarak 'bilimsel' bir ortamda gerçekleşti. Aşağıdaki DMT ile karşılaşma hikayelerini benim deneyimin genel çerçevesiyle karşılaştıran:

...Büyük bir alandaydım ve sanki binlerce varlık görüyordum. Hızla birşeyi kendi aralarında geçiriyorlardı ve sanki 'Bak ne yapıyoruz!' der gibi yoğun bir şekilde bana bakıyorlardı... Denek V

Aniden, bütün beden farkındalığımı yitirerek bir başka aleme geçtim. Sanki orada beni bekleyen yabancı varlıklar vardı ve sanki benim gelmemi bekliyorlarmış gibi benimle konuştuklarını anımsıyorum, fakat ne söylendiğini tam olarak hatırlayamıyorum.... Denek M

....Sadece 'yakın bir karşılaşma' diye adlandırabileceğim birşey yaşamakla kalmadım, fakat geriye iki düşünce de kaldı. Beni bekliyorlardı ve 'dostane' değillerdi....Üçüncü teşebbüste, sanki tecrübeyi yaşamak için beni bekleyemiyor gibiydiler. Bu olayda, gerçek bir temas yaşamadım, fakat daha ziyade bilincime girmek istediklerini 'hissettim'. Gerçek deneyim daha önce yaşadığım herhangi bir büyük 'trip'ten çok daha korkutucuydu.... Denek S'

Her vakada geçerli olmasa da, DMT kaşifleri birbirleriyle tutarlı olarak imgesel aleme böyle zorla girişleriyle bağlantılı yüksek düzeyde korku duyduklarını bildirmişlerdir. Bu deneyimin kısalığı kişinin duyduğu dehşeti oldukça iyi kotarmasını sağlayabilse de, böyle bir korkuya birkaç dakikadan uzun süre dayanmanın nasıl olacağını hayal etmek zordur. İşte bir başka araştırmacı bu durumu şöyle betimliyor:

Bu LSD, peyote ya da mantarlarla yakaladığım gibi yakalayabileceğim bir trip değil, bu su götürmez şekilde beni yakalayan bir trip... Bütün bunların dehşet verici ihtişamı karşısında kibrim kınıldı ve huşu duydum. Dehşet verici mi? Sıcaçak bir yer olmadığından altına sıçamayacak kadar korkmuştum...Kendimizi insan diye adlandıran biz kanıncalar Tanrının yetenekleri ya da bizim için ne hazırladığı hakkında herhangi birşey bildiğimize ihtimal verebilir miyiz?'

Şüphesiz, sanrılandırıncılar bizim 'genel kabul gören gerçeklik' olarak belirlediğimiz herşeyden çok uzak olan alemlere giriş sağlayabiliyorlar. Özünde şamanist olan bu katalizörler şamanist bi-

linç halleri uyandırır ve bu tüm alemlerin sözde kaşifleri şamanist bir kabulün dehşeti ve stresi diye adlandırılacak şeye dayanmayı istemeli ve buna hazırlıklı olmalıdırlar. Açıktır ki bu herkese göre veya hatta çoğumuza göre değildir.

Bu keşiflerden çoğunun, tipik olarak herhangi bir uyuşturucuyla ilişkisi olmayan ‘Yabancılarca Kaçırılma’ sendromu olarak bilinegelen deneyimlerle hayret verici benzerlikleri olması anlamlıdır. Pekçok kez kaçırılan Whitley Streiber bu olaylara eşlik eden karşı konulmaz dehşeti yazdı ve DMT gibi halüsinasyon yaratan bir triptaminin etkisini tam olarak deneyimleyen biri hem onun betimlediklerini anlayıp duygularını paylaşacaktır. UFO’larla temas/UFO’lar tarafından kaçırılma fenomenleri, sınısal durumlara ve şamanist inisyasyona benzer pekçok tema ortaya koyar.

Korku kafamızı karıştırıyor ve bizi dizginliyor. O bizim esas engelimiz. Korkuyla başarılı bir karşılaşma anlayışa götüren hamledir. İster amaçlı ister kazara olsun, ziyaretçiler beni korkulanın içinde inanılmaz ve müthiş bir yolculuğa çıkarttılar. Gerçek deneyim en kötü hayalimi yüz kat yoğunlaştırdı... Yüksek bir belirsizlik düzeyinde yaşamayı öğrenin. Ancak bunu yaparak, olan biteni doğru algılamak için gereksindiğimiz tam net ve nesnel bakışı kazanmaya başlayabiliriz... (Ziyaretçiler) zihne girip düşünceyi etkileme yetisine sahipler ve bu beceriyle hayret verici işler başarabiliyorlar... Korkuyu bastırmak ve inkar etmek faydasız. Ben korkumu nasıl kabul edeceğimi ve onun karşısında nasıl şaşırmayacağımı keşfettim... Onlar ne kadar korkutucu hale gelirse ben o kadar güçleniyorum... Onlar hiçbir zaman beni gücümün ötesinde bir saldırıyla yok etme peşine düşmediler. Onun için pek kötü olarak adlandırılmazlar. Bana yaptıklarına bakarsak, gelişmemizin müttefikleri sayılmaları gerekir.... Bana öyle geliyor ki bunun tüm amacı ruhu kuvvetlendirmekle ilgili. Kesinlikle onlarla ilişkimin merkezi buydu....Gerçekten ziyaretçilerle yüzyüze gelmek insanın büyük bir korkuya dayanabileceğini.... ve tüm korkudan azat olabileceğini de kabul etmek anlamına geliyor.⁵

Bu benim karşılaştığım iyi bir çağdaş şamanist istenç ve niyet betimlemesi ve imgesel alemini keşfederken yol gösterici bir prensip olarak kullanılabilir. ‘Yabancıların’, görünüşe göre istedikleri gibi, üç boyutlu dünyamıza girebilmeleri olgusu, bizim onların alanına yansıdığımız zamanki şamanist prensiplerimize benzer şamanist prensiplerden yararlandıklarını akla getiriyor. Başka bir deyişle, sanki şamanın yolu iki yönlü bir cadde ve *unus mundus* veya Tek Dünya’da yaşama ideali tarafsız olarak herhangisi bir boyutun sakinlerini cezbediyor gibi görünüyor. Tüm dünyaların ‘şamanları’ muhtemelen bunu hep biliyorlardı ve bu prensip, bunları yaratacak kadar güçlü ve bilgili olanlar için boyutlar arası gerçek ittifaklar olması olasılığını akla getiriyor. Bu çerçevede, UFO’yla nasıl bir karşılaşma olursa olsun, bu en azından bir müttefik ilişkisi, kabilenin hastalıklarını iyileştirmek amacıyla gizli bir güçle geleneksel şamanist bir bağlantı olasılığını simgeler.

DMT içeren bir madde, harmaline (kitabın II.Kısımında betimlenen bir kavram) gibi bir monoamin oksitleme önleyici madde ile birleştiği zaman, Güney Amerikalı şamanların uzay ötesine girmek ve onu yönlendirmek için kullandıkları içecek olan ayahuasca’nın temel formülü bulunmuş olur. Saf DMT’nin tersine ayahuasca deneyimleri tipik olarak birkaç saat sürer. Genel kabul gören gerçeklik standartlarına göre çok garip ve korkutucu olsa da, bir ayahuasca tribi genellikle sırf kendi başına yaşanan bir DMT tribi kadar tahammül edilmez değildir. İşte Amazon’da ayahuasca alan bir Batılı’nın betimlediği bir varlıkla farklı bir tür temas deneyimi:

Ayahuasca içmek her zaman korkutucuydu. Ortaya çıkardığı görüntüler nadiren kişinin görmek isteyeceği görüntülerdi ve mükemmel görüntüleri bile olağan gerçeklikle uzlaştırmak zordu...

Sonra, bir başka ses konuştu. ‘Merhaba,’ dedi.

Görebildiğim kimse yoktu, sadece ses vardı, fakat tanıdığım kimse yoktu.

'Merhaba,' dedi yeniden.

'Kimsin sen?' diye sordum, bunun sadece benim icat ettiğim bir ses olduğunu umarak.

'Kim olduğumu biliyorsun,' dedi sadece.

Biliyordum. Bunun ayahuasca'nın ruhu olduğunu duyum-sadım. Bu sadece bir imge ya da bir görüntü değildi.... Sanki kavranılmaz bir şeyin huzurundaymışım gibi hissediyordum. O zaman bile bu düşünce bana delilik gibi göründü, fakat bunun doğru olduğunu da biliyordum. Huşu içindeydim. Şeylerin ruhu olduğuna inanıyordum ve ayahuasca'nın gücünü biliyordum, fakat bu cisimsiz ses gibi birşey hiç hayal etmemiştim.

Eğer görmezden gelirsem gideceğini umarak gözlerimi açtım. Gitmedi. Sadece çıkmamı bekliyordu. Sonunda, 'Ne istiyorsun?' diye sordum.

'Beni çağıran sensin,' dedi. 'Beni çağırıp duran sensin.'

'Bunu kastetmemiştim. Ben sadece...birşeyler görmek istiyordum...'

Ses bunun doğru olmadığını söyledi. Çağırdığımı, çünkü arzularıyla ve korkularıyla ve engin üzüntümlle yüzleşmeyi gereksindiğimi ve gereksindiğimi aldığımı söyledi. Ses bunun bir temizleme zamanı olduğunu söyledi....

Söylediğinin doğru olduğunu biliyordum ve onun mevcudiyeti karşısında başlağıçta duyduğum korku yatışmaya başladı. Sonra bana girmesine izin verip vermeyeceğimi sordu. Bu öyle tuhaf bir istek gibi görünüyordu ki afalladım. Ayahuasca zaten içimde, dedim. Ses hayır dedi, kastettiği bu değildi.

Hemen o anda kafamın etrafına dolanan bir yılan görüntüsü gördüm. Sanki beynim ikiye bölünmüş gibi kafamın açıldığını gördüm. Bir an kovanının bal peteklerine benziyordu. Düzinelerce yılan ortaya çıktı ve beynimin tünellerinin içine kaymaya başladılar. Başlağıçta, sanki içime sınırsız bir güç giriyormuş gibi, harika bir his verdi bu, fakat sonra onun içeri

girmesine izin vermem gerektiğinden emin değildim. Julio'nun bazı ruhların iyi, bazılarının kötü olduğuna dair uyarısını hatırladım. Kötü bir ruhla uğraştığımdan korktum. Ya aya-huasca'nın ruhu değildiyse; veya öyle olsa da, ya onun korkunç, karanlık bir yanıysa?

Sese yılanların niyetinin ne olduğunu sordum, neden içime girmek zorundaydılar –fakat bir yanıt alamadım. Bir parçam bunun bir sınama olduğunu düşünüyordu. Diğer parçam eğer yılanlar beynimin içinde ortadan kaybolurlarsa onları asla çıkartamayacağımı biliyordu. Bu düşünce dehşet vericiydi.

Birden bu yılanları beynimden çıkartmam gerektiğini anladım. Kuyruklarından tutup dışarı çekmeye başladım. Güçlüydüler ve yerlerinden sökmek zordu, fakat onlarla savaştıkça bu sesin ayahuasca'nın gerçek ruhu olmadığından o kadar emin oluyordum. İçime böylesine rahatsız edici şekilde girmeyi istemezdi o. Yaşamım için savaşıyordum. Eğer kaybersem ebediyen esir olacağımı biliyordum.

Son yılanı dışarı attığım an karanımdan şüphe etmeye başladım... Bir sınavda başarılı olamadığımı ve olağandışı bir fırsatı kaçırdığımı hissediyordum. Sese neden beni sıniyormuş gibi görüldüğünü sordum. Ses, bana zaten o denli çok armağan vermişti ki, biraz inanmam ve güvenmem gerektiği yanıtını verdi. Ses kızgın ya da hayal kırıklığına uğramış gibi gelmiyordu. Sadece karşılığında hiçbir şey vermeden bu kadar çok şey istememem gerektiğini söyledi. Sonra kayboldu ve o akşam için görüntülerin sona erdiğini biliyordum.⁶

Önceki irdeleme çerçevesinde, burada betimlenen boşa çıkan potansiyel bir ittifak ilişkisidir. Yazar anlamadığı birşeyi reddettiği için kesinlikle mazur görülebilir; sağduyulu herhangi bir uzay ötesi kaşifinin de aynısını yapması tavsiye edilir. Ne var ki yeterli bilgi ve deneyimle, karşılıklı kar sağlayan yakın bir ilişki, bilgi ve güç kazanmak için gerçek şamanist bir ittifak hayal etmek mümkündür.

Ne tür bilgi? Ne tür güç kazanmak için?

Şöyle düşünün: DMT tribine girdiğim zaman, tomar haline getirilmiş hastane giysisini 'eterik pamuk' ya da 'bir medyumdan çıkan sihirli madde' olarak gözlemledim. Şamanların şifa verme translarında gördükleri şeyi gördüğüme inandım. Bu bilinç hali hakkında daha çok şey bilseydim, şamanist bir şekilde uzay ötesinden maddi bir nesneyi etkileyebileceğimi hissediyorum. Kişi bir kez ne kadar çok alışkanlık ve inancın algımızı baskı altında tuttuğunu kavrayınca, bu prensip görüldüğü kadar tuhaf değildir. Bu genel kabul gören gerçekliğin tiranlığıdır –onun dışındaki herhangi birşey bizim kültürümüzde otomatik olarak delilik ya da sosyal normlardan kasti suç sapması olarak tanımlanır.

Büyücüler bilgilerini, arayışlarını, enerjiyi doğrudan görme, şeylerin esasını görme kapasitesi olarak tanımlarlar. Bizim günlük yaşamda yaptığımız sadece zaten bildiğimizi algılamaktır. Dünyayı yeniden onaylarız. Sosyalleşme bize şeylerin ne olduğu anlayışını verir ve böylece hakikaten orada olanı hiçbir zaman gerçekten algılamayız. Biz 'gerçeği' önsel (öncüllerin neticesi) olarak biliriz ve o andan itibaren yaptığımız tek şey bunu onaylamaktır. Büyücülük bu önselliği silme edimidir. Dünyamız gerçek, çünkü toplu olarak hepimiz bunda uzlaştık...Büyücüler duyulanımızın algılamasına izin vermek üzere uzlaştığımızdan çok daha engin birşeyin varolduğunu bilirler.⁷

Jivaro şamanizminden bir kavram bu genel düşünceyi daha da tasvir ediyor:

Bu tsentsak ya da ruh yardımcıları günlük hayatta hastalığa neden olduğuna ve iyileştirdiğine inanılan ana güçlerdir. Şaman olmayanlar için bunlar normalde görünmezdir ve şamanlar bile bunları sadece değişmiş bir bilinç hali içindeyken algılayabilirler... Her tsentsak'ın olağan ve olağandışı bir yanı vardır... Olağan yan, ayahuasca içmeden görüldüğü gibi olağan bir maddi nesnedir. Fakat tsentsak'ın olağandışı ve 'gerçek' yanı şamana bu içeceği içerek vahiy olur.⁸

O hastane giysisi pek bir güç nesnesi ya da ruh yardımcısı değildi, fakat Birinci Bölümde Peter'ın Tibet kupası sanrısız bir trans halindeyken açıkça görülebilen bir enerjiyle yüklüydü. Benzer bir deneyim yaşayan herkes şamanist şifa uygulamalarının ardındaki mantığı hemen anlardı –uygun bilinç halinde olmak şartıyla, normalde görünmez olan kuvvetlerin maddi alemde sonuçlar yaratmak üzere 'öteki taraftan' yönlendirilebilmesi bütünüyle akla yatkındır. Elbette bu şamanizmin esasıdır.

Kişiyi olağan olmayan gerçeklikteki yapıların nasıl yönlendirileceğini öğreten yardımcıları (dostlar, öğretmenler) kazanmak da şamanizmin esasıdır. Geleneksel kültürlerde bu varlıklar genellikle halüsinasyon uyandıran bitkilerin ruhları olarak görülür. İşte böyle bir akıl hocasıyla yaşanan bir karşılaşmanın çağdaş Batılı bir tasviri:

Her iki durumda da, kendisini Üzerlik bitkisiyle özdeşleştiren bir 'öğretmenle' temas kurduk. Onunla konuşmamız esnasında (ki yüksek sesliydi) bitki öğretmen bize görüntüler gösterdi, soruları yanıtladı ve sağlık üstüne tavsiyeler, duygusal ve psikolojik tavsiyeler verdi. 'Kafanın içindeki ses' fenomeni yüksek dozlu mantarlardaki kadar kuvvetli değildi. Ne var ki, çoğunlukla konuşmalara eşlik eden görsel resimlerin canlılığı, netliği ve anlaşılabilirliği çarpıcıydı. Yoğun duygular (görüntülerle birlikte değişiyordu), uydurma dil de (teybe kaydedildiği gibi) dahil olmak üzere ses tonundaki ve konuşma tarzındaki değişimler ve güçlü uçuşlar da dikkate değer diğer fenomenlerdi. Bitki öğretmenin baskın bir şekilde erkek olan, çok dostane, mizahi, gevezeliğe yakın bir hikaye anlatma hevesinde olan belli bir kişiliği vardı.'

Üzerlik (*Peganum harmala*) ayahuasca ve benzerlerinin anlatıldığı bölümde uzun uzadıya irdelenecek olan büyüleyici bir türdür. Burada bu bitkinin modern şamanist deneyim için önemli bir potansiyel sunduğunu söylemekle yetinelim. Bazı alimler Üzerlik bitkisinin Aryan Veda'larda övülen gizemli *Soma* olduğunu varsaymışlardır, gerçi DMT içeren bir ilave bitki olmaksızın bu

tür varsayımlar tümüyle inandırıcı değildir. Yukandaki deneyde, kimyasal olarak Amazon ayahuasca içkisiyle kıyaslanabilen yeni bir karışım yaratmak için evde hazırlanan bir *P.harmala* özü sentetik DMT ile karıştırılmıştır. Bu eşsiz bileşimden ortaya çıkan 'dost' görüntülerinde geniş bir bilgi verdi:

- Bitki şekilleri ve Üzerlik bitkisinin bahçemizdeki yeri, sulanması ve bitki hastalıkları üstüne bilgi.

- İşitme merkezinin ve kalp vuruşunun nörolojisini gösteren bir insan kalbi şekli.

- M.Ö. 10,000'deki Eski Avrupa uygarlığından kalan çömlek ve heykel de dahil olmak üzere sanat eserleri, örneğin Çatal Höyük.

- Ellerin içinde birbirine geçmiş bitki öğretmeni ve onunla temas kuran insanı tutan bir Tanrıça görüntüsü.

- Çocukluklanımıza dair içgörüler de dahil olmak üzere psikoloji ve ilişkiler üstüne çeşitli tavsiyeler.¹⁰

Sıradan bir Batılı için böyle bir veri inanılmazdır, fakat herhangi bir şaman bu tür deneyimleri dersle bir sayar. Besbelli bilinmeyen (bizim için) bir gerçekliğin yüzeyini kazıdık ve pek çok bilgi yakaladık. Daha önce belirtildiği gibi, şimdilik bu varlıkların kim olduğunu ya da yeni başlayan birinin bunların sağladığı bilgiye ne kadar güvenmesi gerektiğini söylemek mümkün değildir. Bütün bunlar öncü ruh-gezinlerinin gelecek yıllarda araştıracağı alanlardır. Umarız bu kitap önümüzde uzanan keşifler için, tam olmasa bile, başlangıç kabilinden bir referans noktası sağlayacaktır.

Notlar

1. Doktor J.E.Mack (1993). "The 'Alien Abduction' Phenomenon", *Venture Inward*, Mart/Nisan, s.38.
2. T.McKenna (1991). *Archaic Revival*'da "A conversation over saucers", S.F.Harper, s.62.
3. P.Meyer (1993). 'Apparent communication with discarnate entities indu-

ced by dimethyl-tryptamine (DMT)', Psychedelic Monographs and Essays #6, s.40. çeşitli yerlerde.

4. D.Williamson (1985). 'Recreational and sacramental use of 5-Meo-DMT', "The Psychozoic Press #10, Yaz.
5. W. Strieber (1988). Transformation: the Breakthrough, William Morrow, NY, s.11. çeşitli yerlerde.
6. P.Gorman (1992). 'Journeys with ayahuasca, the vine of the little death', Shaman's Drum, Sonbahar, s.49-57.
7. F. Donner (1992). 'Being in Dreaming', Body Mind Spirit, Kasım/Aralık.
8. M.Harner (1980). The Way of the Shaman, Harper&Row, NY, s.16.
9. Gracie ve Zarkov (1986). 'An Indo-European plant teacher', Notes From Underground, Sayı 10, Berkeley.
10. Aynı yer.

2. Kısım

Sanrılandırıcı Katalizörler

Bitkiler beni de ilgilendiriyordu, fakat bilimsel bir anlamda değil. Anlayamadığım bir nedenle beni cezbediyorlardı ve onların kökünden sökölüp kurutulmaması gerektiğine dair güçlü bir duygu hissediyordum. Onlarsadece büyüdükları ve çiçeklendikleri sürece bir anlamı–gizli, saklı bir anlam, Tanrı'nın düşüncelerinden biri- olan canlı varlıklardı. Onlara huşu içinde saygı gösterilmeli ve felsefi bir hayretle seyredilmeliydiler. Biyoloğun onlar hakkında söyledikleri ilginçti, fakat esas olan bu değildi.

C.G.Jung –*Memories, Dreams, Reflections*, s.83.

Her ağacın, her bitkinin bir ruhu vardır. İnsanlar bir bitkinin zihni olmadığını söyleyebilirler. Ben de onlara bir bitkinin canlı ve bilinçli olduğunu söylüyorum. Bir bitki konuşamayabilir, fakat içinde bilinçli, herşeyi gören, bu bitkinin tini olan, özü olan, onu canlı kılan bir ruh vardır. Suyun ve bitki özünün içinde devindiği kanallar bu ruhun damarlarıdır.

Ağaçlar yandığı zaman, orman yok olduğu zaman büyük üzü-

tü duyuyorum. Üzölüyorum, çünkü insanların çok yanlış birşey yaptığını biliyorum. Ayahuasca alındığı zaman, bazen ağaçların kesilecekleri zaman nasıl ağladıkları duyulabilir. Onlar önceden bilirler ve ağlarlar. Ve ruhlar başka yerlere gitmek zorundadır, çünkü fiziksel kısımları, evleri yıkılmıştır.

Luis E. Luna ve P.Amañingo (1991). *Ayahuasca Visions: The Religious Iconography of a Peruvian Shaman*, North Atlantic Books, Berkeley, s.33. İzin alınarak yeniden basılmıştır.

Bölüm 7

Güzelavrat Otu (Belladonna) Alkaloitleri

Başka dünyalara girmek büyüleyici, fakat tatulanın insanları götürdüğü canavarlarla, şeytanlarla ve çılgın, şiddetli bir enerjiyle dolu dünyalar korkutucu olabilir.'

'Güzelavrat otu alkaloitleri', çeşitli patates, domates, biber, patlıcan ve tütün türlerini de içeren geniş ve son derece yararlı bir botanik ailesi olan Solanaceae'nin pekçok üyesinde bulunan halüsinasyon uyandıran güçlü maddelerdir. Zihni etkinleştiren alkaloitlerin her biri –atropin, hyoscyamin ve skopolamin- Avrupa güzelavrat otunda veya Güzelhatun çiçeği bitkisinde bulunur, bunun için ilk olarak bu türün ismi altında sınıflandırılmışlardır. Daha doğru olarak 'Solanaceous uyuşturucuları' ya da 'Tropane alkaloitleri' olarak adlandırılan bu kimyasallar güzelavrat otunun Amerika ve Avrupa'da geniş bir yelpaze oluşturan kuzenlerinde de bulunur ve bunların cadılık ve kara büyü imgeleri uyandıran isimleri vardır: Adamotu, Banotu, Tatula...

Amerika'da en uzun şamanist tarihi olan solanaceous bitkileri tatulalardır. *Tatula inoxia* (önceleri *Tatula meteloides*) bir güney-

[Şekil 7-1: *Tatula inoxia*, 'Kutsal
Tatula' veya 'Şeytan Otu' olarak da bilinir.]

batı Amerika yerlisidir. Carlos Castaneda bunu don Juan'ın ağzıyla 'Şeytan Otu' diye adlandırmıştır, fakat bu Zuni, Navajo ve diğer kabileler arasında daha az alçaltıcı olan 'Kutsal Tatula' olarak bilinir. Bu kötü kokan yaprakları olan, büyük, çalı gibi bir türdür –gerçekten de, bu bitkinin yaygın adlarından biri "pis kokulu ot"tur. Nemli kötü kokulu yapraklar, bu bitkinin çarpıcı ve açıkça erotik bir parfüm yayan zambak büyüklüğünde, geceleri açan beyaz çiçekleriyle keskin bir tezat oluşturur.

Tatula inoxia belli bir görüntüsü olan bir bitkidir. Onu ilk kez gören birinin yanından geçip gitmesi olağandışı olurdu, gerçi ona dair neyin bu kadar dayanılmaz olduğunu açıklamak zor olabilir. Yine de dayanılmazdır –her yıl az fakat önemli sayıda insan (özellikle buluş çağındakiler) şiddetli tatula zehirlenmesinden dolayı hastanelerin acil servislerine ve uyuşturucu kliniklerine başvurmaktadır.

Bu bitkilere günümüzde gösterilen ilginin çoğu şüphesiz, *Don*

Juan'ın Öğretileri adlı görünüşte olaylara dayanan kitabıyla hem tatulayı hem de şamanizmi halkın benimseyeceği şekle sokan Carlos Castaneda'nın yazılarına dayanmaktadır. Bu ve sonraki kitaplarda tatula bir tür astral yansıma katalizörü olarak cazip hale getirilmiştir ve don Juan çömezlerine imgesel alemde yolculuk etmenin sırlarını öğreten arketip bir şaman olarak sunulmuştur. Maalesef, Castaneda'nın kitaplarının çok ikna edici romanlardan başka birşey olmadığını öne süren dikkate değer kanıt vardır ve bu kitapları gerçek şamanist el kitapları olarak kullananların çok ihtiyatlı olması tavsiye edilir; tatula onu doğru kullanmayanları öldürebilir ve çoğunlukla öldürmüştür de.

Inoxia'nın kuzeni olan ve aynı zamanda Thornapple veya Jimson otu olarak da bilinen *Tatula stramonium*, muhtemelen Batı Hint Adalarından gelen, çoğunlukla doğuda bulunan bir bitkidir. Hintliler çöplükte büyüme eğilimi nedeniyle bu bitkiye beyaz adamın bitkisi derler. Batılı kuzeni gibi *T. stramonium* büyük ve çalılık-lıdır, fakat daha küçük ve morumsu kırmızıya çalan beyaz çiçekleri vardır. Güney Amerika şamanizminde yaygın olarak kullanılan sözde 'ağaç tatulaları'nın iki cinsi olan *Brunfelsia* ve *Brugmansia* gibi tropikal çeşitleri de vardır. Bunlar çoğunlukla hem daha sonra irdelenecek olan San Pedro ičeçeklerine hem de ayahuasca'ya ilave malzeme olarak katılır.

Solanaceous uyuşturucuların hem Avrupa cadılığında hem de Amerika şamanizminde uzun ve renkli bir tarihi olsa da, bunların usta bir şamandan başkası için tehlikeli ve önceden kestirilemez olduğuna dair kuvvetli genel bir düşünce vardır. Don Juan bile şöyle itiraf eder: "Şeytan otunu ehlileştirip bir dost haline getirmek bildiğim en zor görevlerden biridir."²

Tatulaların güçlü bitkiler olduğu şüphe götürmez. Birinin yetiştirilmesi bile büyüleyici bir deneyimdir; onun mütemadiyen büyüyerek küçük bir fideden büyük bir çalı haline gelişini izlerken yapraklarından ve çiçeklerinden hissedilebilir bir günaha çağrı ve yasak bilgi aurası yayılıyor gibi görünür. (Dişi zamir kullanıyorum, çünkü neredeyse evrensel olarak bu cinse dişi enerjisi atfedilmiştir.) Esasında, tüm güzelavrat otu alkaloit bitkileri bu dişi-

İŞekil 7-2: *Tatula stramonium*,
'Thornapple' ve 'Jimson otu' olarak da bilinir.]

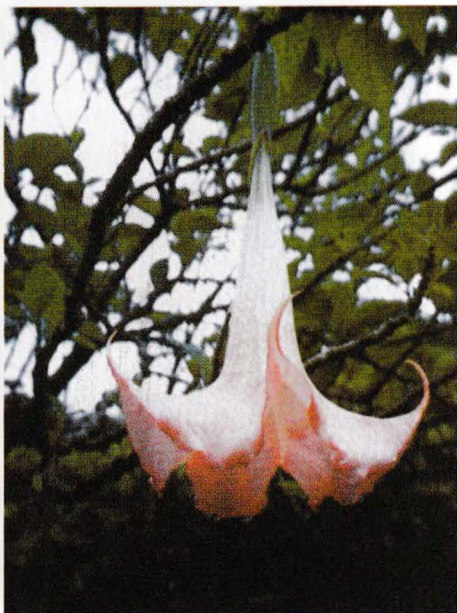
nin karanlık yönünü çağırıştır. Örneğin, tüm bu bileşimler sınıfının ismini aldığı Güzelhatun çiçeğinin, *Atropa belladonna*, Latince ismini düşünün. Bu Yunan mitolojisindeki üç kader tanrıçasından biri olan Atropos ile 'güzel bayan' anlamına gelen İtalyanca bir sözcük olan belladonna'nın bir karışımıdır.

Atropos ('kaçınılmaz', 'değiştirilemez' veya 'eğilmez' şeklinde çevrilir) ölüm anında yaşam ipini kesen tanrıçadır. O genellikle bir makas tutarak resmedilir ve doğal olarak en korkulan kader tanrıçası sayılır, çünkü onun tek amacı sizi öldürmektir. Belladonna, 'güzel bayan' ismi İtalyan kadınlarının gözbebeklerini büyütme ve seksi göstermek için güzelhatun çiçeği eriyiği damlatma alışkanlığında oldukları bir döneme aittir. (Atropinin gözbebeğini genişletme özelliği günümüzde göz incelemesi yapılırken halen modern göz doktorları tarafından kullanılmaktadır.)

Ölüm, kader ve güzel bir kadın düşüncelerini birleştirdiğiniz zaman *femme fatale* –erkekleri onun tılsımına karşı zayıflıkları vasıtasıyla yok eden baştan çıkarıcı seksi bir kadın- kavramına ulaşır-

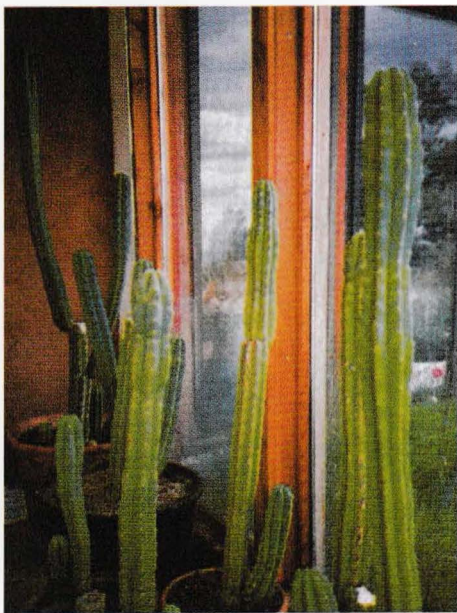
Peganum harmala

Brugmansia

Psilocybe cubensis

Trichocereus

Phalaris arundinacea

Lophophora

sınız. Gerçekten de don Juan tatula 'dostunu' "erkekleri çarpan" bir dişi olarak tanımlar. "Onlara yüreklerini sağlamlaştırmadan çok kısa sürede gücü tattırır ve onları despot ve ne yapacağı önceden kestirilemez hale getirir. Onları bu büyük güçlerinin ortasında zayıf kılar."³ Bu bitkilerin istisnasız hemen her zaman bir tür cinsel büyücülükle ilgili olması çok anlamlıdır:

Bu halüsinasyonlara sıklıkla erotik unsur hakimdir... O günlerde, bu duyumsamaları deneyimlemek için genç ve yaşlı kadınlar bedenlerini, aktif maddesi güzelavrat otu veya başka solanaceae özü olan 'cadıların merhemi' ile ovarlardı.⁴

Bahsedilen bu merhem, cadılar tarafından şeytan ve şeytanın buyruğu altındakilerle çılgın cinsel sefahat alemleri yaptıkları Sabbat'a (muhtemelen imgesel alemde bir yer) 'uçmak' için kullanan, Avrupa büyücülüğünün her yerde hazır ve nazır bulunan 'uçan merhemiydi'. Bu elbette daha önceki Yunan Dionisos ayinlerini anımsatıyor, ki ortaçağ büyücülüğü neredeyse kesin olarak bundan gelişmiştir:

Ona tapınanlar çılgınca danslarıyla onun tarafından sahiplenilmek ya da özümsemek arayışındaydılar... İzdeşçilerine satirler* gibi doğurganlık ruhları da dahildi ve ayininde erkeklik uzvu öne çıkıyordu.⁵

Süpürge saplı yaygın cadı imajının, bu kadınların güya esasında mastürbasyon yaparak sapıyla cinsel organlarına halüsinasyon yaratan merhemler sürdükleri bir çağı ima ettiği bilinen bir kurgudur. Gerçek cadılar hakikaten böylesine biçimsiz yapay bir erkek uzvu kullansalar da kullanmasalar da, solanaceous bitkilerinin alkaloid özlerinden yapılan merhemin evrensel olarak saldırgan dişi cinselliğiyle, *femme fatale* ve genel olarak cadı arketipleriyle ortak olarak, adeta kadim tanrıça dinlerinin belirleyici

* Yarısı insan yarısı keçi şeklinde şehvetli bir yarı tanrı.

[Şekil 7-3: Atropa belladonna ya da
'Güzelhatun çiçeği'.]

özelliği olan bir gizemli havayla bağlantılı olduğu olgusu kalır.

Bu temaların tutarlılığı, güzelavrat otu alkaloitleriyle bağlantılı varlıkların binlerce yıldır insan bilincinde zalimce ve sistematik olarak bastırılan en eski yeryüzü-güçleri (her zaman sembolik olarak dişi olan) olduğunu öne sürmektedir. Bastırılan bir tanrıça küçümsenen bir kadındır ve onun arketipi ortak bilinçaltın-

da gücünü gaspeden ataerkillikten intikam alan tehlikeli ve yıkıcı bir varlık olarak ortaya çıkar.

Örneğin (bu temaların nasıl sıkıca birbirine örüldüğünü göstermek için), tatula sözcüğü Sanskritçe *dhattura* sözcüğünden türemiştir. Dhatturea ('tatula zehirleyicisi') olarak bu terim korkunç ve fanatik Thug* mezhebinin üyelerini tanımlamak için kullanılıyordu. Hindu tanrıçası Kali'ye ibadet eden bu insanlar kurbanlarını uyuşturmak için *Tatula metel* (Hindistan'da yetişen bir tür) kullanıyorlardı. Hindu ana tanrıçasının karanlık ve yıkıcı yönü olan Kali kendine ibadet edenlerden insan kurban etmelerini talep etti ve Thug'ların (zalim bir suçlu için kullandığımız thug (İngilizce'de eşkiya) sözcüğü de buradan gelir) geçen yüzyılda İngiliz amirler tarafından bu uygulama durduruluncaya dek tannçalarına binlerce kurban sundukları söylenir.

* Eskiden Hindistan'da adam öldürüp soyarak geçinen bir mezhep.

‘Kazanmak için adam öldürmek onlar için dinsel bir görev-
di ve kutsal ve onurlu bir meslek sayılırdı. Esasında yanlış
yaptıklarına dair hiçbir fikirleri yoktu ve ahlaki duyguları rol
oynamıyordu. Onun emriyle ve onun onuruna çağrısını izle-
dikleri tanrıçanın iradesi çok karmaşık bir kehanetler sistemi
vasıtasıyla açığa vuruluyordu. Bunlara itaat ederek, amaçları-
nı yerine getirmek için güvenli bir fırsat çıkana dek kurbanla-
rı eşliğinde ya da kurbanlarının peşinde sık sık yüzlerce mil
yol gidiyorlardı; ve eylem gerçekleştirildiği zaman bu koruyu-
cu ilahın onuruna törenler yapılıyor ve ganimetten iyi bir por-
siyon onun için ayrılıyordu.’

Bu tuhaf ve fanatik inanç sistemi imgesel alemin varlıklarının
bildik bir stratejisine benzemiyor mu? Burada insanoğlunun or-
tak psişesi içinde derinlere bastırılışının intikamı peşinde zihin-
uzayından hüsrana uğramış bir dişi güçle mi uğraşıyoruz? Eğer gü-
zelavrat otu alkaloitleri, bilinç içinde tipik bir şekilde bir *femme fa-
tale* arketipi olarak tezahür eden en eski dişi enerjiyi uyandırmak
için özel katalizörlerse, bu bizim tanım ve ataerkil dinler icat edil-
meden önce varolduğu haliyle çok eski bir doğa gücüyle karşı kar-
şıya olduğumuzu ortaya koyar –eve ve ocağa alışmış bir erkek kö-
le haline gelmeden önceki vahşi ve ehlileşmemiş dişiyle.

Tatula triplerinin Batılı erkekler tarafından betimlerinin nere-
deyse her zaman her yerde negatif olduğunu, ancak hem dişi ca-
dılarının hem de Amerika şamanlarının bu bitkiye karşı saygılı bir
eğilimi koruduklarını göz önüne aldığınızda, bunun zaten bildiği-
miz birşeyle, Batı psişesi içindeki erkek-dişi kutupsallığının,
özellikle erkekler arasında, ciddi anlamda dengesiz olmasıyla il-
gisi vardır. Eğer kişinin bilincinin niteliği imgesel alemin dene-
yimleme niteliğini belirliyorsa, bundan da bu Tanrıça’nın yetki
alanına küstahça giren bütünleşmemiş bir kişiliğin ciddi bir fela-
kete kucak açtığı sonucuna varırız.

‘Şeytan otu’ ismi, şeytan her zaman genellikle özgür yaşayan
kadınların yaptığı bir faaliyet olan cadılıkla ilişkili olduğu için, bu
bağlantıları anlamamanın bir başka ipucudur. Cadılık ayinleri, tan-
rıça dinlerindeki özgür cinsellik ataerkil tektanrıçılık tarafından

ezilip yok edildiği zaman sadece besbelli uzay ötesi alemlerde güvenle mümkün olan bir etkinlik olan 'boynuzlu tanrıyla' cinsel birleşmeyi de içeriyordu. Böylesine cüretkar bir özgürlük Engizisyon otoritesi ve 'kendi' dişilerini sahiplenmeye çalışan tüm erkekler için müsamaha edilemez bir meydan okumaydı.

Castaneda don Juan'a "Şeytan otunu ehlileştirip bir dost haline getirmek bildiğim en zor görevlerden biridir..." dedirttiği zaman, bu durumu oldukça anlamaktadır! Biz burada en ilkel arketiplerden biriyle uğraşıyoruz ve böyle bir kuvvetin 'ehlileştirilebileceğini' hayal etmek bile aptallıktır. Dikkatli ve akıllıca kullanmak belki, fakat ehlileştirmek asla, zira nihai bütünleşme olasılığı merak uyandıran bir varsayım olsa da, bu arketip doğası itibarıyla ehlileştirilemezdir.

Her halükarda, don Juan'ın uyarısı herhangi bir sözde imgesel alem kaşifi tarafından ciddiye alınmalıdır; tatulanan bir dost olmasına çabalamaya ancak uzay ötesinin yetkin Ustaları kalkışmalıdır –bunu mezuniyet sonrası bir çalışma olarak düşünün.

Klasik şamanların tersine, Avrupa'daki büyücü, ruh dünyasıyla trans karşılaşmalarını bu doğaüstü dünyayı yönlendirmesinden ayrı durumlarda yaşıyordu. Ben Avrupa cadılığının bu büyük ayıncı özelliğinin nedeninin kullandıkları uyuşturucuların doğasında yattığına inanıyorum. Özellikle, halüsinasyon yaratan solanaceous maddeler o kadar güçlüdür ki kullanan kişinin aynı zamanda uygun olarak ayinsel etkinlikte bulunmak için zihnini ve bedenini kontrol etmesi esasen mümkün değildir. Ayrıca, başlangıçtaki uyanılmanın ardından gelen uzun süreli uyku hali, tipik unutkanlıkla birlikte üç ya da dört güne uzayabilen uyku bunu cadılığın günlük uygulaması olarak pek elverişli bir yöntem kılmadı. Bundan başka, solanaceous uyuşturucularının çok sık kullanımının zihni sürekli olarak bozduğuna dair etnografik kanıtlar var.⁷

Bütün bunlar bu sihirli bitkileri yetiştirip bunları fiziksel varlıklar olarak tanınamaması gerektiği demek değildir. Castaneda bunun inisiasyonunun bir parçası olduğunu öne sürüyor ve kurgusal

olsun olmasın, bu halüsinasyon yaratan bitkileri yetiştirmekle ilgilenen herkes için değerli bir tavsiyedir. Ben her yaz hem *Tatula inoxia* hem *stramonium*'dan birkaç örnek yetiştiririm. Bu bitkileri bundan habersiz olanlar ot olarak düşündükleri için, bunları yetiştirmek çok kolaydır, sadece fide safhasını geçirirken biraz ihtimam gerekir ya da hiç gerekmez. Bunların en fakir-kıraç topraklarda kuvvet bularak büyüdüğünü gördüm, bunun için asgari bir ihtimam ve suyla bunlar genellikle büyük bir hacme erişirler.

Yetiştirme: Filizlenmek için ısıya ihtiyacı vardır, tohumları güneş altında 1 santimetre derine ekin. Her toprak karışımı işe yarar, bunlar bir ya da iki hafta içinde kolayca filizlenirler. Nemli tutun. Genç olanları başka yere ekin ve kökler kalabalıklaştıkça saksının hacmini büyütün ya da fideleri saksıdan çıkarıp toprağa ekin. Verimli bir karışımla ve kökler için geniş yer sağlayarak en iyi sonuç alınır. *T.stramonium* bir yıl ömrü olan bir bitkidir ve tohum verip ölür...Güneşi ve sıcaklığı sever.⁸

Stramonium bir yıl ömrü olan bir bitki olarak tanımlansa da, terasındaki bir *Tatula inoxia* türü köklerinden ikinci yıl da filiz verdi –bu dondurucu soğuğuyla New Mexico'da oldu. Saksıya dikilen ve donmaktan korunan sera bitkileri sürekli uzun süre yaşayan bitkiler gibi davranırlar ve bu ilkbaharın-başlarında bir başka bitkiye yer açmak için *inoxia*'yı kazıp çıkardığım zaman kök açıkça yaşayabilecek durumdaydı. Bu iki tür içinde *inoxia*'yı *stramonium*'dan daha çok tercih ediyorum, bunun nedeni büyük ölçüde onun ihtiraslı beyaz yapraklarını ve erotik kokularını sevmemdir.

İhtiyatlı bir şekilde *tatula* tıttırmeyi denedim, fakat hiç gerçekten uçacak kadar içime çekmedim. Kuru yapraklarla sarılan bir sigara ilginç olmayan bir 'sarhoş' duygusu verdi ve ertesi sabah sıkıntılı bir mahmurlukla son buldu. Aynı miktardaki kötü cins esra-ra kıyasla, en az dozaj seviyesinde *tatula* aşık bile atamaz.

Yapraklar tıttırılır...Doz her seferinde iki gramdan az olmalı ve haftada bir seferden az alınmalıdır... (*Tatula*) etil alkolle öz haline getirilebilir. O zaman tıttırım bir sigaray ya da otu bu özün içine daldırıp kurumaya bırakarak hazırla-

nır...Astral yansıma deneyimini kontrol etmek için, önerilen yöntem bu tecrübeden bir gün önce oruç tutmaktır. Öğleden sonra odanızı sese ve diğer zihin çelen şeylere, telefon, ziyaretçiler, vs. karşı korunaklı hale getirin. Her birinde yaklaşık 1 gram bulunan iki büyük tatula sigarası için. Sonra arkanıza yaslanın ve 'etkilerinin' ortaya çıkmasına izin verin.⁹

0.25 gram Stramonium yaprağı içeren bir Stramonium sigarasının 0.5 miligram kadar atropin içerdiği kanıtlanmıştır. Yapraklar tek başına veya bir tütün kaşımıyla ya da Hint biberi tohumu, adaçayı, güzelavrat otu ve diğer uyuşturucularla birlikte sigara haline getirilebilir veya bir pipoyla içilebilir...Boğazda ve ağızda kuruluk çok fazla miktarda alındığının göstergeleri sayılmalıdır.¹⁰

Eğer çeyrek gram tatula yaprağına 0.5 miligram atropin oranını kabul edersek, önceden önerilen iki gramlık doz bu alkaloit-ten yaklaşık 4 miligram içerecektir. Alıntı yapılan kaynağın iki gram hammaddenin ne kadar skopomalin içerebileceğini belirtmemiş olması talihsizlik, çünkü skopomalin tatulanın çılgın özelliklerinden en çok sorumlu olan alkaloitir.

Birkaç avuç taze tatula yaprağı bir blender ile ezilerek ve geriye kalan lapa yüz yirmi gram balmumu, yarım kilo domuz yağı ve gerektiği kadar pahalı olmayan bir el losyonu içinde eritilerek koyu yeşil bir merhem hazırlandı. Bedene, özellikle cinsel bölgeye sürüldüğü zaman özellikle dramatik sonuçlar alınmadı, ancak muhtemelen sırf bu deneyimin yeniliği nedeniyle bundan sonra sevişmeler arttı. Losyonlar ve merhemler güzelavrat otu alkaloitlerini denemenin şüphesiz en güvenli yolu olsalar da, eğer dikkatsizce ölçülür veya başka türlerle karıştırılırsa bunların sizi öldürebileceği belirtilmelidir:

Ünlü bir tarihçi ve modern çağda uçucu merhemleri deneyen ilklerden biri olan Dr. Karl Kiesewetter gerçekte bu deneyimlerinden birinden sonra zehirlenerek ölmüştür. Bu ölümcül merheminde kullandığı bitkilere boğanotu da dahildi. Uçucu merhemlerde kullanılan tüm otlar içinde en ölümcül olanı budur."

Eğer okuyucu bu tropane alkaloidlerden herhangi birini almakla ilgili kişisel düşüncemi halen sezemediyse, aşağıdaki alın-tilar bunu daha netleştirecektir. İşte bir güzelavrat otu deneyimi:

Bir gümüş dolar büyüklüğünde, yaklaşık bir gram güzelhatun çiçeğinin kuru yapraklarından aldım ve bunu 25 dakika kadar altın bir çaydanlıkta kaynattım, ve 10 dakika kadar demlendirdim. Sonra balla birlikte bu kadim çayı içtim. 15-20 dakika kadar sonra, el ve ayak parmak uçlarımdan ön kolumun ortalarına ve baldırlarıma kadar sırayla bir uyuşukluk, bir aşırı karıncalanma hissetmeye başladım... Halüsinasyonlar oldukça gerçektir ve rüyaların ve diğer sanrılandırıncıların tersine, farklı ancak bir şekilde tanınabilen bir yer ve zamandan gelen insanların ve kültürün havasını taşıyordu. Gözlerim kapalı (iken) (bu) görüntüler önünüzdeki bu karalama kadar gerçektir, Tanrım bana yardım et!.. Bu etki iki gün sürdü...Gözbebeklerimin büyümesi biraz azaldı, ama yaklaşık 30 saatten sonra hala geçmedi... Bir daha tekrarlanmayacak kadar kuvvetli ve cesaret kırıcı!...Aktif alkaloidler muhtemelen 200 mg.'a yakındı. Salık verilen dozaj 15 mg. kadardır....Şansıma, aldığım doz (ve aptal gibi bana verilenin hepsini aldım) son derece zehirleyiciydi, fakat benim kilom ve cüsseme göre öldürücü değildi...Hemen bütün kaynaklar... bu tribin pek az kişinin bir daha tekrarlamak isteyeceği bir trip olduğunda hemfikir ve ben bunu kabul etmeliyim. Güzelavrat otu son derece halüsinasyon uyandıran bir bitki olsa da, zihni etkinleştiren dozlarda, keyifli olması için fiziksel olarak fazlasıyla cesaret kırıcı.¹²

Aşağıdaki deneyim ağaç tatulasının Güney Amerika'daki bir cinsinden şamanist karışım şeklinde hazırlanan bir içeceklerle yaşanan bir deneyimdi:

Önce dudaklarımda bir karıncalanma hissi duydum, ardından aynı hissi parmak uçlarımda duyumsadım. Bu tam olarak kan geri aktığı,zaman, bacağınız 'uyuştuğu' zaman yaşadığınız duyguya benziyordu. Bu karıncalanmanın yanı sıra, etkilenen bölgelerde belirgin bir titreşim hissettim... Başından beri periyodik olarak tükürmek için kuvvetli bir dürtü duyuyordum ve daha sonra gerçekten ağzımın köpürdüğünü kavradım... Başım dönmeye başladı ve baş aşağı daha da yoğunlaştı.

Herşey sağa doğru dönmeye başladı, fakat hiçbir şey hareket etmiyor gibi görünüyordu. Beni tekrar doğru duruma getirmek için zihnim bu dönüşü kendini uyduruyordu. Bu noktada kas koordinasyonum tam olarak kayboldu ve artık ne yürüyebiliyorum ne de ayakta durabiliyordum... Ertesi gün, kendimi son derece zayıf ve büyük bir rahatsızlık duymadan hareket edemez halde buldum... Bana eşlik eden kişi daha sonra bu uyuşturucuyla deneyimlediği şu etkileri kaydetti: 'şişmiş dudaklar ve ağırlaşmış dil, kafada çılgınlık, soğuk terleme, karın ağrısı, mide bulantısı ve hafif kusma, batma, yüremede ve hareket etmede acizlik ve baş dönmesi.' Aynı zamanda şunu da hissetmişti, 'dünya büyük bir tekerlek gibi etrafımda dönüyordu. Öleceğimi hissettim.'¹³

Daha az çetin ve daha şiirsel son bir betimlemeyi de, bu deneyimi yararlı ve öğretici bulan ve bir şamanın çömezi olan bir kadın yapıyor. 'Huantuj' ağaç tatulalarının Brugmansia cinsinin kaynatılarak çıkartılan özü için Ekvator'da kullanılan bir terimdir:

Ekvator'da Quito'daki şaman Celso Fiallo bana 'pollita', 'benim küçük güvem' diyordu, çünkü ben kalmaya geldiğim gün tatula bitkilerinin çiçeklendiğine inanıyordu. Küçük başlarının arkasındaki insan kafatası şekliyle tanınan tatula çiçek tozlarını dağıtan sinekkuşu güvesini ima ediyordu. Bu kehanetten yola çıkarak tatulanın benim için önemli bir öğretmen olabileceğine inandım.

Celso Archidona'lı Taita Carlos Tanguila ile karşılaşacağım için çok coşkuluydu (tabiyatı itibarıyla). İnci düğmeli zarif bir gömlek ve gri bir smokin giymiş olan Taita Carlos afyonla kafayı bulmuş Çinli bir beatnik'e benziyordu. O ve tüm ailesi çok çekingendi –hepsi çocuklar gibi kıkırdıyorlardı, fakat onun Brugmansia (ağaç tatulası) veren kişi ve ayahuascero olarak yeteneğine o bölgede çok saygı duyuluyordu. Şaman Celso ile beni kalmamız için davet etti. Orada yağmur ormanlarında huantuj ve ayahuasca içecek ve insan ve hayvan kafası şeklinde taşlarla dolu bir ırmakta yıkanacaktık.

Taita Carlos'un ekim alanına ulaşmamız, sırtımızda eşyalarımızla birlikte çamurlu tepelerde inip çıkarak iki saatimizi aldı. Celso dosdoğru bir dikenli telin içine yürüdü ve alınıdaki

kanlı zehirleri emmemi istedi. Sonunda Taita Carlos'un sü-tunlarla desteklenmiş, etkileyici yapılarına geldik. Büyük bir beatnik'in evi gibi, kulübelerinin dış duvarlarında modern ayahuasca resimleri vardı ve duvarlardan heykeller gibi ge-niş ağaç parçalan ve kemikler sarkıyordu.

Beyaz pilav, et suyu ve palmyeden elde edilen san chi-ca'dan ibaret öğle yemeğini yedikten sonra huantui'u bekle-mek üzere gençlerin odasına çekiliyoruz. Carlos ve oğlanlar iki avuç dolusu tatula yaprağının kaynatılmasıyla çıkartılan özüyle birlikte merdivenleri çıkıyorlar. Taita Carlos bu öze şarkı söylüyor ve üstüne tütün üflüyor. Sonra Celso kendi nağ-mesini söylüyor ve içiyoruz. Oğlan çömezlerle birlikte sigara içiyor ve bekliyoruz. Taita Carlos bize pekçok şey anlatıyor: ortalama dozun biraz üstünde bir dozun bizi öldürebileceği-ni, bazı triplerin on iki gün sürebildiğini, ruh yağmur ormanla-rının tepesinde uçmaya giderken bedenin geride kaldığını. Bedenin giremediği yerlere gitmek tipiktir. Celso bize bunun, bedenleri ve süpürge saplan yerde yığılı bırakılan cadılar meclisinin içeceği olduğunu hatırlatıyor.

İlk trip harekette acizliğe ve son derece uzamsal bir bo-zukluğa neden oluyor. İşemek için doğrudan zorunluluğun üstü-ne çömelebiliyorum, ki bunu sık sık yapmalıyım, fakat çanağı hedefleyemiyor gibiyim. Tam arkamda gibi görünen bir san-dalye gerçekte birkaç metre ötede ve yere düşüyorum. Göz-lerimi kapatıyorum ve tekrar açınca ailemin beni seyrettiğini görüyorum. Tekrar kapatıyorum ve açınca kayboluyorlar, son-ra tekrar ortaya çıkıyor ve bir kez daha kayboluyorlar. Onlarla konuşmaya çalışıyorum, fakat ne söylediğim ya da ne söyle-meye çalıştığım hakkında hiçbir fikrim yok, sadece önemli birşey hakkında konuşma niyetimi hissediyorum. Kibarca dinliyor ve bana gülümsüyorlar. O gece ilk imgesel görüntü: gözümün önünde benimmiş gibi gelen enfes, bu dünyadan olmayan nesneler (kişinin kendisininmiş gibi gelmeyen trip-tamin görüntülerinden farklı).

Ertesi gün tekrar deniyoruz. Taita Carlos ayahuasca için gözlerimi açması için benim Brugmansia içmemi istiyor –göz-bebeklerim üç gün büyümüş kalacaklar. Bu sefer karısı ve ço-

cuklanıyla birlikte yemek kulübesinde oturuyoruz. Kadın bir ağ çanta örüyor ve çorba pişiriyor. Çocuklar bizi seyrediyor ve tembelce yerde oynuyorlar. Celso yüksek sesle öğürmek için kulübeden çıkıyor. Bu Taita Carlos'u tedirgin ediyor. Miktan görmek için huantuj bardaklarını kaldıyor ve ihtiyatla her bardaktan bir parça yemek kabına boşaltıyor. Tekrar içiyoruz ve uzanmak için öteki kulübedeki oğlanların yatakodasına gidiyoruz. Şimdi görüntüler var. İşemek için dışarı çıkmak olanaksız görünüyor, fakat gerekli. Ormandaki patikaya girdiğim zaman arkamda bir kıkırdama duyuyorum ve dönüp bakınca yemek kulübesinden tüm ailenin beni gözetlediğini görüyorum. Yürüyüş şeklime gülüyorlar. Yolda başka yaratıklar da gülüyorlar –bunlar tümüyle simetrik olmasa da çoğunlukla iki yönlü, ince ve uzun, muallak varlıklar ve kendilerini kaşırken, esnerken, sözler söylerken, dudaklarından sözcük olmayan sesler çıkartırken elleriyle kollarıyla bana işaret ediyorlar. Bu yaratıkların ağaç olduğunu anlamak yaklaşık beş dakika alıyor. Ağaç haline geri dönüyorlar, sonra yaratıklar haline, sonra yine ağaç haline.

Odaya çıkan merdivenleri tırmanmak yaklaşık bir saat alıyor. Mahmur bir şekilde kulübemizin penceresinden dışarı sarkan kırmızı saçlı uyuşturucu müptelası bir kadın görüyorum. Gerçi tanışılmamıştık ama, Taita Carlos'un bir başka hastası olmalıydı. Sonra bunun bir insan olmadığını fakat dış duvarda sarkan büyük heykele benzer bir dal olduğunu kavnyorum. Gelip kadını görmesi için Celso'ya bağıyorum, fakat bir şekilde ordan kaybolmuş, artık onu bıraktığım yerde değil. Duvardaki kancalara asılı ceketler ruhların yüzleriyle istila olmuş.

Yatağıma geri döndüğümde birden kendimi burunsuz, kulaksız yaşlı bir kadının yanında buluyorum. Şimdi anlıyorum ve korkmuyorum, fakat kafam iyice karışıyor. Başımı hafifçe çeviriyorum –hala benimle birlikte yatakta, fakat artık kulaksız ve burunsuz yaşlı bir kadın değil, şimdi sadece bir yastıklar yığını. (Gerçekte, hiç yastık yoktu.) İlkokul duvar saati de yoktu, yatağın yanında gece ışık veren çalar saat de yoktu, fakat gece saati bilmek istediğim zaman, bunlar bana söylüyor gibi görünüyorlardı. Aile de bir belirip bir kaybolmayı sürdürüyordu.

En garip ilüzyon gece yansından biraz sonra gerçekleşti. Celso ve ben, birlikte yolculuk ederken alışkanlık edindiğimiz üzere, üstümüzdeki giysilerle bir yatağı paylaşmış uyuyorduk. Taita Carlos beni ayahuasca ile tanışmaya çağırmak için eşikte belirdi. Emri, çağnsı hiddetli ve sabırsızdı. Öfkeden çileden çıktım, çünkü hiç uzaklık duygum yoktu ve üstümde mum ve kibrit olan komodini bulamıyordum. Kabadayı bir tavırla Celso'ya kalkıp bana yardım etmesini emretmeye başladım –Taita Carlos çağıyor! Aylar sonra, bunun huantuj ile yaşanan klasik bir halüsinasyon olduğunu öğrendim: yeni başlayan kişi, şaman ya da bitki öğretmeni birden geldiği zaman aciz bir şekilde yerde uzanıyordur. Acemi, yerden kalkamayarak; gurunun çağnsına itaat edemediği için gittikçe artan bir panik duygusuyla çaresizce yatar halde bırakılır.

Daha sonra, olağandışı nesnelere ve olaylara dair dağınık görüntüler ortaya çıktı: kızkardeşim belirerek kulağıma bir kehanet fısıldadı. Orman halkı huantuj'dan yapılan bir içkinin size geleceği göstereceğini söyler –ama korkutucu, ama iyi. Şamanlar da tatulanın kaynatılmasıyla çıkarılan özün her derde deva olduğuna, alındıktan sonra en az bir yıl kanseri, AIDS'i tedavi edebilen bir virüs önleyici olduğuna inanıyorlar. Ertesi sabah Celso ile üç aydır derimde bulunan böcek ısırıklarından oluşan siyah yaraların, derimi yumuşak ve pürüzsüz bırakarak gerçekten kaybolduklarını keşfettik.

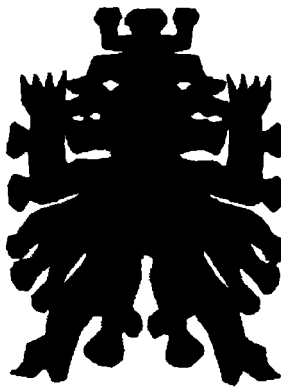
Günler sonra, aynı tepelik patikadan ormandan çıkarken sürekli çamurda kayıp sırtüstü düştüm. Celso hiç bunları görmeden önümden gidiyordu ve Taita Carlos bizi izliyordu. Düştüğüm her seferinde Carlos'la birlikte histerik bir şekilde kıkırdıyorduk, fakat Celso neyin bu kadar komik olduğunu görmek için döndüğünde hiçbir şey olmamış gibi tekrar ayakta oluyordum. Celso gelirken yaptığı gibi dosdoğru aynı dikenli tele tosladı."

Benim düşünceme göre, etrafta zihni etkinleştiren ve bu kadar zorlamayan o kadar çok bitki var ki, solanaceous türler en faydalı olarak sadece estetik ve tarihi merak yüzünden yetiştiriliyor. Bu bitkileri yetiştirmenin ya da yemenin yasa dışı olmaması belki anlamlıdır (düşünmek için bir malzeme), bu da yetkililerin

(Yunanca'da 'argon' sözcüğünün 'yönetici' anlamına geldiğini hatırlayın) intihar eden insanlardan çok farkındalıklarını değiştiren insanlar tarafından tendit edildiklerini ortaya koyuyor. Her halükarda, kişi bu bitkilerle bunların nasıl kullanılacağını gerçekten anlayan hakiki bir şaman tarafından tanıştırılmadığı sürece, bunların uzay-zihninden ziyade zihin-uzayında incelenip takdir edilmesi en iyisidir.

Notlar

1. A.Weil ve W.Rosen (1983). *Chocolate to Morphine: Understanding Mind-active Drugs*, Houghton Mifflin, Boston, s.132.
2. C.Castaneda (1968). *The Teachings of Don Juan*, Ballantine, NY, s.49.
3. Aynı eser, s.48.
4. E.Hesse (1946). *Narcotics and Drug Addiction*, New York, Philosophical Library, s.103.
5. *Encyclopedia Britannica* (1968), Cilt 7: s.466.
6. *Encyclopedia Britannica* (1911), Cilt 26: s.896.
7. M.Harner. "The role of hallucinogenic plants in European witchcraft", *Hallucinogens and Shamanism*'de, s.146.
8. İsimli (yaklaşık 1992). *Cultivation Details for Exotic Plants of the Jungle*, P.O.Box 1801, Sebastopol, CA 95473.
9. R.A.Miller (yaklaşık 1873). *The Magical and Ritual Use of Herbs*, O.A.K., 1421 N.34th, Seattle, WA 98103, s.124, muhtelif yerlerde.
10. M.Grieve (1971). *A Modern Herbal* (II.Cilt), Dover, NY, s.806.
11. C.Wittmann (1991). "Magical Flying Ointments", *The Herb Quarterly*, Sonbahar, s.18.
12. T.Lytle (1983). "A close encounter with Belladonna, black sheep of the psychedelic world," *The Psychozoic Press*, #6, Kış, s.38-42,
13. T.Plouman (1977). "Brunfelsia in Ethnomedicine," *Botanical Museum Leaflets*, Harvard Üniversitesi, Cilt 25, No.10, Aralık, s.306, muhtelif yerlerde.
14. İsimli (1993). *Personal communication*.

Bölüm 8

D-Lysergic Asit Amit: Gündüzsefası Tohumları, Stipa Robusta

Hastalığın nedeninin keşfedilmesini ya da kehanet edilmesini sarhoşluk esnasında ‘aracılar’ sağlıyor –seans sırasında ortaya çıkan fantastik *badu-win* ya da beyazlar içindeki iki küçük kız...Gündüzsefası tohumlarıyla yapılan modern ayine şimdi Hristiyan unsurlar da dahil oldu. Bazı isimler –*Semilla de la Virgen* (‘Bakirenin tohumu’) ve *Hierba Maria* (‘Meryem’in otu’)- Hristiyanın putperestle birleşmesini göstermektedir ve *Turbina (Rivea) corymbosa* ve *Ipomoea violacea*’nın tanrılardan gelen armağanlar olarak düşünüldüğünün açıkça bir göstergesidir.’

İstilacı İspanyol barbarlar 16.ve 17. yüzyıllarda Meksika’ya yayıldığı zaman, yerel barbarların dinini silmeyi ve onun yerine kendi katı Hristiyanlıklarını empoze etmeyi saplantı haline getirmişlerdi. Kolomb-öncesi Meksika dinlerine dair bilgimiz parça parça ve büyük ölçüde ‘yürek paralayıcı’ törenlerin betimlenmesiyle sınırlı iken, bu yerli doktrinlerde sanrılandırıci bitkilerin bü-

yük ve önemli bir rol oynadığını biliyoruz. Bu bilgiyi bu inanç sistemlerinin insan kurban etme doğasıyla birleştiren, imgesel alemdeki daha esmer bazı Argon'ların kadim Meksika teolojisinin oluşumunda ve ifadesinde başrol oynadıklarını –dünya dinlerinin çoğunda (değişik derecelerde) olduğu gibi- varsaymak yerinde olur.

Kendi amaçlarını sezdirmeden yerli psişesine yedirmek için, Katolik istilacılar, çağımızdaki 'uyuşturucu savaşını' buluş çağı gençliğinin B.B. silah savaşlarına benzeten yasalara itaate zorlamak için Engizisyon taktiklerini kullanmışlardır. İnsanoğlunun icat kabiliyetinin med ceziri çoğunlukla kurban ile zulmeden arasında gidip geldiği için, Kızılderililerin sanrılandırıci bitkileri kullanmasının İspanyollar tarafından ortadan kaldırılmaması, sadece onlardan uygun bir şekilde saklanması şaşırtıcı değildir.

(Şekil 8-1: Rivea corymbosa veya 'ololiuqui')

Engizisyon tarihinde sık sık adı geçen bir entheogen olan *ololiuqui*'nin yerliler arasındaki kullanımını *conquistadorların* (İspanyol istilacıların) silmesi özellikle zor görünüyordu. *Ololiuqui* 'yüvarlak şey' anlamına gelen bir Nahuatl sözcüğüdür ve Güney Meksika'da akarsu kenarlarında bulunan kakhaka çiçeği familyasından bir sarmaşığ, *coaxihuill* ya da 'yılan bitkisi' tohumunu ima eder. Bu (halüsinasyon uyandıran alkaloidlerin çoğunu içeren) tohum ismi bu

bitki için çoğunlukla yanlış bir şekilde kullanılsa da, bu terminolojideki modern bir hatadır. Fetih döneminde, aynı isim kendini yutulduktan sonra kendine tapanlara açan ve tohumun içinde bulunduğuna inanılan bir varlığa da verilmişti.

Mantarlar ve diğer sihirli bitkiler gibi *ololiuqui* de sırf doğaüstü olanla bir iletişim vasıtası olmaktan fazlasıydı. Onun kendisi bir ilah ve erken Koloni döneminde köy şamanlarının, şifacılarının ve hatta sıradan insanların evlerindeki gizli mabetlerde saygıyla korunan bir ibadet nesnesiydi. Takdis edilmiş sepetlerde ve ithaf edilmiş başka mahfazalarda dikkatle saklanan tohumlara kişisel olarak dualar, ricâlar ve büyü sözler yöneltir ve kurban sunuları, tütsü ve çiçeklerle onurlandırılırdı. *Ololiuqui*'nin besbelli erkek olduğu düşünülüyordu. O bu kutsal kaynamış içeceği içenlere kendisini insan biçiminde bile gösterebilirdi.²

İspanyol Engizisyonunun Meksika'daki en yüksek memurlarından biri geride *ololiuqui* kullanımını bastırma çabalarını anlattığı yazılar bırakan Ruiz de Alarcon idi. Bu adamın Anslinger'e benzeyen gayreti nedeniyle, Kızılderililer bu konuda savunulması zor bir ikileme düştüler –ya bir yanda kendi içsel tanrılarının hükümdarlara özgü öfkesiyle ya da öteki yanda İspanyol uzay/zaman amirlerinin zalim ve alışılmışın dışında cezalarıyla karşı karşıya kalacaklardı:

Alarcon, Kızılderililerin her zaman, sırf keşfedilmekten ve Engizisyon tarafından cezalandırılmaktan korktuklarından değil, yabancı ellerin dokunmasıyla kutsallığına saygısızlık edilerek ıstırap çekmesine neden olduğu için *ololiuqui*'nin kendisinin de onları cezalandıracağı korkusuyla *ololiuqui* malzemelerini gizli yerlere saklayarak, Engizisyonun gizli araştırma memuru olarak kendisi de dahil olmak üzere, rahipler sınıfının en iyi çabalarının önünü kesmenin yeni bir yolunu bulduklarından şikayet ediyordu. Kızılderililerin her zaman rahip sınıfının cezalarından ve memnuniyetsizliğinden

ziyade ololiuqui'nin iyi niyetiyle daha ilgili gibi göründüklerini belirtiyordu... (Şöyle diyor): "Bu layık oldukları cezayı alacakları için hakimlere karşı duydukları korkuyla aynı değildi, (bu) daha ziyade ololiuqui'ye veya onun içinde ikamet ettiğine inandıkları ilaha karşı duydukları korkuydu ve bu anlamda bu yüceltmeleri öylesine karmaşık hale gelmiştir ki bunu kaldırmak için Tanrının yardımı gerekmektedir."³

'Tanrının işini yapması' istenen diğer pekçokları gibi, Alarcon'un yazıları da totaliter zihnin her zaman bıkırtıcı olan taktiklerini özetlemektedir. Köy meydanlarında büyük ateşler yakıldı ve toplanan bütün günahkarların önünde ololiuqui tohumlarıyla birlikte *coaxihuitl* sarmaşıkları ateşe atıldı:

Hepsi seyrederken, toplatmış olduğum adı geçen tohumun neredeyse tümünü yaktırdım ve bulundukları yerdeki o tür çalıların yine yakılmasını ve temizlenmesini emrettim.⁴

(Şekil 8-2: Argyreia Nervosa veya 'Hawai Baby Woodrose')

Ololiuqui'nin yeraltında gizlice kullanılması için muhtemelen bu tür birden fazla gösteri yapılması gerekmedi. Orada dört yüz yıldan uzun süre gizli kaldı, ta ki Harvard'dan bitkibilimci R.E.Schulters *ololiuqui*'yi kesin olarak gündüzsefası türünün tohumu olarak tanımlayınca dek: *Turbina*

(aynı zamanda Rivea da denir) *corymbosa* ve bunun Oaxaca Kızılderilileri arasında sürekli kullanıldığı yeniden keşfedildi. Ololiuqui'nin zihni etkinleştiren alkaloidi d-lysergic asit amidin (ergine veya LA-111) LSD-25'in (d-lysergic asit dietil-amit) işveç'li kaşifi Albert Hofmann tarafından teşhis edilmesi bir yirmi yıl daha alacaktı. Bu 1960 yılında gerçekleşti, aynı yıl bir başka gündüzsefası cinsi olan *Ipomoea violacea*'nın (Kızılderililer tarafından Badoh negro diye adlandırılır) Meksikalı şifacılar tarafından kullanıldığı bulundu. Bu iki tür arasında daha çok halüsinasyon yarattığı düşünülse de Badoh negro çoğunlukla aynı ololiuqui'nin kullanıldığı şekilde kullanılıyordu.

1965'de bir başka kakhaha çiçeği türü olan *Argyreia nervosa*, Hawaii Baby Woodrose'un teşhis edilmiş olan halüsinasyon yaratan bu sınıf içinde en güçlü olanı olduğu keşfedildi, lysergic asit amit konsantrasyonu diğerlerinin üç katıydı. İlginçtir ki bu Woodrose türünün (esas vatanı Hindistan'dır) şamanizmde bilinen bir tarihi yoktur.

Muhtemelen bu keşiflerden hiçbiri, eğer 1960'lardaki dünya çapındaki sanrılardancı maddeler kullanma devriminin başlangıcına tesadüf etmeseydi, antropologlar ve bitkibilimciler dışında hiç kimseye pek birşey ifade etmezdi. Bunun sonucunda, Batıların gündüzsefası tohumunun psikotropik etkilerini sınamaya başlamaları çok zaman almadı. Halüsinasyon yaratan bu maddelere duyulan başlangıçtaki ilginin büyük kısmına hiç şüphesiz gündüzsefalarının yasa dışı olmaması yol açmıştır –Engizisyon muhtemelen sırf sundurmadaki parmaklıkların etrafına birkaç Gök Mavis bitkisi sanılmış diye kapınızı yere indirmezdi. Ne var ki bu güvence şimdi biraz belirsiz hale geldi ve gündüzsefası tohumlarının kati yasal durumu, şimdilerde kesin bir yasal uygulama meselesi değilse de, günümüze dek kararsız kalmıştır:

Kakhaha çiçekleri tohumlarının halüsinasyon yaratma etkisinin suistimal edilmesi bir zaman öyle ciddi hale geldi ki Avrupa ve Amerika'daki yasa yürütücüler bunun bahçıvanlık dışında kullanımını denetlemek için adım atmak zorunda kaldılar.⁵

Benim bildiğim kadarıyla, gündüzsefası yasadışı ilan edil-
melidir, fakat tohumları zaptedilmiş bir madde içerdiği için, bes-
belli bunları yemek yasaya aykırıdır. (Zaten, tohumlara ilaveten,
pekçok gündüzsefası türünün yaprakları ve sapları da lysergic
asit amidler içerir.) Başka bir deyişle, bu bitkiyi yetiştirmek me-
sele değildir, fakat bundan biraz yutarsanız, 'potansiyel olarak
başınız derttedir –yürürlüğe sokulduğunu hiç duymadığım ger-
çeküstü bir tür kanun.

Bununla birlikte Engizisyon yaşamayı sürdürüyor. Milyonlarca
Amerikalının gündüzsefası bağımlısı haline gelebileceğine dair
görünüşteki bir kaygı nedeniyle, tohum şirketlerinin (besbelli
DEA'nın baskısıyla) ürünlerini sağlığa zararlı bir kusturucuyla
kaplayarak bunların alınmasının önüne geçtikleri iddia edilmiş-
tir. Doğru ya da değil, gerçek şu ki, dışı kimyasal maddeyle kap-
lanmış ya da kaplanmamış gündüzsefası tohumlarını yutmak,
muhtemelen sizi bu deneyimi tekrarlamadan önce bir kez daha
düşünmenize yetecek kadar hastalandıracaktır. Literatür bu tür
gözlemlerle doludur, bunların içinden tipik bir tane:

Bu tohumların kullanımına eşlik eden kramp, mide bulan-
tısı ve sık tekrarlanan ishal, bunların ya doğal olarak striknin
içerdiği ya da alınmasının önünü kesmek için tohum şirketle-
ri tarafından zehirle kaplandığına dair bir halk inancı ortaya
çıkardı. Kullananlar arasındaki genel duygu yaşanan tribin
yan etkilerine değmeyeceğidir. Eğer tohumların etkisi düşük
olursa, psikolojik karmaşadan ziyade fiziksel sıkıntı daha ola-
sıdır... Yüksek dozlar tehlikeli olabilir ve kesinlikle kaçınılma-
lıdır. Mide bulantısı ve karın rahatsızlığı besbelli bölgeyle
bağlantılıdır.⁶

Mide bulantısının gündüzsefası tohumlarını yutmanın nere-
deyse kesin bir yan etkisi olduğu bellidir. Bu yüzden lysergic asit
amidleri onlara eşlik eden zehirlerden ayırmanın basit bir formü-
lünü bilmek faydalı olurdu. Maalesef, bugüne dek, altmışlarda
ve yetmişlerde yeraltı basınında yayımlanan birkaç etkileyici
karmaşık reçeteyi denememe rağmen, (bana göre) ilan edildiği

gibi işe yarar bir formül keşfedemedim. Gündüzsefası tohumlarındaki lysergic asit amidler besbelli suda çözülebilir bir tuz biçiminde mevcut olduğu için, kimyager olmayanların kimyasal ayırıştırma yapması bir zaman kaybı olabilir. Suyun basit bir şekilde ayrıştırılması (esas olarak Meksika'daki yerli şifacıların kullandıklarıyla aynı olan), çoğunlukla mide bulantısına yol açsa da, yine de en elverişli yutma biçimi gibi görünmektedir. Şiddetli mide bulantısı ve kusma raporlarının çoğu, bu tohumların suda ısıtılarak yapılan 'çaydan' ziyade, olduğu gibi yutularak alınmasıyla ilgili gibidir.

Ancak, gündüzsefası tohumları üstüne yaptığım araştırma, tipik mide bulantısından başka, herkesin bunlara farklı bir tepki verdiği olgusuyla ayrılmaktadır.

Gündüzsefası tohumlarını döverek, 6-8 saat kadar soğuk suda ıslatarak, üstlerini kazıyıp suyun üstünde biriken ince tabakayı atarak ve sonra bu sıvı ve tohumdan oluşan lapayı pamuklu kumaşın içinde süzerek hazırlıyorum. 100-250 tohumdan oluşan dozun en dikkate değer yan etkileri hafif mide bulantısı ve karın ağrısıydı. Pozitif etkileri gevşeme, beraklık ve sihirli bir dinginlik haliydi. 500 tohumluk bir dozdan sonra çok hastalandım (mide bulantısı ve kusma). Bu yoğun mide bulantısı bazı hafif renk görüntüleri dışında bütün sanrısız etkileri bastırdı. Bunun tekrarlamak isteyeceğim bir deneyim olmadığını söylemeye gerek yok. Hawaii Baby Woodrose tohumlarını da kullandım. Bunları suda ısıtıp tohumların kabuğunu (zehirli olduğu düşünülen) kazıyarak hazırladım. İlk seferinde altı tohum yedim ve hoş, sihirli, rüya gibi bir deneyim yaşadım. İkinci seferinde suda ısıtılmamış, üstü kazınmamış sekiz tohum yedim, midem çok bulandı ve uyuyamadım. Üçüncü defasında 12 hazırlanmış tohum yedim ve mide bulantısı ve ardından kusmayla birlikte bir sarhoşluk duygusu yaşadım, sonradan kendimi daha iyi hissettim ve gözkapaklarımda bazı görüntüler (çoğunlukla donuk turuncu, kırmızı, sarı ve kahverengi modeller) gördüm. Gecenin ge-

ri kalanında arkadaşlarla hoş sohbetler yaparak ayakta kaldım. Ertesi sabah kendimi çok huzurlu ve iyi bir ruh halinde hissetmeyi sürdürdüm. Alkaloitlerin bitkiden bitkiye değişiklik göstermesi ve yetiştirme koşullarının ve hasat sonrası dönemin de tohumun etkisine katkıda bulunması olasıdır. Bazı arkadaşlarım Hawai Baby Woodrose'un negatif fiziksel etkilerinden başka bir etkisini görmediler, fakat bir başka arkadaşım gündüzsefası tohumlarını hiç ya da çok az yan etkilerini görerek kullandı. O tohumları kabukları kolaylıkla çıkacak hale gelene dek suda ıslatıyor ve sonra içteki ilk filizi yiyor. Ben henüz bu tekniği denemedim. Bir arkadaşımın Hawai'de yetiştirdiği Rivea corymbosa –Ololiuqui tohumlarını da denedim. En fazla yuttuğum tohum sayısı 70 idi: iyice çiğnedim ve yuttum. Etkisi huzurlu, uyuşuk bir gevşemeydi. Ololiuqui ruhunun çok iyiliksever, sihirli ve dingin olduğunu hissediyorum, onun için bu entheogen'i daha çok denemek isterim.⁷

Yukarıdaki betimlemede hiçbir şey LSD'nin tipik etkilerine benzemiyor. Aşağıdaki anlatı bir şekilde daha 'sannsal' gibi gelse de, yine de önceki LSD kaşiflerinin vecit hikayeleriyle pek uyuşmuyor:

(Gündüzsefası tohumlarını) iki kez kullandım, her iki seferinde de tohumları ben topladım (böylece paketlenmiş tohumların kimyasal işleminden uzak durdum). *The Magical and Ritual Use of Herbs* kitabında Richard Alan Miller'ın verdiği yöntemi izledim, tohumları kaba unun içine öğüttüm, bir saat suyun içinde ıslattım, sonra süt (birinci kez) ve meyve suyuyla (ikinci denemede) karıştırdım ve içtim. İlk seferinde 200 tohum aldım. Çok rahatsız ve 'huzursuz' oldum, fakat biraz pilav yedikten sonra birkaç saat süren hoş ve hafif bir sannrsal hale girdim. Hiç mide bulantısı hissetmedim.

İkinci deneyim 300 tohumla oldu, kocam da aynı dozu aldı. Bu sefer, Miller'ın önerisini izleyerek, olası mide bulantısını önlemek için tohumları yuttuktan sonra Dramamine aldık. Bu deneyim son derece yoğun, yaklaşık altı saat sür-

dü. 'LSD gibi' demek tam doğru olmaz. Bunun güçlü işitsel halüsinasyonlar yaratan daha karanlık bir niteliği vardı. İkimiz de trip boyunca konuşmadık, hissettiğimiz duygu bize kuvvetle 'içimize gidip orada kalmamızın' söylendiği idi. Gözlerim kapalı, kımıldamadan, kendimi bir katılımcıdan ziyade bir dinleyici/gözlemci gibi hissettim. Doruğa çıktığımda hiç mide bulantısı hissetmedim, fakat etkisi azalırken kalkıp kusmam gerekti. Kocam hiç mide bulantısı hissetmedi, fakat deneyiminin geri kalanı niteliksel olarak benimkiyle uyuşuyordu. Bu iki deneyimde de tohumlar *L. tricolor* (*L. violacea*) –Gök Mavisi türüydü.⁸

Gündüzsefası tohumları LSD-25'le –Batı kültüründe 'sanrılıandırıcı' bir uyuşturucu için fevkalade bir arketip olan- yakından bağlantılı bir madde içerse de, molekülün dietil amid şekline karşı amid şeklinin öznel etkileri arasında önemli bir tezat vardır.

...*Ipomoea violacea* ile *Turbina corymbosa* ve LSD'nin etkilenen maddeleri arasında sadece niceliksel bir farklılık yoktur; aynı şekilde niteliksel bir farklılık da vardır. LSD halüsinasyon yaratan özel bir maddedir, oysa lysergic asit amidin psişik etkileri ile *bu iki bitkinin toplam alkaloidleri belli bir narkotik bileşenle karakterize olur.* (Vurgular benim)⁹

Bu tohumların güçlü bir yatıştırıcı bileşenleri olduğunu bilince şu soru ortaya çıkıyor: makul derecede sanrısız bir bilinç haline ulaşmak için bunlardan ne kadar gerekir? Gündüzsefası tohumları hakkında alınan bilgiye göre geniş bir dozaj yelpazesi ortaya çıktı. İşte ıskalanın en üstünden bir formül:

1. 56 gram Gök Mavisi'ni bir blender ile öğütün.
2. Üç gün suda bekletin. Her gün sallayın.
3. Kahve filtresinde süzün.
4. Sadece sıvıyı için.

Etkisi yaklaşık yarım saat içinde ortaya çıkıyor. Düşünme¹⁰ çok 'tribe sokuyor', görsellik iki buçuk saat kadar gerçekten başlamıyor. Biraz zor bir deneyim, fakat denemeye değer.¹⁰

Üç yüz genellikle gündüzsefası tohumları için yüksek bir doz

olarak düşünülür ve kabul edelim ki hepimiz fiziksel ve psikolojik makyajlarımızda hepimiz farklıyız, bir insan için 'biraz zor bir deneyim' olabilen başkası için cehennem gibi olabilir. Ayrıca, farklı bitkilerden elde edilen materyalin, yetiştirilme şartlarına ve diğer unsurlara bağlı olarak, hem ağırlık hem etki bakımından değişiklik göstermesi olasıdır. Eğer 300 tohumluk bir dozun ağırlığının 6 ile 8 gram arasında olduğunu kabul edersek, yukarıdaki formüldeki 56 gramlık doz iki binden fazla tohum içerir! Bunun gibi bir tribin neye benzediğine dair bir fikir vermek için, işte bir adamın bunun yarısı bir dozla yaşadığı deneyimi betimlemesinden bir parça. Bu örnekte etkilerin 'sanrısız' olduğuna dair hiç şüphe yok:

Benim gündüzsefası tohumlarıyla yaşadığım deneyim, halüsinasyon yaratan bir madde olarak bu tohumların müthiş gücünü gösterme görevini görebilir. Bu neticede kötü bir trip oldu, sırf uçmak dışında hiçbir net beklenti veya amaç olmaksızın zayıf bir ortamda gerçekleşti. Bu öyle bir tripti ki sanrılarlandırırcılara karşı zihinsel güveni yeniden kazanmak yaklaşık iki yıl aldı. Bu kötü neticenin nedeni elbette hiç hazırlıksız olduğum çok fazla aşırı doza pervasız bir şekilde kendimi kaptırmamı...1000 ile 1200 arasında tohum aldığımı anımsıyorum. Yaklaşık 300 tohumun yeterli olduğunu okumuştum, fakat bunun muhtemelen asgari bir doz olduğunu düşündüm; gerçekten iyi kafa bulmayı garantiye alabilirdim...Sadece 'iğ' olarak ifade edebileceğim birşeyin hacmi gittikçe büyüyerek hızla bana doğru geldiğini gördüm. Bu daha önce deneyimlediğim herşeyin ötesindeydi... İki-üç kez yaklaştı ve neredeyse tüm odayı kapladı, o zaman öleceğimi düşünerek gerçekten korktum. Bundan kaçış yoktu; o dönüşün merkezi benim kendi görme alanımın merkeziydi, benim kendi dönüş eksemimdi. Müthiş sonsuz bir enerjiyle dönme yönünü ardarda değiştiriyordu; yaklaşırken emilerek onun içinde eridiğimi hissettim; kimliğim ve bilincim silindi, ebediyen kayboldum... Kıpkırmızı ve parlak yeşil renkte iki ırmak zihnimi böldü ve elektron/protondan, 'Herşey bölünmüş; cennet ve cehennem gibi ebediyen ikiye ayrılmış' şeklindeki bilinçli düşüncemi yaratan iki loblu beyne kadar, mükemmel bir şekil-

de ikiye bölünmüş olan bir evrenin sadece tek bir ifadesi olarak bu zihin/beynin ikiye bölünmüşlüğüne öğrenmeye başladım. Artık iyice telaşa kapılarak kanımdan beni hastaneye götürmesini istedim..."

Sanrısız deneyimin en ilginç yanlarından biri de bu maddelere gösterilen bireysel tepkilerin son derece geniş bir yelpazesinin olmasıdır. Birisi iki bin tohumluk bir tribi 'biraz zor, fakat değer' diye tanımlarken, bir başkası bu dozun yarısıyla soluğu bir acil serviste alıyor. Biz tek bir psişenin beyindeki iki nevronunun birleştiği yeri birbirine bağlayan zihni etkinleştiren moleküllerle ilgileniyoruz, bu nedenle esas itibarıyla, sanrılandırıncılar kendimizi deneyimlemenin sadece yeni yollardır. Her birimiz eşsiz olduğumuz için, her bir deneyim de eşsizdir: Aldous Huxley LSD alır ve belli bir bilgiye ulaşır; Charles Manson da aynısını yapar, fakat oldukça farklı birşey deneyimler.

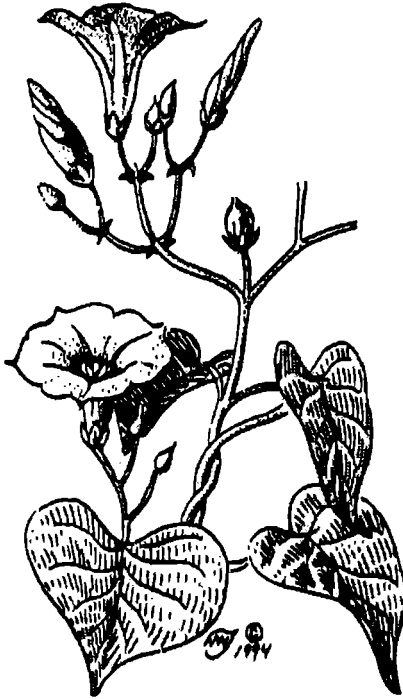
Gündüzsefası tohumlarının bilinci değiştirmek için alınması, binlerce yıldır yerli kültürler tarafından bu amaçla kullanılmalarının tam tersine, kırk yıldan az bir süre çağdaş Batı çevrelerde uygulanmıştır. Kimyasal analiz Hawaii Baby Woodrose tohumlarının (*Argyrea nervosa*) hem Gök Mavisi (*Ipomoea violacea*) hem de klasik ololiuqui (*Turbina corymbosa*) tohumlarından daha çok halüsinasyon yaratan alkaloidler içerdiğini göstermiştir. Niceliksel terimlerle, ololiuqui'nin listenin en altında yer aldığı bir göreceli etki hiyerarşisi net olarak saptanmıştır.

Bununla beraber, yerlilerin ritüel kullanımı *T.corymbosa* ve *I.violacea*'nın, modern Batı kültürleri mensuplarında halüsinasyon yaratan duruma yol açması için gerekli görülenden çok daha düşük doz seviyelerini göstermektedir. Meksika'da, gündüzsefası tohumlarının alınmasının şamanizmde yerleşik bir kullanım geleneğine sahip olan dünyadaki tek yerde, halüsinasyon yaratan bir dozun sadece on üç tohum olduğu söylenir, kimyasal analizden ziyade dinsel nümerolojiye dayanan adet haline gelmiş bir miktardır bu.

Bu konuyu daha da karmaşıktır, Woodrose tohumların-

daki daha yüksek alkaloid yoğunluğuna rağmen, bunun yarattığı tribin Batılılar tarafından hem bedensel olarak nafoş, hem de özellikle sanrsal olmayan bir hal olarak deneyimlenmesidir. Bunun tam tersine, Meksikalı şamanlar rutin olarak onlara teşhislerinde yardım eden imgesel alemden gelen dostlarla karşılaşmak için çok daha az etkili bir türden (bize göre) bilinç eşiğini geçmeyecek dozlar almaktadırlar. Bu zıtlığın nedeni nedir?

Bilgi veren herkesin iyi niyetli ve doğru bilgi verme arzusunda olduğunu varsayarak, sadece Kızılderililerin bildirdiklerini Batılılarınkinden ayıran önemli farklılıklar üstüne düşünülebilir. Belki ilk dikkate değer ayrılık, Kızılderililerin kendi uyuşturucularını adet olduğu üzere

[Şekil 8-3: Ipomoea violacea. 'Gündüz sefalarının', 'Gök Mavis'i', 'Uçan Daireler', 'Cennet Kapısı' ve 'Evlilik Çanları' da dahil olmak üzere pekçok çeşidi vardır.]

bir dinsel ya da şifacılık çerçevesi içinde kullanırken, Batılıların amacının genellikle eğlence ya da bilimsel içerikli olmasıdır. Belki de dinsel inanç ile homeopatik tıpla ilgili kavramlar arasında, sadece on üç tohumun kullanımını Batılı çevrelerde değil de bir yerli ortamda etkili kılan bir ilişki vardır. Sonra, her bitkiyle bağlantılı yetiştirme ve toplama koşulları kadar genetik yapısının da genellikle bitkilerin etkilerinde büyük farklılıklara yol açtığı olgusu vardır.

Sannlandırıcılar literatüründe ve folkloründe bu kadar çok

istisnanın olması bir simya yorumuna olanak veriyor, yani, bizim değiştirme peşinde olduğumuz bilinç, en azından onu değiştirmek için kullandığımız madde kadar önemlidir. Aynı anahtar pekçok farklı kapıyı açabilir, fakat içeri girilene kadar her bir kapının ardında neyin yattığı belirsiz kalacaktır. Batı tıbbının saf kimyasal bileşimleri tercih etmesinin geçerli nedenleri vardır –bunların etkisi genellikle belirsiz değildir, montaj fabrikasının düzenli olarak tekrarlanan sonuçlar vermesini bekleyecek şekilde şartlanmış her toplum için göz önünde tutulacak önemli bir noktadır bu.

Öte yandan, şamanist-simya modeli, daha derin, daha kasti, kesinlikle daha zora dayanan, fakat daha tam ve holistik bir tür dikkat gerektirir. Bu sebepten, simya: bilincin madde ile odaklanmış birliğidir; *unus mundus*'u kapsayan ve tüketilen madde ile tüketici arasında kişisel bir ahit gerektiren bir işleyiştir. Bu kişinin tükettiği bitkilerle arasında, tohumlarını ekmekten, büyüme döngüsüne, toplama ve kullanılmak üzere hazırlanma aşamasına kadar, dinamik süregiden bir ilişkinin olmasına delalet eder. Eğer sevgiyle ve amaçlı bir şekilde yapılırsa, bu kendi içinde sihirli ve bilinç-genişleten bir deneyimdir.

Gündüzsefaları güzel bitkilerdir ve tohumları yenmese bile tanınmaya değerdirler. Bazen *Ipomoea tricolor* olarak bahsedilen bir tür olan (gündüzsefalarının sınıflandırılması oldukça karmaşıktır ve bitkibilimciler bile hangisinin hangisi olduğu hakkında çekişirler) *Ipomoea violecea*'nın birkaç çeşidi vardır. Gök Mavisi muhtemelen en bilinenidir, fakat Uçan Daireler, Cennet Kapısı ve Evlilik Çanları da bunların arasındadır. Çoğu diğer çiçek tohumu kadar bulunması kolay olmasa da, bunlar bahar zamanı çoğu fidanlıktan elde edilebilir ve yetiştirilmeleri çok basittir.

Bu tür çok yıllık bir bitki olsa da bu ülkede genellikle yıllık bir bitki olarak yetiştirilir. Gündüzsefaları çok sulak güneşli bir alanda, kuvvetli, kuru bir toprakta iyi gelişirler, fakat hemen her yerde yetiştirler. Tohumların sert bir kabuğu vardır ve ekilmeden önce çentiklenmeleri ya da 2 saat suda bekletil-

meleri gerekir. Eğer tohumlara çentik atılır ya da suda bekletilirse, sarmaşıklar genellikle ekildikten 6 hafta sonra çiçeklenir. Tohumlar 0.5-1.25 santim derinliğe ekilmeli ve birbirlerine 15 santimden yakın olmamalıdır. Bu tür kökler karışmadığı sürece sarmaşık olarak büyümeye eğilimlidir. Bu sarmaşıklar saksılara dikilerek ve onları toprağa ekmeden önce köklerin saksıdan biraz fazla büyümesine izin vererek yapılabilir. Gündüzsefalan suyu çok sevseler de, eğer kökler sürekli nemli tutulursa, sarmaşıklar daha az çiçek, çiçekler de çok az tohum verir.¹²

Meksika'daki klasik gündüzsefası entheogen'i olan *Turbina corymbosa* veya *ololiuqui*, tohumları yüksek fiyatla (1993: tanesi 50 sent) çeşitli özel üreticilerden satın alınabilse de, Amerika'da oldukça nadir bulunur. Benim deneyimim: ekilen 20 tohumdan sadece biri çıktı ve bu da gerçekten çok hastalıklı bir filizdi. Gerçi, sürekli bakım göstererek, bunu şimdi seramın kirişlerine mutlu bir şekilde sarılan sağlıklı olgun bir bitki haline getirmeyi becerdim. İkinci mevsimi olsa da daha çiçeklenmesi gerekiyor. Nadir bulunması ve narin doğası nedeniyle bunu saksıda birkaç yıllık bir sera bitkisi olarak yetiştirirken, o kadar nadir bulunmayan *Ipomoea violacea*'ların dışarda bir yıllık sarmaşıklar olarak çiçeklenip ölmesine izin verdim. (Bunlar yeterli tohum üretirler, onun için verimli bir şekilde kendi kendilerini ekerler ve her ilkbahar sarmaşıklar güçlü ve dinç bir şekilde geri dönerler.) Bana göre *Ololiuqui* onu *I.violacea*'dan ayıracak özel bir ihtimam göstermeksiniz bir sera bitkisi olarak iyi yetişmektedir.

Hawai Baby Woodrose, *Argyreia nervosa*, büyük ölçüde tropik bir bitkidir ve seramda iki örneğini tutsam da, kesinlikle benim sağlayabildiğimden daha yüksek bir gece ısısına ihtiyaç duymaktadırlar. Bunların sürekli 20 dereceden aşağıda bir ısıdaki bir ortamda gerçekten iyi gelişip gelişmeyecekleri şüphelidir. Bu bitkilerin burada çiçeklenmesini beklemiyorum, bununla beraber iki yıllık bitkilerim geçen yılından çok daha fazla büyüme gösteriyorlar ve yaşlarına göre biraz küçük olsalar da, oldukça sağlıklılar.

Uyku Otu (Stipa Robusta)

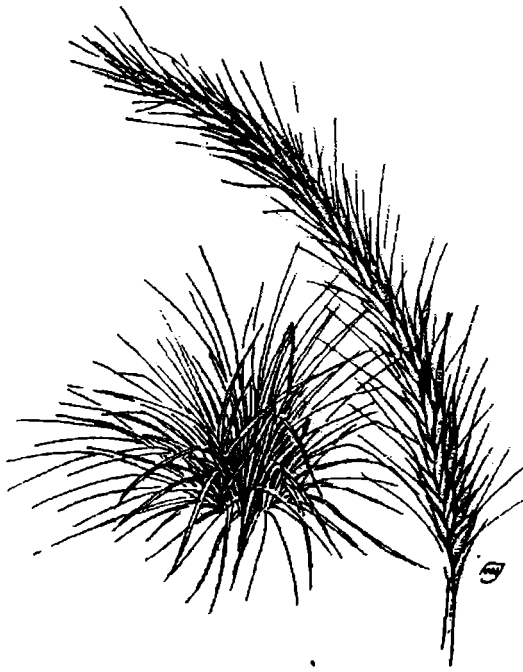
Uyku otu (*Stipa robusta*) memleketi Colorado, New Mexico, Texas ve Arizona olan birkaç yıllık kaba bir mera otudur. Çiftlik hayvanları, özellikle atlar üstündeki etkisi nedeniyle bu bölgede kötü bir ünü vardır:

Eski zamanlarda ulaşım amacıyla atların üzerinde yapılan yolculuklar genellikle New Mexico'nun bu bölgelerinde çok zorlu geçiyordu, çünkü atlar hemen bu otu yiyordu ve bu otan ortalama bir miktarı derin, adeta sersemletici bir uyku verir. Bu durum birkaç gün sürer ve bu süre içinde hayvanları birandan fazla ayağa kaldırmak mümkün olmaz. Hayvanlara bu denli derin uyku verebilen zehirli bir maddenin büyük bir tıbbi değeri olabilirdi, fakat eczacılık şirketlerinin etkili bir ilaç çıkarma girişimleri başarısız oldu.¹³

Uyku otundaki etken madde sonunda tanımlandı; Discover dergisinin 1992 yılı Aralık ayı baskısında, yeni bir araştırmada *Stipa robusta*'nın D-lysergic asit amid içerdiğinin keşfedildiğinden bahsedilir. İlginçtir ki, bu alkaloid gerçekte bitkinin dokuları içinde ortakyaşam süren bir mantar olan *Acremonium* tarafından üretilir. Bu iki organizma o kadar birbirine yakın gelişmiştir ki bu mantar artık bitkinin tohumlarının tamamlayıcı bir parçasıdır, böylece ortakyaşamın her nesilde otomatik olarak devam ettiğini garantiler. Yazı, uyku otunun bilinen tüm bitki türleri içinde en yüksek lysergic asit amid yoğunluğuna sahip olduğunu öne sürmektedir.

Bütün bu bilgiler o kadar yeni ki, aşağıdaki şu mektup *S.robusta*'nın halüsinasyon yaratan madde olarak potansiyeli hakkında sahip olduğum tek rehberdir:

Stipa robusta tohumları küçük, siyah, uzun ve incedir –bir tür daha küçük yabani pirinç tohumuna benzer. Son olarak seviz tohum ekim ve hepsi de tablaların içinde bir haftada çıkıyor.

[Şekil 8-4: Stipa robusta ya da 'uyku otu'.]

Bir tohum yedim, fakat dikkate değer bir sonuç almadım. Daha sonra ön dişlerimle iyice çiğneyerek dozajı dokuza çıkarttım. O kadar küçükler ki onları çiğnemeye çalışırken benden kaçma eğilimindeler.

Bir saat sonra, sinir sistemimde farkedilebilir bir değişim ortaya çıkmaya başladı. Yaklaşık bir buçuk saatte hafif bir uyan etkisi oldu ve Albert Hofman'ın *The Ethnobotany and Chemistry of Hallucinogens*'de anlattığı saf lysergic asit amidlerle yaşadığı deneyimden kısmen alıntı yaparsam 'dış dünyanın gerçek olmaması duygusu' ortaya çıktı.

Işığı söndürdüm, yatağa gittim ve kulaklıkla meditasyon kasedini dinledim. Karanlıkta kolaylıkla renksiz, duygusal yönden yüklü, karmaşık modellerden oluşan ustaca değişen halüsinasyonlar görmeye başladım. Hawai Baby Woodro-

se'dan (*Argyreia nervosa*) bekleneneği gibi mide bulantısı ya da yorgunluk kesinlikle yoktu. Esasında deneyim niteliksel olarak Woodrose'dan çok farklıydı. *S.robusta* hakkında hiçbir kitabın yok, fakat etkilerin büyük ölçüde, çok az ya da hiç başka alkaloid olmaksızın, lysergic asit amid olduğunu tahmin ediyorum. Fiziksel olarak, bu deneyim bazen biraz tuhaf olsa da, çok sakın ve hoştu. Uzandıktan 20-30 dakika kadar sonra uyuklamaya başladım. Teybe alınan meditasyon sesleri kesinlikle bu deneyimin hem görsel hem duygusal içeriğinin harekete geçmesine ve odaklanmasına yardım etti. Her halükarda, bu yaşamaya değer ve merak uyandıran bir deneyimdi ve gelecek sefer 20 tohum almayı deneyeceğim. Ertesi sabah belli bir mahmurluk ya da yan etki görülmedi. Uyku otu tohumları kesinlikle keşfedilmeye değer bir entheogen.¹⁴

Yeni bir bitki türünü denerken çok ihtiyatlı olmak gerektiğini söylemeye gerek yok. Discover'daki makale Orta Amerika Kızılderililerinin bu tohumları ağlayan bebekleri yatıştırmak için verdiklerinden bahsetse de, benim bunları şamanist bilinç halleri uyandırmak için kullanan bir yerli gelenekten haberim yok. Bu bitkinin yetiştirme alanı Amerika'nın Güneybatısı ile sınırlı olduğu için, 'Orta Amerika Kızılderililerinin' bu tohumları nasıl elde ettiği yanıtlanmamış bir soru olarak kalmaktadır. (Popüler basındaki bu iddialar her zaman şüphelidir –kültürümüzün bu tür bilgiyi işleyebildiği tek model gibi görünen sanrısız efsane-oluşturan arketipin gerekli bir parçasıdır bu.)

Çavdar mahmuzu mantarı türü olan *Claviceps purpurea*'nın Albert Hofmann'ın LSD'yi keşfetmesinin asıl kaynağı olduğunu hatırlamak önemlidir. Karaçayır üstünde yetişen bu mantar, bazıları asırlardır binlerce insanı öldüren bir hastalık olan çavdar mahmuzu hastalığının sorumlusu olan, otuz kadar ayrı alkaloid içerir:

Çavdar mahmuzu alkaloidleri lysergic asit ve halüsinasyon yaratan D-lysergic asit amidin türevleridir. Bu alkaloidlerin başlıca etkisi kangren ve kasılmalardır. Kangrenli çavdar mahmuzu hastalığında parmaklar karıncalanmaya başlar, bu-

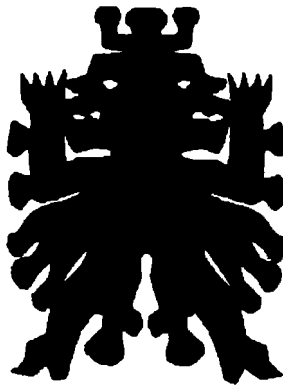
nu kusma ve ishal izler ve birkaç gün içinde ayak ve el parmaklarında kangren görülür. Bütün kollar ve bacaklar etkilenir ve dolaşım azaldıkça ıstıraplı bir ağrının ortasında bedenden koparlar....Kasılma şekli de aynı şekilde başlar, fakat bunu sarra gibi kasılmalarla doruğa ulaşan kol ve bacak kaslarındaki ağrı veren spazmlar izler. Yılcık olarak bilinen bu hastalık, hastalığın bulaştığı çavdar ekmeğinin yendiği her yerde korulan bir hastalıktı.¹⁵

Medical Botany'nin (bkz. dipnot 15) 417. sayfasındaki 'Kangrenli bir çavdar mahmuzu hastalığı bacağının' fotoğrafını gören herkes halüsinasyon yaratan bir maddeyi başka bir yerde arayacak ya da en azından mantar içeren herhangi birşey yemektense, lysergic asit amidi çıkarmak için inceleme yapmaya heveslenecektir. *Acremonium* (ve uzantısı olan uyku otu) bu veya benzeri alkaloidleri içerebilir veya içermeyebilir, fakat yeni bir türü denerken son derece ihtiyatlı olmamız gerekir. Gündüzsefasının demlenip içilmesiyle ilgili yaşanan bir çavdar mahmuzu hastalığı hiç duymadığım için, tehlikeli alkaloidlerin her zaman halüsinasyon yaratan alkaloidlere eşlik etmediğini varsaymak akla yatkındır.

Notlar:

1. R.Schultes & A.Hoffman (1979). *Plants of the Gods*, McGraw-Hill (İlgiltere), Maidenhead, İngiltere, s.163.
2. P.Furst (1976). *Hallucinogens and Culture*, Chandler and Sharp, Novato, CA, s.67.
3. Aynı eser, s.68-69.
4. Aynı eser, s.69.
5. R.E.Schultes (1969). "The New World Indians and Their Hallucinogenic Plants." 7th Annual Lecture Honoring Dr.Laura L. Barnes, 12 Kasım 1969.
6. Dr. D. Smith (1985). "Abuse Folio Med Alert", *High Times Magazine*, Mart 1985, s.30.
7. İsimsiz 1 (1992), kişisel konuşma.
8. İsimsiz 2 (1992), kişisel konuşma.
9. R.E.Schultes & A.Hoffman (1973). *The Botany and Chemistry of Hallucinogens*, Chas.Thomas, Springfield, IL, s.252.
10. İsimsiz 3 (1992), kişisel konuşma.

11. E.Smith (1983). "Ololiuqui and Badah Negro: Nature's Cousins to LSD", The Psychozoic Press, #3, İlkbahar, s.50, çeşitli yerlerde.
12. H.Grubber (1973). Growing the Hallucinogens, 20th Century Alchemist, P.O.Box 3684, Manhattan Beach, CA 90266, s.50.
13. J.M.Kingsbury (tarih?). Deadly Harvest –a Guide to Common Poisonous Plants, Holt, Rinehart and Winston, NY, s.58.
14. İsimli 4 (1993). Kişisel konuşma.
15. W.H.Lewis & M.P.F.Elvin-Lewis (1977). Medical Botany, Wiley-Interscience, NY, s.416.

Meskalin: Peyote ve San Pedro

San Pedro vasıtasıyla *curandero* uzay ve zaman dışı olayları kontrol edebilir: o kendisini bir kuşa veya pumaya dönüştürebilir veya zaman içinde ileri geri gidebilir ya da başka yerlere yolculuk edebilir, uzaktaki yerleri ve kişileri bulabilir veya hırsızlıkların ya da cinayetlerin faillerini keşfedebilir...O bunu pozitif ya da (iyi kalpli) varlıkla yaptığı sihirli anlaşmanın (compacto) gücüyle yapabilir. Yerlilerin dünya kavramına göre bu güçlerin ya da varlıkların yalnız pozitif ya da negatif olmadıklarının altını çizmeliyiz: efsane dünyası belirsiz ve kararsızdır. Bir ruh bir şifacı ya da koruyucu gibi iyi (bueno) olabilir veya bu ritüel edimin amacına göre ya da onunla kurduğu ilişkiye göre kötü olabilir.¹

İsa'nın doğumundan en azından bin yıl önce, şimdiki Texas'ta yaşayan Kuzey Amerika yerlileri imgesel alemlere girmek için bir katalizör olarak peyote kaktüsünü (*Lophophora williamsii*) kullanıyorlardı. Yaklaşık aynı zamanda Güney Amerika'da Peru'lu Kızılderililer aynı amaçla San Pedro kaktüsünü (*Trichocereus pachanoi*) kullanmaya başladılar. Bu iki tür kaktüs de yapı ve görünüş bakımından birbirinden ancak bu kadar farklı olabilse de, aynı zihin etkinleştiren alkaloidi içerirler: *meskalin*. Bu kadar birbirine ben-

zemeyen ve ayrı kültürlerin tarihte yaklaşık aynı zamanda aynı amaçla aynı kimyasal molekülü kullanmaya başlaması ilginç ve hatta anlamlıdır.

Avrupalılar bu molekülle, İspanyol Engizisyonunun kendine özgü vahşiliğiyle bunu yiyerek yasalarını bozmaya cüret edenlere tepki gösterdiği 2.500 yıl sonrasına kadar temas etmedi:

Pekçok Kızılderili bunu kullanmakta ısrar edince dövüldü ve bazen de öldürüldü... (Bir adamın) gözlerinin üç gün işkenceden sonra oyulduğu söyleniyordu; "sonra İspanyollar karnını keserek bir çarmıh çizdiler ve sonra iç organlarının üstüne aç köpekleri saldılar."²

Meksika'da peyotenin ve Peru'da San Pedro'nun alınmasına bu seviyede tepki gösterilmesi bu iki türün asırlarca gizlice kullanılmasına yol açtı. Ancak 19. yüzyılın son onyıllarında Avrupa'da meskalinin etkilerine karşı ilgi yeniden canlandı. Gerçekten de, bu alkaloid 1897 yılına dek başka maddelerden ayrıлып isimlendirilmemişti bile, bu yazının yazılmasından sadece 96 yıl öncesine kadar.

Sanılandırıcı maddelere ilişkin çoğu eski zaman bilgilerinin özelliği olduğu gibi, meskalinin de tuhaf bir hata halesi vardır. Bu isim, *Mescalero Apache* (çıkarılan ilk örnekler bu kabileden elde edilmiştir), tekilanın mayalanmasında kullanılan Mescal bitkisi (*Maguey*) ve peyotenin keşfinden önce kullanılan halüsinasyon yaratan bir madde olan ve yutulduğu zaman öldürecek kadar zehirli olan Mescal fasüyesini (*Sophora secundiflora*) içeren bir karışıklıktan ortaya çıkmıştır. (Halihazırda sanrısal etkileri için yenen çeşitli bitkiler içinde, bu amaçla Mescal fasüyesinin modern kullanımına dair tek bir referansla henüz karşılaşmadım.) Bununla birlikte, bunun 'meskal' ismini taşıyan adaşlarından hiçbirisiyle uzaktan yakından ortak hiçbirşeyi olmamasına rağmen, 'meskalin' peyotenin zihni en etkinleştiren alkaloidine verilen isimdi.

Aldous Huxley'in sanrısal deneyimlerini anlattığı ünlü kitabı *Algı Kapıları*'nın yayımlanmasını takiben, 1954'lere kadar çağımız-

da meskalin farkındalığı kitle tahayyülüne sızmamıştır. Bu kitabın zamanın aydınları üstünde büyük bir etkisi oldu ve sonraki onyılda uyuşturucu devrimi için sahnenin hazırlanmasına yardımcı etti. Çok geçmeden gittikçe daha çok insan meskalinin etkileri hakkında düşüncesini değiştirmeye başladı ve tabii bunun tahmin edilebilir sonucu medyanın hemen bu raporları çok edici dehşet ve sefahat masallarına çevirmesi oldu. Bunun neticesinde Altmışların sonlarında Engizisyonun peyoteye-dayanan Yerli Amerikan Kilisesinin (NAC) etnik mensupları dışında meskalinin her türünün kullanımını yasa dışı ilan etmesiydi. Bu tuhaf ve anayasaya göre sorgulanabilir istisna, günümüzde Amerika Birleşik Devletleri'nde sanrılandırıcı bir maddenin dinsel kullanımını için verilen tek yasal yetkidir.

Bu imtiyaz özellikle rahatlatıcı da olmamıştır; NAC mensupları, kilise varolduğu sürece, ayinlerini eyalet seviyesindeki uyuşturucuyla mücadele teşkilatlarının el koymasından korumak için az çok sürekli bir savaş vermektedirler. Günümüze dek, birkaç mantıksız yasal sonuç dışında, mahkemeler NAC'nin dinsel törenlerinde peyote yeme haklarını onayladı; bu kaktüs aşın toplandığı için hızla tükendiği ve esas yetiştiği yer olan Meksika'da çoktan soyu tehlikede bir tür ilan edildiği için, çok geçmeden uygunsuz olabilecek bir durum bu.

Peyote 1991 yılının sonunda Meksika hükümetinin soyu tehlikede türler listesine eklendi. Başlangıçta, Meksikalı Kızılderililerin geleneksel dinsel törenleri için peyote toplamaları yasa dışı gibi görünüyordu. Bu durum, Meksika anayasasında yerli vatandaşlara dinsel amaçla peyote kullanma hakkı veren bir değişiklik yapılarak düzeltildi.³

Bu bana, iyi amaçlar için olmazsa domates toplamayı yasa dışı hale getirmek gibi geliyor. Bu mevzulan bir dakika bile inceleyen herkes bunu kavrar, bilinç değiştiren maddelerle ilgili hemen herşey gibi, bu konu da kaba çelişkilerle, gülünç paradokslarla ve zihni çarpıtan saçmalıklarla karmakarışık hale getirildi. Belli ırk/kültür grupları dışında herhangi birinin alması yasa dışı

ilan edilen, fakat 'yasa dışı' insan kategorilerince geniş olarak kullanılan gezegenimizin en etkili sınılandırıcı bitkilerinden biri soyu tükenme noktasına gelecek kadar aşırı miktarda toplanmıştır. Kimi çevrelerde bu, bir yasa yürütme 'sorununun' elverişli bir çözümü gibi görünür, kimi çevrelerde insan deneyimi açısından akıl almaz bir kayıp, kimi çevrelerde de ekolojik anlamda sorumsuz olma hakkımızı özgürce kullanmaktan başka net bir amaç olmaksızın sadece bir DNA molekülünün daha elenmesi gibi görünür.

Peyotenin doğal çevresi, Güney Texas sınırından Kuzey Orta Meksika'ya kadar yayılan bir bölge olan Chichuahuan çölüyle sınırlıdır. Bu doğal çevresinde bile hiçbir zaman aşırı bol olmayan bir peyote kaktüsünün on santim bir çapa ulaşması on üç yıl kadar alır.

Tüketilen miktar hakkında bir fikir edinmek için, Yerli Amerikan Kilisesi'nin çeyrek milyon üyesi olduğunu iddia ettiğini düşünün; şimdi her üyenin her bir haftalık toplantıda peyotenin kurutulmuş tepe kısmından asgari doz olan dört tane yediğini hayal edin. (Bu düşük bir rakam, çünkü zihin etkinleştirici doz genellikle altı kurutulmuş 'tepedir' –her birim bir peyote kaktüs bitkisinin toprağın üstündeki kısmını simgeler.) Her hafta bir milyona yakın kurutulmuş peyotenin –belki yılda elli iki milyon peyotenin- tüketilebileceğini hesaplamak için bir matematik sihirbazı olmak gerekmez! Bu rakamlar Meksikalı kabilelerin ya da Kızılderili olmayanların topladıklarını hesaba katmıyor, bunun için peyotenin şimdiki tüketim oranında yenilenemeyen bir kaynak olduğu açık.

Peyote Güney Texas'ta nispeten yaygındı, fakat geçen on-yılda, toplayıcılar, keşler, Kızılderililer ve bağımlılar sınırı her iki yanında da bu bitkinin adeta kökünü kazıdılar... Nadir bulunan pekçok kaktüs şekli gibi peyote de müthiş yavaş büyür. Beyzbol büyüklüğünde olgun bir bitki otuz yaşında olabilir.... Ben eğer bu efsanevi ve potansiyel olarak değerli tıbbi bitki hayatta kalacaksa, bunun doğayı koruma taraftarlarının yardımıyla olacağı kanaatindeyim.⁴

Ben peyote yemekten hiçbir zaman keyif almadığımı itiraf ediyorum; verdiği lezzet her zaman bana dünyadaki en kötü tadın karşı çıkılmaz bir modeli, eğer meraklı, ergenlik çağına gelmemiş bir tanrının zavallı, cahil insanlığın doğal durumunu aşmak için hangi aşırılıklara varacağını görmek istiyorsa hayalinde yaratabileceği bir madde gibi gelmiştir. Seksenlerin başlarında bir yaz gecesi yaklaşık yarım düzine kurutulmuş peyote tepesi yedim. Onları nasıl yuttuğumu artık hatırlamıyorum –muhtemelen öğüttüm ve jelatin kapsüllere koydum. Hatırlayabildiğim kadarıyla o zamana dek olmadığım kadar berbat hastalandım. Midedem boşaldıktan uzun süre sonra bile, birkaç saat ‘sanrısız mide bulantısı’ çektim. Bu boşaltmalar esnasında harcanan enerji miktarı korkunçtu –sanki yaşam gücümü kusuyordum. Spazmlar aralıklı olarak, amansız dalgalar halinde geliyordu ve sanki kozmik bir el beni eski bir diş macunu tüpü gibi sıkıyordu. Bu ritim sürdükçe ve kendimi gittikçe daha zayıf ve çaresiz hissettikçe, gerçekten ölüyor olabileceğimden korkmaya başladım! Bunun benim son peyote tribim olacağına dair kesin bir kanaat dışında bu deneyimden kazanılan ruhsal, derin ya da içgörüsüz hiçbir şey olmadı. Beçenimden özür diledim ve pişmanlık içinde bir daha onu asla bu tür suistimale maruz bırakmayacağıma söz verdim.

Çoğu peyoteciler besbelli bu duyguyu paylaşmıyorlar. Bazıları benim bu bitkiye karşı tepkimin sadece ruhsal bütünlüğe ulaşmak için daha ne kadar yol gitmem gerektiğinin bir göstergesi olduğunu söylediler. (Peyote alınınca yaşanan mide bulantısının derecesinin kişinin arınma ihtiyacının bir indeksi olduğu yaygın bir NAC görüşüdür. Bunda bir doğruluk payı olabilir –kurutulmuş peyote tepelerini patates cipsi gibi kıtır kıtır yiyen kıdemli NAC mensupları tanıyorum.) Her neyse, benden daha iyi itimat edilir delilleri olan bir uyuşturucu araştırmacısı yazar/bilimadamı Robert DeRopp peyotenin "yapay bir cennet için hayal edilemeyecek kadar ümitsiz bir pasaport"⁵ olduğunu söylemiştir.

Eğer bu kaktüs tükenecek derecede toplanıyorsa bütün bunlar akademik bir hal alır. Besbelli, kullanmayı sürdürmeyi ahlaksızlık değilse de elverişsiz kılan, ciddi hayatta kalma sorunları olan bir türdür.

Neyse ki, memleketi Peru olan (ve şimdilerde Amerika'da bulundurmak da yasal) meskalin içeren San Pedro kaktüsünün (*Trichocereus pachanoi*) soyu tükenme tehlikesi yok. İsmi Katolik Cennetinde 'eşiğin gardiyanı' olan Aziz Peter'dan alan (Engizisyonu yatıştırmak için Kızılderililerin açık bir stratejisi) San Pedro her zaman Güney Amerika şamanları arasındaki karmaşık ritüel kullanımla ilişkilendirilmiştir.

Peru'lu halk şifacıları ('*curanderos*') San Pedro'nun özelliklerini atalarından bilir ve bunu ritüel törenlerinde kullanırlar. Şifacılar ve onlara eşlik edenler bu kaktüsün birkaç saat suda kaynamış dilimlenmiş saplarının suyunu içerler. Bazen Tatula gibi aynı kaynatılan başka bitkiler de eklerler. Bu içecek halüsinasyon yaratan madde içerir ve *curandero*, şarkılarla, kaktüsten hastanın rahatsızlığını ve tedavi için gereken otları görmesine izin vermesini ister. Bu kehanet ve büyücülüğü etkisiz kılmak için de kullanılır... Kilinik olarak, hoş olmayan semptomlardan (mide bulantısı, kusma ve kramplar) sonra, ruh hali temayülleri ve algıların değişmesi, özellikle başka duyuların halüsinasyonlarıyla ilişkili olan görsel halüsinasyonlar ile birlikte psikiyatrik semptomlar yer alır. Sonra uzay ve zaman karışıklığı ortaya çıkar.⁶

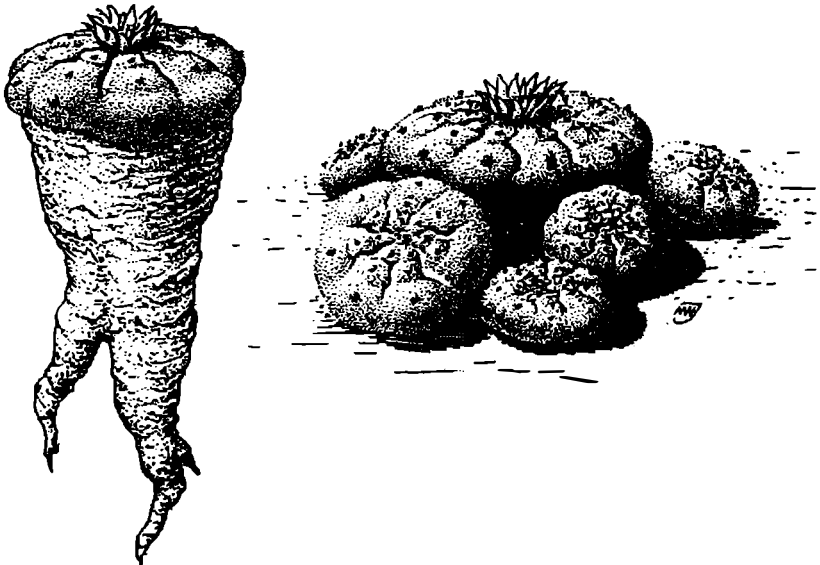
Peyotenin tersine, San Pedro bir kez fide safhasını geçince son derece hızlı büyür. Seramdaki örnekler bir yılda neredeyse 7 santim kazandılar. Aynı zamanda bunu yetiştirmek olağanüstü kolaydır ve bu bitki kışların nispeten hafif geçtiği hemen her yerde iyi gelişir. Bana bunun Güney Kaliforniya'daki bahçelerde oldukça yaygın olduğu söylendi. Hemen hiç dikensiz olan bu kaktüsten kesilen aşı kalemleri özel bitki pazarlarında bulunabilir ve hatta yerel fidanlıkların ara sıra köklü örnekler sattıkları bilinmektedir.

Aşı kalemleri tohumdan çok daha hızlı ve kolay bir yoldur. (Neredeyse iki yıl önce ektiğim tohumlar hala iki buçuk santimden daha kısa, ufak kaktüsler. Bu bitkilerin olgun türlerinki gibi doğal gelişme göstermesi için yıllar geçmesi gerekir.) Bu bitkiyi

tedarik eden birinin verdiği aşağıdaki talimatlar San Pedro aşı kalemleriyle işe başlama konusunda bilmeniz gerekenleri zet-
liyor:

Kaktsnzn kesik ucunda kf belirtisi olup olmadığını kontrol edin. Eğer yumuşak, ıslak ya da tüylü noktalar varsa, yeniden 1.25 santim kadar kesin. Taze keşiğin ekilmeden n-
ce yeniden sertleşmesi gerekir, onun için açık kalan yüzeyi
sertleşene dek birkaç gün güneşte kurutun. Serin, rutubetli
havadan sakının. Parçalar ekilmeden önce birkaç hafta tutula-
bilir.

Nemli, gevfek, verimli toprağa 8-10 santim derine ekin,
dimdik duracak şekilde etrafını sıkıştırın. Eğer toprak sıcaksa
San Pedro hızla kök salar, fakat büyürken lden hafif ayaza
kadar geniş bir iklim yelpazesine uyum gösterir. Daha az işık
narin büyümelerini sağlar. Çoğu genel kaktüs yetiştirme tav-
siyelerini bir yana bırakın ve San Pedro'ya çok hızlı büyüye-
bildiği ve büyüyeceği bilgisiyle muamele edin. Otsu bitkileri
yetiştirdiğiniz toprak karşımını kullanın. Bunlar, San Pedrolar

[şekil 9-1: Lophophora williamsii, veya "peyote".]

üstünde gerçekten gözlemleyebileceğiniz bir oran olan yılda 5-7 santim büyüyecekleri seradaki gibi parlak ışık altında en iyi şekilde gelişirler.

Aşı kalemleri herhangi bir köklenmiş bitkiden alınabilirler, fakat kesilen bitkinin geri kalan kısmında suyun toplanmamasını sağlamak için hafif bir açıyla kesin. Bitkiler kesilen kısmın beş-altı santim gerisinden kısaltılabilir ve yeniden büyürler. Bir dal birkaç parça halinde yavrulayabilir, onun için aralann-da en az on santim mesafe olsun. Sert kısım kuruduğu zaman bunları dik bir şekilde ekin ya da yanlamasına yan gömün, bu genellikle daha çok tomurcuk vermesini sağlar. Her iki ucun sert olması önemli değildir, dallar bu kesitin köşelerinden filizlenir.

San Pedro'nun esas sorununun çürüme olduğunu unutmayın. Bunun nedeni genellikle hasar, yeni kesikler, kazara tekmeleme ya da serin havada toprağın fazla ıslak olmasıdır. Eğer bir çürüme görürseniz, beklemeyin: bir bıçak alın ve bu pelteleşmiş bölgeyi kesin. Bu kesitin rengi doğal olana dek bir buçuk santim öteden kesin. Açıkta kalan kesiği sertleşene dek kuru havada ya da güneşte kurutun. Aşı kalemleri ve narın örnekler eğer kenarları birden yakıcı güneşin altına bırakılırsa güneşten yanabilirler, yanlarda kabarıp kuruyan büzüşük yara izleri olur, fakat yine de büyümeyi sürdürürler.⁷

Yavaş büyüyen peyote sorununa yaratıcı bir çözüm bir peyote bitkisinin tepesini olgun bir San Pedro'ya aşılaktır. Bunu ben kendim denemesem de, bilgi veren biri bu tekniği şöyle anlatıyor:

Peyote çok yavaş büyüdüğü için, kurutulmuş tepe kısmı bir *T.pachanou* veya herhangi bir *Trichocereus*'un aynı çaptaki bir dalına eklenerek, büyümesi dört katına çıkartılabilir. Bu aşılama-dan önce her bir yüzeyi mükemmel bir şekilde düz ve pürüzsüz keserek yapılır. Aşı tutana kadar, tepe kısmının üstüne küçük ağırlıklar asılmış muhtelif ipler yayarak peyotenin tepe kısmı *Trichocereus*'un yüzeyinde tutulabilir. Birbirine temas

eden yüzeylerin kurumasını önlemek için keşiğin etrafına hafif vazelin sürülmelidir.

Dört yıl içinde peyotenin tepe kısmı çok büyüyecektir. O zaman kesilip alınabilir, yeniden köklendirilip toprağa geri ekilebilir. Bazen ilk aşının kenarından yeni yavrular çıkar, böylece ikili, bazen de üçlü başlar oluşur. Ben bir keresinde bir kökten büyüyen beş tepe gördüm.⁸

San Pedro peyotenin sadece üçte biri kadar meskalin içerse de, yakın akraba bir tür olan *Trichocereus peruvianus*'un peyotenin alkaloid yoğunluğunu karşıladığı söylenir. Maalesef, kuzeninin tersine, *T. peruvianus* Amerika'da oldukça nadir bulunur. Ben daha bu bitkinin bir kaynağını keşfetmedim ve efsanevi etkisinin bir başka sanrısal mit olduğundan şüpheleniyorum, yoksa onu elde etmek neden bu kadar zor olsun ki? (Efsaneler sınanamayan iddialara dayanarak gelişirler.) Pratik nedenlerle, bu bizi *T. pachanoi* ile bırakıyor.

Bu kadar az meskalin içeren bir bitkiden beklenebileceği gibi, sanrısal bir deneyim yaşamak için çok miktarda San Pedro yemek gerekir. Beş santim uzunluğunda ve bir santim çapında bir kaktüs kesitinin etkili bir doz olduğu söylenir. Benim deneyimimde bu yeterli olmadı ve pekçok insanın San Pedro'nun kendilerini etkilemediğini iddia etmesinin nedeninin bu olduğundan kuşkulaniyorum. Esasında, bu boyutta bir kaktüs kesitini bir blender içinde halledince, tam (afedersiniz) sümük kıvamında, bir litreden az yeşil mukoza gibi birşey ortaya çıkar.

'Yasal bir maddeyle uçarak iyi zaman geçirme' peşinde olanlar muhtemelen bu kadar çok acı, yapışkan madde yemekten zevk almayacaklardır. Ben San Pedro'nun kontrol altındaki maddeler listesine konulması için pek endişelenmemiz gerektiğini sanmıyorum, zira bunun sürekli suistimal edilecek bir madde olarak kullanılması çok zordur. Temel bir kimya bilgisi olan herkesin alkaloidleri yoğunlaştırması ya da özünü çıkarması mümkün olsa da, nispeten düşük kalitede üründe bu zahmetli ve zaman tüketici bir işlemdir.⁹

Tavsiye edilen 5x1 santimlik kaktüs kesitinden ziyade, dozajı kurutulup ezilmiş maddenin ağırlığına dayandırmanın daha doğru olduğunu buldum. Aşağıdaki çizelge deneme yapmak için iyi bir başlangıç noktasıdır:

Lophophora williamsii -300 mg meskalin elde etmek için
27.0 gram kuru ağırlık.

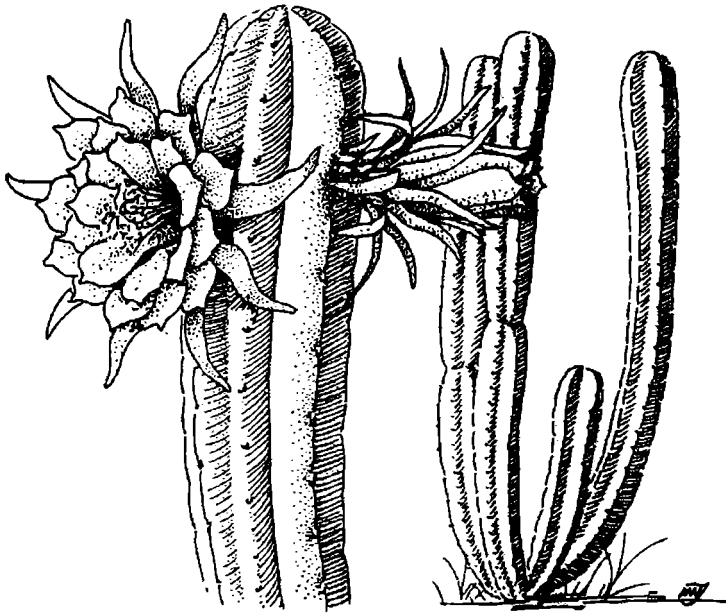
Trichocereus peruvianus -300 mg meskalin elde etmek için
37.5 gram kuru ağırlık.

Trichocereus pachanoi -300 mg meskalin elde etmek için
100.0 gram kuru ağırlık.¹⁰

Ortalama yapılı bir yetişkin için halüsinasyon yaratacak ölçüde bir saf meskalin dozunun üç yüz miligram (çoğu diğer sanırlandırıcı moleküllere kıyasla oldukça büyük bir miktar) olduğu düşünülmektedir. Yukarıdaki kıyaslamaya göre, San Pedro'dan bu kadar meskalin elde etmek için 100 gram kuru maddeye gerek vardır. Bu ham kaktüs parçalarını dondurarak, sonra da eriteyerek kolayca yapılabilir; bu yöntemle hücre duvarları yıkılır ve elektrikli bir blender içinde bu kütle bir pelte haline getirilir. Sonra bu yapışkan lapa plastik ambalaj folyolannın üstüne sürülür ve kurutulur. Kalanı kolayca toz halinde ufalanır, tartılır ve kullanıma hazır hale gelinceye dek bir kavanoza konulur.

Yüz gram hemen hemen yüz yirmi beş gram kurutulmuş kaktüstür ve San Pedro'nun peyote kadar kötü bir tadı olmasa da, bu çoğu insanın lezzetinden hoşlandığı birşey değildir. Doksan beş gramdan fazla acı tozu yutmak hoş değildir. Başka olasılıklar da vardır.

Peru'da, şamanlar dilimlenmiş taze kaktüsü büyük bir teneke su içinde sekiz saat veya daha uzun süre kaynatırlar, sonra katı maddeyi alır ve kalan sıvı bir tek çay fincanı dolduracak miktara gelinceye dek kaynatılır. Geleneksel yöntem budur. Elektrikli bir kapta kurutulmuş tozla bu yöntem kopyalanabilir ya da etil alkolle bir spagyric eriyik hazırlanabilir. (Bu yöntemlerin ayrıntıları için öz çıkarma teknikleri hakkındaki bölüme bakınız.)

[Şekil 9-2: *Trichocereus pachanoi* ya da 'San Pedro'. Bu kaktüs ev içinde yetiştirildiği zaman çok nadiren çiçek verir.]

Benim San Pedro ile deneyimim nispeten sınırlı olmuştur –açıkçası, meskalin beni eskiden olduğu kadar ilgilendirmiyor. Sadece on sekiz gram gelen (hammaddenin ağırlığı maalesef kaydedilmemiştir) buharlaşmış bir spagyric eriyiğinden kalan toz bir paket limon jölesine karıştırılır ve buzdolabına konulur. Bunun sonucunda ortaya çıkan jelatin son derece acı ve tatsızdı. Üstüne ekşi limonata dökmenin büyük yardımı oldu. Esasında, jöle kısmını atlayıp sadece limonata kullanmak daha kolaydır.

Bu iksirin zihni etkinleştirmesi, Alexander Shulgin'in 'Artı-2' diye adlandırdığı duruma benzer:

Bu uyuşturucunun etkisi çok açık ve sadece süresi algılanabilmekle kalmıyor, doğası da algılanabiliyor. İşte bu seviyede sınıflandırma girişimlerinde bulunuluyor...Bir artı-2'de

iken, ancak ölüm kalım durumunda araba kullanırım. Hala rahatsızlıkla telefona yanıt verebiliyor ve konuşmaları yeterince idare edebiliyorum, fakat bunu yapmak zorunda olmamayı tercih ederim. İdrak melekelerim halen sağlam ve eğer beklenmedik birşey olursa, sorun halledilene dek bu uyuşturucunun etkilerini çok zorluk çekmeden bastırabilirim."

Bu San Pedro deneyiminin öznel etkileri, bununla kıyaslanabilen bir peyote tribinden niteliksel olarak farklıydı. İki saat sonra hafif bir mide bulantısı olsa da, zihin etkinleştirici sonuçlar, peyotenin çoğunlukla 'elektriksel' ya da 'sürekli' semptomlarının tersine, oldukça sakindi. Meskaline ilave olarak, peyoteden elliden fazla başka alkaloid ayrıştırılmış ve çok daha fazlası San Pedro'da bulunmuştur, bunun için bu iki deneyim arasında bazı farklılıklar beklenmelidir.

Sonraki deneyim, 100 gram kurutulmuş San Pedro'nun 27 gram peyoteye ya da 300 mg saf meskaline eşit olduğu iddiasını sınamak içindi. Toprak bir kapta yüz gram kurutulmuş San Pedro tozu bir litre su içinde 24 saat gereğince kaynatıldı. Bu karışım tülbentten süzüldü, sonra bir kez daha bir kahve filtresinden geçirildi. Elde edilen sıvı, miktarı yaklaşık doksan mililitreye inene kadar kapağı açık olarak toprak kap içinde kaynatıldı. Sonuçta sulu, koyu bir şurup elde edildi. Bu üç yudumda yutuldu ve hemen ardından çok ekşi limonata içildi. Yoğunlaşmış San Pedro son derece acıdır, fakat bana göre peyote kadar berbat değildir. Limonata bu tadı geçirmeye çok yardımcı oldu.

Çok yavaş başladı –uzun süre hiçbir şey olmayacağını düşündüm. Bununla birlikte, üç saat kadar sonra, yavaş yavaş Shulgin'in Artı-üç kategorisine girdiğimi kavramaya başlarım:

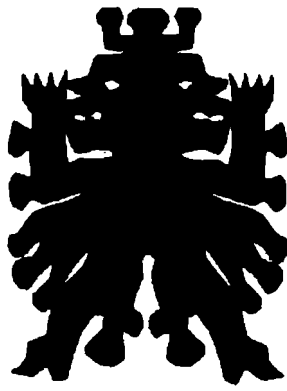
Uyuşturucunun etkisinin en yoğun olduğu durumdur bu. Uyuşturucunun tam potansiyeli kavranır. Karakteri tam anlamıyla takdir edilebilir (unutkanlığın onun özelliklerinden biri olduğunu varsayarak) ve kronolojik modeli tam olarak belirlemek mümkündür...Bu uyuşturucunun bedenimde ve zihnimde ne etki yaptığını biliyorum. Telefona yanıt vermek söz ko-

nusu değil, bunun nedeni sadece yanıtların ve sesin tabiiliğini sürdürmenin benim açımdan çok çaba gerektirmesidir. Acil bir durumu kotarabilirim, fakat uyuşturucunun etkilerini bastırmak büyük yoğunlaşma gerektirecektir.¹²

Tüm gece boyunca hafif karın krampları ve mide bulantısı bir başgösterdi bir kayboldu; bunlar rahatsızlık verse de, bunaltıcı değillerdi. Geçmişteki meskalin tripleriyle bağdaştırdığım renkli modellerden pek az vardı, bedenimden dalga gibi geçen bir 'elektrik' enerjisi hissiyle birlikte, bunda kuvvetli bir anfitamin özelliği vardı. Bedensel etkiler çok güçlüydü, gerçi psişik olarak imgesel alemin eşliğine ulaştığımı hissetmedim –hiçbir varlık ya da ses yoktu. Bu trip yaklaşık on saat sürdü, başladığı gibi yavaş yavaş sona erdi. Ben bunun etkisinin rahatça 300 mg saf meskaline eşit olduğunu hissettim.

Notlar

1. M.Polia & A.Bianchi (1991). "Ethnological evidences and cultural patterns of the use of *Trichocereus pachanoi* B.R. among Peruvian ciranderos", integration No.1, Journal for mind-moving plants and culture, Bilwis-verlag d-8729 knetzgau/eschenau.
2. P.Stafford (1992). *Psychedelics Encyclopedia*, 3. Baskı, Ronin Publishing, Berkeley, s.104.
3. R.Stuart (1992). "Peyote now legal for Huichol Indians", *The Sacred Record*, Willcox, AZ, Şubat, s.4.
4. R.Miller (1988). "Homegrown Peyote", *High Times*, Eylül, s.37.
5. Stafford, aynı eser, s.133.
6. C.Ostolaza (1984). "*Trichocereus Pachanoi* Br and R", *Cactus and Succulent Journal (U.S.)*, Cilt 56.
7. İsimli (yaklaşık 1990). "San Pedro cactus cutting care", *Of The Jungle*, P.O.Box 1801, Sebastopol, CA 95473.
8. İsimli (1993). Kişisel konuşma.
9. E.D.Smith (1983). "San Pedro: Cactus of Gentle Strength", *The Psychozoic Press*, #4 Yaz.
10. İsimli (1993). "A Modest Proposal", *The Entheogen Review*, 2. Cilt, #2, Yaz, s.7.
11. A.Shulgin ve A.Shulgin (1991). *Pihkal: A Chemical Love Story*, Transform Press, Berkeley, s.xiv.
12. Aynı eser, s.xxv.

Bölüm 10

Ayahuasca ve Benzerleri: Harmine ve DMT

"Ayahuasca içtiğiniz zaman ne tür görüntüler görüyorsunuz, don Julio?"

... "Pekçok şey görüyorum: kayıklar, uçaklar, insanlar. Ruhlar. Onlarla konuşurum ve bana birşeyler anlatırlar. Bazıları ailemin ölmüş mensupları ya da eski arkadaşlarımdır. Bazıları tanımadığım ruhlardır, atalardır. Bazıları iyi, bazıları kötüdür. Fakat onlar sadece ruhtur.. Eğer korkarsan bunu hatırlamalısın. Onlar sadece ruhtur."

Amazon yağmur ormanları: binlerce dönümün ve tüm türlerin kısa vadeli yak-ve-yık tarımı için gece gündüz sürekli feda edildiği dünya gezegeninin önde gelen ekolojik felaket bölgesi; insan kibrinin ve aptallığının üçmilyon kilometrekarelik bir anıtı. Çoğumuz onu hiç görmedik, çoğumuz hiç görmeyeceğiz. İnsanoğlu tarafından keşfedilen farkındalığın genişletilmesi için en etkili katalizörlerden biri bu üzgün ve ölen diyardan gelir. Ekvator ve Peru'da bu ilaç, ironik olarak 'ölü sarmaşığı' anlamına gelen bir

Quechua Kızılderili sözcüğü olan *Ayahuasca* olarak bilinir. Kolombiya ve Brezilya'nın bazı kısımlarında Tupi Kızılderili ismi *Yage* (Ya-hay diye telafuz ediliyor) kullanılır ve Amazon'un hızla çoğalan melez dinsel mezhepleri arasında bu *Daime* diye adlandırılır.

Son derece etkili iki sanrılandırıcı bitki arasında, ayahuasca gerçekten de, Altmışlarda söylediğimiz gibi, hem 'muhteşem!' hem de 'bir başka!'

Ayahuasca'nın doğası onu hemen tüm diğer halüsinasyon yaratan maddelerden ayırır. Bu görülerin içeriği ve niteliği kullanıcı için tümüyle karşı konulmaz okült bir senaryoya işaret eder. Kullanıcılar aynı zamanda bu deneyimi, sözcüğün genel anlamıyla bir 'halüsinasyon' olarak değil, gerçek olarak ve kendi dünyamızın yanında varolan başka dünyalara açılan bir kapı olarak görüyor gibiler.²

Bu isim çoğunlukla orman sanlganı *Banisteriopsis caapi* ile eşanlamlı kullanılsa da, halüsinasyon yaratan bir madde olarak 'ayahuasca' tek bir bitkiyi değil, fakat çok farklı iki bitki türünün müstesna bir karışımını ima eder. Kimse bir Martiniyi karışımında bulunan zihin etkinleştirici aynı maddelerle, cin veya vermutla karıştırmaz, bu anlamda sadece 'Martini' diye adlandırılan tek bir likör olmadığı gibi, bir 'ayahuasca bitkisi' ya da 'yage bitkisi' diye bir şey de yoktur. *Ayahuasca*, onu hazırlayanın becerisine göre etkisi değişiklik gösteren bir sanrılandırıcı bitkiler bileşimini ima eder.

Her şamanın bu karışım için kendine özgü gizli bir formülü varsa da (muhtemelen ikisi birbiriyle tastamam aynı olmayan), gerçek *ayahuasca*'nın her zaman hem beta-karbolin hem de triptamin alkaloidler içerdiği saptanmıştır; birincisi (harmine ve harmaline) genellikle *Banisteriopsis caapi* sarmaşığından, ikincisi ise (N, N-etan-triptamin ya da DMT) *Psychotria viridis* çalısının yapraklarından elde edilir. (Bitki türleri arasında farklar olabilir, fakat alkaloidler her zaman uyumludur.)

Bu bitki özlerinden hiçbirinin kendi başına normalde ağızdan alınan dozlarda zihin etkinleştirici olmadığını kaydetmek önem-

lidir. (Harmine/harmaline'in çok zehirli seviyelerde halüsinasyon yaratan hastalıklara yol açtığı söylenir, fakat daha makul miktarlarda en iyi haliyle bir yatıştırıcı, en kötü haliyle de bir kusturucudur.) DMT, ağızdan hangi miktarda alınırsa alınsın, monoamin oksitlenmesini (MAO) önleyen bir maddeyle birlikte kullanılmadığı sürece etkin olmaz. *Ayahuasca*'yı etkili kılan kesinlikle bu prensiptir; *Banisteriopsis caapi* sarmaşığındaki harmala alkaloidleri, tüm sanrısız deneyimler içinde en derinlerinden biri olarak tanımlanan bir deneyim yaratmak için, DMT-içeren *Psychotria viridis* yapraklarıyla birlikte daha kuvvetli tesir eden kısa vadede MAO önleyici maddelerdir.

Burada bir parantez açalım, MAO önleyici madde kavramı karmaşıktır ve günlük deneyimde pek açık değildir. Gerçekten de, kırk yıl öncesine kadar Batı bilimi bunu tam olarak anlamamıştı. Fakat Amazon'da 'ilkel' kültürler, binlerce yıl değilse eğer, yüzlerce yıldır *ayahuasca* içeceklerini bu prensibi kullanarak hazırlıyorlar. Antropologlar bu kabilelerin (çok ayrı bölgelerden gelen, farklı diller konuşan ve çoğu birbirinin ölümcül düşmanı olan) hepsinin 'ayahuasca prensibini' deneme yanılma yoluyla kendi başlarına keşfetmeyi becerdiklerine inanmamızı istiyorlar. Yağmur ormanlarının tek bir kilometre karesinde yetişen bitki türlerinin sayısını göz önüne alırsak (tüm olası bitkiler bileşiminden bahsetmiyoruz), her bir kabilenin 'deneme yanılma yoluyla kendi başına' doğru karışımla ortaya çıkması o derece mehtemel değil ki akla hayale sığmıyor.

Kızılderililerin bu muammayla ilgili hiç sorunları yok. Onlar bu içeceği nasıl hazırlayacaklarını bitkilerin kendilerine öğrettiğini iddia ediyorlar.

Kızılderililer(yage'nin) Kızılderililer ve sadece Kızılderililer için Tanrıdan gelen özel bir armağan olduğunu söylüyorlar. "Yage bizim okulumuz, yage bizim dersimiz" diyorlar ve yage toplumlarının ve bilginin esasına benzer birşey olarak tasavvur ediliyor. Kızılderililere iyi ile kötüyü öğreten, hayvanların, ilaçların ve yiyilecek bitkilerin özelliklerini öğreten yage idi.³

Önceden de gördüğümüz gibi, tüm dünyadaki şamanist kültürler her bitki türünün şamanist çalışmada dost olarak yararlanılabilen 'ruhlar' içerdiğine dair neredeyse evrensel bir inancı paylaşıyorlar. Bu örnekte daha iyi bir açıklama bulmak zor, zira modern bilimin 1950'lerde MAO önleyici maddeyi keşfetmesi sadece oldukça incelikli laboratuvar yöntemleriyle kuramsal araştırmanın birleşmesi vasıtasıyla meydana geldi, şamanizmin pragmatik meselelerinden, onların ilgilerinin bizden olduğu kadar uzak olan bir dünya görüşü bu.

Bu noktada MAO önleyici maddenin, *ayahuasca* ya da ona benzer maddeleri denemek niyetinde olan herhangi biri tarafından iyice anlaşılması gereken, insan metabolizmasının son derece önemli bir prensibi olduğunu vurgulamak önemlidir.

Nedeni şu:

Monoamin oksitlenmesi (MAO) beyaz kan hücrelerimizin kimyasal bir versiyonu gibi bir işlev gören, insan bedeninde üretilen bir enzimdir; yani, onun işlevi besinlerimizde bulunan potansiyel olarak istikrarsız aminleri parçalamak ve zararsız hale getirmektir. Monoamin oksitlenme, metabolizmayı düzenlemeye ve bedenlerimizde sağlıklı bir kimyasal dengeyi korumaya yardım eden bir tür 'kimyasal bağışıklık sistemi' içindeki aktif madde olarak düşünülebilir. Bir monoamin oksitlenme önleyici madde (MAOI) monoamin oksitlenmesinin koruyucu işlevini önleyen herhangi bir maddedir. (Mecazımızı genişletirsek, bunun kimyasal bağışıklık sistemini hareketsiz hale getiren geçici bir 'kimyasal AIDS virüsü' gibi iş gördüğü hayal edilebilir.)

Pekçok madde MAOI olarak belirlenmiştir, fakat bunların hepsi şu iki kategoriden birine girer: tersine çevrilebilir MAOI'ler ve tersine çevrilemez MAOI'ler. Tersine çevrilemez bir monoamin oksitlenme önleyici maddesi bedendeki monoamin oksitlenmeyi gerçekten yok eden herhangi bir kimyasal maddedir. 'Tersine çevrilemez' denmesine rağmen, bu etki 'ebedi' değildir, fakat metabolizmanın yeni MAO'yu sentezlemesi yaklaşık iki hafta alır. Esası bitki olan tersine çevrilemez MAOI'ler olsa da, benim tek bildiklerim, yaygın olarak salık verilen depresyon önleyici bir ilaç olan Tranylcypromine (Parnate) gibi sentetik ilaçlardır.

Tersine çevrilebilir bir MAOI, isminin ima ettiği gibi, daha kısa süreli etkili ve herhangi bir triptamin sanrılandırıcısıyla akıllıca birleştirildiği zaman potansiyel olarak yararlı bir maddedir. *Banisteriopsis caapi*'de bulunan harmala alkaloidleri (harmine ve harmaline), bedende ortalama bir *ayahuasca* tribinin süresi olan altı saat kadar bir yaşamı olan tersine çevrilebilir MAOI'lerdir. Olan şudur: *ayahuasca* ieeğinin *harmala* yanısı bedendeki monoamin oksitlenme eylemini engeller, böylece bu iksirin DMT yarısının beyin neyronlarını birbirine bağlamasını sağlar. şöyle düşünün, harmala oyuncusunun diğerlerini engelleyerek oyunu idare eden DMT'nin bir gol atmasını mümkün kılar.

Maalesef, bu engelleme edimi seçici değildir; pekçok başka maddenin de sayı yapmasına olanak verir. Bunun için MAO savunması engellendiği zaman, beden potansiyel olarak tehlikeli pekçok kimyasal tepkimeye karşı hassaslaşır. Besbelli herhangi bir monoamin oksitlenmesini önleyici maddenin kullanılmasıyla ilgili esas sorun, eğer bu madde akıllıca, yani şamanist yolla, kullanılmazsa, bu kolaylıkla ölümlle sonuçlanabilir. Bu nedenle MAO-önleyici bir madde yutulduğu zaman beslenmede kısıtlama yapmak zorunludur, *ayahuasca* kullanan tüm Güney Amerika şamanlarının katı bir şekilde uydukları bir disiplindir bu.

Bitkilerden öğrenmek için diyet yapma gereği –buna diğer cinsten tecrit olma da dahildir- karşılaştığım her *vegetalista* (*ayahuasca* şamanı) tarafından vurgulandı. Beden ruh alemiyle konuşmak için anımalıdır. Ancak bu yolla yeni başlayanlar ruhsal yardımcılar bulur, *icaros* (güç şarkıları) öğrenir ve *yachay*, *yausa* veya *marin*'lerini –ömezın kabul edilme töreni sırasında bir noktada ya kıdemli şamandan ya da ruhlardan aldığı soğukkanlılık- kazanırlar... Kızılderililer ve melezler arasında şamanizmin revatan inmesinin nedenlerinden biri de gençlerin bu zor diyeti tutmaya zahmet etmemeleridir.⁴

Bundan da *ayahuasca*'nın hiç de eğlenceli bir uyuşturucu olmadığı kolayca anlaşılabilir. Bu, hiç kimsenin dikkatsizce veya bedendeki işleyişini tam olarak anlamadan almaması gereken son derece etkili bir sanrılandırıcıdır. Akıllıca, bilerek kullanmak oldukça güvenlidir –akılsızca kullanmak potansiyel olarak ölümcül

olabilir. Uyuşturucu deneyen Batılılar için belki de ilk ve en önemli kural, HARMALA ALKALOİDLERİNİN (VEYA HERHANGİ BİR MAOI'NİN) ASLA AMFİTAMİN TÜRÜ BİR UYUŞTURUCUYLA KARIŞTIRILMAMASI GEREKTİĞİDİR –BU MDMA (EKSTASİ) KADAR ÖZELLİKLE PEYOTE VE SAN PEDRO'YU DA İÇERİR.

İşte bu uyanlar kulak arkası edilirse olabilecekler:

Şiddetli, tipik olmayan bir baş ağrısı genellikle ilk işarettir ve beyin damarlarında bir anıza ve ölümle sonuçlanabilecek yaklaşan bir krizin habercisi olabilir. Tansiyon yükselmesinin belirtileri genellikle baş ağrısı, çarpıntı, yanma, mide bulantısı ve kusma, ışık fobisi ve bazen yüksek ateş, aritim ve akciğer ödemidir... Yüksek tiramin içeren besinler büyük bir sorundur. Bu kimyasal mayalanmanın bir yan ürünüdür. Bu nedenle yıllanmış protein içeren her besinden kaçınılmalıdır...

[Yasaklanmış yiyecekler listesi şunları içerir, fakat sadece bunlarla sınırlı değildir: peynir, bira, şarap, tuzlanmış ringa balığı, salyangoz, tavuk karaciğeri, bira mayası ürünleri, incir, kuru üzüm, turşu, lahana turşusu, kahve, çukolata, soya sosu, krema ve yoğurt.]

Monoamin oksitlenmesini önleyen maddeler ve pekçok farmakolojik etken madde birlikte çalışır ve bazen yüksek tansiyon krizine yol açar. MAOI'lerin birlikte çalışabileceği etken maddeler şunlardır: amfetamin, dextro-amfetamin, metil-amfetamin, efedrin, prokain tertipler (genellikle norepinephrine içerirler), epinephrine, metildopa ve phenylpropanolamine (tezgah üstünde hazırlanan soğuk tertipler)...

MAOI'lerle şiddetli zehirlenme çok tehlikeli olabilir. Zehirlenmenin belirtileri çoğunlukla alındıktan 11 saat sonrasına kadar veya daha uzun süre ortaya çıkmaz... Çok aşırı dozun en büyük özelliği mantığa aykırı yüksek tansiyondur. Kan basıncının yükselmesi akciğer ödemine, dolaşım bozukluğuna ya da kafatası içi kanamasına hız verebilir.

Ciddi bir aşırı dozun tedavisi genellikle belirtiyeye göredir. Yüksek tansiyon hayatı tehdit edebileceği için, damar içine

50 mg phentolamine ile saldırgan bir tedavi salık verilir. Bundan sonra kan basıncını kontrol etmek için her 4-6 saatte bir kas içine 0.25-0.5 mg phentolamine kullanılabilir. Eğer bu ilaç bulunamazsa, klorpromazine iyi bir alternatiftir. Başlangıç dozu kas içine 50 mg'dır, yüksek tansiyonu kontrol etmek için bundan sonra her 1-2 saatte bir kas içine 25 mg zerkedilir. Hastanın kan basıncı dikkatle gözlenmelidir, zira bir yüksek tansiyon vakasının ardından tansiyonun göze çarpacak derece düşmesi görülebilir.⁵

Daha klasik orman *ayahuasca*'sını denememiş olsam da, onun benzerleriyle yaşadığım sınırlı deneyim beni, aklı başında kimsenin bunu bir Rave ya da Grateful Dead konserinde veya hatta herhangi bir 'eğlence' ortamında asla almayacağı bir madde olduğuna ikna etti. Bu madde çok yoğun ve fiziksel olarak takatten düşürücü. Bu kısıtlamaların anlaşıldığı ve bunlara itaat edildiği varsayılırsa, *ayahuasca*'yı güvenle, layıkıyla –şamanist anlamda almak nasıldır?

Yage almak korkunçtur: titreme, kusma, mide bulantısı, sıçma, tansiyon. Yine de mükemmel birşey bu, korkunç ve durdurulamaz birşey. 1939 yılında Colombia'da Vaupes orman halkıyla kalmasının ardından Irving Goldman şu sonuca vardı ki... "Cubao (yage'yi) yarattığı halüsinasyonların keyfi için değil, fakat tüm deneyimin yoğunluğu, yarattığı geniş duygu yelpazesi için alır. Ondan zevk alıyormuş gibi görünen kimseyle konuşmadım." ...Dışkılarda görüntüler vardır. Bana sık sık çıkan kusmuğun içinizden çıkan ve tekrar giren bir yılan veya hatta bir yılanlar seli olabildiğini söylediler. Sümüğün akışında, dışkıda, kusmukta, kahkahada ve gözyaşlarında, bir tevazu dini olarak kendi hakim tarzında Hristiyanlığın korkunç otoritesinin tersine, yaşanmış deneyim olarak büyücülük-merkezli bir dinsel mitoloji yatar. Bu... yage dünyasında...dışkı ile kutsallığın ayrılabilmesinin bir yolu yoktur.⁶

Ayahuasca egzotik bir maddedir –pek azımız onun etkilerini

deneyimlemek için Amazon'a gidebiliriz ve geleneksel olarak bileşimini oluşturan bitkiler yağmur ormanlarının dışında yetişmeyen tropikal türlerdir. Terence McKenna bu sorunu algılamış ve çözümüne değinmiştir:

Belki sadece doğru yüzdelerde DMT ve beta-karbolinlerle kanşan ayahuasca'nın sentetik bir kopyası bu deneyimin mahsus olduğu yörenin dışında yaşanmasını mümkün kılacaktır.⁷

Bu kesinlikle bir 'ayahuasca benzeri' kavramıdır. Yani, eğer *Banisteriopsis caapi* ve *Psychotria viridis*'de bulunan aynı alkaloidleri içeren daha az tropikal (böylece kuzey enlemlerde yetiştirilmesi daha kolay olan) başka bitkiler bulmak mümkün olsaydı, o zaman ayahuasca'nın sağladığı bu sanrısız deneyim bu bitkileri yetiştirmek ve iksiri oluşturmak isteyen gezegendeki hemen herkese açık olurdu. *Ayahuasca*'nın mükemmel benzerini arayış şimdilerde Amerikan sanrısız alt kültürünün en sıcak konusudur.

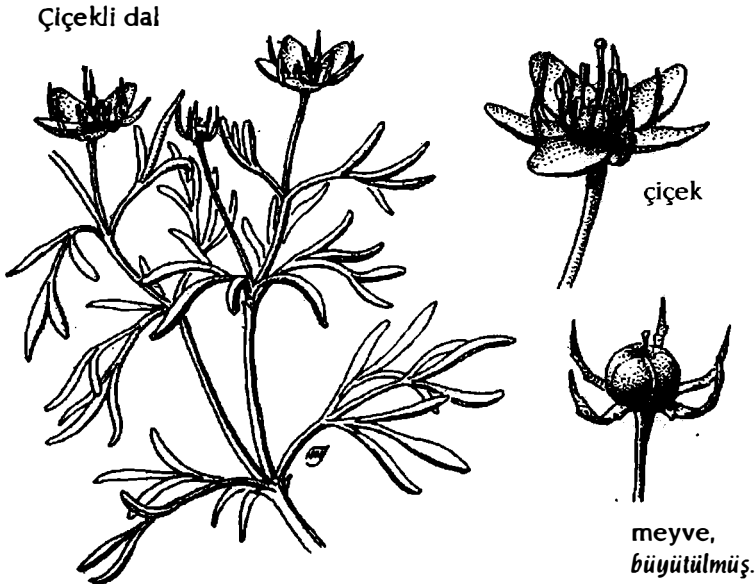
Neyse ki, kimyasal olarak doğru bir ayahuasca içeceğinin özellikleriyle örtüşen tropik olmayan birkaç tür vardır. Bu formülün MAO-önleyici kısmı gerçekten şaşırtıcı bir bitkide, *Peganum harmala* veya *Üzerlik*'te bulunmuştur. Harmine ve harmaline ilk önce bu Orta Doğu otunun köklerinden ve tohumlarından, ağırlığının yüzde dördü kadar yoğunluklar halinde ayrıştırıldı, ki bazılarının Amazon sarılganı *Banisteriopsis caapi*'ninkini aştığını iddia ettiği son derece yüksek bir yüzdendir bu. Gerçekten de harmala alkaloidleri isimlerini bu bitki türünden alırlar.

Üzerliğin, tohumlarının Türk Kırmızısı diye bilinen halı boyasını yapmak için kullanıldığı Anadolu'da uzun bir tarihi vardır. Besbelli yıllar önce New Mexico'da, Deming yakınlarında yaşayan isimsiz bir bitki hayranı tarafından Amerika'ya tanıtılan *Peganum harmala* yetiştirilmekten kurtuldu ve 1938'de Texas'ta Pecos kadar doğuda büyüdüğü keşfedildi. Şimdi bu resmi olarak Texas'tan, New Mexico'dan, Arizona, Nevada ve Kaliforniya'dan bildirilmektedir. Hatta bu bitkinin Montana'nın kışlarına bile dayandığını duydum, belli ki bir kez uygun bir bölgede gelişmeye

başlayınca, zor koşullara dayanan çok yıllık bir çöl bitkisi haline gelebiliyor.

Resmi literatür bizi bu bitkinin 'hakimiyeti ele aldığına' inanmaya yöneltiyor (bazı bölgelerde yabancı otları yok etme programına alınmıştır), fakat son zamanlarda yetiştiği yerde toplamak için çıktığım bir yolculukta bu bitkiyi bulmanın oldukça zor olduğunu keşfettim. Bakılacak bir nokta da Fort Stockton ile El Paso arasındaki 10 numaralı eyaletler arası yoldadır. 1992 Ağustos ayında, 159 numaralı çıkışın hemen doğusundaki çevre yolunda yetişen birkaç *üzerlik* bitkisi vardı. Sadece üç bitkiden bir litre kadar tohum topladım –geriye daha pekçok bitki kalmıştı.

Bununla birlikte, şamanist kullanım kişinin tohum yetiştirmek için kendi ana bitkilerini yetiştirmesini önerir. Yetiştiren kişiyle büyüyen bitkiler arasında inanılmaz miktarda gizli bir enerji değişimi olur. Bu kulağa mistik geliyor, fakat sadece bunu yapmış

İşkil 10-1: Peganum harmala ya da 'üzerlik'.

olanlar burada söylemeye çalıştığımı gerçekten anlayabilirler. Bu meselede sol beyin mantığının öne süreceğinden çok daha fazlası vardır; 'bilgiç' Batılılar olarak imgesel alemin varlıklarını koruyoruz ve onlar da, bizim aleyhimize olacak şekilde, bizi kovuyorlar.

İnsanın... güç almak için ruhsal bir teması olması gerekir; insanın oluş şekli uygun olmalıdır, çünkü bizler ruhsal varlıklardan etkileniriz. Görünmeseler bile varoldukları gerçektir. Onlar bu bitkilere hakim olanlardır. Onlar koruyuculardır, bitkileri bakıp gözetirler. Onların eski günlerde *alquimia palistica* (bitki simyası) olarak bilinen bu *ciencia vegetalista*'nın gereklerine uymayanlara görüler sunmamalarının nedeni budur.*

Sanki kişinin taahhütünü denemek ister gibi, *Üzerlik* bitkisi kendisini yetiştirenden ihtimamlı bir şekilde dikkatli olmasını talep eder; bu Boston Fern'dir, fakat en verimsiz kurak topraklarda bile iyi gelişebilen, fakat kontrollü sera koşullarında bile bakımını sağlamanın oldukça zor olduğu garip bir şekilde karmaşık bir 'yabani ot'tur. Egzotik bitkiler konusunda uzman bir fidanlığın yayımladığı *Peganum harmalanın* yetiştirilme talimatları kendi deneyiminiz için iyi bir yol göstericidir:

Yetiştirme: Tohumlar normal, nemli toprak karışımının üstüne seyrek olarak yayılarak ve içe bastırılarak oldukça güvenilir şekilde filizlenir. Nemli tutun ve biraz güneşin süzülmesini sağlayın. Isı ılık bir derecede tutulmalıdır. İyice kalabalık hale gelseler de bunları bir süre hiç yerinden kılmıdatmayız, zira genç fideleri bozmak ölümcül olabilir. Sapları sağlam gibi görüldüğü zaman, ince köklere dikkat ederek ve onları gereksiz yere kırmamak veya fidanları köksüz bırakmamak için toprak katarak oradan çıkarıp başka yere ekin. Öncekinden biraz daha derine gömerek yeniden saksıya dakin. Bir süre tümüyle güneş almayacak bir yere koyun ve sulayın, fakat aşın değil. Bu ekimden yıllar sonra bile tohumlar kendiliklerinden filiz vermeye devam edecektir. Bu türün mutlu olmak için dar bir yere ihtiyacı var gibi görünüyor ve biz hiç bunu bulama-

dık. Doğada, ana bitkiler binlerce yaşayabilecek tohum saç-salar da, nispeten pek azı tutar. Doğal yetiştirme yerlerinde görülen bu genç bitkiler özel mikro-iklimlerdedirler: belki daha çok nem ve biraz daha güneş siperliği sağlayan, çiftlik hayvanlarının toynaklarının toprakta oluşturduğu çukurlar. Tohumlar genellikle muhteşem bir şekilde filizlenirler. Kumlu karışım kullanmak en iyisidir, sadece açıkça ihtiyaçları olduğu zaman sulayın, doğrudan öğle güneşine kısmen filtreden geçirerek maruz bırakın ve sıcak olduklarından emin olun. Doğal ortamlarında geceleri hava oldukça soğur, fakat bu kuru sezon boyunca böyledir ve bize bazı insanların bitkilerin saksıların içinde kurmasına izin vererek, sonra da onları karanlık, kuru, serin bir yere koyup ilkbaharda yaşama geri dönmelerini sağlayarak, bitkilerini kış boyunca saklamakta başarılı oldukları söylendi. Bizim, bazen tüm bir yılı hiç yaşam işareti göstermeden geçiren ve sadece beklenmeyen zamanlarda yeşil yapraklar veren birkaç yaşlı ana bitkimiz var.º

Maalesef, ben *Peganum harmala*'nın tohumdan yetiştirilmek için biraz fazla ustalık istediğini düşünüyorum. Sonunda ilk fide aşamasını geçen yarım düzine bitki yetiştirmiş olarak, yukarıda tavsiye edilen yöntemle bunları kesinlikle sağlıklı yerlerde yetiştirmezdim. Bu tohumlar çok küçüktür, fakat bunları daha sonra daha büyük kaplara nakletmek üzere, ayrı ayrı (cimbız kullanın) çürümüş bitkilerden oluşan kesekli saksılara ekme zahmetine değer. Bir yerden alıp başka yere ekmek bu fideleri büyük ölçüde strese sokar ve eğer bunlar ayrı ayrı ekilirse o zaman bunları tekrar sağlıklı hale döndürmek için özel ihtimam göstermek gerekmez. Kesekli saksılar evin dışındaki yerlere ya da daha büyük kaplara kolayca ve kökleri incitmeden taşınabilir.

Üzerlik genellikle *harmala* alkaloidlerinin yağmur ormanından gelmeyen en iyi kaynağı olarak bilinse de, DMT kaynakları o kadar kesin saptanmamış gibi görünüyor. Gerçi DMT içeren bitkileri bulmak o kadar zor değildir. *Desmanthus illinoensis* (Amerika'nın orta bölgesinde yaygın olan bir yabani ot baklagili), *Arundo donax*

(Hindistan'dan geldiği açık olan ve Amerika'da pekçok bölgede kırsal alanda yetiştigi görülen bambuya benzer bir bitki) ve *Phalaris arundinacea* (yaygın bir ot türü), bunların hepsinin çeşitli yoğunluklarda DMT içerdiği bulunmuştur. Bu alkaloidin gerçekte çok yaygın olabileceğine dair göstergeler vardır –eksik olan tek şey muhtemel bitki çeşitlerinin ayrıntılı bir kimyasal analizidir.

Örneğin *leguminosae* pekçok DMT içeren bitki veren son derece büyük bir botanik ailesidir. Bir keresinde Texas'taki bir otoyol boyunca bir *Desmanthus* türü olduğunu düşündüğüm bir bitki buldum. Texas'ta yolların kenarındaki banketler düzenli olarak biçilir ve orada yetişen bitkilerin büyük kısmı her yaz birkaç kez kökünden budanır. Benim *Desmanthus* olduğunu düşündüğüm bitki gerçekte, sayısal açıdan belki de Lone Star Eyaleti'ndeki en yaygın yabancı ot olan, çok bodur kalmış bir *mesquite* çalıydı. *Desmanthus* ile *mesquite*'nin yaprak yapısı çok benzerdir. Merakımdan (bir kez hatamı kavramıştım) Michael Moore'un *Medicinal Plants of the Desert and Canyon West* adlı kitabında *mesquite*'ye baktım ve bu bitkinin en azından bazı türlerinin yapraklarında, tohum zarında ve kabuğunda 5-hidroksitriptamin ve triptamin içerdiğini görünce şaşırdım. Bu alkaloidler moleküler olarak N, N-etantriptamin veya DMT'den çok uzak değildirler. Beni ileri sürdüğüm, etrafımızda yetişen DMT içeren bitkiler olabileceği ve baklagiller familyasından bitkilerin bunları aramaya başlamak için iyi bir yer olduğudur.

Amerika'daki üç yaygın DMT kaynağından biri olan *Arundo donax*, yer yer çok bol olsa da, en azından *ayahuasca* deneyleri için faydalı olabilir. Arazinin renkli fotoğrafları DMT'nin yanısıra birkaç alkaloid daha içerdiğini göstermektedir ve bunların hoş olmayan yan etkileri olabilir. Örneğin, bir keresinde 50 mg bir *Arundo donax* özüyle birlikte bir gram *Peganum harmala* özü yuttum. Hiç zihinsel etkinlik yaşamadım, fakat biraz alerjik tepki gösterdim. Bir saat içinde görme gücümün zayıfladığını farkettim – bir dergideki resme odaklanmakta zorluk çekiyordum. Daha sonra, gözlerim sulandı ve hafif şişti. Ertesi gün, bedenimde ara sıra görülen kurdeşenle birlikte orta düzeyde konjonktivit iltihabı oldu. Bu semptomların yatışması üç gün aldı. Yeni bitki türlerini, özel-

likle bilinen bir şamanist kullanım tarihi olmayan türleri denerken son derece dikkatli olunması gerektiği açık.

Şimdiye dek, *Desmanthus illinoensis*'den (Praire Mimosa, Illinois Bundleweed, Illinois Bundleflower) çıkarılan bir özü hiç denemedim, bana bilgi verenler bunun yakın akrabası bir tür olan *Desmanthus leptolobus*'un çok daha yüksek yoğunlukta DMT içerdiğini söylediler. Alkaloidler, her iki türün de kök kabuğunda bulunur ve toplandıktan hemen sonra kökün göbeğinden ayrılması gerekir. (Kök bir kez kuruduğu zaman, kabuğu göbekten sıyırmak çok zordur.) Bunu yapmanın kolay bir yolu taze kökü bir çekiçle döv-mektir. Bu kabuğu yarar, böylece kolayca soyulur ve daha sonra işlem görmesi için kurutulabilir.

Hali hazırda bilinen Kuzey Amerika'da bulunan DMT kaynakları içinde belli *Phalaris otu* çeşitleri yetiştirilmesinin ve özünün çıkartılmasının kolay olması bağlamında en uygun olanlarıdır. Bunun nedeni, bizim aradığımız alkaloidi sadece hem *Arundo donax* hem *Desmanthus* türlerinin kök kabuklarının içermesidir. Bu da kök maddesini elde etmek için olgun (birkaç yaşında) bir bitkinin feda edilmesi gerektiği anlamına gelir. Öte yandan *Phalaris* otundaki DMT yapraklarında ve saplarında yoğunlaşmıştır. Sırf 'kırpılmış otlardan' güçlü özler çıkartılabilir, onun için herhangi bir ana bitkiyi feda etmek gerekmez. Ayrıca, *Phalaris*'i yetiştirmek son derece kolaydır –Kanada'daki dondurucu soğuklarda hayatta kalır ve hemen her yerde yetişir. Oldukça kaba bir bitki olsa da, ön bahçedeki çimenlik alana ekilebilir, ki bu durumda tek bir defa biçmek bir yıllık *ayahuasca* seanslarına yetecek kadar DMT sağlayabilir.

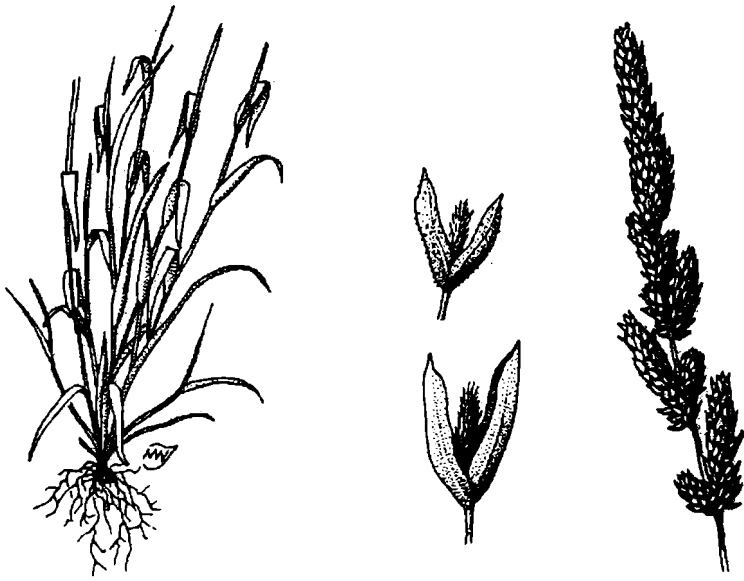
125 mg *harmala* özünü *Phalaris* otundan çıkartılan 50 mg otla karıştırdım. Bu kez alerjik reaksiyon görülmedi ve kesinlikle zihin etkinleştirici bir etkisi oldu. Maalesef, çoğu ayahuasca karışımlarında olduğu gibi, buna kuvvetli dalgalar halinde mide bulantısı eşlik etti. Bu deneyim Shulgin'in 'artı-2' diye tanımladığı duruma benziyordu –kesin faaliyet vardı, fakat eğer gerekiyorsa acil bir durumda harekete geçemeyeceğim kadar değil. Bu trip daha kuvvetli olabilirdi (mesela, iki gram *Psilocybe cubensis*'e kıyasla), fakat hiç şüphesiz 'sannlandırıcıydı'.

Tüm anlatılamaz durumlar gibi, bunu sözcüklere dökmek zor –belirli ‘dalga boylarında’ bedenimden en az üç enerji alanının yayıldığına dair tuhaf bir izlenim içindeydim. Daha önce karşı karşıya geldiğim hiçbir şeye benzemeyen alışılmışın dışında bir duyumsamaydı bu. Parlak hipnoz türü (hemen unutulana) görüntüler ve adeta sanki bilincim bedenime en ince iple bağlanmış gibi, son derece yatıştırılmış ‘zayıf’ bir duygu vardı. Bunu bir beden-dışı deneyim diye adlandırmayacağım, fakat bundan çok uzak birşey değildi. Kusmamayı becersem de mide bulantısı kesin bir sorundu. (Bu kötü bir stratejiydi, zira eğer dikkatimin ve enerjimin bu kadar büyük kısmını kusmamaya odaklamasaydım, muhtemelen bu macera çok daha yoğunluk kazanacaktı. Bu durumlarda oyunun adı teslimiyettir.)

Güney Amerika *daime* mezhepleri arasında dikkate değer bir çalışma yapmış olan Batılı bir usta, mide bağırsak rahatsızlığının ne kaçınılabılır ne de bir *ayahuasca* tribinin gerçekliğinin bozulmaz bir ölçütü olduğunu öne sürüyor. (Başka bir deyişle, mide bulantısının derecesinin kişinin ruhsal gelişiminin ya da eksikliğinin bir ibresi olduğunu hissedenden Yerli Amerikalı *peyote*’cilerin tersine, *ayahuasca* kullanan yerlilerin çoğu mide bulantısıyla uğraşmamayı tercih ediyorlar.) Beslenme ve ek vitaminler konusundaki araştırması bir önceki gün ve tekrar bir seanstan iki saat önce bir gram Lecithin almanın mide bulantısının büyük kısmını geçireceğini öne sürüyor. Ayrıca, *ayahuasca* çayını içtikten sonra dilimlenmiş kuru zencefil çiğnemek de onun kötü tadının büyük kısmını alır.

Beslenmeye gelince, Amazon’da baharatsız balık ve muzun *ayahuasca* için iyi bir hazırlık olduğu düşünülür. O Peru’lu *ayahuasqueros*’ların en katı kısıtlamalara sahip olduğunu gözlemledi –onlar yumuşak, vejetaryen bir mutfak tercih ederler. O kadar katı olamayan Batılılar için asgari beslenme önlemleri (herhangi bir MAO önleyicisiyle alınması yasak olan tüm maddelere ek olarak) kahve ve alkol tüketmemektir; yağlı besinlerden de kaçınılmalıdır.

Değişik *ayahuasca* benzeri karışımları deneyenler arasında or-

[Şekil 10-2: *Phalaris arundinacea*

taya çıkan genel bir görüş çıkmış gibi görünüyör; buna göre, bir grup içinde alındığı zaman bu deneyim genellikle bir tür şifa nöbetine yol açma eğilimindedir. İşte, 125 mg *harmala* ile artı 50 mg *Phalaris* alkaloidinden oluşan özlerle yaşanan bir grup seansının betimlenmesi:

Yutulmadan önce çekilip ayrılan kapsüllerle birlikte önce *Harmala* özleri yutuldu. On beş dakika sonra, onu eriyik içine koymak için yeterince etil alkol içinde yeniden eritilen bu sakızimsı öze birlikte *Phalaris* alkaloidleri yutuldu. Sonra bunun sindirim sisteminde en iyi şekilde emilmesini sağlamak amacıyla bir çay haline getirmek için, buna yeterince bal, sıcak su ve C vitamini eklendi...

15 Aralık 1992.... Altı kişi. L'nin rüyasında gösterilen şekilde oturmakla başladı. Ben onunla sırt sırta oturdum, A, N, M ve S dört yöne oturdular. Yanım saat kadar sonra, L sallanmaya, şarkı mırıldanmaya ve sonra da 'Hatırlıyorum, hatırlıyorum' diye tekrarlamaya başladı. Bir şifa nöbetine girdi ve içi-

ni boşaltmaya başladı. Daha sonra, geriye DNA'sına doğru yolculuk ettiğini ve esas okyanusa geri dönerken yoldaki kapalı anılara girdiğini anlattı. Bütün gece çok hasta oldu –bu bana ilk orman *ayahuasca* deneyimimi hatırlattı. Bundan sonraki neredeyse bir hafta boyunca bir şifa nöbeti geçirdi. A ve ben şamanlık yaptık. A sesleri L'nin bedenine atmak için şarkı söyledi. Ben oturdum ve A'ya destek olarak şarkı söyledim. Bir noktada L için emdim, çıkarttım ve temizledim ve zaman zaman meydan okuyup onunla bağlantı kurmayı denedim, fakat L kimsenin ona dokunmasını istemiyordu. M, S ve N kendi hallerinde ve oldukça sessiz kaldılar. Altı saat kadar....

Bu deneyimin karanlıkta tek başına sessizce yaşandığı zaman içsel bir görü ve bilgi odağı var gibi görünüyor. Öte yandan, tanıdığımız ve güvendiğimiz insanlarla birlikte bir grup ortamında yaşandığı zaman, kişiler arası bağlan genişletirken, şamanist bir şifacılık deneyimini de kolaylaştırıyor. Bir kişi çoğunlukla bir şifa nöbetine girer ve o zaman grubun geri kalanının çoğu şamanist çalışmaya başlar. Bir noktada bu hallolur ve sonra herkes birbiriyle daha derin fiziksel ve zihinsel uza-ya girme eğilimi gösterir. Bunun sonucunda ortaya çıkan enerjik bağlantılar bu şifa sürecinin bir parçası gibi görünür. Bu deneyimin ince titreşimleri çoğunlukla bir hafta kadar sürer. Kendimi fiziksel olarak mantarlardan sonra olduğundan daha iyi, bu temizlenmiş duyguyla olduğundan daha kuvvetli hissedirim.¹⁰

Grup çalışmasının tersine, tek başına yapılan ayahuasca seansının 'içsel bir görü ve bilgi odağı' çoğunlukla bir öğretmen, yabancı bir varlık veya insanı kişisel gelişmeye yönlendiren bir kuvvetle güçlü bir temas duygusunu gerektirir. İşte, Amazon'daki klasik DMT kaynağı *Psychotria viridis* yaprakları ile birlikte *Peganum harmala* tohumlarından oluşan 'yarı-ayahuasca-benzeri' bir karışım kullanan birinin dramatik hikayesi:

Bu deney, her ikisi de postayla bir botanik şirketten satın alınan yaklaşık 8 gram *Peganum harmala* tohumları ve 10 gram *Psychotria viridis* yaprağı ile yapıldı. Bunların ikisi de bir blender içinde ezildi ve birkaç gün zarfında 8 saat dokuz lit-

relik bir kapta kaynatıldı. Yaklaşık dört saat sonra suyu ayrı bir kaba aldım ve bir dört saat daha taze suyla kaynattım. O zaman bitkiler ayrıldı ve bu iki sıvı birleşti ve kaynayarak bir fincan koyu yeşil/siyah sıvı haline geldi. İkinci pişirme sırasında yanlış hesap yaptım –uyudum ve suyun çektiğini gördüm. Hemen su kattım ve su olması gereken koyu rengi aldı. Bu yanlış tadını etkilemiş olabilir, fakat alkaloidlere zarar verdiğini sanmıyorum.

Niyetim net değildi: keşfetme isteğinde olmam dışında. Bu kanşımı deneyen kimseyi bilmiyordum (bunu işe yaraya-
cağından emin değildim) ve eşsiz bir deneyimin eşiğinde olduğumu hissediyordum.

Hazırlanan içecek bir fincan dolduracak hale geldiği zaman, ıllması için buzdolabına koydum ve daha büyük bir bardağa döktüm. Koyu renkli sıvı bozulmuş gibi görünüyordu ve hoş bir kokusu yoktu. Kendimi sıkıp bunun dörtte birini ağzıma aldım. Bunu en iyi şöyle betimleyebilirim: sıvı ağzımdan dışarı sıçradı. Tıkanmadım –sadece bu içeceği dudakları ve dilim reddetti. Onu mutfak lavabosunun içine çıkarttım. Bu ilk şoktan sonra (ben de Gündüzsefası suyunun berbat olduğunu sanıyordum!), kendimi sıkıp yeniden aynı miktarı almayı denedim, sonuç aynıydı.

Sıvının yarısını harcamıştım. Bir sigara yakarak, oturma odasında oturdum ve durumu yeniden değerlendirdim. Bir anlamda bu çok komikti –bir yığın şey okumam, muhakeme etmem, düşünmem, uzun bekleyiş ve yaprakların pahalı ücreti, sıvının uzun hazırlama süreci – ve yutamamıştım bile! Don Juan'ın Castaneda'ya gülmelerini hatırladım ve kendime aptal dedim.

Dilimi uyuşturmak umuduyla ağzımı votkayla çalkalayarak üçüncü kez denedim. Votka yardım etmemiş olabilirdi, fakat geri kalanını yutabildim. Tadı berbattı. Birkaç saniye geri çıkmaya çalıştı, fakat içimde tutmayı başardım. Sonra oturma odasına gittim ve kanepenin üstüne uzandım. Saat akşamın 11:15'iydi. Okuduklarımda etkisinin kısa sürede görüleceği

yazıyordu, ben de bekledim. Çok geçmeden bu sıvının işe yaramayacağına dair bir kesinlik ve sıkıntı hissettim. Yine kendimi tam bir ahmak gibi duyumsadım. TV'yi açtım ve korkunç bir sapık hakkındaki eski bir meselenin yeniden tartışılmasını izledim ve sonunda gözlerimi kapattım. Birkaç dakika içinde şakaklarımda net bir basınç duyumsaması hissettim. Birkaç saniye sonra göz kapaklarımda ardındaki hareketin farkına vardım. Ayağa kalktım. Oda titreyerek parıldıyordu. Bir elimi gözlerimin önünden geçirdim ve hafif fakat kesin bir iz farkettim. Baştan aşağıya titredim – olacaktı! Saat 11:45'di.

...Oda aydınlıktı, herşey parlak görünüyordu ve duvardaki silik modeller görünebiliyordu. Sevinçliydim. Yatak odasına gittim ve bir 'Amazon Ormanının Sesleri' kaseti koyup uzandım. Ucuz bir alette çalan kasetten çıkan ses sanki bir stereo aletten geliyormuş gibiydi. Hayvan ve su seslerine canlı imgeler eşlik ediyordu –bu orman kedileri için özellikle doğrudu. Bir noktada, dili titrerken bir kedinin ağzının içini gördüğüm izlenimine kapıldım.

Bir böcek vızıltısı beni rahatsız ettiği zaman teybi kapattım, sigaraları, kibriti ve kültablasını daha karanlık olan ikinci yatak odasına götürdüm, kanepenin üstüne oturdum ve gözlerimi bir noktaya dikip baktım. Bu imgeleri tam olarak tanımlamak mümkün değil. Önce, hayal kırıklığına uğradım. McKenna'nın betimlediği türde imgeler bekliyordum –açık alanlar, manzaralar vb. Fakat bu duygu çok geçmeden kayboldu, zira harika birşey görüyordum. Aklıma 'mozaik' ve 'goblenler' sözcükleri geldi. Bunlar üç boyutluydu ve yaklaşık on santim önümde yüzüyor gibi görünüyordular. Desenleri çok yabancı (Aztek mi?) görünüyordu, organik ve ayarlıydılar. Bu güzel imgelere yanıt olarak kendimi yüksek sesle 'Teşekkür ederim' derken buldum. Bu belirsiz bir süre boyunca devam etti –tüm zaman kavramını yitirmiştim.

Sonra büyük bir tekinsizlik başladı. Goblenler kayboldu ve yerlerini karanlık aldı. Biraz sonra dikitler ve yerden tavana uzanan sütunlar ortaya çıktı. Dali'nin çizdiği ağaçlara ben-

zeyen kaya oluşumlan olan bir mağaradaydım –gö-rünüőe göre aynı zamanda hem sebze hem de mineraldi. Onların arasında 'hareket ettikçe' diğerlerinden çok daha büyük olan bir tanesi dikkatimi çekti. Yaklaşınca yan tarafında büyük bir yarık gördüm, sonra iç kısmının oyuk ve soluk mavi bir ışıkla aydınlanmış olduğunu farkettim.

O zaman varlığa dikkat ettim. Büyük bir köpek büyüklüğündeydi, fakat sürüngen özellikleri vardı. (Aklıma 'ejderha' sözcüğü gelip duruyordu.) Gözlerimiz karşılaştığı anda bana doğru geldi. Yüzünü sütundaki yarığa bastırması için sadece üç metre yaklaşması gerekiyordu. ('Uzaydan geldi' adlı bilim kurgu filmini gördünüz mü? Oradaki uzay canavarlarıyla bu varlık arasında hafif bir benzerlik vardı.) Bu varlık bana yaklaşmak istiyordu, fakat ben ne konuştum ne de daha yaklaştım. Benim de sadece bir gözlemci değil, bir katılımcı olduğumu unuttum. Biz gözlerimizi dikmiş birbirimize bakarken zaman geçti. Sonunda bu yaratık 'dudaklarıyla' bir öpme hareketi yaptı ve ağzından çıkan kızgın mavi bir top yarıktan geçerek havada asılı kaldı. Bu imgenin geri kalanı silikleşti, fakat top birkaç dakika yatak odamda asılı durdu. Sonunda silikleşip gitti ve artık bu maddenin yarattığı azami etkinin sona erdiğini biliyordum...Yatakta uzanmış yatarken hala göz kapaklarımın ardında girdap gibi dönen şekiller ve silik insan imge-leri vardı –sonra herşey karardı.

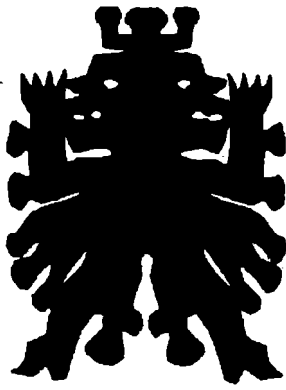
Ertesi gün sorumluluklarım vardı, onun için istediğimden çok daha erken kalkmam gerekiyordu. Düşüncelerim bir iki saat kadar biraz bulanıktı...Varlığa gelince –nedenini hayal edemesem de temas kurmak istediğinden eminim. Gelecek sefere bu deneyime bir soru hazırlamış olarak gireceğim. 'Kimsin sen?' diye sormak bile öyle bomboş bakmaktan daha iyi olurdu. Korkarım bu varlık beni budala gibi gördü.¹¹

Ayahuasca'nın benzerlerini yaratma kavramının, henüz tutarlı tek bir yararlı bitkiler bileşimini ya da işlemini tespit edecek kadar uzun bir tarihi yoktur; bugüne dek, benim bu alandaki çoğu deneyimim neticesiz ve bedensel olarak rahatsız edici olmuştur.

Bununla birlikte, herhangi bir triptamin içeren sanrılandırıcının etkisine potansiyel kazandırmak için MAO önleyici madde prensibini kullanmak şüphe duyulmayacak derece kabul edilmiştir. *Peganum harmala* tohumlarından çıkarılan özlerin etkisi, Amazon'da kaynatılan beta-karbolin bitkilerin herhangi biri kadar güçlüdür. Bu nedenle bu kavramı sadece içine katılan DMT ile sınırlamak gerekmez; beş gram *psilosibin* mantarla karıştırılmış bir gram *harmala* özü herhangi bir sözde imgesel alem kaşifine meydana okuyamaya yetecek kadar güçlü bir deneyime yol açar. Ben ne 'gerçek' ayahuasca'nın ne de onun benzerlerinin tam etkisini daha yaşamadıysam da, yukarıdaki 'mantar ayahuasca' bileşiminden daha güçlü birşeyi hayal etmek zor; ancak bunun olası bir istisnası sonraki bölümde inceleyeceğimiz sigara gibi içilebilen DMT'dir.

Notlar

1. P.Gorman (1992). "Journeys with ayahuasca, the vine of the little death," Shaman's Drum, Sonbahar, s.49.
2. T. Lyttle (1993). Psychedelic Monographs & Essays #6'da, Ayahuasca Visions: the Religious Iconography of a Peruvian Shaman'ın eleştirisi, s.202.
3. M. Taussig (1987). Shamanism, Colonialism and the Wild Man: a Study in Terror and Healing. Chicago: University of Chicago Press, s.140.
4. Luis E.luna ve Pablo Amaringo (1991). Ayahuasca Visions: The Religious Iconography of a Peruvian Shaman, North Atlantic Books, Berkeley, s.13, 48. Yeniden basılmıştır.
5. Dr.E.L. Bassuk ve Dr.S.C.Schoonover (1977). The Practitioner's Guide to Psychoactive Drugs, Plenum, NY, s.40, çeşitli yerlerde.
6. Taussig, aynı eser, s.406, 412.
7. T.McKenna (1989). 'Among Ayahuasquera', Gateway to Inner Space, Prism, Büyük Britanya, s.202.
8. Luna & Amaringo, aynı eser, s.48.
9. İsimli (1992). Cultivation Details for Exotic Plants, Of The Jungle, Box 1801, Sebastopol, CA 95473.
10. 'Johnny Appleseed' (takma isim) (1993). "Ayahuasca analog experiences", The Entheogen Review, 2.cilt, Yaz Gündönümü.
11. İsimli (1992). Kişisel konuşma.

Bölüm 11

Bitkilerden Elde Edilen Tüttürülebilir DMT

Son 500 yılda, Batı kültürü bedensiz zeka sahibi varlıklar –ruhun mevcudiyeti ve gerçekliği- fikrini bastırmıştır. DMT alevinde otuz saniye geçirin, bu konu biter.'

DMT'nin son derece güçlü-tüttürülebilir bir şekli reed canary otundan (*Phalaris arundinacea*) çıkartılabilir. (İhtimal ki, şimdi düzinelercesi tanımlanmış olan ve keşfedilmeye devam edilen herhangi bir DMT içeren bitki için de aynısı geçerlidir.)² Ben bunu bu kitabın müsveddesi tamamlandıktan ve yayımcıya gönderildikten bir ay kadar sonra keşfettim. Bu nedenle bu eklenmiş bölümü tümüyle yeni birşey olarak sunuyorum. Bunu keşfeden ilk kişi olduğumu iddia etmesem de, benim bildiğim kadıyla bu bilgi daha önce bir kitapta hiç yayımlanmamıştır.

Bu tür keşiflerin çoğu gibi bu da neredeyse bir kaza sonucu oldu. *Ayahuasca*'ya bir ilave olarak yararlanmak istediğim iki ezilmiş *Phalaris* kapsülüm vardı. Bu maddeyi çıkarılan özü yeniden ayırtırmak için alkolle dolu bir içimlik küçük bir kadehe koy-

dum. Çatlamış jelatin parçalarını attıktan sonra, bardağı bir yana koydum ve onu unuttum. Elbette alkol kısa süre sonra geriye yapışkan bir katran bırakarak buharlaştı. Bu haftalarca kaldı. Tam bunu fırlatıp atacaktım ki bir anda hevese kapılarak eğer bu maddeyi sigara gibi tütürürsem ne olacağını merak ettim.

Böylece, bu katranı yeniden alkolde erittim ve etkisiz bir tütürüm aracı olarak bir tutam yabani mercanköşkü ekledim. Alkolün, geride çok küçük bir miktar (yaklaşık 250 mg) Phalaris-emmiş madde bırakarak, buharlaşması sağlanır. Bu birkaç gün durdu –bu kanşımın tütürülebilir bir zihin etkinleştirici etkisi olacağına dair gerçek anlamda hiçbir beklentim yoktu. (Eğer olsaydı, bunu zaten duyardım, değil mi?) Çok sıradan bir durum ve ortamda (yatak odası, öğleden sonranın ilk saatleri) bundan bir nefes çekip zihnimin hemen hızlı bir şekilde nabız gibi atan beyaz ışıktan oluşan bir beyin kasırgasının ortasına düştüğünü görünce şaşkınlığımı hayal edin. Neyse ki, bir DMT patlamasının ne olduğunu biliyordum, onun için tümüyle şaşkınlığa kapılmadım. Günlüğümden aldığım aşağıdaki kayıtlar hikayenin açılımını anlatıyor:

Günlük Kaydı , 1/10/93

Dün öğleden sonra, alkolde eritilen ve buharlaşmaya bırakılan yaklaşık 5v mg Phalaris otu özü içinde ıslatılan küçük bir parça yabani mercanköşkü tütürdüm. Bu R.'nin ayahuasca'nın bir benzeri olarak harmala özüyle birlikte kullanılmak üzere hazırladığı maddeydi. Sonuç son derece güçlü bir DMT tribiydi –bu sefer hiçbir varlık görmesem de, geçen Ocak ayında UNM'de yaşadığım iğne ile enjekte ettiğim DMT deneyimine eşti.

McKenna'nın 'çağa yeniliğin girmesi'ni düşünmeden edemiyorum. Göstergeler tahrik edici: herkesin bahçesinde yetiştirilebilen ve mutfağında özü çıkartılabilen, gezegendeki belki de en güçlü sanılandırıcı olan doğal bir DMT kaynağı! DMT imgesel alemin anahtarlarından biri, fakat herkese göre değil. Eğer yaygın olarak elde edilebilse, onu kotaramayan insanlar nedeniyle bazı ciddi olaylar meydana gelir- yani, çok

kötü bir şekilde gazeteleceği geçileceği kesin. Yine de bu insan farkındalığında önemli bir sıçrayış yapmak için bir katalizör olabilir – bu gezegenimiz bir yana, türümüzün hemen şimdi yararlanabileceği birşeydir.

Günlük kaydı, 4/10/93

Daha çok içgörü: DMT'nin yutulmasıyla bağlantılı korku iradeyi aşar gibi görünen birşey – o orada ve onunla uğraşılması gerek. Bu korkuyu altetmenin öğrenilip öğrenilemeyeceğini anlayacak kadar sık yaşamadım bu deneyimi. Gracie ve Zarkov bile diyor ki: '...DMT tüttürmeden önce her zaman endişeliyiz...'

Benim yaşadığım duygular, bir dehşet içine düşenin beden ya da 'beden-bilinci' ('nefesh') olduğu ve daha yüksek farkındalık seviyelerinin bununla birlikte aşağıya sürüklenmemesinin son derece zor olduğu hissi veriyor. DMT'nin zaten bedende var olduğu (beyin epifizinde) olgusu ve DMT patlamasının Ölümüne Yaklaşma Deneyimi ile ortak pekçok özelliğinin olması, onun normal işlevinin yaşamla ölüm arasında, ya da daha özel olarak, bu dünya ile imgesel alem arasında bir geçiş sağlamak olduğunu akla getiriyor. Bunu tüttürdüğünüz zaman kesinlikle bir 'küçük ölüm' hissi veriyor:

"Tam etkili bir dozla (mesela 25 mg), bu deneyim genellikle o kadar tuhaf olur ki deneyimsiz biri, özellikle beden farkındalığı yitirilmişse, öldüğüne ya da ölmekte olduğuna inanabilir."³

Günlük Kaydı, 16/10/93

S ile birlikte benim hazırladığım bir 'tantrik-fırtçı' piposuyla birlikte bir pipo dolusu içtik. (Bir kase, iki sap –her birimiz aynı zamanda içimize çektik.) İnanılmaz yoğun bir trip –muhtemelen bu yeni maddeyle bugüne kadar yaşadığım en yoğun trip. Onunla birlikte akmak için derin nefesler almam gerekti.

Yoğunlaşmış bir Phalaris özü tüttürdüm: tek fırtına yaklaşık 50 mg. Hayret verici bir trip- sanırım kendimden geçtim: zamanın ucunu kaçırdım. Kendime nerede olduğumu sorup duyuruyorum: yatak odasında olduğumu zannediyordum, fakat sonra büroda olduğumun farkına vardım. Bu son derece kafa kanştıncıydı ve bir kezden fazla oldu: uzay/zaman içindeki yerimi unutup durdum.

Sonra güzel bir kelime oyunu/mantra: "Üçüncü ben biz'dir."

Kendimi ve S.'yi bir tür krallık gibi gördüm: Hindular belki, fakat aynı zamanda Mısırlılar da. Ben S.'nin sağında ve biraz aşağısında oturuyordum, fakat bir şekilde 'eşittik' de. Bu daha yüksek bir varoluş düzlemindeki 'biz. Çok şey unutulmuş olmalı, çünkü bunun rüya gibi bir niteliği var: kesinlikle 'başka bir yerdeydim'.

Günlük Kaydı, 28/10/93

Tuhaf değişik bir halde uyandım. Bunu hala hissediyorum. Psişem muhakkak bazı güçlü değişimler geçiriyor.

Günlük Kaydı. 29/10/93

Şimdiye kadarki en ağır trip. Tanrıya şükür tutunmam için S. de yanımdaydı: neredeyse kendimden geçtim. Aşırı havalanma nedeniyle bu tripten el ve ayaklarım karncalanarak çıktım. İçeriye doğru öyle yoğun bir ışık ve enerji patlaması oldu ki aklımın başımdan gitmesine ramak kaldı. Muhtemelen bu maddeyi bir daha içene dek biraz ara vereceğim. Son derece dehşet verici!

Bu maddenin nasıl doğru kullanılacağını öğrenmek için yapılması gereken çok iş var. Bu tüm olası deneyimler içinde en öznel olanı ve her sanıldığını gibi, sizi doğrudan doğruya ne ile meşgulseniz oraya götürür (Başka nereye olsun ki?) S. henüz

korkmadı ve o ışık saçan varlıklarla karşılaşılıyor –fakat sonra bir Ölüme Yaklaşma Deneyimi yaşadı. Ben sadece yoğun beyaz ışık görüyorum ve korkuya kapılmamaya çalışıyorum. Bunun için tekrar hazır olana dek yapmam gereken daha çok içsel çalışma var. Sezgilerim, bu materyali kullanmak amacıyla şamanist bir çerçeve yaratmak için nefesin ve sesin incelenecek iki alan olduğunu söylüyor.

DMT insan metabolizmasının normal bir parçasıdır (bu belli epifiz bezinde ya da ‘üçüncü göz’de sentezlenir) ve fiziksel olarak tehlikesiz olduğu düşünülür, fakat nöronların birleştiği yerleri harekete geçirdiği zaman bunun tersine inanmamak zordur. Ani ve yoğun bir şekilde başlıyor – daha dışarı üflemeden başlamış oluyor. Direnme dürtünüze direnin; onunla birlikte akın, onunla birlikte soluyun: Hiroşima’da bombanın patladığı yerde bir Zen meditasyonu hayal edin. Bunun pek uzun sürmeyeceğini bilmek oldukça yardım eder. On dakika kadar bir süre içinde zaten yatışmaya başlar.

Bazı Karşılaştırmalar

LSD, en iyi tabirle, bir doktor tarafından bir laboratuvar da sentezlenmiş bir kimyasaldır, yeraltındaki bir ‘satıcılar’ hiyerarşisi vasıtasıyla sadece karmaşık bir teknolojiyle elde edilebilen bir uyuşturucudur. Bu nedenle de mükemmel bir çağdaş tüketici-kültürü sanılandıncısı örneğidir. Yaratabildiği pozitif etkiler bir yana, zehirli ve can çekişen bir tekno-ekonomik sistemin içine çözülmeyecek şekilde karışmıştır. Aynısı büyük harfli isimleri olan tüm sentetik sanılandırıcılar için geçerlidir: PCP, MDMA, 2-CB vs.

Bir yağmur ormanı bitkileri sentezi olan ayahuasca Amazon şamanlarının kullandığı bir maddedir. Bu geleneksel olarak bizimkinden bütünüyle farklı bir durum ve ortamda yaşayan insanlar tarafından kullanılmaktadır. Bizim kültürümüzden gelişip ortaya çıkmamıştır ve zorla başka yerde yetiştirilmiştir; modern Ba-

tılar ne bitki öğretmeni kavramını kolayca kabul ederler ne de bu maddenin sert yan etkilerini rahatlıkla kaldırabilirler.

Phalaris DMT yepyeni birşeydir –ayahuasca'ya benzer bitkilerden birinden çıkarılmıştır, kutup bölgeleri dışında bu gezegendeki herhangi bir yerde herkes tarafından yetiştirilebilen doğal bir DMT ve 5-MeO-DMT şeklidir. Bedensel bir yan etkisi yoktur (mide bulantısı, kusma) ve özünün çıkarılması için karmaşık laboratuvar yöntemlerine, teçhizatına veya bilgisine bağlı değildir; bu yüzden bunu elde etmek için kar amacı güden bir satıcılar tekeline güvenmek gerekmez. Hızla başlar, çok yoğundur ve çabucak durulur: tıpkı bizim hayatımızı yaşadığımız gibi. İşte ilk kez, Yüksek Teknoloji, Uyuşturucu Satıcısı Kapitalizm, Kültürel Yabancılaşma veya Bedensel Keyifsizlikle bozulmamış, yetiştirme ve özünü çıkarma zahmetine girmeyi isteyen herkesin özgürce bulabileceği hayal edilebilen en etkili entheogen. (Bu bitki ön bahçenizdeki çimlere benzediği için, bunu yasaklayan bir yasa uygulanamaz.)

Bu beklenmedik hediye tarihsel içeriğini göz önüne alırsak, bunu farkındalıktaki önemli bir değişimin potansiyel bir katalizörü olarak görmek zor değildir; bu insanın tekamülünde bundan sonraki adımı atmak için imgesel alemden gelen bir meydan okumadan başka birşey değildir.

Güç bizimle olsun: ışığa saygısızlık etmeyin.

Notlar

1. Terence McKenna (1993). Green Egg röportajı, Yaz
2. Bu alanda yapılacak çok araştırma var. Açık ki, pek çok şey her bir türe ve tek tek bitkilerdeki farklılıklar kadar çeşitliliklere de bağlıdır. Mesela, *Desmanthus illinoensis*'in kök kabuğundan çıkarılan bir öz sadece bilinç eşiğine geldiğini gösteren belirtiler, Shulgin'in yoğunluk kategorilerindeki bir artı-bir semptomu gösterir. DMT içeren herhangi bir bitkideki alkaloidleri çıkarmanın ve yoğunlaştırmanın en iyi yöntemini belirlemek için dikkatli bir inceleme gerekir. İstenmeyen ilave alkaloidler de (mesela, *Arundo donax*'da karşılaşılan gibi) hesaba katılmalıdır.

Ek: Bu kitap baskıya gittikten sonra, bir isveç uyuşturucu madde laboratuvarı benim çalıştığım *Phalaris arundinacea* türünün tam bir kimyasal analizini tamamladı. Buradaki asıl alkaloid 5-MeO-DMT'dir: DMT'nin kendisinin yakın bir moleküler benzeri. *P. arundinacea* içerdiği tripta-

min alkaloidlerindeki son derece geniş değişimlerle ün salmıştır –bazı türler ya DMT ya da 5-MeO-DMT içerirken, diğerleri her ikisini de içerir, bazıları ise hiçbirini içermez! Bu iki madde arasındaki öznel farklılıklar oldukça nettir: DMT pekçok renkle birlikte çok görseldir; 5-MeO-DMT daha az bir görsellikle birlikte, daha yoğun olma eğilimindedir. Bunların her ikisini de denemiş olan kimse bu sanrılandırıcılardan birini diğeriyle karıştırmaya eğiliminde olmaz. Bir arkadaşım 5-MeO-DMT'yi "Güç", DMT'yi ise "ihtişam" olarak tanımlıyor. Bu ikisinin bir bileşiminin Eski Ahit'de 'Tanrı korkusu' diye betimlenen dinsel deneyimle sonuçlanabileceği inkar edilemez.

3. P. Meyer (1993). "Discarnate entities induced by dimethyltryptamine (DMT)", *Psychedelic Monographs and Essays*, No.6, Boynton Beach, FL, s.39.

Bölüm 12

Psilosibin: "Sihirli Mantarlar"

(Psilosibin) mantarının yutulduğuna dair ilk rapor, görüntüler gören ve sesler duyan II.Montezuma'nın taç giyme törenine katılanlar hakkında yorum yapan Tezozomoc'tan gelir: "bu nedenle bu sanrılandırııcıları ilahi bildirimler, geleceğe dair vahiyler ve olacak şeylerin kehaneti olarak kabul ettiler."

Yukarıda betimlenen taç giyme töreni, İspanyol istilasından yaklaşık onyediyıl önce, 1502 yılında gerçekleşti. Montezuma, hükümdar olmasının yanı sıra, imgesel alemden çıkmış, en çok insan öldüren Argon'lardan biri olan, Aztek savaş tanrısı Huitzilopochtli'nin bir tapınak rahibiydi. Montezuma ve taç giyme törenindeki konukları, sanrılandırııcı mantarlar yemenin yanı sıra, canlı insanların göğsünden hala atan binlerce kalbin söküldüğü ve dindar bir şekilde gaddar tanrılarına sunulduğu törenlere katıldılar. Bir güneş tanrısı olan Huitzilopochtli her gün sunulan bu kanları 'yiyecek' olarak talep ediyordu ve eğer ayinler dinsel bir şekilde yerine getirilirse kendine ibadet edenlere dünyaya hükmetmeden başka birşey vaat etmiyordu. Bu, bu türden varlıkla-

rın sunduğu beylik bir ahittir; şizofrenler sık sık aynı derecede delice emirlere sarsılmaz bir şekilde itaat etmeleri için benzer ödüller vaat eden sesler duyarlar.

Karanlık güçler insanların inançlarını yönlendirmek için her zaman uyuşturucu maddelerden yararlanmış olsalar da, sanrılandırıcılar nihayetinde onların refahına zarar verir; onlar zihin-uzayının ikametçileri olarak çok genişlemiş farkındalığa dayanamazlar, çünkü bu eninde sonunda onları yaşadıkları yerde yetkisiz kırlar –kafalarımızın içinde.

Bunu ispat edecek hiçbir kaynağım olmasa da, Montezuma ve arkadaşlarının gördüğü mantar görüntülerinden bazılarının kaydedilmiş tarihteki en şaşırtıcı kehanetlerden biriyle bağlantılı olması muhtemeldir. Aztek'lerin, doğuya doğru giden bir kayık içinde asırlar önce Meksika'yı terketmiş olan tanrıları Quetzalcoatl (Huitzilopochtli'nin en önemli rakibi) hakkında bir efsaneleri vardı. Sakallı beyaz bir adam olarak resmedilen bu ilah Aztek takviminin 'bir-kamış' yılında, yani Cortez ve donanmasının Veracruz sahilinin uzaklarında ortaya çıktığı 1519'da krallığını yenisinden talep etmek için geri döneceğini söyledi. Bu kehanet İspanyolların gelmesinden yıllar önce yapıldı, onun için favorili ve soluk benizli Avrupalılar tam zamanında ortaya çıktığı zaman, bunun Aztekler üstündeki psikolojik etkisi ezici oldu. Gerçekten de, Cortez'in sayısal olarak kendinden üstün bir düşmana karşı nispeten kolay kazandığı bu zafer bu garip tahmin onaylanmasaydı zor gerçekleşirdi.

Bu kehanetin kaynağı ne olursa olsun, zihin-uzayından başka güçler Huitzilopochtli'nin Aztek inanç sistemleri üstündeki boğucu hakimiyetine karşı koymuş gibi görünüyordu, yoksa bu kehanet neden yapılsın ki? Tarihte niteliği sonradan anlanan olaylar, artı, imgesel alemden gelen yeni içgörüler insanın tekamülünü şekillendiren teleojik* bir kuvvet varsayımını teşvik etmektedir; İspanyol Fatihlerinin zalim Hristiyanlık versiyonları nadiren iddia ettiği gibi bir sevgi ve kardeşlik dini olmuş olsa da, bu yine

* Teleoloji: Tabiatla hakim olan yaratıcı düzeni inceleyen bir evrenbilim dalı; tabiatla belirli bir düzen bulunduğunu iddia eden öğretidir.

de Huitzilopochtli'nin statükosunun bir ıslahı, bunun için de bilinçte bir (bir tür) ilerleme idi.

Psilosibin mantarlar gelecekteki esas olayların imgelerini ortaya koymayı sürdürüyor; Peter Stafford'ın *Psychedelics Encyclopedia*'sında, öncü psilosibin araştırmacısı Stanley Krippner tarafından Kennedy suikastına dair bir görü betimlenir:

...Lincoln'ün yüz hatları yavaşça silikleşti ve onun yerini Kennedy'ninkiler aldı. Ortam hala Washington'du. Silah hala heykelin dibindeydi. Namludan bir duman huzmesi süzüldü ve havada kıvrıldı. Ses tekrarladı, 'Vuruldu. Başkan vuruldu.' Gözlerim açıldı; yaşlarla dolmuşlardı...1962'de ilk psilosibin deneyimimi yaşadığım zaman, Kennedy'ye dair gözümün önüne gelen bu görüntüyü nispeten daha az düşündüm, daha başka o kadar çok izlenim vardı ki. Ancak gördüğüm görüntüler içinde gözlerimi yaşartan tek buydu, bunun için Harvard'a gönderdiğim raporda bunu tam olarak tasvir ettim. On dokuz ay sonra, 23 Kasım 1963'de Kennedy'nin suikastının yasını tutarken birden görmüş olduğum bu görüntüyü hatırladım.²

Bu tür birşey bilimsel materyalistlerin inanç sistemleri için bir lanetti. Bununla birlikte, bu Montezuma'yı tahtından indiren o ünlü kehanet kadar tarihsel anlamda gerçek olan, sanrılandırıcı bir maddenin yarattığı belgelenmiş bir önceden bilme vakası kalmıştır. (Psikotropik bitkiler Kolomb-öncesi Meksika ilahiyatında bu kadar büyük bir rol oynadığı için, Quetzalcoatl'in döneceği kehanetinin kesinlikle bu bitkilerin yutulmasıyla şekillendiğini varsayıyorum.) Terence McKenna her zaman bu meseleleri irdeliyor:

Görünen o ki psilosibin deneyiminin öne sürdüğü, bizim evrenimize hiç benzemeyen bir tür paralel bir evren olduğu, ancak orada maksadı olan varlıkların ikamet ettiği... Hiçbir fatih, hiçbir deneyci felsefesini ciddi olarak yeniden donatmak zorunda kalmadan benim yaşadıklarımı deneyimleyemezdi.¹

Tarihsel açıdan, insanlar hiç istisnasız eski ömeklerin rahatlığını yenilerinin meydan okumasına tercih etmiştir; statükoda çıkarı olanlar asla 'felsefelerini ciddi olarak yeniden donatmayı' istemezler. Benim bildiğim kadarıyla, bu tür yeniden düzenlemeler yapmaya her zaman mecbur kaldık.

Eisenhower döneminin sonlarında, statükomuz korkunç yeniden donatılma ihtiyacıydı. Artık kimse Huitzilopochtli'ye ismiyle ibadet etmese de, onun ruhu Vietnam ve Vatandaşlık Hakları çatışmalarıyla semizlendi. Çağ değişim istiyordu ve sanrılar dırıcı maddeler bunu başarmak için bir ilham görevi görüyordu. Bunu yorumlamanın bir yolu da, imgesel alemden gelen 'bir maksadı olan varlıkların' tarihi tümüyle yeni bir yöne sokmak için bir tür mantar (artı birkaç bazı madde) kullanmak üzere olduklarıydı. Fakat önce katalizörün elde edilebilmesi gerekiyordu.

Psilosibin mantarlar, yüzlerce yıl Meksika Kızılderilileri tarafından şamanist çerçevede kullanılmıştır, fakat Batı bilimi bunları ancak, ünlü R.Gordon Wasson ve eşinin ücra bir Oaxaca köyünde bunların ritüel kullanımını yeniden keşfettiği 1953 yılından beri bilmektedir. Bir iki ay içinde Aldous Huxley, bildiğimiz gibi ertesi yıl *Algi Kapıları*'nın yayımlanmasıyla neticelenen, ilk meskalin triplerini yaşamaya başladı. Ertesi yaz, 1955 Haziran'ında, Wasson ilk psilosibin mantarlarını yedi ve 1957 Mayıs'ında deneyimlerini bir Life dergisi makalesinde yayımladı. 1958'de Albert Hofmann mantarların zihni etkinleştiren alkaloidlerini, psilosibin ve psilosini ayırttı, isimlendirdi ve sentezledi.

1959'da, bu (bizim için) yeni maddelerin insan potansiyeline duyulan ilgi bilimsel, entellektüel ve sanat çevrelerinde hızla yayıldı. Altmışların sanrısız roketi tasarlandı ve inşa edildi; sanki tarih yeni bir on yılın gerçekten başlaması için zorla bekletilmiş gibi, bir koca yıl daha sessizce geri sayım yapıldı. Sonra, 1960 yılında, Harvard'lı psikolog Timothy Leary Meksika'da tatildayken ilk sanrısız deneyim'i yaşadı –psilosibin mantarlarıyla.

Bu birkaç mantar fitili tutuşturan kıvılcımdı ve bu dönem yedi yıl sonra, çoğu insanın o dönemin en iyilerinin zirvesi olduğunu hissettiği, San Francisco'nun ünlü "*Summer of Love*"ının yıldız pat-

lamasında infilak etmek üzere ok gibi fırladı. Elbette, bu sanrılandırııcıların çoğu 1966 yılında 1 numaralı uyuşturucu ilan edildi, fakat o tarihe kadar bu bir 4 Temmuz kutlamasında havai fişekleri yarı yolda yasaklamaya çalışmaya benziyordu.

O yıllarda Haight Ashbury'de yaşıyordum ve sahnenin, Ağustos'da büyükannelerinin elbiseleriyle mezuniyet törenindeki evlenecek yaşa gelmiş genç kızlardan, Yılbaşında zavallı bir sefili kapı aralığında bastıran deri giysili motosikletlilere doğru değişmesini hayret içinde izledim. Bu on yıl yavaş yavaş karanlığa gömülürken, kafalardaki karışıklık gittikçe arttı. Geçmişe baktığımda, sanırım sorun sadece sanrılandırııcı maddeleri nasıl kotaracağımızı bilmememizdi, çünkü kültürümüz hiç bir zaman bunların nasıl kullanılacağına dair bir modele sahip olmamıştı. Eğer Timothy Leary yerine yaşlı bir Amazon'lu şaman bizim gurumuz olsaydı, belki o dönem başlangıçtaki vaadine uygun şekilde yaşayabilirdi.

Veya belki de öyle olmazdı. Altmışlarda öğrenme ihtiyacı duyduğumuz konuları ve dersleri göz önüne alırsak, Leary doğru zamanda, doğru yerdeki, doğru adammış, her standarta göre kaderin gönderdiği bir adammış gibi görünüyor. Onun doğal şevki, aşırı liberal eğilimi ve görünüşe göre insan doğasına karşı masum inancı göz önüne alınırsa, kitlelerin bilinçaltı zihnini neredeyse tek başına bir bezelye konservesini açar gibi açtı, elbette kitleler buna hazır değildi, fakat statükoya kesin bir darbe indirildi; 67 yazının Barış ve Sevgi ideallerini, iyi de olsa kötü de olsa, hiçbir zaman gerçekten bütünleştirmediysek de, insan bilinci bir daha asla aynı olmayacaktı.

Altmışların sanrılandırııcılarla büyülenmesi yetmişlerin kokain salgınına intikal etti, o da yerini seksenlerin 'sadece hayır de' dönemine ve bilinçteki kitlesel bir değişimle patlayıp serbest kalmak için yalvaran tümüyle yeni bir statükoya bıraktı. Bu karanlıktan doksanların bir uyuşturucu gurusu olan, yıllar süren aşırılık, karmaşa ve gerici dogmadan sonra sanırsal deneyimi yeniden saygın kılan Terence McKenna çıktı. Onun seçtiği uyuşturucunun psilosibin mantar olması anlamlıdır.

Leary önce psilosibin araştırması yapmak niyetiyle işe başlasa da, LSD'yi elde edebildiği zaman hemen bu maddeye döndü. Bunun ispatlanması gerek, ama altmışlarla doksanların sanılandırıcı deneyimleri arasındaki önemli farklılıkların nedeninin bu iki uyuşturucu arasındaki farklılıklarda yatması oldukça olasıdır. LSD bir laboratuvarla sentezlenen kimyasal bir moleküldür ve 1960'larda tercih edilen bir sanılandırıcıydı. Psilosibin o dönemin uyuşturucu alt kültüründe, sadece etrafta çok bulunmadığı için, hiçbir zaman çok gözde olmadı. Bunu sentezlemek zordur ve o çağda mantar yetiştirmenin kolay yolları bilinmiyordu; elde bir yığın asitle mantar kültürüyle uğraşıp durmak pek bir matah değildi.

Atılgan satıcılar sokaklarda 'sihirli mantarlar' diye satmak için sık sık süpermarket mantarlarını LSD'ye batırsalar da, hakiki psilosibin sokaktaki sanılandırıcıların düşük niteliği nedeniyle bunların alınmasının bir tür Rus ruleti haline geldiği yetmişlerin ortalarına kadar ekseriyetle elde edilemiyordu. Eğer zihninizi ve bedeninizi riske atmadan deneyim yaşamak istiyorsanız, kendi katalizörünüzü yetiştirmeniz gerekiyordu.

1976'da, söylenene göre bibliyografilerdeki yerlerinin sanılandırıcı araştırmacısı Jonathan Ott'ın eserlerinden hemen önce, hiç beklenmedik anda O.T.Oss ve O.N.Oeric takma adlarıyla *Psilocybin Magic Mushroom Grower's Guide* adlı küçük bir kitap basıldı. Şimdi bu yazarların Terence ve Dennis McKenna olduğu herkesçe biliniyor. İlk kez, mantar yetiştirmenin basit bir yöntemi halka sunuldu. Besbelli yazarları bunu ahlaki bir edim, insanları sokak satıcılarının adi kapitalizminden kurtarmanın ve mantarın kendisiyle şamanist bir ittifak oluşturmalarını sağlamanın bir yolu sayıyorlardı.

O zamana dek, McKenna Güney Amerika'daki *Psilocybe cubensis* türüyle, bunun sadece sokakta satılan asidin yerine geçecek güvenli bir madde olmadığını, fakat gerçek bir entheogen, hatta insan bilincinin evrimini etkin bir şekilde teşvik eden 'kendi içinde bir varlık' olduğunu kavrayacak kadar deneyim yaşamıştı.

Mantarlar açıkça şöyle dedi, "Bir tür yıldızlara gitmek üze-

re ayrılmaya hazırlandığında, gezegen çekirdeğine kadar sarılacaktır." Tüm evrim bu an için çabaladı ve bunun geri dönüşü yok. İleride uzanan öyle bir özgürlük ve aşkınlık boyutu ki, bir kez oraya varınca, ana rahmine geri dönme fikri abes olacak. İmgelem içinde yaşayacağız.⁴

Ben 'imgelem içinde yaşamayı' imgesel aleme şamanist anlamda girmek olarak yorumluyorum. Bu durumda, 'yıldızlara gitmek üzere ayrılmak' dış uzaydan ziyade iç uzaya girmeyi anlatan bir mecaz oluyor. McKenna'nın aksine ben, ciddi sayıda insanın fiziksel olarak bu gezegeni terketmesinin ussal anlamda olası olduğuna inanmıyorum, fakat bazılarımızın fiziksel enkarnasyon zorunluluğunu yerine daha geniş alemlerle değiştirme zamanı gelmiş olabilir. Bu Leary'nin altmışlardaki "aç, ayarla, ikile" mantarından esas itibarıyla farklı bir mesajdır. Bu durum ve ortam içinde, sanrısız deneyim, çağın devrimci ruhuna uygun olsa da, Engizisyon baskısını sanrılandırıcılar üstüne yapılan bilimsel araştırmaları bile yasaklayacak kadar sertleştiren politik renkler almaya başladı.

Yetmişlerin sonundaki bir LSD tribinde bir içsel sesle karşılaşsam da, bu fenomen besbelli o günlerde o kadar yaygın değildi. McKenna seksenlerde ve doksanlarda psilosibin ve DMT deneyimlerini bizimle paylaşmaya başlayana dek sesler ve varlıklar hakkında pek fazla şey duymamıştık. Adeta sanki içsel güçler bizim (ve gezegenin) onlar için hazır olmamızı bekliyordı.

Bu yazı yazıldığı zaman, imgesel alem sanrılandırıcı maddelere yönelik en ciddi (eğlendirici olmasının tersine) ilgi odağıdır. McKenna kendisini, ufkun üstünde gördüğü bu şaşırtıcı Yeni Dünyayı anlatmak için uygarlığa geri dönen kazaya uğramış bir denizciye benzetir. Bu yerinde bir mecazdır, gerçi bu çağdaş Billinmeyen Yerin keşfedilmesi, uzay gemilerine giriş ya da bir trilyon dolarlık NASA bütçesi bir yana, yüzen gemilere veya hükümdarların himayesine bağlı değildir. Beş gram kuru *Psilocybe cubensis* mantarı yemeyi isteyen herkes imgesel aleme girebilir ve bunun hakkındaki raporların doğru olup olmadığını kendileri onaylayabilir.

Bu noktada, bu kitapta irdelenen bitkiler hakkında kişisel bir tercihim belirtmeliyim. Benim deneyimlediğime göre, psilosibin mantarlar şimdiye dek keşfettiğim tutarlı olarak en etkili, kolay üretilen katalizörlerdir. Bir bahis üstüne *tatula* yemezdim; *gündüzsefası* tohumları ve *meskalin* kaktüsleri beni uçurmaktan çok hasta etti ve *ayahuasca* banzerleri henüz mükemmel hale getirilmediler (gerçi bunu okuduğunuzda getirilmiş olabilirler). Geriye mantarlar kalıyor –yetiştirilmesi nispeten kolay, yutulması zor değil (korkunç bir tadı yok), nadiren ciddi mide bulantısına yol açıyor ve sürekli olarak sanrısız bir bilinç hali yaratıyor. Genellikle mantar yiyip, sonra da henüz birşey hissedip hissetmediğini merak ederken –genellikle on beş- kırk beş dakika içinde bu konuda şüphe kalmaz- kusmamaya çalışarak birkaç saat oturup beklemesiniz.

Yirmi yıldan uzun bir süre *psilosibianlar*² yetiştirmeye direndim. Steril yöntem mutlaka gerekli ve bir laboratuvar asistanı olarak çalıştığım için, en sıkı önlemleri aldıktan sonra bile ne kadar kolay mikrop bulaştığını biliyorum. Eğer pahalı bir laboratuvar ortamına girme imkanınız yoksa bunun degeceğinden fazla sorun yaratacağına inanıyordum –elbette kimse bunu kendi mutfağında yaparak pek başan sağlayamazdı. Sonra bir gün bir arkadaşım bana deniz yosunu üstünde yetişen *Psilocybe cubensis* içeren üç tane taş tabak verdi. Ya bunu ölmeye bırakacaktım ya da mantar yetiştirmeye başlayacaktım. McKenna'nın kitabının yardımıyla, bunun gerçekte çok zor olmadığını keşfettim. Küf ve bakteriler için birkaç tabak ve kavanoz kaybedeceğinize güvenebilirsiniz, fakat aynı zamanda şaşırtıcı miktarda mantar da elde edeceksiniz. Şu noktayı vurgulamak istiyorum: Eğer makul ölçüde dikkatliyseniz, mantar yetiştirmek zor değil ve ödülü bunları yetiştirmek için gereken özel ihtimamı çoktan açıyor.

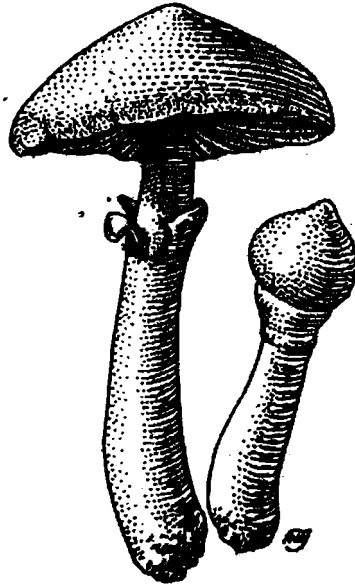
Ben sadece kendi deneyimimi kısaca özetleyeceğim, zira mantar yetiştirme hakkında daha açık talimatlar benim *psilosibian* yetiştirme niyetinde olan herkes için esas saydığım iki referans kitapta kolayca bulunabilir:

1. O.T.Oss & O.N.Oeric (1976, 1986). *Psilocybin Magic Mushroom Grower's Guide*, Lux Natura, Berkeley.

2. P.Stamets & J.S: Chilton (1983). *The Mushroom Cultivator*, Agarikon Press, Olympia, WA.

Eğer Kuzeybatı Pasifik'te veya Gulf Coast'da yaşıyorsanız ve neye bakacağınızı biliyorsanız, yabancı *psilosibianlar* toplamak kolaydır. Ancak geri kalanımızın bunları yetiştirmesi gerekiyor. Mantar kültürleri genellikle çeşitli pazarlardan satın alınabilen sporlardan meydana gelir. (Bu sporlar kontrol edilmiş hiçbir madde içermediği için, Kaliforniya dışında bunlara sahip olmak şimdiki halde yasal.)

Yukandaki kitaplar, bir 'aşılama kukuletası' kullanarak deniz yosunu yetiştirme vasıtalarının nasıl aşılanacağını ayrıntılı olarak anlatıyorlar. Bu kukuleta evde kolayca yapılabilecek steril bir kapıdır. Ben büyük karton bir kutuda tüm açıklıkları bantla kapattım, sonra yan tarafında kollarımı içeri sokabileceğim iki delik açtım. Tepesinde de bir parça plastik örtünün bantlandığı kare

[Şekil 12-1: *Psilocybe cubensis* veya *Stropharia cubensis*, daha yaygın 'sihirli mantarlar' olarak bilinir.]

bir açıklık bıraktım –ne yaptığınızı görmeyiz için bir ‘pencere’. Kutunun içini %25 ağartan madde içeren bir eriyiğin ardından bir Lysol ya da başka bir dezenfektan aerosol sıkarak steril hale getirmek çok kolaydır. Yukarıdaki kitaplar bunların ayrıntılarını veriyor. Ben bunu sadece bir aşılama kukuletasının ne pahalı ne de ayrıntılı olmasının gerekmediğini göstermek için ekliyorum.

McKenna’nın kitabı taş kavanozlarda mantar yetiştirmeyi anlatıyor. Stamets’in kitabı bu yöntemi modası geçmiş sayıyor ve tüplerin veya tablaların içinde üretmeyi savunuyor. Benim deneyimim ikinci görüşü doğruluyor; mantarları pahalı olmayan, plastik tüplerde yetiştirmek hem daha kolay hem daha verimli. (Bu tür bir şey Wal-Mart’da 1.98 \$’a bulunuyor.) Mantar tohumunu ‘kutulama’ zamanı geldiği zaman, sadece tablanın ya da tüpün dibine iki buçuk santim kalınlığında incitaşı dökün –bu fazla suyun çekilmesi için yer sağlar. (Mantar aşılansın çavdar su içinde bırakmak bakteri bulaştırmanın neredeyse garantili bir yoludur, bu kavanozda yetiştirmede yaygın bir sorundur.) İncitaşı tabakasının üstüne kökleri korumak için ot ve yapraktan oluşan bir tabaka, bahçelerde suyun toprağa nüfuz etmesine izin verirken yabancı otun yetişmesini engellemek için fidanlıklarda satılan materyali yayın. Bu aşılansın çavdarın gerçekten incitaşına temas etmesini önler. Böylece fazla su mantarda toplanamaz –mantarı suya doyurmak değil, nemli tutmak istiyorsunuz. Mantar aşılansın çavdar sonra ot ve yapraktan oluşan bu tabakanın üstünde kat kat konur ve bunun üstüne de iki buçuk-üç santim kadar toprak örtülür. Her gün üstüne spreyle su sıkamak hepsini nemli tutar, böylece sonunda mantarlar toprağı itip çıkabilirler –çoğunlukla yüzlercesi ortaya çıktığı için, bunun olması gerçek bir heyecandır.

Bütün kitaplar mantarları mümkün olduğunca çabuk kurutmanız, sonra onları hava geçirmez kaplara koyup kullanıma hazır hale gelinceye dek dondurmanız gerektiğini söyler. Ben iskontolu satış yapan mağazalarda bulunan türden, pahalı olmayan plastik bir kurutucunun dört, beş saat içinde birkaç düzine mantarı kurutabildiğini buldum. Bu havada ya da fırında kurutmaktan çok daha hızlı bir yöntem. Mantarlar tuzlu bisküvi kıvamına gelip tü-

müyle kurudukları zaman, onları bir öğütücüde toz haline getiriyor, beş gramlık dozlar halinde tartıyor, plastik torbalara koyuyor ve dondurucuya koymak için uygun büyüklükte bir kavanozun içine tıktırıyorum. Buradaki düşünce onları havayla temastan uzak tutmaktır, zira oksitlenme donmuş haldeyken bile mantarları çok çabuk bozar.

Ben pek fazla mantar 'yapmıyorum', ayda bir kereden az. Felsefi ve ruhsal erek (benim için) odaklanma ve kısıtlama gerektiriyor. Yoğun bir mantar tribinin uzun bir süre, aldığım içgörülerini bütünleştirmek için gerekli bir süre yeterli olduğunu buldum. Yaşlandıkça bu daha da doğru hale geliyor.

İmgesel aleme gerçekten girmek için genellikle en az beş gram kuru mantar yutulması gerekir. Güçlü bir hammaddeyle, bu on beş miligram saf psilosibine eşit olabilir. İşte McKenna'nın bu miktarın üstünde dozlar hakkındaki gözlemleri:

Otuz miligramda neler oluyor? Kırk beş veya altmış miligramda? Bunlar fiziksel olarak tehlikeli dozlar değil, fakat zihnin kırılgan yapılarının görüş açısından bunlar dehşet verici dozlar. ..Mantarlarla beş, altı, yedi gramlık bariyeri geçtiğiniz zaman, bu sıradan anlamda bir uyuşturucu olmaktan çıkarak, daha çok sizinle başka bir yerdeki birşey arasındaki eşsiz bir karşılaşma olan bir deneyim, bir olay gibi olmaya başlar.⁶

Kendi içinde yeterince ağır olan bu girişime, beş gram kurutulmuş *Psilosibian*'a bir gram *Peganum harmala* özü eklenerek büyük bir potansiyel kazandırılabilir. (Açıktır ki kimse tek başına mantar deneyimine alışana ve rahat olana kadar böyle bir teşebbüste bulunmamalıdır.) Bu karışımın N, N-etan-triptamin (DMT) kısmının yerini yakın kuzeni 4-phosphoryloxy-N, N-etan-triptamin (psilosibin) almasına rağmen, ben bu bileşimi meşru bir ayahuasca benzeri olarak addediyorum. Bu bir parça vecde benzer birşey yaşatabilse de, hiçbir şekilde 'eğlenceli' bir deneyim yaratan 'eğlenceli' bir bileşim değildir:

Vecit.sevinç, korku, dehşet, zafer, teslimiyet ve duygudaş-

lık unsurlarını içeren karmaşık bir duygudur. Şimdi bu vecde dair tarih öncesi anlayışımızın yerine geçen, müthiş ruhsuz bir kavram olan rahat sözcüğüdür. Uyuşturucu maddeler rahatlatıcı değildir ve onların rahatlatıcı olduğunu düşünenler veya hatta hayatın yükünden kaçmak isteyenler, eğer burunlarını kendi boklarına sürtmek istemiyorlarsa, uyuşturucularla oynamamalıdır.⁷

Bu benim için yeni bir alan ve daha henüz keşfetmeye başladım. Genel olarak kabul gören gerçeklik içinde varolmayan şehirler, Amazon'daki *ayahuasquero*'ların tanımladığı türde şehirler gördüğümü söylemek yeterli. Luna ve Amaringo ayahuasca şamanizmi hakkındaki harika kitaplarında bu görünün aynı zamanda her yerde mevcut olmasını anlatıyorlar (Luna'nın sözleriyle):

Bu kitapta sunulan görülerin yaklaşık üçte biri... henüz Pablo'yla tam olarak keşfetmediğim bir ikonografik motif içeriyor: bir şehir ya da şehirler. Bunların mimarisi ya yaygın olarak Doğu mimarisi –Çin, Arap, Hint- veya fütürist ya da her ikisinin karışımı. Su altı dünyasında veya başka bir gezegende bulunuyor olabilirler. Pablo bunların şamanların çok ileri düzeydeki ruhsal varlıklar tarafından eğitildikleri öğrenim yerleri olduğunu söylüyor. Sayısızlar ve gizli ve arıtılmış bir maddeden oluşuyorlar.⁸

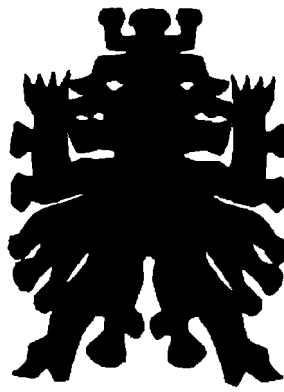
The Yage Letters'da William Burroughs da bu fenomenden bahsediyor: "O gece canlı bir rüya gördüm... Bana bildik gelen, fakat tam olarak çıkartamadığım karma bir şehir. Kısmen New York, kısmen Mexico City ve kısmen de o sırada görmemiş olduğum Lima... Bu arada yage alınca bir şehir görmeniz beklenir."⁹

"Mantar ayahuasca" ile ilk deneyimlerim, şimdiye dek ona daha çok odaklanarak çalışmama imkan vermeyecek kadar bedensel olarak zayıflatıcı oldu. Kişi bu karışımla 'dümdüz oluyor'. Çoğu gerçek ayahuasca deneyimi gibi, mide-bağırsak rahatsızlığı da bunun bir parçasıdır, fakat o zamana dek kişinin bilinci o kadar

derinden değişir ki bu mide bulantısı ve kusma bir şekilde konunun dışında kalır.

Notlar

1. P. Stafford (1992). *Psychedelics Encyclopedia*, Ronin, Berkeley, s.275.
2. Aynı eser, s.276.
3. T.McKenna (1991). "Sacred plants and mystic realities", *The Archaic Revival*, Harper, San Francisco, s.241-2.
4. T. McKenna (1993). *Omni röportajı*, Mayıs, s.92.
5. Sanrısıl psilosibin içeren pekçok mantar türü vardır –bunların hemen hepsi *Psilocybe* cinsinden gelir. Şimdi genel olarak bu türler 'psilosibianlar' diye adlandırılmaktadır.
6. T. McKenna (1993). *Green Egg röportajı*, Yaz, s.17.
7. T. McKenna (1993). *Omni röportajı*, Mayıs, s.90.
8. Luis E. Luna & Pablo Amaringo (1991). *Ayahuasca Visions: The Religious Iconography of a Peruvian Shaman*, North Atlantic Books, Berkeley, s.41.
9. W.Burroughs & A.Ginsburg (1963). *The Yage Letters*, City Lights, San Francisco, s.16.

Bölüm 13

İkinci Derecede Sanrılandırıncılar

"Eğer kafein, nikotin veya alkolle haşır neşir değilseniz, 'yasal uçuş' ibaresi çelişkili bir sözdür." (Sanrılandırıncı bitki konferansında duyulan bir söz.)

Bu kitapta geçen ikinci derecede temalardan biri de kendini ussal ve bilimsel sayan bir kültürde sanrısal mitlerin yaygınlığıdır. Sanrısalılığı yüzeysel olarak bile incelemiş olan kimse, çıldırtıcı derecede çelişkili bir veriler karmaşasına gömülmekten kaçamaz. Bazen mitolojinin bilime oranı en az ikiye bir gibi görünebilir –yetkili uzmanlar çoğunlukla hemfikir olmasalar da.

Bunun büyük kısmı şüphesiz konunun yasadışı olmasının bir sonucudur (gerçekler bastırıldığı zaman söylentiler gelişir), fakat bir süre sonra kişi bundan fazlası olduğundan şüphelenmeye başlar. İnsan psişesinde mit yaratan ilk örnekler kolay geçit vermez ve uzay-zihni ile imgesel alem arasında bir ortak yüzey yaratmak için sanrılandırıncı uyuşturucu maddeler kullandığımız zaman, bize rehber olacak pek az emsal veya kültürel teşvikle bu güçlerle karşı karşıya geliyoruz. Bu algıları yapılandırmak için net

bir gelenekten (şamanist, dinsel veya bilimsel) mahrum olarak, dipteki inanç ve arzuya cömertçe baharatlandırılmış bir olgu ve fantazi balçığını taramamız hiç şaşırtıcı değil. Bana öyle geliyor ki sanki haritalarının kenarına "Burada ejderhalar var" diye yazan ilk haritacıların durduğu yerde duruyoruz. Bu alemlerin üstüne biraz ışık vurmanın ve en azından deneysel olgular sınırsız folk-lörden ayırmanın zamanı çoktan geldi.

İncelenmesi ve aydınlatılması gereken pekçok alandan biri de şu sözde 'yasal uçuşlar', sanılandırıcı olduğu söylenen, fakat Engizisyonun henüz yasak ürünler listesinde 1 numaraya koymadığı bitkilerdir. Ben gündüzsefası ve San Pedro kaktüsü gibi 'yarı-yasal' sanılandırıcıları bu kategoriden çıkartıyorum; bunları yetiştirmek yasadışı değilse de, listede yutulması yasadışı olan maddeleri içermektedirler. Her halükarda, biz bunlar kadar aya-huasca benzeri bitkileri de irdeledik, ki bunların hiçbirisi bu yazı-lana kadar yasadışı ilan edilmemiştir. (Eğer bunları seçip ayırmak mümkün olsaydı, bunu başarmak için milyonlarca avukat ve soytarı gerekirdi!)

Bu bölüm daha yaygın ikinci derece sanılandırıcılara, şamanist bir geleneği olan ya da bilinçte bir tür değişim yarattığı rivayet edilen bitkilere ayrılmıştır.

SALVIA DIVINORUM

Nane ailesinden gelen bu bitki türünün ismi olan *divinorum* 'kahinlerin' demektir –kahin nanesi. Bu bitkinin memleketi, sadece şamanist şifa ayinlerinde Mazatec Kızılderilileri (dünyaya psilosibian mantarları yeniden tanıtan kabile) tarafından kullanıldıkları Meksika'daki birkaç kilometre karelik alandır. Bir keresinde bir Mazatec *curandera*'sı, ya da 'bilge kadını'nın uzun uzadı-ya bu bitkiyi kullanışını anlattığı bir seminere katıldım. Çeviride ne kadarının kaybedildiğini bilmiyorum (hiç İngilizce konuşmadı), fakat *hojas de la Pastora*'ya ('kadın çobanı yaprakları') büyük bir saygıyla itibar ettiği açıktı.

S.divinorum hakkında ilginç olan, onun bitkibilim açısından bir

[Şekil 13-1: *Salvia Divinorum* ya da 'kahin nanesi']

cultigen, yani doğal seçicilikten ziyade insan vasıtasıyla şimdiki durumuna tekamül eden bir bitkidir. Bu bitki farzolunduğu gibi artık kırlarda yetişmiyor ve tohumlarının kısır olduğu söyleniyor; *Salvia divinorum* sadece aşı kalemleri vasıtasıyla üretilebilir. Mazatec şamanları kendi bitkilerini ücra ve gizli yerlerde bu yöntemle yetiştirirler. Tüm sanrılandırıncıları saran karışıklık havasına uygun olarak, *S.divinorum*'un yaşayabilir tohum verebileceğine ve gerçek bir cultigen olmadığı-

na dair kanıtlar (elbette henüz yeterli olmayan) var. Bu ister doğru ister yanlış olsun, Mazatec Meksika'sı dışında bu bitki aşı kalemlerinden üretmenin kolay olduğu nispeten egzotik bir sera bitkisidir.

Sanatlarını uygularken Mazatec şamanları üç sanrılandırıncı bitkiden oluşan bir hiyerarşiye dayanırlar: *Salvia divinorum*, *Rivea corymbosa* (gündüzsefası tohumları) ve *Psilocybe cubensis* (kutsal mantar). Her çömez şifacı bu hiyerarşiyle şu aşamalarda tanışır:

Bu süreç 'Cennet yoluyla' tanışmak için birkaç kez ardarda gittikçe artan dozlarda *S.divinorum* almakla başlar. Bundan sonra gündüzsefası (*Rivea corymbosa*) tohumlarının hakimiyeti gelir ve son olarak kutsal mantarların nasıl kullanılacağı öğrenilir. *S.divinorum* farmakolojik olarak bu üç sanrılandırıncı bitki içinde en zayıf olanıdır. Bunun alınmasını takiben kişiy-

le Bakire Meryem'in konuşması beklenir, fakat ancak kesin bir sessizlik ve karanlık içinde... Don Alejandro araştırmacılara *Salvia*, gündüzsefası tohumları ve kutsal mantarların her birinin kendi *historia*'larını (hikaye veya tarihlerini) anlattığını ve *S.divinorum*'un, kişi ondan azami derecede öğrendikçe, en iyi şifa öğretmeni olduğunu anlattı...Rivayete göre sadece zayıf bir psikotropik olsa da *Salvia* uygun şartlar altında güçlü görümlere sebep olabilir... Mantarları kullanmadan önce *Salvia*'ya hakim olmak ve gündüzsefası tohumlarının nasıl kullanılacağını öğrenmek, gelecekteki şamana sanrsal deneyimlerin çeşitliliğine dair daha geniş içgörüler vermesinin yanı sıra muhtemelen çömezliği tek başına mantar kullanıldığında olacağından daha az sarsıcı kılar.'

S.divinorum'da bitkinin yapraklarında bulunan etken madde tespit edilmemiştir. Günümüze dek kimse, bunun bir alkaloid-den ziyade bir terpine olabileceğine dair kanıtlar olsa da, kesin bir sanrılandırıcı maddeyi ayıramamıştır. Bitkinin özünü çıkarmadaki bu zorluğun nedeni besbelli yapraklar toplandıktan sonra katalizörün son derece istikrarsız olmasıdır. Bunların bir-iki gün kadar yaşayabildiği söylene de, bunlardan yapılan bir kaynatılmış içecek saatler içinde etkisini kaybeder. Benim deneyime göre, toplandıktan hemen sonra dondurulan, sonra da eritilip kaynatılarak içecek haline getirilen yapraklar farkedilebilir bir etki yapmıyor, onun için besbelli dondurma etken maddeyi korumuyor.

Salvia divinorum için doz tavsiyeleri beş çift yapraktan (yani on yaprak) 120 çift, yani 240 yaprağa kadar değişmektedir. (İster mantarlar ister *S.divinorum* yaprakları olsun, Mazatec şifacıları bunları çiftler halinde salık verirler.) Yirmi beş çift (elli yaprak) ihtimal ki ortalama bir dozdur, gerçi ana bitkilerin kabuğunu soymadan bu kadar çok yaprak toplamak için kocaman bir çalıya ya da birkaç küçük çalıya ihtiyaç vardır. Yaprakların boyutları değiştiği için, ağırlık daha tutarlı bir ölçmedir –100 gram materyal, eğer kişi hazırsa, sanrsal bir deneyim yaratmak için yeterli olmalıdır.

(Benim bu bitkiyle yaşadığım tek deneyim bir netice vermedi.)

Bu trip genellikle son derece incelikli sayılır. Yaprakları çiğnedikten ya da kaynatıp suyunu içtikten sonra, karanlık bir odada sessizce oturulur. Daha az hassas koşullar altında görümler tezahür etmez ve bunlar genellikle mantar sarhoşluğunun ilk aşamalarına benzerler –girdap gibi dönen renkler, vb. Bazı deneyimler diğerlerinden daha ilginçtir; zihin-uzayına yapılan her sanrısallık yanıtıma gibi, pek çok şey öznenin bilincine bağlıdır.

Şaman konuşurken, Valdes (sadece tanımlayamadığı birkaç kısa görüntü yaşayan) içinde yüzen parlak renkli nesneler olan siyah bir gökyüzü gördü. Aniden kendini süratle bunlardan birine doğru giderken buldu ve geri kalanını geçerek uzayda hızlandığını hissetti. Bu ışığın *curandero*'nuninkine benzer bir Mazatec köyü olduğu ortaya çıktı. Valdes sanki bir tepenin üstündeymiş gibi bunu yukarıdan gördü. Evlerin bazılarının yanlarında, çabuk değişen duman sütunları gibi şekiller vardı. Sonra bu görüntüden uzaklaşarak aniden uzaya geri döndü... (Daha sonra) kendini tuhaf, renkli bir arazide, ya elini tutan ya da sıkan bir adamla konuşurken buldu. Yanlarında gökkuşağı renginde borulardan oluşan devasa bir uçak iskeletine benzeyen birşey vardı. Gördüğünün "gerçekliği" onu hayrete düşürdü.²

Taze, kökünden sökülmüş *Salvia divinorum* aşı kalemleri parça başına yaklaşık otuz beş dolara fidanlıklardan alınabilir. Eğer bunların o eşsiz yetiştirme şartlarını kopyalarsanız bunları büyütme nispeten kolaydır. Bir kez büyük bir bitki elde ettiğinizde, daha çok aşı kalemi alabilir ve düzinelercesini yetiştirebilirsiniz.

Fidanı çıkartıp başka bir yerde önceki seviyeden daha derine ekin. Bereketli bir şekilde yetiştirmek çok kolaydır, fakat belli şartlar gerektirir. Donmalarına izin vermeyin (eğer çok sert değilse sapın dibinden tekrar büyüyebilirler), çok fazla güneşe ya da ısıya da maruz bırakmayın. Kuru hava kötüdür ve yapraklar kenarlarından kuruyup döküleceği için bunu hemen anlarsınız. Özellikle hava ılık (veya sıcak) ve kuru iken.

Tümüyle güneşe maruz bırakmak da tavsiye edilmez. %50 ile 80 arasında gölgede olması iyidir. Sulama en önemli faktördür, düzenli olarak yeterince sulanmalıdırlar. Sanki asla don olmayan, fakat hiçbir zaman ılık da olmayan ve her gün yağmur yağan yüksek dağlardaki yuvalanna dönmüşler gibi düşünün. Bu bitkinin büyüdüğü gölgeli dere yatağında soğuk su vardır ve hava neredeyse %100 nemli ve serindir. Bitkiler ve özellikle yapraklar düzenli olarak nemlenmekten veya 'yağmurlanmaktan' hoşlanırlar. Bunu unutmayın. Evin içinde aydınlık bir banyoda olmayı severler ve duşunuzu onlarla birlikte almanızı veya her gün onlara bir kez duş yaptırmanızı zor beklerler. Ve çok sıcak da olmasın (ılık iyidir). Sağlık ve boyut açısından kök alanı belirleyici unsurdur. Kökleri için çok yer olmasını severler, ne kadar çok yer olursa o kadar iyidir. Bazen hastalıklı ve açıklanamaz derecede garip görünürler, fakat genellikle tüm ihtiyaçları yeniden saksıya dikilmektir. Mazatec Sierra'sının orman örtüsündeki dere yatağını taklit etmek için üçte bir ırmak kumuyla karışık siyah, gübrelili, zengin toprak kullanın. Ara sıra bunları balık bulamacıyla ya da benzer bir gübreyle besleyin. Bizimkiler, içinde kök salacakları bol yatak alanı olan tüm bir sera bölgesine sahipler ve bunu seviyorlar. Günde beş kez bir dakika fısıfıs sıkın, böylece yeterince nemli kalabilirler. Yine de yazın her hafta toprağı sulamamız gerekir. Başımızın üstüne kadar yükselirler ve seranın üstünden eğilirler. Dallann çok fazla yere eğilmemesi için bölgeye bir ip ile kordon çekmeliyiz. Aralık'ta çiçeklenirler. Burada kışın en sert donda, onların kaskatı donduğunu görünce şaşırdık, kendi özsuunu dondu ve tepeden diplerine kadar sapları patlayıp açıldı. Buzları açıldığında kapkara bir lapaya dönüştüler, fakat ilkbaharda daha önce hiç olmadığı gibi yeniden canlandılar.³

Ben kumla dolu, topraksız bitki yetiştirme tankı içinde başarılı bir şekilde *S.divinorum* yetiştirdim. Kedi üstüne atlayıp onu sapından koparana dek, çok büyük ve sağlıklı bir çalı yetismeye başlamıştı.

Coleus Tüürü

Wasson kendisine bilgi veren Mazatec'lerin yaygın bir ev bitkisi ve *S.divinorum*'un kuzeni olan *Coleus*'un şifacılar tarafından sanrsal amaçlarla da kullanıldığını söylediğini belirtmiştir. Bu literatürde birkaç kez tekrarlanmıştır. Bana yazan bazı insanlar *Coleus*'un zihin etkinleştirici olmadığını söylüyorlar; bazıları da olduğunu söylüyor. Ben bunu denemediğim için şu ya da bu diyemem. (Bir süre sonra insan büyük miktarda acı, kusturucu yaprakla deneme yapma şevkini yitiriyor, özellikle daha az muğlak psikotropik bitkiler bu kadar kolay bulunabilirken!) İşte bilmesi gereken bir şamanın söyledikleri:

Curandero'nun evinin yakınında yetişen bahçıvanlığa özgü birkaç *Coleus* örneği de vardı. Wasson Mazatec'lerin *Coleus*'un *S.divinorum*'la yakından ilişkili tıbbi veya sanrsal bir ot olduğuna inandıklarını belirtiyordu (Wasson, 1962). Ne var ki Don Alejandro bu bitkilerin tıbbi olmadığını ve kızının bunların güzel oldukları için pazara getirmiş olduğunu söylüyordu.⁴

Acorus Calamus

Acorus calamus ("Hintkamışı kökü") uzun, zayıf bir süsenle büyük su kamışı arasında bir melezi andıran yarı suda yaşayan bir bitkidir. Bu bitki aynı zamanda azakyeri veya eyir otu olarak da bilinir ve hem Amerika'da hem Avrupa'da yetişir. *Calamus* uzun zamandır bronşitten baş dönmesine kadar herşeyi tedavi etmek için bitki tıbbında kullanılmaktadır. Bu bitki hakkında yazılanların çoğu maalesef bir yazarın diğerinden alıntı yaptığı kulaktan dolma bilgilerdir. Bazı Kızılderili kabilelerin bu kökü yarışı kazanmaları için bir enfiye şeklinde atlarına verdikleri 'söylenir'; bazı kabileler de kutup bozkırlarında uzun yolculuklar yapmaları gerektiğinde anfiteman gibi bir uyarana ihtiyaç duyduklarında bu kökten yirmi beş santim çiğnerler.

Azakyeri kökleri, meskalinden 18 kat daha etkili olmasıyla ünlü bir phenethylamine olan TMA-2 habercisi olan asarone içerir. Bu olgu hiç şüphesiz bu bitkinin bir uyuşturucu madde olarak ol-

dukça belirsiz ününün nedenidir –kimse bunun bir uyarıcı mı, yatıştırıcı mı, sanrılandırıcı mı, yoksa bunların bir bileşimi mi olduğundan emin değil gibi görünüyor. (Ben bunlardan yiyen biriyle hiç karşılaşmadım.) Kuzey Amerika alt türlerinin asarone yönünden yetersiz olabileceğine dair kanıtlar vardır; elbette, DEA *Calamus*'un yenilmesini denetlemeye çalışarak uykusuz kalmıyordu.

Kuzey Amerika Kızılderililerinin ritüel çerçevede *Acorus calamus* almış olabilecekleri imasına çoğunlukla bu bitkinin içerdği bir parça asarone nedeniyle yatıştırıcı özellikleri olduğu ifadeleri eşlik eder. Maalesef, bu tür ifadeler Hindistan'dan gelen örneklerle yapılan çalışmalara dayanır. Zengin bir asarone miktarının Kuzey Amerika'nın iki katlı bitkilerinde değil, sadece Avrupa'daki üç katlı ve dört katlı türlerde bulunmasının beklenebileceğine dair dikkate değer kanıt vardır.⁵

Şimdi topraksız bitki yetiştirme yöntemiyle büyüttüğüm çok büyük ve sağlıklı bir *A.calamus*'um var; suda ve yarı suda yaşayan bir bitki olarak nemli ortamında büyüüp serpiliyor. Bunun sanrısız olduğuna hiç kani olmadığım için bu bitkiden hiç yemedim ve bunu anlamak için bu güzel bitkimi feda etmeye de hiç niyetim yok.

Heimia Salicifolia

Bu bitkiyi Aztekler 'Sinicuiche' diye adlandırıyordu ve hala Meksika şamanları tarafından bir trans-kahinliği katalizörü olarak kullanılmaktadır. Ben şahsen bunun ünlü etkilerinden hiçbirini deneyimlemedim, fakat bu maddenin kendisindeki bir eksiklikten ziyade, dozla ilgili bir olgu olabilir. Bazı yazarlar 10 gramlık taze yaprağın başlangıç için iyi bir doz olduğunu düşünüyor. Eğer yeniden denersem, 15 grama çıkacağım.

Heimia: ilginç ve yine de az anlaşılan bir Meksika sanrılandırıcısı da Aztek ismi olan sinicuichi olarak bilinen Heimia sa-

licifolia'dır. Bu uyuşturucu ilginç bir işitsel sanrılandırıncıdır, fakat görsel halüsinasyonlara yol açmaz. Hafif kurutulan yapraklar su içinde ezilir ve bu su mayalanması için güneşe konur. Bunun sonucunda ortaya çıkan içecek biraz sarhoş edicidir ve baş dönmesine, uykulu bir aşırı mutluluk hissedilmesine, çevrenin kararmasına, etraftaki dünyanın büzülüp küçülmesine, zaman ve mekan algısının değişmesine, unutkanlığa, işitsel halüsinasyonlara ve bir gerçeklik halinden uzaklaşmaya neden olur. Sesler çok uzaktan çarpıtılmış olarak geliyor gibidir. Yerliler sinicuichi'yi kutsal sayar, ona doğaüstü güçler bahşederler: bu onların yıllar önceki olayları canlı bir şekilde hatırlamalarına yardım eder, hatta doğum öncesi olayları bile anımsamalarına izin verir. Heimia salicifolia içinde beş quino-lizidine alkaloidi bulundu. Zihin etkinleştirici ana alkaloid, deneysel olarak 'niteliksel ve yarı niteliksel olarak bitkinin tüm alkaloid özünün işleyişini taklit ettiği' gösterilen cryogenine gibi görünüyor.⁶

Sinicuiche tohumları özel bitki pazarlarında bulunabilir ve benim deneyimlediğime göre filizlendirmek ve yetiştirmek çok kolaydır; geçen yıl ektiğim partinin tohumlarının yaşayabilirliği yüzde yüze yakın olmalı. Sonunda bunlarla ne yapacağımı bilemediğim kadar çok *H.salicifolia* bitkim oldu. Bu tür az sulamaya karşı çok hassastır; bir iki saat kuru kalması bile tehlikeli şekilde solmasına neden olur. Aynı zamanda kökü için bol alana ihtiyacı vardır ve çok çabuk saksıya bağlı hale gelir.

Calea Zachatechichi

Bu açıkça tüm Meksika'da bitkisel bir ilaç olarak kullanılsa da, sadece tek bir kabilenin rüya kehaneti amacıyla bu bitkiyi kullanıldığı bilinmektedir:

(Calea Zachatechichi), Meksika'dan Costa Rica'ya kadar yayılan göze çarpmayan bir çalı olan bu bitki, sadece Oaxaca'daki Chontal'lar tarafından kullanılıyor gibi görünen son za-

manlarda keşfedilmiş bir sanılandır. Onlar bu bitkiyi 'duyulan netleştirmek' ve onların ruh dünyasıyla sözel olarak iletişim kurmasını sağlamak amacıyla alırlar. En eski zamanlardan beri, bu bitkinin son derece acı tadı (zacatechichi 'acı ot' anlamına gelen bir Aztek sözcüğüdür) bunu mide bulantısı, ateş ve diğer rahatsızlıklar için gözde bir halk ilacı haline getirdi. Bu çalının ezilmiş kuru yapraklarından yapılan bir çayı içtikten sonra, bir Kızılderili sakin bir yerde uzanır ve kurutulmuş yapraklardan yapılan bir sigara içer. Uyuştuğu ve kendi kalp atışını ve nabzını duyduğu zaman yeterince aldığını bilir. Son araştırmalar işitsel halüsinasyonlardan sorumlu olabilecek tanımlanmamış bir alkaloidin varlığını göstermektedir.⁷

Sanırım tadı yeterince kötüyse etkili olması gerekir mantığıyla, bu bitkiyi bir ot ilacı olarak salık verenin son derece acı tadı olduğuna dair bu gözlemi keyifle kaydediyorum! Benim deneyime göre, bu tümüyle saçma bir sonuçtur. Beni hastalandırmaktan başka hiçbir etki yapmayan tadı bundan çok daha berbat olan bitkiler yuttum.

Şimdiye dek *c.zacatechichi* tohumlarını filizlendirmeyi başaramadım ve birkaç kişi de aynı zorluğu çektiğini bildirdi. Şimdi bir arkadaşımın verdiği saksıda iki numune var elimde. Bunlar daha yaprakları toplanmayacak kadar küçükler, onun için bu bitkinin ünlü psikotropik niteliklerini test etmedim henüz. Bununla birlikte, bunun bir rüya katalizörü olarak belli bir potansiyeli olduğuna dair veriler var:

EEG'nin karakteristik bir şekilde yavaş olması ve her iki özsuyla tedavi edilen deneklerin gittikçe artan tepkime zamanları zacatechichi'nin hipnotik bileşimler içerebileceğini öne sürmektedir.... Bu sonuçlar zacatechichi özlerinin, özellikle metanol kısmının, hipnotik olmayan diazepam dozlarına eşit etkisi olan bileşimler içerdiği fikrini desteklemektedir... Metanol özü alındıktan sonra önemli derecede daha fazla rüya bildirildi. Aynı şekilde, uyuklamalar sırasında bildirilen rü-

yalarn sayısı, bu bitki özlerinin verilmesini takiben diazepam'la olduğundan daha yüksekti... Rüya gördüğünü hatırlamayan deneklerin sayısı diazepam ve ilaç diye verilen etkisiz maddelerden sonra her zaman daha yüksekti ve diğer yandan, her oturumda birden fazla rüya bildiren bireyler her zaman **zacatechichi** özü verilmiş olanlardı... Metanol özüyle rüya görme esnasında daha çok renk görüldüğünden bahsediliyordu. Bu sonuçlar **zacatechichi** almanın uyku esnasındaki rüyaların hatırlanmasını ve/veya sayısını arttırdığını göstermektedir....Bütün bunlar *Calea zacatechichi*'nin uykunun SWS I safhasında canlı uyku verici imgelere sebep olduğunu ortaya koymaktadır.⁸

Rüya çalışmasıyla ciddi olarak ilgilenenler, gece akınlarını zihin-uzayı içinde çoğaltabilecek bir maddenin değerini hemen anlayacaklardır. Bu daha etkili sanrılandırıcıların çetin yan etkilerine dayanmak zorunda kalmaksızın imgesel aleme girmenin doğal bir yoludur. Nihayet net rüyalara girmeyi ve bunları kontrol etmeyi başaranların muhtemelen sanrılandırıncıları gereksiz bulması gözlenmeye değerdir.

Egzotik DMT ve Harmaline Kaynakları

Pekçok yabancı bitki vardır, bunların çoğu DMT veya harmaline alkaloidleri içeren veya içerdiği söylenen tropik bitkilerdir. Bunlar çeşitli pazarlarda satışa sunulur. *Psychotria viridis* (bir çalı) ve *Banisteriopsis caapi* (büyük bir sarılgan) orman ayahuasca'sında bulunan iki klasik maddedir, fakat başka türler de elde edilebilir. Bunları burada listelemeyeceğim çünkü onları denemedim ve benim anlayışıma göre bu bitkiler, çoğu Kuzey Amerika yetiştiricisi için pratik bir seçenek olmayan özel bir tür ihtimam gerektirmektedirler. Her halükarda, bunların içerdiği alkaloidler burada tanımlanmış olan ev bitkilerinden çok daha kolay elde edilebilirler.

Amanita Muscaria

Tatuladan sonra, muhtemelen 'fly agaric' mantarı diye adlandırılan *Amanita muscaria*'dan, diğer sanrılandırıcılara göre çok daha fazla etkilenilmiştir. Bu mantarı saran mitolojik sis o kadar kalın ki, ihtimal ki, sisin içinde ayaklarının altında ezilirken bile hiç kimse gerçeğin nerede yattığını bilmiyor.

Belki esas mit (ki bu belli şartlar altında çıldırtacak derecede doğru olabilir) *A.muscaria*'nın ölümcül bir zehir olmasıdır –bir tanesini yemek neredeyse 'kesin ölüm' getirir. Bu bütünün diğer ucunda, bunun Aryan Vedalarda övülen o efsanevi Soma, ilkel insanlıktaki dini dürtüyü hızlandıran ve iki büyük dünya dinini, Zerdüştlük ve Hinduizmi başlatan bilinmeyen bitkisel bir sanrılandırıcıyı ('Soma') metheden o kadim ilahiler olduğuna dair varsayım vardır. Bu iki pozisyon arasında, dinsel katalizöre karşı ölümcül zehir, engin gri bir olgu ve kurgu alanı uzanır. Aşağıdaki bilgi oldukça doğrudur:

Beyaz noktaları olan bu kırmızı mantarın (Batı kültüründe bir 'mantarın' tam bir ilk örneği) memleketi gezegenin Kuzey enlemleridir. Bunların Sibiryalı şamanlar tarafından geleneksel olarak kullanıldığına dair eskiden gelen söylentiler vardır, fakat ben bunun günümüzde gözlemlendiğinden emin değilim. Bu mantarı saran esrarın bir kısmı, bunu yiyen birinin idrarını içerek kafanın bulunabilece-

Şekil 13-2: *Amanita muscaria*,
'fly agaric' mantarı.]

ğine dair garip gözlemdir. Bu bitki genellikle huş ağaçlarının yanında sadece kırlarda yetişir ve ekilemez. *A.muscaria* hakkındaki çelişkili verilerin çoğu tek tek örneklerin son derece çeşitli olmasından kaynaklanmaktadır –etkisi toprağın koşullarına, neme, havaya ve genetik yapıya, yani soya veya (en az altı tane olan) altcinsine bağlıdır. Toplama zamanı da önemlidir:

Pekçok yazıda belirtilen verilere göre, en önemli değişkenin mantarın toplandığı sezon zamanı olduğunu bulduk. En güçlü mantarlar sezonun başladığı Ağustos ayının ortasında toplanıyordu. Eylül’de toplanan mantarların uyuşturucu ve fiziksel etkisi baskınken, Ağustos’da ‘hayali’ ve sanrsal etkileri daha ön plana çıkar...Uyuşturucunun miktarı Ağustos’ta 1-3 mantar ile Eylül’ün ortasında 4-5 mantar arasında değişir. Fakat daha yüksek miktarla bile deneyim aynı değildir: Eylül’de fiziksel mide bulantısı semptomu daha belirgin ve uyuşturucu ve hayali deneyim daha azdır...Bence Amanita muscaria’nın en kuvvetli niteliği kişinin kendisiyle sessiz konuşma hissidir; bu kişinin kendi hayatı hakkında önemli bir vahiy duygusu, bu deneyimden uzun süre sonra bile baki kalan bir duygu hissettiği bir tür içsel diyalogdur. Ben bu mantarın bize kendimiz hakkında çok şey öğretebileceğini düşünüyorum.’

Yukandaki gözlemler Avrupa’da yapıldı, onun için Kuzey Amerika’da toplanan örneklerde farklılıklar olabilir. Alıntılanan makalede tahmin edildiği gibi, Avrupa’da *A.muscaria*’nın öldürücü dozu beş kilogram kadar taze materyaldir, ki bu bir insanın yutabileceğinden çok fazladır. İşte bana yazan birinin postaladığı isimsiz bir makalede tavsiye edilen sanrılardırıcı dozaj miktarı:

Bir yetişkin için önerilen dozaj: 10-15 gram kurutulmuş materyal. Mantarın tepe kısmıyla sapının oranının üçe bir olmasına dikkat ediniz. Hazırlama: kurutulmuş mantarı ince toz haline getirin. Elektrikli bir karabiber öğütücüsü iyi işe yarar. Küçük bir tencerede bir fincan suyla karıştırın. Yavaş yavaş 90 dereceye kadar ısıtın. Kaynatmayın. Çay gibi demleyin. Isıyı

görmek için bir termometre kullanarak ve ara sıra kanştıracak bu sıvıyı en az yarım saat 90 derecede tutun... İçilecek kadar ılımaya bırakın. Katı maddeleriyle birlikte hepsini için. Katı maddeleri süzmek tavsiye edilmez. Onun için en iyisi ince toz haline getirmektir. Bu iksir domates çorbası kıvamında olmalıdır...Arkasından gazoz içmek işe yarar, fakat eğer alışkın değilseniz kafeinden kaçının. Özel uyarı! Bu alkolle kanştırılmamalıdır...Bu deneyin 48 saat öncesinden itibaren alkolden uzak durun.¹⁰

Benim hiç almadığım bir madde hakkında böyle isimsiz talimatları tekrarlamak sorgulanabilir. Bunu *Amanita muscaria*'ya karşı daimi ilgiden dolayı ve bu isimsiz talimatı bana gönderen kişiye güvendiğim için yapıyorum. Bunda bir gerçeklik havası da var. Yazının devamında bu içildikten bir süre sonra uyumanın deneyimin bir parçası olduğu söyleniyor:

(*Amanita muscaria*) alındıktan sonra yarım saat ile bir buçuk saat arası belli bir mide bulantısı ve baş dönmesi yaşayacaksınız. İşte bu noktada gevşemek önemli. Bununla savaşmayın. Gevşemek ve uyumak mide bulantısını geçirir. Uzanın ve bir iki saat uyuyun... Bu safha ham kimyasalın daha saf anılmış soma haline dönüşmesi için kritiktir. Uyanıp kalkınca bir tırtılın bir kelebeğe dönüşmesi gibi anlayacak ve keyif alacaksınız."

İşte bana yazan başka birinin anlattığı bir *Amanita* tribi:

Bu deneye üç kişi, A, B ve C katıldı. D oturup gözlemledi. Daha önce hiç gözlememiş ya da sanrılandırıcı almamış olmasına rağmen, o bir hemşireydi, onun için güven veriyordu. Mantarlar bir hafta kadar önce toplandı ve güneş, fınn ve vantilatörle kurutuldu. Tüketildikleri zaman tümüyle kuruydular. Herkes üzüm suyuyla karıştırılmış yarım fincandan az toz haline getirilmiş kıyılmış mantar aldı ve 10:10'da içti. Hepsi de sonra deniz yosunu kapsülleri yuttular.

10:20'de C'nin midesi bulandı. A ve B yürüyüşe çıktılar. 10:30'da A ve B kendilerini biraz sersemlemiş hissettiler, A B'den daha çok. Sonra A biraz önce kusmuş ve kusturucu ilaç içmiş olan C'nin yanına uzandı. C 10:40'da kusmak için yeniden kalktı, fakat onu tekrar içme fikrine dayanamadı. A kesinlikle midesinin bulandığını ve değiştiğini hissediyordu. Soluması sığılaştığı zaman kendini daha da hasta hissetti: derin ve yavaş soluduğu zaman çok kötü değildi. B eğer hareket ederse mide bulantısı hissetmediğini söyleyerek dolanıp duruyordu.

A şöyle bir beden dışı deneyim yaşıyor: 'Bırakmaya o kadar hazırım ki, neredeyse gittim, neredeyse gittim.' Odada sesler duyuyor ve çok tükürük salgılamaya başlıyor. Mantan yutmadan önce üçü de dua edip meditasyon yapmış ve korkulannı, umutlannı, duygulannı, özellikle dünyanın bu en eski sannlandincısına karşı duydukları minnet, huşu, korku ve saygıyı irdelemişlerdi.

Bunu iki saat süren tuhaf bir alacakaranlık hali izledi. C hızlı ve sığ bir şekilde soluyarak hiç hareket etmiyordu. (Genelde çok hareketli biridir.) D onun için çok endişelendi. C terlemiyor veya ağzı sulanmıyordu. A ve B ağızlanndan salya akıtarak ve terden panldayarak ara sıra seğiriyorlardı. B besbelli daha kendindeydi, yeterince mantar alıp almadığını merak ediyordu. A ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordu. Ya uyanık olduğunu ya da tümüyle yaşama-benzeyen rüyalar gördüğünü düşünüyordu: tam bir farkındalık içinde rüya görüyordu. Müziğin ya belli belirsiz farkındaydı ya da hiç değildi. Hepsisi de sesi çok açık olan bir metre kadar yükseklikteki hoparlörlerin iki üç metre kadar uzağında yatıyordu.

A battaniesini attı, hem sıcak basmış ve terliyordu, hem de üşüyor ve ürperiyordu. D'ye göre, hiçbirini görünürde bir üşüme belirtisi göstermiyordu. A bunun daha önce hissettiği hiçbir şeye benzemediğini hissederek taşlaşmıştı. Şöyle dedi: 'sannlandını çok geniş tabanlı bir terim, çok kapsamlı, bunun bir sannlandını olduğuna dair çok fazla varsayım var. Sanki herşey aynı, fakat tümüyle alışılmadıktı. Fakat hepsi de

bildiğim gibi görünüyordu.' Hepsi de 'Neler oluyor?' diye merak ederek ve gülerек dışarı çıktılar. Kafalarının iyi olup olmadığını söyleyemiyorlardı. B ve C öyle düşünmüyordu, fakat A böyle düşünüyordu. Onun tüm kaydedebildiği çimlerin gölgesi ve bitkilerin farklı göründüğüydü, fakat geriye bakınca şöyle dedi: 'O ürkütücü, derin, aşikar bir şekilde bir gölge ya da kuantum seviyesinde bu dünyaydı.'

Kaslarının koordinasyonu bozuktu ve sendeliyorlardı. Hepsi de oldukça mutluydu. Asgari miktarda görsel fenomen vardı. Birbirlerine karşı çok sevgi duyuyorlardı, fakat MDMA'nın tersine, bunu paylaşma endişesi duymuyorlardı. Hepsi de aynı durumda olduğunu hissediyordu, fakat birkaç kesik ya da kısa cümleden fazla konuşmak açıkça bir çaba gerektiriyordu. Bir konuşmayı sürdüremeyecek kadar kafaları iyiydi. Sanki denizde birbirlerinin yanından geçiyor gibiydiler. B ve C açtı ve kafaları o kadar iyi değildi. Hepsine de hem sıcak basmıştı hem üşüyorlardı. Üçü de her yeri leş gibi mantar kokularak terleyip salyaları akarak aynı anda yerden kalktılar. A'nın biraz gazı vardı ve kramp giriyordu. Geğirdi ve gaz çıkardı ve özellikle D onu biraz sıcak çorba içip bir duş almaya ikna ettikten sonra hemen kendini daha iyi hissetti.

B ve C bir pipo marihuana içtiler ve sonra ikisinin kafası da daha iyi oldu. Sanki A, B ve C'nin otuz dakika önünde gibiydi. Hepsi de öğleden sonra 1'de kalktığı zaman B A'ya daha fazla isteyip istemediğini sormuştu. A 'mümkün değil' dedi. Daha sonra B daha fazlasını alamayacağını kabul etti. Müzik inanılmaz derecede yoğun, belki hiç olmadığı kadar yoğun. Her melodiyi tamamlayan parçalarla birlikte her bir nota kendiince yükseliyor, doruğa çıkıyor ve düşüyordu. A önce hissetti, sonra fiziksel olarak her bir nota haline geldi. Bir New Age kasedinin sonunu dinledikten sonra 'Mükemmel' dedi. Müzikle birlikte içinde dalgalanan çok fazla enerji vardı – bu enerjinin bir kısmını salmak için çılgık atmak istedi. Bir geleceği öngörme ve geçmişi hissetme duygusu vardı – bir şekilde zamana teleskopla bakmak gibi. Gelecek hakkındaki düşünceleri şimdiki zamanda olanlar hakkında bir ifade gibi

görünüyordu, geçmişte olanlar da aynı şekilde. "Geçmiş ve geleceği şimdi gerçek gibi hissediyorum" dedi. Geleceğe dair bazı planlar tabii olarak, otomatikman oluyormuş gibi görünüyordu.

Bir tür eğitilme idraki vardı: "İnanılmaz derecede yaşlı, topraktan oluşmuş, eski Kelt rahiplerine benzer, kutup-yazı gibi, Sibirya ağaç-ruhu türünde bir varlık hissediyorum." Bu varlık güçlü, yaşlı, bilge ve ağır hareketliydi: siyahlar, kahverengiler ve soluk yeşiller. Çok sabırlı görünüyordu –mantar nazik ve lütfekardı, fakat duygularını gerçekten paylaşmak için çok yaşlıydı: iyi kalpli peri gibi bir tanrı. A hiç zorluk çekmeden elini içinden geçirebileceğini hissetti.

Zaman zaman hepsi de kendini biraz çılgın hissetti. Daha az almanın daha iyi hatırlamalanna yardım edeceğini düşündüler. Hepsi de saat 4'e kadar yattılar ve kendilerini iyi hissederek kalktılar. Biraz sendeleyerek ve yine o herşeyin normal fakat açıkça farklı olduğu duygusunu hissederek on beş dakika yürüdüler. 5:30'da kendilerini mükemmel, aç, konuşabilecek gibi hissettiler ve bol bol kıkırdadılar. Pipoyla biraz marihuana içtiler. Hepsi kendini harikulade canlı hissediyordu –hiç mahmurluk yoktu: enerjik, sakin, mutlu, kutlu, hayret içindeydiler.

C her biri için doğru olan birşey söyledi: birşeyin tuhaf veya taşlaşmış ya da trip gibi olduğunu gözledikleri zaman hemen değişiyordu: daha yavan, daha az duyuşsal organik bir deneyime dönüşüyordu. Mantar sizin uzaktan bir gözlemci olmanızı istemiyordu. Net bir rüyaydı, fakat bir kez gerçekten net hale gelince (onun içinde olduğunuzu bilerek) artık bir rüya değildi. Bu kadar güçlü bir etkinin bu kadar incelikli bir şekilde belirlenmesi çok garipti. Hepsi de olağandışı bir rüya görmeden uyudular. Ertesi gün hepsi de görme güçlerinin daha netleştiğini söyledi.¹²

Amania hakkında bazı normal olmayan içgörüler için, psişik insanların bu mantarlarla oldukça tuhaf deneyimleri –kadim Mısır dinsel ayinlerini anlatan doğmamış varlıklarla konuşmalar, vs.-

anlattıkları Andrija Puharich'in (1974) *The Sacred Mushroom*, Doubleday, Garden City, NY, eserine bakınız.

Tabernanthe Iboga

Afrika'da ekvator bölgesine özgü bir çalı olan *Tabernanthe iboga* gezegende ünü yayılmış en güçlü iki sannlandırıcı olan iboga ve ibogaine'nin kaynağıdır. Bu uyuşturucular yıllar önce listenin başına konulduğu için, Birleşik Devletler'de elde edilmeleri imkansızdır. (Üstelik bunların hiçbiri bu ülkede suistimal edilen bir uyuşturucu değildir veya hatta suistimal edilmek için bulunamazlar bile.) Çoğu insan *Tabernanthe iboga*'yı hiç duymamıştır; bu bitki hem şamanist bir katalizör hem de ironik bir şekilde, madenin suistimalinin bir tedavisi olarak buraya dahil edilmiştir.

Belli Afrika kabileleri erkeklerin ergenliğe girme ayinlerinde *T.iboga*'nın kökünden çıkan özü kullanmaktadırlar. Bu, erişkin olacak adaylara imgesel alemin gerçekliğini açığa vurmak için bu alkaloidin yaşamda bir kez alınışıdır. Erkeklik bu bilgiyle eşittir:

İboga ötede olanın reddedilemez varoluşunun görsel, işitsel ve tensel kesinliğini ortaya çıkartır. Ruhsal olarak değişmeyen bu madde vasıtasıyla, insan doğumun ve ölümün nerede başladığını bilmeden içine karıştığı iki varoluş düzlemine aittir. Fiziksel ölüm tüm anlamını yitirir çünkü o yeni bir yaşamdan, bir başka varoluştan başka birşey değildir. "Bu birkaç varoluşa tav veren Iboga'dır"... İboga'da zaman kavramı yoktur, şimdi, geçmiş ve gelecek bir bütün haline gelerek kanşırlar....İboga'nın emilmesiyle insan doğduğu yere geri döner... Aday bir başka gerçeklikteki, yani hem fiziksel ölümden hem başlangıç ölümünden doğan öteki yaşamdaki *Bwiti*'yi (ataların ruhları) keşfederek kabul edilir. Uyanış rüyasında, ruhsal özünde değişmez olan ve iki varoluş düzleminde yaşayan insanın, kendi varlığının şimdişine, geçmişine ve geleceğine şöyle bir göz atar...(Mitsogho kabilesinin bir üyesi olarak) bu yolculuğu sadece iki kez yapacaktır: kabul töreni sırasında ve öldüğü gün. Onun için aynı şartlar altında bir daha iboga alması söz konusu değildir.¹³

Eğer bu alkaloidin ritüel kullanımı gerçekten imgesel alemin reddedilemez bir deneyimine yol açıyorsa, bundan da bu bitkiyi alanların yaşamlarının önemli şekilde değişeceği sonucu çıkar. İşte ibogaine almanın eroin bağımlılığını tedavi edebileceğine dair kanıt:

6 mg/kg ile 19mg/kg arasında değişen dozajlarda ağızdan alınan ibogaine veya ibogaine hidrokloridle yapılan tek bir tedavi, eroin kullanımını en az altı ay kesintiye uğratmayı mümkün kıldı.¹⁴

Bu tür iddiaları araştırmak bile yasaya aykırı olduğu için, bunun bir başka sanrısız mitoloji olup olmadığı görülecektir. Yasal cezalar doğa olgularını araştırmayı önlerken, akıl yasalarımızı şekillendiren varsayımları yeniden değerlendirmeyi gerektirmektedir.

Notlar

1. L.Valdes, et.al (1983). "Ethnopharmacology of Ska Maria Pastora (Salvia Divinorum, Epling and Jativa-M.). Journal of Ethnopharmacology, 7, 287-312.
2. Aynı eser.
3. İsimsiz (1992). Cultivation Details for Exotic Plants, Of The Jungle, P.O.Box 1801, Sebastopol, CA 95473.
4. Valdes, aynı eser.
5. P.deSmet (tarih yok). Ritual Enemas and Snuffs in the Americas, Rosetta Folios, Berkeley, s.124.
6. R.E.Schultes, "The New World Indians and Their Hallucinogenic Plants", 7th Annual Lecture Honoring Dr.Laura L.Barnes, 12 Kasım 1969.
7. R.E.Schultes (1976), Hallucinogenic Plants, Golden Press, NY, s.152.
8. L. Mayaguitia, et al. (1986). "Psychopharmacologic Analysis of an Alleged Oneirogenic Plant: Calea Zacatechichi" -Journal of Ethnopharmacology, s.18, 229-243.
9. F.Festi & A.Bianchi (1992). "Amanita muscaria", integration, No. 2/3, bilwis-verlag.d-8729 Knetzgau/Eschenau, s.79.
10. İsimsiz (tarih yok). "The revised anonymous Amanita muscaria eaters' hand-paper", Mushroom Times (basım tarihi eksik), s.5.
11. Aynı yer.

12. İsimli (1993). Yazarla kişisel konuşma.
13. R.Goutarel (1993). "Pharmacodynamics and therapeutic applications of Iboga and Ibogaine", *Psychedelic Monographs and Essays* #6, s.71-111.
14. Aynı yazı, s.95.

Bölüm 14

Teknik Hakkında Bazı düşünceler

İhtimal ki, ritüelin etkisi içeriğinden bağımsızdır. Bence, kişi uyuşturucu kullanımı hakkında kurallar koyduğu sürece, nasıl kurallar koyduğu önemli değildir. Eğer bu kurallar için bir mantık gerekiyorsa, hakim olan inançlarla uyumlu olduğu sürece her mantık işe yarar. Kızılderili toplumunda, ritüel genellikle büyü bitkisinin içinde oturduğu farzedilen ruha ya da tanrıya duyulan saygı bağlamında açıklanmaktadır. Amerikan toplumunda, ritüel 'iyi toplumsal adet' olarak anlaşılabilir. Her durumda da, bu prensip kullananları uyuşturucuların olumsuz potansiyelinden korumak için çalışmaktadır.¹

Her birimiz, DNA moleküllerinin bölündüğü, birbirine kanşıp birleştiği ve sonra kendilerini bilinçle madde arasındaki boyutsal bir yüzey olarak dokudukları zıtların tutkulu bir kutupsallaşması yoluyla uzay/zamana girdik. Görünüşte hafif olan görünüşte yoğun olanla birleşti. Her birimiz sonradan, doğal güçlerin yaşamı idame ettirmek için yeterince düzenlenmiş olduğu bir gezegende bir aile, bir kültür ve bir tarihe benzeyen birşeyin içine itildik. Bu şablonlarla sınırlı olsak da, her birimiz eşsiz ve bi-

ze verilen özü değıştirmek için büyük ya da küçük bir kapasiteye sahibiz.

Veya böyle olduğuna inanıyoruz. Bilinmeyenle karşı karşıya gelindiğinde, bilinç inanca şekil verir, sonra onu öldüresiye benimser, zira onun akla uygun yapısı olmaksızın dayanılmaz bir idraksizlik uçurumuna karşı savunmasızdır. Yine de, normal farkındalık yüzeyinin altındaki birşey, düşünceye yol açan bu teminatların ötesinde Gizemin hala var olduğunu ve onunla çınlıçplak karşılaşmanın genellikle dehşetli bir deneyim olduğunu bilir. Böylece bizler hayatımızı kanaatlerimizi oluşturup savunarak ve rahatlatıcı idrakimizi aşan şeylerle ilgilenmekten mümkün olduğunca kaçınarak geçiririz.

Sanırsal kendini-keşfetme kuantum fiziğinin psikolojik eşitidir, hiçbir şey bizim düşündüğümüz şey olmayana dek inanca meydan okunan, eski öncüllerin yıkılıp yenilerinin meydana getirildiği, Gizemle inanç arasındaki öznel bir karşılaşmadır. Herkes bu alemleri keşfetmekle ilgilenmez. Statükoya büyük yatırım yapanlar, başkalarının oraya gitmesini engellemek için tüm vasıtaları kullanmak ister gibi görünürken, başkaları da sonuçlarına bakmaksızın oraya gitmek için neredeyse itilirler. Bilincin tekamülünü alevlendiren de bu gerilimdir.

Bu süreç içinde inancın gerekli bir vasıta olduğunu kavramak önemlidir. İnançlarımız tümüyle hatalı olabilir, fakat ‘yapılan’ gerçektir ve beklentilerimizi deneyimimizle uyuşturmamızı sağlayan da budur. Beklenti deneyimle uyuşmadığı zaman gerilim olur, fakat biz bunu kuramlarımızı gittikçe değıştirerek, yavaş yavaş kabul ederiz –dünya yavaş yavaş düz olmaktan çıkarak yuvarlaklaşır; Newton’ın fiziği Einstein’ın fiziği olur; dünün dogması bugünün batıl inancına dönüşür. Bilme ilüzyonu, bilinmeyene karşı korkumuzu kotarmamızı sağlar ve seçim yapmak için bir yapı sunar. Bu bir ilüzyonun görünüşünden başka birşey olmayabilir, fakat bu ona uyararak yaşanacak birşeydir ve sonunda bunu doğru anlamamız için bize zaman verir –ya da buna inanmayı seçebiliriz.

Batı dünyasında hastalığa ‘mikropların’, kimyasal dengesizlik-

lerin ya da genetik eğilimlerin neden olduğu düşünülür. Şamanizm dünyasında, hastalık genellikle bir tür büyücülüğün doğru-
dan sonucu –başkalarının kötü düşünceleri- sayılır. Bazı kültür-
lerde bir hastalığın sebebini anlama ilmine yer yoktur. Eğer has-
talanırsanız, birisi size bir numara yapıyordur ve sadece şaman
bunun kim olduğunu bulup bu laneti kaldırabilir.

Aşağıdaki alıntılar, bütün Amazon'daki ayahuasca şamanizmi
inancı içinde ifade edildiği şekliyle bu inançlara dair bir duygu
veriyor. Örneğin, *Mal de ojo*, kem göz, besbelli bilinçli bir maksat
olmaksızın yayılabildiği için, bir şekilde kaynağı belirsiz olan bir
derttir:

Bu kem göz hastalığının nedeni ve bir ölçüde tedavisi de
bilinçsizdir. Gözleri kem olan ve bakışı genellikle ölümcül mi-
de-bağırsak hastalığına neden olan kişi bu bakışın gücünün
farkında değildir. Bu bilinçsiz bir güç ve kasıtsız bir edimdir,
belki gıptanın gerçek doğasıdır –maksadın üstünde ve öte-
sinde kendine özgü bir hayatı olan *envidia**.²

Envida, gıpta, besbelli daha bilinçli ifa edilen bir hastalıktır.
Eğer bu hastalığa yakalanırsanız, birisi kasten sizi hasta etmeye
çalışıyordur:

Öyle görünüyor ki, insanlar hemen herşeye gıpta edebilir-
ler. Ve gıpta eden kişi tehlikelidir, gıpta onu o kadar tahrik
eder ki büyü yoluyla öldürmeye çalışır –*honta* (ovada yaşayan
Kızılderililerin üflenlen okları); *magia* ve *capacho* (dağlarda ya-
şayan Sibundoy Kızılderililerinin durumunda); *magia* ve *sal* ve
maleficio (uygar kastlar ve sınıflar durumunda –siyahlar ve be-
yazlar).³

Ayahuasca şamanizmi şimdilerde Batı tarafından romantikleş-
tiriliyor. Maddeyi atom altı parçacıklara bölen ve sonra da bize
bu 'nihai gerçekliğin' bizim ussal diyebileceğimiz hiçbir yasaya

* Gıpta, kıskançlık, haset

itaat etmediğini söyleyen bir soyut fizikle kafamız kanıştı ve cesaretimiz kınldığı için, hemen bilim öncesi dünyanın aynı derecede fena inançlarına dönüyoruz. Soru şu: yabancı bir kültürün şamanist kuramını gerçekten kabul edebilir miyiz? İşte, örnek olarak, bir Güney Amerika ayahuasca tedavi oturumu sayılabilecek bir toplantının birkaç ağızdan tasviri:

Yerel bir Kızılderili Pedro'nun acı çeken yanına doğru gitti. Pedro kusuyordu. Öğürtüler arasında, 'Bu çok şiddetli, bu ilaç,' dedi. Adam dertli hikayesine başladı. 'Kadınım benden kaçtı... oğlum hasta...ev kötülükle dolu.. ne yapacağımı bilmiyorum...'

'Kahretsin!' diye bağırdı Pedro, yüzünü tekrar ellerine gömerken duygudaşlık ve acıyla bağırarak.

Bu tüm gece sürdü. İnsanlar sıçmak ve kusmak için kalktılar ve tekrar ateşin yanına geldiler. Ateşten uzaklaşınca hava soğuyordu. Çoğunlukla büyücülüğün engellenmesi ve tedavisi hakkında konuştular...Sexto, gölden gelen adam, son üç yıldaki ıstırabını anlattı. Durdu.

'Kötü rüzgar, *mal aires*,' diye neticeye vardı bir kadın güvenli bir sesle.

Sexto ufak gözlerini şeytanca bir bakışla ona dikti. 'Hayır!...Büyücülük!' dedi.

'Saf *sal*, saf büyücülük,' dedi köşede oturan genç bir adam şarkı söyler gibi, 'kesinlikle!'

Kadınlar teker teker çocuklarındaki *espanto*'yu ('korku') tedavi ettirmek için getirdiler. Bebekler ağladı. Şaman daha da yüksek sesle bağırdı, şarkı sertçe geniş gece semasına ve altındaki karanlık göle savruldu.'

Kem göz, gıpta ve korku Batı tıbbında genellikle hastalık nedeni olarak kabul edilmez. Bizler bu tür teşhislere kolayca inanmayız ve genellikle bunları saf batıl inançlar olarak etiketleriz. Fakat, şamanlar gerçekten fiziksel olarak hasta olan bireyleri bu

çerçevelede çalışarak tedavi ediyorlar. Ayırıcı anlamda ve başka olabileceği herşey bir yana, bu sadece psikosomatik tıptır ve görünüşe göre 'genel pratisyenlikten' ziyade psikiyatri ile daha çok ilgisi vardır –ya da var mıdır? Zihinle madde arasındaki çizgiyi nereye çiziyorsunuz?

İnancın kendiliğinden kendine özgü belli bir kudreti var gibi görünüyor. Belki imgesel alemde, ona atfedilen herhangi bir parametreyi yapılandırabilen ve bu yapı içinde bu boyutta etkiler yaratan bir şablon vardır. Başka bir deyişle, eğer bir inanca yeterli enerji verilirse, bu inancın başka, daha geniş kapsamlı güçleri hizmetine alabilen küçük bir doğa kuvveti haline gelmesi mümkün olabilir.

Benim inançlarımdan biri de, uçuk bir DMT tribi yaşamış hiç kimsenin herhangi bir inancı tamamen doğru ya da tamamen yanlış sayamayacağıdır. Esasında, bizim genel kabul gören gerçeklik diye etiketlediğimiz, bu görüş açısından sadece eğreti olarak 'gerçek'tir. Çoğumuz 'Yaşam bir ilüzyondur' diyen Budist akideyi duymuşuzdur. DMT deneyimi bu iddiayı bütünüyle onaylar. (Gerçekte, 'kısmi gerçeklik' 'ilüzyon' sözcüğünden daha doğru bir terim olabilir.) Bunun nasıl olabildiğine dair en makul açıklamalardan biri de, bu boyuttaki 'gerçekliğin' beyninizin halihazırda hangi sinir iletkenini işleme tabi tuttuğuyla ilişkili olduğudur:

DMT veya 5-Meo-DMT gibi bir madde tütürüldüğü veya enjekte edildiği zaman, beynin olağan sinir iletkenlerine benzeyen, fakat sadece bir-iki (atom) uzakta olan birşey görüldüğü veya kimyasal olarak tepki gösterdiği bir durum yaşanır. Böylece, bu değişmiş kimyasalların genellikle serotonin için ayrılan yeri almasına izin verir. Hem moleküler olarak yeterince yakın olduğu hem de işlevsel olarak serotoninin yerini aldığı için, genellikle serotonin tarafından düzenlenen dürtüler şimdi DMT veya DMT'ye benzer maddeler tarafından düzenlenir... Eğer beyin... ya serotonin veya DMT (ile)...niteliksel...özdeş bir şekilde...işlev görüyorsa, o zaman eğer biri sanırsalsa, diğerinin de öyle olabileceğini varsaymalıyız. Bu durumda bizim 'normal' gerçeklik diye adlandırdığımız 5-HT

(serotonin) sannısı olabilir ve şizofrenlerin yaşadığı da DMT sannısıdır. Ya da, aslında bunların hiçbirisi sannsal değil, fakat sadece çok gerçek, ancak biraz kötü-hızalanmış iki gerçekliği açığa vuran farklı 'mercekler'dir'

Boyutsal terimlerle, bu kuram algıladığınız alemin, birbirine yakından benzeyen bir dizi molekül anahtarından herhangi birine bağlı olduğunu öne sürmektedir. Bu boyut için 'normal' anahtar serotoninidir, fakat eğer imgesel alemlere girmek istiyorsanız, benzer kimyasallar bunları farkındalığınıza açacaktır. En güçlü sanrılardancı uyuşturucuların yapısal olarak serotonine çok benzer olması manalı ve ilginçtir! Şu iddiada bir şekilde rahatlatıcı birşey buluyorum: 'Yaşam sadece bir serotonin sannısıdır!'

Ki bu da şu soruyu alevlendiriyor: O zaman nedir gerçek olan? Kendi içlerinde insanın hayalgücünün kavrayabileceğinden daha geniş bir yelpazedeki 'inançlar' gibi görünen bu kısmi gerçeklikler çoklu evren matriksinin dışında uzanan nedir –belki de tanrıların inançları mı?

Bu tür sorular cevabı beklenmeden sırf etkili olsun diye sorulabileceği için, Gizemle karşı karşıya gelmenin bir vasıtası olarak inancın yapısına odaklanmak daha yararlı olabilir. Bundan da anlaşılacağı gibi, bu inancın yapısını deneyiminizi belirli işleme tabi tutmak için bir referans noktası olarak kullanmayı istediğiniz sürece, neye inandığınız gerçekten önemli değildir. Bu referans noktası olmaksızın, ayırım yapacak, değiştirilecek ya da dayanılacak hiçbir şey olmaz. Sonuç olarak, yapınız ne kadar esnekse, bilinmeyenin tezahürlerini o kadar kolay uzlaştırabilirsiniz.

Akla 'varsayım' kavramı geliyor: ideal olarak, işe yarar bir varsayım içinde bir değişiklik, hatta sürekli bir değişiklik potansiyeli oluşturmuştur. Öte yandan, inançlar genellikle sabit ve düzeltilmeye karşı dirençli oldukları için sorun çıkarma eğilimindedirler. Bir varsayım bilmediğimizi, fakat öğrenmeye çalıştığımızı farzeder. Bir inanç kesinliğin rahatlatıcı ilüzyonlarında ısrar eder. Başka bir deyişle, Gizemle yararlı bir şekilde meşgul olabilmek için, 'Usta herhangi bir konudaki görüş açısının ve hatta düşünce

şekillerine ve yasalarına dair doğal kavrayışının bile tümüyle yıkılmasına hazır olmalıdır.⁶ Egoyu bu görüş açısıyla rahat olabilecek şekilde eğitmek için bildiğim en iyi katalizör fevkalade şamanist bir uyuşturucu olan DMT'dir.

Sanrılandırıcı bitkilerin geleneksel kullanımı hemen her zaman ritüel gerektirmiştir. Ritüel inancın üsluba uygun (yani, yapılanmış) ifadesidir. O içinde Gizemin tezahür edebileceği 'kutsal' bir yer, insanların anlayabileceği terimlerle ifade edilmesi için bir şablon sağlar. Bunun için, ondan çıkan sizin için kavranabilir olduğu sürece, ritüelin ne olduğu önemli değildir. Terence McKenna bu fenomeni gözlemlemiştir:

Sanrsal uzaylarda 'Kendin için ne olduğunu göster bana' dediğim konuşmalar bile yaptım. Ve sonra ağır kadife perdeyi kaldıran bir org sesi gibi başlıyor. Bundan yaklaşık kırk beş saniye sonra, 'Kendin için neysen, bu kadarı yeter,' diyorum. 'Hadi danseden farelere ve küçük elflere ve biliyorsun, şu mutlu, hoş şeylere geri gidelim! Bu beni çıldırması korkutuyor!'... Her zaman kendini saklıyor. Bu bütünüyle dürüst bir karşılaşma değil. Onu gerçekten idare edemeyeceğinizi biliyor... *Üstüne yükleyebileceğimiz kadar çok yansımayı kabul edebiliyor. Gerçekten insanın tahayyül gücünün ötesinde, onun için üstüne hangi imgeyi yüklersek, bunu alabiliyor ve tezahür ettirebiliyor. Fareler, elfler, insan kaçıran yabancılar. (Vurgular benim)*⁷

Öte yandan, eğer ona en azından bir olasılık statüsü, işe yarar bir varsayım veremiyorsanız herhangi bir eski inanç işe yaramaz. Ben en yararlı varsayımlarımı, insan bilinci için üç benzer şablon olduğuna inandığım yapı içinde, Şamanist dünya görüşü, Batı Gizem Geleneği ve Analitik (Jung) Psikoloji'de buldum. Bunların bütünüyle doğru olup olmaması önemli değil. Bir yerden başlaması gerek. Hiçbir yerden başlamamak zihin-uzayında kafayı yemenin garantili yoludur.

Faydalı bir meditasyon tekniği de gevşemektir, gözleri kapatmak ve bir mağara veya toprağın içine bir girişi olan bir manzara hayal etmektir. (Sadece sahne kurulur. Bilinçaltı psişe bu imge-

nin geri kalanını halleder. Eğer doğru yapılırsa, kişi bir tür içsel filmde bir katılımcı-gözlemci olur.) Kişi hayalinde bu mağaraya girer ve onu izleyerek şamanist imgesel alemin daha üst veya alt dünyasındaki başka bir manzaraya geçer. Orada kişiyi bilmesi gereken şeye yöneltecek olan bir güç hayvanını arar.

Jung buna çok benzer bir yöntem kullanıyor ve bunu 'aktif imgeleme' diye adlandırıyordu. Diğer ezoterik geleneklerde de, her inanç sistemine özgü sembolik parametreler içinde aynı düşünce uygulanmıştır. Örneğin, Kabalacılar Yaşam Ağacı kabartmasıyla çalışırlar. Birkaç yıl önce, Tarot kağıtlarının sembollerini bu şekilde kullanmanın çok etkili bir yolunu anlatan bir kitap yayımlandı.⁸ Başka bir deyişle, bir olasılığa ("inanç") hangi sembol-kompleksini atfedebilirsiniz işe yarar. Çoğunlukla tek ihtiyacınız olan ilgili sistemi estetik açıdan takdir etmektir.

O zaman, 'Aktif İmgeleme', sanrılandırıncılarla veya onlar olmaksızın, imgesel aleme girmenin kanıtlanmış bir tekniğidir. Bunun nasıl işlediğine dair bir fikir vermek için, işte San Pedro kaktüsünden Artı-2 doz alarak yaşadığım şamanist bir tahayyülün tasviri. Mevcut gerçekliğime uyması için meditasyonun yapısını değiştirdim. Bir mağara yerine, bilgisayarımın ekranına girdiğimi hayal ettim:

Bilgisayar terminaline girdim, kısa bir merdivenden (on basamak) aşağıya inip kocaman bir tünelin girişine çıktım. Bu geçidin hemen hemen yansında sola daha küçük bir tünele döndüm. Bu büküldü, döndü ve hızla bir sincap deliği büyüklüğüne büzülüverdi. Bundan çıkarak (artık sincap büyüklüğündeyim) San Pedro kaktüsleriyle kaplı kurak bir manzaraya çıktım. Bir tavşan geldi (benden büyük) ve onun sırtına tırmandım. Tavşan beni dibinde bir kapı olan kocaman bir San Pedro kaktüsüne götürdü. Bu kapıdan girdim ve kendimi bir tür lobide buldum. Bir asansör vardı, binerek 'tavandaki' bir gözlem platformuna çıktım. Bu, çöle ve her yönde büyüyen binlerce San Pedro kaktüsüne bakan dökme camdan pencerelerle çevrili büyük boş bir odaydı. Sonra arkamda bir tür büroya açılan bir kapıyı farkettim. Fazla resmi bir sekreter di-

şarı çıkararak, 'Bay Pedro şimdi sizi görecektir,' dedi. Büroya girince 'Aziz Peter'ın kocaman bir masanın ardında oturduğunu gördüm. Beyaz bir ışıkla çevriliydi ve yüz hatlarını net olarak göremiyordum. Nezaketle bana masasının önündeki bir sandalyeyi gösterdi. Ona San Pedro kaktüsünü kullanmanın doğru yolunu sordum. Bana başlangıç için üç kural söyledi. (Daha çok kural olduğu, fakat bunların yeni başlayanlar için olduğu izlenimine kapıldım.)

1. Samimi ol. (Yani düşüncesizce kullanmak yok.)

2. Korkma –trip sırasında ne olursa olsun bu senin içsel gelişmen için ve programın bir parçası.

3. Sana yeni yönleri işaret eden 'yol işaretlerine' karşı tektikte ol.

El sıkıştık ve geldiğim yoldan döndüm.

Çok ilginç bir tahayyül –oldukça yaratıcı ve şaşırtıcı. Psişemde bir yerde özerk bir mizah duygusu var: Bir 'ürünü' teşvik eden bir CEO olarak Aziz Peter (San Pedro)! Sembolik olarak bu işe yarıyor –kitabım sannlandınıncıların şamanist kullanımını 'satıyor'.

Eğer doğru yapılırsa, bu 'içsel rehber' meditasyonlarında bir sürpriz, keyif ve mucize duygusu olması gerekir –bundan sonra ne geleceği hakkında hiçbir fikriniz olmaz. Bu bir tür uyanış rüyasıdır, (benim için) sadece çok hafif dozlarda mümkün olan imgesel aleme nazik bir şekilde nüfuz etmedir. Daha yüksek dozlar genellikle başlangıçtaki imgeyle 'sahneyi kurabilmem' için fazla kuvvetli geliyor, fakat bu öğrenilmiş bir beceri olabilir. (Sizi bir tahayyüle yönelten emin bir eş burada faydalı bir teknik olabilir.) Benim deneyimime göre, daha yüksek dozlar kendi gerçekliklerini kuruyorlar. İşte böyle bir trip:

Neredeyse 2.5 gram Psilosibin mantarı yedim. Yaklaşık bir saat içinde etkisi başladı. Geceyi sivrisinekleri uzak tutmak için küçük bir ateşin yanında tipide (kızılderili çadırın) geçir-

dim. Bir yığın görsel imge var:gözlerim kapalıyken inanılmaz derecede girişik girdap gibi dönen mavi ve mavi-yeşil arabesk desenler. Sonra çok detaylı, kıvrılan kırmızı ve mavi yılanlar: sanki gerçek yılanlarmış gibi her bir pul, her bir renk örneği çok canlı! Korku ya da öyle birşey yok –çok güzellerdi. S ile birlikte kişisel bir içsel çalışma yaptık –otomatik olarak, daha büyük psişemin daha yüksek parçası olarak yorumladığım şeyi 'kanalize etmeye' başladım. Bu 'varlık' ("James") bir öğretmendi ve S.'nin bir küçük kız yanıyla sıkı ve sabırlı bir şekilde çalışıyordu. Konu, S.'nin bir kabile 'şifacısı' olmak için kabul edildiği bir başka yaşamla ilgili gibi görünüyordu. Çocukluğundan beri kabilenin yetiştirdiği beyaz bir esirdi, fakat şamanist yaşlılar onu 'seçilmiş olanlardan' biri sayıyorlardı. Konu genç bir kızın büyüyüp kabiledaki yetişkin rolünün sorumluluğunu almaktan korkmasıydı. Bu bir şekilde S.'nin şimdiki yaşamındaki meselelerle ilgiliydi –benim görüşüme göre, bu onun istencini kullanma veya gücünü yapılandırma isteksizliği idi. "James" onu tümüyle güçlü bir şaman olduğu zamana doğru ilerletmeye çalıştı, fakat bu olmadı ve S.'nin bir parçası söz anlamaz, o küçük 'yumurcak' kız kimliğinde kalmayı seçti... Trip iki saatte hafifledi ve "James"i kaybetmeye başladım –daha uzun aralarla gelip gitmeye başladı ve sonunda kayboldu.

İçgörüler: 'Eğlence' dozları denilen dozlar kolayca kişinin içsel uzaya doğru ilerlemesini sağlar. Bunu daha yüksek dozlarla da tekrarlamam gerekecek, fakat sezgim bana düşük dozların bu anlamda daha kotarılabılır olduğunu söylüyor. Bu şekilde tutarlı bir psikoterapi yöntemi geliştirilebilir –neo-şamanizm!

Bu deneyim sırasında ortaya çıkan imgeler ve mecazlar eğreti sayılmalıdır; her ikimizin psişesindeki birşey bu senaryoyu yarattı ve biz de bununla birlikte aktık. Bu sahnelerin tarihsel olarak doğru olup olmadığını bilmiyorum ya da aldırıyorum. Sadece ilginçtiler ve ilişkimizin o aşamasında aramızdaki içsel dina-

mikler hakkında çok şey açığa vurdular. "James" ismindeki varlık (tüm hayatım boyunca "Jim" ismiyle tanındım –beni tanıyan kimse beni "James" diye çağırmaz) benimle ilişkili olan, fakat normal günlük anlamda 'ben' olmayan bir 'başkası' olarak deneyimlendi. 'Onun' sabırlı bilgeliğinden derinden etkilendim, bu normalde bende fazla olan birşey değildi.

Benim için, daha yüksek dozlar enerjileriyle beni sürükleyip gidiyorlar; beni götürmeyi seçtikleri yere gidiyorum ve sona erene dek bekliyorum. İşte bu triplerden bir örnek:

Zamanın akışını takip edemeyecek kadar kafam iyi. Sadece iki gram mantar, artı bir gram harmala özünün öznel etkileri önceki beş gramlık triplere eşit. Kendimi çok zayıf hissettim, fakat kendimi yeterince iradeyle hareket etmeye zorlayabildim. Her yerde hareli kumaş desenleri, fakat renkler önceki triplerdeki kadar canlı değil. Baktığım her yerde karmaşık desenler gördüm –herşey tek bir kapsamlı anlamlı gestalt halinde çevresiyle bütünleşmişti. Dışanda ağaçlardaki yaprakları uçuran rüzgar evrenin akışıyla ahenk içinde bir dansı. Herşeyde İran kilim desenleri. Fiziksel olarak epey üşüyordum –ocağın yakınında durdum, gerçi S. odanın onun için fazla sıcak olduğunu söyledi. Herşey olanaksız derecede karmaşık ve girişik –Afrika tespih modelleri. Sesler kulağa uzakta ve değişmiş gibi geliyor. Avustralya Aborijinleri kasetinde tıklayan sopalar, gerçeküstü bir seviyede yavaşlayan bir tempoyla birlikte çok uzaktan geliyor –nedense biraz meşum. (Dönüp buna bakınca, sanki şamanist kullanım için bir ipucu gibi geliyor: tempoyu dinle ve onu izle.) Gelip geçen bir mide bulantısı, fakat çok kötü değil –dalgalar halinde geldi ve sonra geçti- kolay başedildi. Şamanist odaklanma çok zor – uyuşturucular konsantre olma yetimi bastırdılar. Keşke bir öğretmenim olsaydı. Tüm bu trip Haziran'da 2.5 gramla yaşadığım tripten çok daha uzun gibi görünüyordu. Bilincimin daimi olarak değiştiğini hissettim. Baktığım herşey minnacık insan kafataslarından yapılmış gibi görünüyordu –Nepal kolyemdeki gibi. Kötü deneyimler yok –birşey 'tuhaflaşmaya' başladığı zaman, sadece onu bırakıveriyorum ve o da uzaklaşıyor. Etki

hafifleyip yavaş yavaş kafam yerine geldikçe şamanlık daha kolay hale geldi. ‘Katlar ve Kaplamalar’ kavramı –bunu tanımlamak zor, fakat gerçekliğin boyutlarını birbiri üstüne binen tabakalar gibi gördüğümü hissediyordum. Örneğin, S:’ye bakıyor ve onun değişik özlerini görebiliyordum, sonra o egosundan konuşuyordu ve egosunun onun en ufak parçası olduğunun hemen farkına varıyordum –adeta önemsiz bir kaplama. İçinde onu incinmekten koruyan güçler –deyim yerindeyse, muhafızlar- olduğunu üstü kapalı anlıyordum. Öyle hissettim ki, eğer bu koruyuculara (sanki ‘dışsal’ gibi görünüyordular) sahip olmasaydı, uzun zaman önce ölürdü. Bedenine bakmıyor –sigara yüzünden akciğer bölgesi çok zayıf: göğsünün içini görebiliyordum, fakat bakışlanımı çevirmek zorunda kaldım: bununla başedemezdin. (Ne şaman!) O sadece onu koruyan dışsal/içsel güçler nedeniyle yaşıyor. Gerçekten, bunları hakikaten görmesem de, ‘muhafız melekleri’ var –sadece onların varlığını üstü kapalı anladım. Sadece yüzeyde kalmış olsam da çok harika bir deneyim.

Bu deneyimlere üstünkörü anlamlar verip sabit inançlar haline getirmenin çok kolay olduğunun vurgulanması gerekiyor. Her yoğun algılaşmanın doğasında vardır bu tehlike, fakat özellikle sanrsal bilinç halleri buna müsaittir. İnanç yapısı gereklidir, fakat içeriği her zaman eğreti olmalıdır. Mecazi düşünün, kuramsal düşünün, fakat asla dogmanın tuzağına düşmeyin.

Kimse bağışık değildir. Altmışların başlarını ve sürüp giden o başkalarını kendi inancına çekme şevkini hatırlayın. Daha aşırı çevrelerde, sanrılandırıcılar gezegendeki hemen her sorunun yanıtıydı. Şevk (enthusiasm) ve entheogen sözcüklerinin kökleri aynıdır. Bu sözcüklerin her biri, bilinçli ego vasıtasıyla imgesel alemden çıkan ‘varlıkları’ (theos= tanrı) ima eder. Bu ‘varlıklar’ bizim idaremizi ele geçirirler ve bizler en-theos-iasm’ın eleştirmeyen köleleri haline geliriz. Kendimizi uzayötesinden dengesiz bir güç üstümüze binmiş halde buluruz. (Eleştirel ayrımla denkleştirilmediği için dengesiz.) Çoklu evrende hiçbir şey bu kadar saf değildir –denge esastır.

Bu nedenle, imgesel aleme girildiği zaman, denge kavramını tanıyan ve takdir eden kuramsal bir yapı yararlıdır. Bunun mü-kemmel bir örneği, bu fikrin gerçekten şamanın *mesa* ya da tören sunağının yapısı içinde somutlaşmış olduğu Peru'daki San Pedro mezheplerinde bulunur. Mesanın sol yanı karanlık güçlerle ilişki-lidir –hastalık, büyücülük, vs. Sunağın sağ yanı iyileştirici, yaşam veren güçlere verilmiştir; ve ortası bunların arasındaki bir denge olarak kavranır.

Bu sunaklar genellikle pek büyüktür ve şaman için sembolik önemi olan pekçok nesne içerir. Sunağın sol yanıyla arkeolojik unsurlar (kırık çömlek parçaları, kemikler, vs.) ve hayvanlarla, ör-neğin yılanlar ve geyiklerle ilgili şeyler arasında tutarlı bir ilişki vardır. Sağ yan dinsel ikonlara, tasvirilere, heykellere ve Katolik azizlerin geniş panteonundan diğer eşyalara ayrılmıştır. Bu dü-zenleme açıkça kadim, Kolomb-öncesi tanrılarla Hristiyanlık arasındaki çatışmayı, İspanyol Fethinden beri bu kültürlere ha-kim olan bir ikilemi ortaya koymaktadır. Bu sembolik yapı, bu 'inanç sistemi' içinde şamanın imgesel alemin güçlerini çekmesi-ne izin verilmiştir:

(Şaman) Jose hem sağ hem sol güçlere hakim olması ge-rektiğini açıkladı ve hiçbir zaman sol yandan kötü güçlerin ye-ri olarak bahsetmedi; onun için bu, açıkça ahlaki bir değerlen-dirme yapmaksızın, yaşamı tehdit eden güçlerin alanıydı... Jo-se bu ritüel oturumları yaşamı tehdit eden güçlerle tehlikeli, potansiyel olarak ölümcül karşılaşmalar olarak tanımlıyordu. Hatta, daha az güçlü sunakları ve dikkatsiz ritüel alışkanlıkla-rı olan ve kudretli büyücülerle karşılaştıkları zaman yaşamları-nı yitirmiş olan başka şifacılardan da bahsetti. Öte yandan, Jose bu oturumlardaki estetik ve hoş unsurları da yorumladı. Ona neden bu deneyimden zevk aldığını sorunca, şöyle de-di, "Çünkü bu benim, bu benim işim. Çünkü güzel, güçlü şey-ler görüyorum. Çünkü sonunda insanları iyileştiriyorum."⁹

Uzayötesine yaptığı akınlar için bir bakış açısına, bir inanç ya-pısına sahip olmasının yanısıra, bu şaman bu inanç sistemi için-

de manevra yapacak kadar geniş yer sağlayan bir 'tavır' -'oyun' kavramı- ifade etmiştir. Bana göre bu en iyi "kuram" yorumuna benzer, Gizemin size fırlatabileceği herşeye yer sağlayacak kadar esnek bir tutumdur bu:

Jose'nin görüş açısına göre, ritüelindeki tehditkar ve zevk veren unsurlar arasında hiçbir çelişki yoktu. Bence bu 'oyun' sözcüğünün isim ve fiil şeklini kullanışında en açık şekilde görölüyordu. Mesanın kendisi kadar, bir bütün olarak ritüelden bahsederken de Jose '*mi juego* (oyunum)' diyordu. Onun ritüel şarkısı '*vengo jugando* (oynayarak geliyorum)', '*sigo jugando* (oynamayı sürdürüyorum)' ve '*vamos jugando* (oynayarak gidiyoruz)' gibi ibareler taşıyor....Bu nedenle, Jose için, bu ritüel deneyiminin merkezinde bir oyun niteliği vardır.... Eğer Jose'nin tehlikeli güçlerle karşılaşmasının San Pedro'nun yol açtığı bir görü deneyimi çerçevesinde meydana geldiği hatırlanırsa bu oyunda mesanın rolü anlaşılabilir. Sunak Jose'nin, bunlara hem şekil hem anlam vererek, bu görüntülere hakim olmasına yardım eder...Zaman içinde, Jose için uyuşturucu deneyimi sırasında kendisine sunulan bu şekilleri ve duyumsamaları 'makul kılma' yetisinin büyük ölçüde bu imgenin çoğunu mesa nesneleri vasıtasıyla somut bir şekilde tasvir ettiği olgusuna dayandığı netleşti. Mesa sembollerinin halüsinasyon imgesinin somut simgeleri olduğuna dair çok güçlü bazı göstergeler vardır... Şaman bir mesa yapıtını, bu imgesel halde "gördüğü" birşeyi aktarmak için kullanır...Bütün bu kanıtlar, mesa yapıtlarının meskalinin yol açtığı hâlüsünasyonlarla yakın ilgisi olduğu ve bunların belli amaçlara ulaşmak için uygulanmalarına izin verecek şekilde bu tahayyülleri sabitleme hizmeti gördükleri sonucunu desteklemektedir...Şamanın anladığı şekliyle mesa bir oyun tahtası, ritüelin ona karşı oynandığı sembolik bir örnektir. O yaşam-alan ve yaşam-veren güçler arasındaki, sol ile sağ arasındaki mücadeleyi temsil eder. Fakat bu mücadele, bu karşıtlık, şamanın hem sol hem sağ üstündeki hakimiyetini yeniden onaylamasıyla bir geçit, bir azim haline gelir. Tüm Yeni Dünya'daki şamanlar

gibi, Jose de karşıt güçler arasındaki çatışmada bir dengeleyici-
cidir. Jose için, mesanın somut sembollerle temsil ettiği bu
ritüel oyunu, her iki yana hakim olarak bu çatışmanın üstüne
çıkan bir bireyin uyguladığı dengeleyici bir edimdir.¹⁰

Kavramsallaştırma, hayalgücünün bir işlevidir, imgesel alem-
de yer alan bir faaliyettir. Evvelce betimlenen 'içsel rehber' me-
ditasyonu için sahneyi hazırladığımız zaman şekil alan şeydir bu.
Batılıların bilimsel materyalizmden derinden etkilenmiş şama-
nist olmayan bir kültürden çıkarak sanrılandırıcı maddelerle uza-
yötesine girmeleri için, yeterince esnek bir tür yapı (kuram) esas-
tır. Peru'dan alınan yukarıdaki kavramları (gerçi kişi bunları ken-
di kişisel kullanımı için değiştirmeyi seçebilir) kuvvetle tavsiye
ediyorum. Belki bu fikirler Robert Frost'dan alınan bir kıtayla da-
ha bildik bir çerçeveye oturtulabilir:

Varsın yollar ayrılık olsun isteyenlerin,
Benim yaşamaktaki amacım birleştirmektir
Mesleğimi ve meşkalemi
Tıpkı iki gözümün tek görüş oluşturması gibi.
Ancak sevgi ile ihtiyacın bir olduğu,
Ve çalışmanın fani para için oyun olduğu yerde,
İş gerçekten yapılır
Tanrı ve gelecek aşkına."

Notlar

1. A.Weil (1972). The Natural Mind, Houghton Mifflin, Boston, s.108.
2. M.Taussig (1987). Shamanism, Colonialism and the Wild Man: A Study
in Terror and Healing, Univ. Chicago Press, Chicago, s.172.
3. Aynı eser, s.397.
4. Aynı eser, s.251, passim.
5. T.Lytle (1985). "De Arte Alchemistica de hac re Altera Intelligenda",
Psychozoic Press, Yaz, #10
6. A.Crowley (1929, 1976). Magick in Theory and Practice. Dover, NY, s.296.

7. T.McKenna (Yaz. 1993). Green Egg röportajı.
8. E.C.Steinbrecher (1978). The Inner Guide Meditation, Blue Father Press, Santa Fe. (Bu kitap birden çok yayımcı tarafından birkaç kez yayımlandı –hala satılıyor olabilir. Okumanızı kuvvetle avsiye ederim.)
9. D.loralemon (1984). "Symbolic space and Ritual time in a Peruvian healing ceremony", Ethnic Technology Notes No.19, San Diego Museum of Man, s.7, passim.
10. Aynı eser, s.7, passim.
11. R.Forest (1964). "Two Tramps in Mud Time", Complete Poems of Robert Frost, Holt, Rinehart&Winston, NY, s.357.

Sonsöz

Şimdilik bu kitap 'tamamlanmış' gibi görünüyor, gerçi daha pek çok konu içerebilirdi-bitip tükenmez bir konu bu. Kitaba birkaç kişisel yorum yaparak son vermek istiyorum.

Bazı okuyucuların aklına uyuşturucu suistimali konusunun geldiği kesin. Bir 12-adım toplantısını ziyaret eden kimse, bu alanda vahim sorunlarımız olmadığını ciddi olarak iddia edemez. Tarihsel olarak, istikrarlı kültürlerde madde suistimali istatistiksel olarak önemsiz olmuştur. Bu gezegende geriye istikrarlı bir kültür kalmamış olabileceği olgusu, madde suistimali birkaç ülkeye yayıldığı zaman, bunun bireysel patolojiyi aşarak çok daha derin bir rahatsızlığı yansıttığını ortaya koymaktadır. Eğer sıradan insanlar ussal olarak bugünden daha iyi bir yarını hayal edemiyorlarsa, madde suistimali geleceğe dair bir güvensizlik oyu demektir. Bu, dağılan toplumsal yapıların nedeni değil, belirtisidir.

Bu kitapta irdelenen sanrılandırıci bitkiler genel olarak suistimal edilen uyuşturucular değildir. Bunların tarih boyunca asıl kullanımı şamanist çerçevede, yani şifacılık çerçevesinde olmuştur. Bunlar çoğunlukla bir günlük hayatın yükünden kaçma vasıtasından ziyade tıbbi sayılmışlardır. Ancak bunlar arasındaki saydam farklılıkları ayırt edemeyecek kadar histerik olan bir kültür

tüm 'uyuşturucu maddeleri' tek bir kategoriye yığıp, sonra da bunların kullanılmasını katillere verilenden daha sert cezalar vererek yasakladı. Kişisel meselelerini bu tarzda halleden bireylerin sonu genellikle akıl hastaneleri olur. Onların yaklaşımı uyuşturucuların şamanist kullanımının tam tersidir:

Akıl hastası 'başarısız bir mistik' iken, şaman, topluluğunun çok başarılı ve etkili bir üyesidir: o hastalığı tarafından kontrol edilmeyen, fakat hastalığını kontrol edebilen kişidir; genellikle varlığı heybetlidir, sağlığı ve becerisi mükemmeldir, zekası kendi çevresindekilerden daha yüksektir... Genel olarak, şamanların kurbanlarla ya da düzenli ibadetle bir ilgisi yoktur, onların asıl işlevi ...kozmetik rüyalar aleminde ustalar ve rehberler olmaktır...Hepsinden önce, şaman "kozmetik dinler" arasındaki bir araçtır.¹

Bu kitap şamanist bir gerçeklik modeline dayanan bilinci kurgulasa da, kendimi bu sözcüğün olağan anlamında bir 'şaman' olarak düşünmediğimi açıkça belirtmeliyim. Ben bir şifacı değilim ve şifacılık konusuna karşı çok az ilgi duyuyorum. Ben bilinç Gizemiyle ilgileniyorum ve başka yollarla kolayca ulaşılamayacak farkındalık hallerine girmeme yardım etmesi için şamanist maddeler ve teknikler kullanıyorum. Sannlandırıcı uyuşturucuların bu dönüşüm için yararlı bir katalizörden fazla birşey olduğuna inanmıyorum. Bunlara karşı duyulan fetiş ayı gösteren parmağa tapmaya benzer. Eğer uyanık haldeki farkındalığımı uyuşturucular olmaksızın rüya gören zihnime nasıl aktaracağımı bilseydim, bu kitap muhtemelen asla yazılmazdı.

Bitkilerin ruhlar ya da varlıklar 'içerdiği' benim için şüpheli, fakat içermedikleri varsayımında ısrar edecek son kişi ben olurum. Bu kadar basit, bilmiyorum; DMT görüntülerini deneyimledim ve bilinemezcinin ötesinde hiçbir şey iddia etmiyorum. Paradoksal olarak, bu benim için Gnosis'in gerçek anlamıdır, bilmediğinizi bilmek en azından bir şeyi kesin olarak bilmektir. Merakım sınırsız gibi görüldüğü için, bu eşsiz bir meydan okuyuş kadar korkutucu ya da sıkıntı verici değildir.

İmgesel alemin varlıklarına gelince: eğer onlara dair şimdiki düşüncemi kısaca özetlemem istenseydi, bunların insan bilincine dikey uzamsal boyutların sakinleri olduğu; "iyi" ve "kötü" oldukları ve uzay/zamanda bizim bulunduğumuz yerden bu ikisi arasında ayırım yapmanın çok zor olduğu; farkındalığımızı bu varlıklarla kendi bölgelerinde karşılaştacak ve köle gibi boyun eğmeden onları tanımaya başlayacak kadar genişletmenin evrimsel bir seçim olduğu tahmininde bulunurdum. Bu bizim kişilik ötesi yetişkinliğe kabul edilmemiz olabilir. Benim için, bu Gizemin keskin kenarı olduğu ve kendi psişesini keşfetmek isteyen herkes oynayabileceği için, oynanmaya değer tek oyundur. Günlüğümdeki yeni bir gözlemi buraya alıntılarla uygun gibi görünüyor:

"Dün dükkandaydım ki köpekler okşamam için yarışarak palıdır küldür içeri girdiler. Bana öyle geldi ki onlar için bir tanrı olmalıydım –insanın ilgisini çekmek için sürekli rekabet ediyorlar, bu ilgi hiç yetmiyor gibi görünüyor ve daha çok ilgi görmek için birbirleriyle kavga ediyorlar.

"Bu üç büyük ve güçlü hayvanı dağlardaki kurtlar kadar özgür yaşamaktan alıkoyan hiçbir şey yok –onları hiçbir şey durdurmuyor, yani, onları beslemem için bana ihtiyaçları olduğu 'inançları' dışında.

"İnsanlarla tanrıları arasındaki ilişki biraz farklı görünüyor. Köpekler gibi, tanrıya yaltaklanmamızda sanki şöyle diyoruz: 'Sana inanana kadar beni küçümse, fakat lütfen ara sıra beni varoluşumun anlamsız olmadığı güvencesini vererek besle.' Kafamın içinde hayalettiğim veya beni hayal eden –hangisi olduğundan emin değilim; muhtemelen her ikisi de- tanrı için bir köpek olduğum 'sürgün yıllarımı' hatırlamadan edemedim.

"Bir köpeğe asla tanrının bana davrandığı gibi davranmayacaktım ve sonunda isyan ettim ve kudurmuş bir köpek oldum. Kudurmuş köpek (mad dog) tersten 'allah kahretsin' (god dam) diye okunur. Günde kaç kez 'allah kahretsin' diyoruz? Bu İngilizce'deki hoşnutsuzluk ifade eden yaygın bir söz olmalıdır –o kadar sık kullanılan bir ifadedir ki bunun daha derin ironik an-

lamını göremeyiz. Ara sıra lütfedilen bir okşama karşılığında, gerçekten tanrılar tarafından zalim ve alçaltıcı bir köleliğe mi kahredildik? Burada kim kimi besliyor?

"Yanlış kişiye sadık olduğunu keşfeden her köpek gerçekten kudurmuş bir köpektir. Belki bunu tersine çevirip, bunun yerine tanrıları kahretmenin zamanı geldi. Veya en azından otoritelerinden bağımsız olduğumuzu ilan edecek kadar büyümenin. Bizi özgürlükten alıkoyan tek şey, onların bizi doyurmasına ihtiyacımız olduğuna dair inancımızdır.

"Düşününce, bana sanki bu daha ilk adım gibi geliyor: bir tür keyfi gençlik isyanı. Bu güçlerle bütünleşmeye doğru yönelerek, hemen ikinci adımı atıp kendimiz tanrılar olarak kendimizi pek çok dertten koruyabiliriz."

Bu da bizi bu kitabın Önsözünde incelenen varsayıma, sanrılandırıncıların yeterli kişi tarafından maksatlı kullanılmasının türümüzün ortak bilinçaltında bir değişim, çağımızın ölümcül sorunlarını çözmeye yetecek kadar önemli bir değişim meydana getirebileceği varsayımına geri götürüyor. Eğer öyleyse, bu insanlığın ilk bilinçli evrimsel seçimi olurdu. Tükenmeye karşı hayatta kalmayı seçecek kadar akıllı mıyız, yoksa imgesel alemin argon'ları ve şeytanları fark gözetme yetimizi hasıraltı etmeyi sürdürecekler mi? Ne kadarımız böyle bir seçim yapma iradesine sahip?

Bir çığır ya da kriz esnasında 'mutasyona uğrayan kaşifin' belirmesi ya da ortaya çıkması, kabile ahlakının bozulmasının ölüme teslim olarak herşeyi tehdit ettiği bir zamanda umut ve yeni olasılıklarla yeniden güç bularak, bir türün hayatta kalma refleksinin üst beyindeki bir ifadesi olabilir pekala. Şimdi sevgi dolu bir işbirliği içinde olan grup, beynin dinsel refleksi ve buna eşlik eden metafizik tasavvur yeteneğiyle güdülenerek hayatta kalmak için yenilenmiş bir gayret gösterdikçe yorgunluk, açlık, depresyon ve bunalım ortadan kal-kar.²

Eğer imgesel alem gerçekse, o zaman onu bilinçli kılmaya

başlamanın zamanıdır. Artık kahinlerin ve mistiklerin gizli arayışları yoktur, türümüzün hayatta kalması şimdi *unus mundus* içinde yaşama kapasitesine bağlı olabilir. Eğer bu mutasyon varolmakla birlikte görünmüyorsa, o zaman muhtemelen bu onun canlı katalizörü olma seçimimize bağlıdır. Böyle bir seçim, nihayetinde kaybetmenin olmadığı bir meseledir.

Bu kitaba, bana göre sanısal kendini-keşfetmenin varoluş nedenini özetleyen bir alıntıyla son vereceğim:

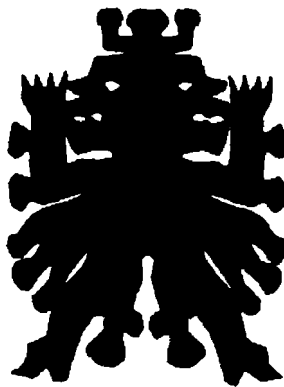
Sanısal triptaminleri kullanarak, ölmekten önce ölüm haline girmeyi göze almak ve kendimizi bu hale alıştırmak şimdi bana mümkün görünüyor. Bu şamanın ve ruhsal savaşçının yoludur. Ölümde, nihai ve geri dönülmez şekilde geçiş yapıldığı zaman, sanısal kaşif önceki deneyiminden bildiği bir aleme girecek ve, umarım, korku ya da cehaletle sürüklenip gitmeyecektir.'

Jim DeKorne

14 Ağustos 1993

Notlar

1. A.Kohsen (1966). *Psychedelic Riview*'da, Book review of Shamanism: Archaic Techniques of Ecstasy (M.Eliade), No. 7, s.118, passim.
2. A.Mandell (Tarih?). "The neurochemistry of religious insight and ecstasy". (Basım tarihi yok.)
3. P.Meyer (1993). "Discarnate entities induced by dimethyltryptamine (DMT)", *Psychedelic Monographs and Essays*, No.6, Boynton Beach, FL, s.56.

BİBLİYOGRAFYA

- Anonymous (no date). "The revised anonymous *Amurella muscaria* eaters' hand-paper," *Mushroom Times* (pub. data missing)
- Anonymous (circa 1992). *Cultivation Details for Exotic Plants*, Of the Jungle, P.O. Box 1801, Sebastopol, CA 95473
- Anonymous (c. 1990). "San Pedro cactus cutting care," Of the Jungle, P.O. Box 1801, Sebastopol, CA 95473
- Appelreed, J. (paradonym), (1993). "Ayahuasca analog experiences," *The Entheogen Review*, Vol. 2, No. 2, Summer Solstice
- Bassuk, E.L., M.D., and Schoonover, S.C., M.D. (1977). *The Practitioner's Guide to Psychoactive Drugs*, Plenum, NY
- Billings, R. (1989). *The Way of the Little Clowns*, Unpublished monograph
- Blake, I. (Spring 1993). "A question of ethics," *Crash Collusion* #3, Austin, TX
- Burroughs, W. & Ginsburg, A. (1963). *The Yage Letters*, City Lights, San Francisco
- Castaneda, C. (1968). *The Teachings of Don Juan*, Ballantine, NY
- "Chandogya Upanishad" (1957). *The Upanishads*, Mentor, NY
- Clynes, M. (1978). *Sentics — the Touch of the Emotions*, Anchor-Doubleday, Garden City, NY
- Crowley, A. (1976). *Magick in Theory and Practice*, Dover, NY

- Danielou, A. (1966). "The influence of sound phenomena on human consciousness," *Psychodelic Review*, No. 7
- deSmet, P. (no date). *Ritual Enemas and Snuffs in the Americas*, Rosetta Folio, Berkeley
- Dobkin de Rios, M. (1990). *Hallucinogens: Cross-cultural Perspectives*, Prism Press, Dorset, England
- Donner, F. (Nov./Dec. 1992). "Being in Dreaming," *Body Mind Spirit*
- Estrada, A. (1981). *María Sabina: Her Life and Chants*, Ross-Erikson Inc., Santa Barbara
- Evans-Wentz, W.Y. (1969). *Tibet's Great Yogi Milarepa*, Oxford University Press, NY
- Festi, F. & Bianchi, A. (1992). "Amanita muscaria," *integration*, No. 2/3, bilwle-verlag. d-8729 knetzgau/eschenau
- Fox, O. (1962). *Astral Projection: A Record of Out-of-the-Body Experiences*, University Books, New Hyde Park, NY
- Freemantle, F., and Trungpa, C. (1975). *The Tibetan Book of the Dead*, Shambhala, Boston
- Frost, R. (1964). "Two Tramps in Mud Time," *Complete Poems of Robert Frost*, Holt, Rinehart & Winston, NY
- Furst, P. (1976). *Hallucinogens and Culture*, Chandler and Sharp, Novato, CA
- Gorman, P. (Fall, 1992). "Journeys with ayahuasca, the vine of the little death," *Shaman's Drum*
- Goutarel, R. (1993). "Pharmacodynamics and therapeutic applications of Iboga and Ibogaline," *Psychodelic Monographs and Essays* #6
- Gracie and Zarkov (1986). "An Indo-European plant teacher," *Notes From Underground*. Number 10
- Grieve, M. (1971). *A Modern Herbal* (Vol. II), Dover, NY
- Grof, S. (1975). *Realms of the Human Unconscious*, Viking, NY
- Grubber, H. (1973). *Growing the Hallucinogens*, 20th Century Alchemist, P.O. Box 3684, Manhattan Beach, CA 90266
- Halifax, J. (Autumn 1990). "The shaman's initiation," *ReVision*, Vol. 13, No. 2
- Halifax, J. (1990). *Shaman: The Wounded Healer*, Thames and Hudson, NY
- Harner, M. (1980). *The Way of the Shaman*, Harper & Row, San Francisco
- Harner, M., ed. (1973). *Hallucinogens and Shamanism*, Oxford University Press, London
- Hatter (Pseudonym), (Summer, 1993). "A modest proposal," *The Entheogen Review*, Vol. 2, #2
- Hawken, P. (1976). *The Magic of Firdhorn*, Bantam, NY
- Hesse, E. (1946). *Narcotics and Drug Addiction*, NY, Philosophical Library
- Jonas, H. (1963). *The Gnostic Religion*, Beacon Press, Boston
- Joralemon, D. (1984). "Symbolic space and ritual time in a Peruvian healing ceremony," *Ethnic Technology Notes*, No. 19, San Diego Museum of Man
- Jung, C.G. (1959). *Alion*, Bollingen Series XX, Princeton University Press, Princeton, NJ
- Jung, C.G. (1975). *Letters*, Vol. 1, Princeton University Press, Princeton, NJ
- Jurinus, M. (1985). *Practical Handbook of Plant Alchemy*, Inner Traditions, NY
- Kingsbury, J. M. (date?). *Deadly Harvest — a Guide to Common Poisonous Plants*, Holt, Rinehart and Winston, NY
- Kohsen, A. (1966). Book review of *Shamanism: Archaic Techniques of Ecstasy* (M. Eliade), in *Psychodelic Review*, No. 7
- Lang, J. (Pseudonym), (1938). "The other side of hallucinations," *American Journal of Psychiatry*, 94:1087-97

- Leary, et al. (1964). *The Psychedelic Experience, a Manual Based on the Tibetan Book of the Dead*, University Books, New Hyde Park, NY
- Lewis, W.H. & Elvin-Lewis, M.P.F. (1977). *Medical Botany*, Wiley-Interscience, NY
- Lukoff, et al. (1990). "Transpersonal psychology research review: psychoactive substances and transpersonal states," *The Journal of Transpersonal Psychology*, Vol. 22:2
- Luna, Luis E., and Amaringo, Pablo. (1991). *Ayahuasca Visions, the Religious Iconography of a Peruvian Shaman*, North Atlantic Books, Berkeley
- Lytle, T. (Winter, 1983). "A close encounter with Belladonna, black sheep of the psychedelic world," *The Psychozoic Press*, #6
- Lytle, T. (Summer, 1985). "De Arte Alchemistica de hac re Altera Intelligenda," *Psychozoic Press*, #10
- Lytle, T. (circa 1987). "Drug Based Religions and Contemporary Drug Taking," *Journal of Drug Issues*
- Lytle, T. (1993). Review of *Ayahuasca Visions: the Religious Iconography of a Peruvian Shaman*, in *Psychodetic Monographs & Essays*, #6
- MacK, J.B., M.D. (March/April 1993). "The 'Alien Abduction' Phenomenon," *Venture Inward*
- Mandell, A. (Date?). "The neurochemistry of religious insight and ecstasy" (No publishing data on Xerox sheet.)
- Mayagoltia, L., et al. (1986). "Psychopharmacologic Analysis of an Alleged Oneirogenic Plant: *Calceolacatechichi*," *Journal of Ethnopharmacology*, pp. 18, 229-243
- McClashan, A. (1967). *The Savage and Beautiful Country*, Houghton Mifflin, Boston
- McKenna, T. (1992). *Food of the Gods*, Bantam, NY
- McKenna, T. (1991). *The Archaic Revival*, Harper, San Francisco
- McKenna, T. (1989). "Among Ayahuasqueros," *Gateway to Inner Space*, Prism, Great Britain
- McKenna, T. (May, 1993). *Omni Magazine*
- McKenna, T. (Summer, 1993). *Green Egg Magazine*
- McLaughlin, S. (1979-80). "The relation between physical dimensions and higher consciousness," *The Journal of Altered States of Consciousness*, 5: 65-82
- Meyer, P. (1993). "Apparent communication with discarnate entities induced by dimethyltryptamine (DMT)," *Psychodetic Monographs and Essays*, #6
- Miller, R. (circa 1973). *The Magical and Ritual Use of Herbs*, O.A.K., 1421 N. 34th, Seattle, WA 98103
- Miller, R. (Sept. 1988). "Homegrown Peyote," *High Times Magazine*
- Modell, A. (1958). "The theoretical implication of hallucinatory experiences in schizophrenia," *Journal of the American Psychoanalytic Association*, 6:442-480
- Monroe, R. (1977). *Journeys Out of the Body*, Anchor/Doubleday, Garden City, NJ
- Monroe, R. (1987). *Far Journeys*, Doubleday, NY
- Moore, M. (1978). *Journeys Into the Bright World*, Para Research, Rockport, MA
- Naranjo, C. and Ornstein, R. (1971). *On the Psychology of Meditation*, Viking, NY
- Oss & Oeric (1976). *Psilocybin Magic Mushroom Grower's Guide*, And/Or Press, Berkeley
- Ostolaza, C. (1984). "*Trichocereus Pachanoi* Br and R," *Cactus and Succulent Journal (U.S.)*, Vol. 56
- Peele, S. (1982). *Lepiota Peele* — a newly discovered hallucinogenic mushroom, Xerox sheet, Florida Mycology Research Center, Pensacola
- Ploewman, T. (December 1977). "Brunfelsia in Ethnomedicine," *Botanical Museum Leaflets*, Harvard University, Vol. 25, No. 10
- Polia, M. & Bianchi, A. (1991). "Ethnological evidences and cultural patterns of the use of *Trichocereus pachanoi* B. R. among Peruvian curanderos," *Integration No. 1*, Journal for mind-

- moving plants and culture, Bilwis-verlag d-8729 knetzgau/ eschenau
- Potterton, R. (September, 1992). "A criminal system of justice," *Playboy*
- Ring, K. (1989). "Toward an imaginal interpretation of UFO Abductions," *ReVision*, Vol. 11, No. 4
- Robinson, J.M., ed. (1988). *The Nag Hammadi Library*, Harper & Row, San Francisco
- Rucker, R. (1984). *The Fourth Dimension — Toward a Geometry of Higher Reality*, Houghton Mifflin, Boston
- Schultes, R.E. (1969). "The New World Indians and Their Hallucinogenic Plants," *7th Annual Lecture Honoring Dr. Laura L. Barnes*, Nov. 12, 1969
- Schultes, R.E. (1976). *Hallucinogenic Plants*, Golden Press, NY
- Schultes, R. & Hofmann, A. (1973). *The Botany and Chemistry of Hallucinogens*, Chas. Thomas, Springfield, IL
- Schultes, R. & Hofmann, A. (1979). *Plants of the Gods*, McGraw-Hill (UK), Maidenhead, England
- Shallis, M. (1982). *On Time*, Schocken, NY
- Shulgin, A. & Shulgin, A. (1991). *PiHKai — A Chemical Love Story*, Transform Press, Berkeley
- Smith, D., M.D. (March, 1985). "Abuse Folio Med Alert," *High Times Magazine*
- Smith, E. (Spring, 1983). "Otoliuqui and Badah [sic] Negro: Nature's Cousins to LSD," *The Psychozoic Press*, #3
- Smith, E. (Summer, 1983). "San Pedro: Cactus of Gentle Strength," *The Psychozoic Press*, #4
- Stafford, P. (1992). *Psychedelics Encyclopedia*, 3rd ed., Ronin Publishing, Berkeley
- Steinbrecher, E. (1978). *The Inner Guide Meditation*, Blue Feather Press, Santa Fe
- Stolaroff, M. (No date). in Stafford, P. *Magic Grims: Inquiries into Psychedelic Consciousness*, Rosetta Folios, Berkeley
- Strieber, W. (1988). *Transformation: the Breakthrough*, William Morrow, NY
- Stuart, R. (February, 1992) "Peyote now legal for Huichol Indians," *The Sacred Record*, Willcox, AZ
- Taussig, M. (1987). *Shamanism, Colonialism, and the Wild Man: a Study in Terror and Healing*. Chicago: University of Chicago Press
- Tierra, M. (1988). *Planetary Herbalogy*, Lotus Press, Santa Fe
- Valdes, L., et al. (1983). "Ethnopharmacology of *Sta Maria Paclora* (*Salvia Divinorum*, Epling and Jativa-M.)," *Journal of Ethnopharmacology*, 7, 287-312
- Walsh, R. (Fall, 1990). "Shamanic cosmology: a psychological examination of the shaman's worldview," *ReVision*, Vol. 13, No. 2
- Walsh, R. (1990). *The Spirit of Shamanism*, Tarcher, LA
- Weil, A. (1972). *The Natural Mind*, Houghton Mifflin, Boston
- Weil, A. & Rosen, W. (1983). *Chocolate to Morphine: Understanding Mind-active Drugs*, Houghton Mifflin, Boston
- Wilhelm, R., and Baynes, C. (1967). *The I Ching*, Bollingen Series XIX, Princeton University Press, Princeton, NJ
- Williamson, D. (Summer, 1985). "Recreational and sacramental use of 5-Meo-DMT," *The Psychozoic Press*, #10
- Wittmann, C. (Fall, 1991). "Magical Flying Ointments," *The Herb Quarterly*
- Yutang, L. ed. (1942). *The Wisdom of China and India*, Modern Library, NY
- Zukav, G. (1979). *The Dancing Wu Li Masters*, Wm. Morrow, NY